

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**IV Всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції**

**«РОМАНО-ГЕРМАНСЬКІ МОВИ В
СУЧАСНОМУ МІЖКУЛЬТУРНОМУ
ПРОСТОРІ»**

15 квітня 2019 р.

Полтава-Старобільськ

2019

**Збірник матеріалів IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції
«Романо-германські мови в сучасному міжкультурному просторі»**

**Міністерство освіти та науки України
Державний заклад «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»**

Кафедра романо-германської філології ЛНУ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної
конференції
«РОМАНО-ГЕРМАНСЬКІ МОВИ В СУЧАСНОМУ
МІЖКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ»
(15 квітня 2019)**

Полтава – Старобільськ

2019

УДК [811.11+811.13]:316.776

Рецензенти:

Дмитренко В.І. - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої літератури та російського мовознавства ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Недайнова Т.Б. - кандидат педагогічних наук, доцент, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Збірник матеріалів IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Романо-германські мови в сучасному міжкультурному просторі» (15 квітня 2019 року, Полтава–Старобільськ) / за заг. ред. Т.А. Кокнової ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Старобільськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2019. – 231 с.

До збірника ввійшли матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Романо-германські мови в сучасному міжкультурному просторі».

Збірник розрахований насамперед на молодих науковців, магістрантів та студентів вищих навчальних закладів.

*Рекомендовано до друку вченою радою Луганського
національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 9 від 29 березня 2019 року)*

© Колектив авторів, 2019
© ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2019

ЗМІСТ

	1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОМАНО – ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	9
1	Abramyan Valeriya DEUTSCH IN DER UKRAINE: PROBLEME UND PERSPEKTIVEN	
2	Avdieienko Anita Deutsch als Fremdsprache weltweit	
3	AVRAMENKO I.V. FEATURES OF PROFESSIONAL AND PEDAGOGICAL INTEGRITY FUTURE TEACHERS FOR FOREIGN LANGUAGES	
4	Аліферова К. НЕОЛОГІЗМИ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	
5	Барашкова Н.О. ДІАЛОГІЧНА І МОНОЛОГІЧНА МОВА, ЇХ РОЛЬ У РОЗВИТКУ НАВИЧОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ	
6	Беницький О.М., магістрант НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВНИХ СИСТЕМ УКРАЇНЦІВ ТА БРИТАНЦІВ	
7	Боровська В. А. ПЕРЕКЛАД РЕАЛІЙ НА ОСНОВІ СЕРІАЛУ «ГРА ПРЕСТОЛІВ»	
8	Волкова Т.О. ФРАЗЕОЛОГІЗМИ-КОЛОРОНІМИ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ	

- 9 Гаврилюк Ю. В.
СЕМАНТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ
НЕОЛОГІЗМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ**
- 10 Hanushchak K.M.
ENGLISH LANGUAGE – RELEVANCE AND
PERSPECTIVES OF STUDYING IN UKRAINE**
- 11 Глазунова В.В.
ЕВФЕМІЯ В СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ
ДРУКОВАНИХ ЗМІ**
- 12 Городівська С.В.
ТЕОРІЯ НОМІНАЦІЇ В СУЧАСНОМУ СЛОВОТВОРЕННІ**
- 13 Mariaa Hryniova
Internet Neologisms in English**
- 14 Гриценко П.М.
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИВЧЕННІ ТА
ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**
- 15 Євтушенко Ю. О.
КОМПОЗИТИ ЯК ДЖЕРЕЛО ПОПОВНЕННЯ
СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ В СУЧАСНІЙ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**
- 16 Zhurba V. L.
POLITICAL CORRECTNESS IN MASS MEDIA OF THE US**
- 17 Зюзько Т.С.
ПЕРЕКЛАД ЛЕКСИЦНИХ СОЦІАЛЬНО ЗУМОВЛЕНИХ
ІНОВАЦІЙ В ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ (НА
МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ)**

- 18 **Іванов Є.В.**
ВИКОРИСТАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ ЯК СПОСОБУ
НОМІНАЦІЇ ЯВИЩ ФАНТАСТИЧНОГО СВІТУ У
ТВОРАХ ДЖ. К. РОУЛІНГ
- 19 **Imamverdiiev Akshyn**
MEDIEN IM FREMDSPRACHUNTERRICHT
- 20 **Іваніселі О. В.**
РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІАЛЕКТІВ У
СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ПРОСТОРІ
- 21 **Ільченко О.Ю.**
НІМЕЦЬКОМОВНА ПРОЗА І.Я.ФРАНКА
- 22 **Кисельова В.О.**
МОВЛЕННЄВИЙ АКТ "ВИБАЧЕННЯ" В СУЧАСНІЙ
АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ
- 23 **Ковальчук К.М.**
ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ СЛОВА В ЛЕКСИЦІ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
- 24 **Майборода О.В.**
ПОХОДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З
АНІМАЛІСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ В АНГЛІЙСЬКІЙ
МОВІ
- 25 **Марченко А.Д.**
ПОЛІТИЧНА КОРЕКТНІСТЬ ЯК ЛІНГВІСТИЧНЕ ТА
КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ
- 26 **Морозова М.В.**
СПІВПРАЦЯ ЯК ОДИН ІЗ НАЙВИЩИХ РІВНІВ
УЗГОДЖЕНОСТІ ПОЗИЦІЙ СУБ'ЄКТІВ В ПРОЦЕСІ
ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

- 27 **Надрага В.І.**
СТРУКТУРА СОМАТИЧНОГО КОДУ У
ФРАЗЕОСИСТЕМІ МОВИ
- 28 **Нестуля С.В.**
КОНЦЕПТ ЗНАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА
СТУДЕНТСЬКОГО ДИСКУРСУ
- 29 **Пальченко Ю.В.**
ФОРМУЛИ МОВНОГО ЕТИКЕТУ СУЧАСНОЇ
НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
- 30 **Proskurnia Y.M.**
METAPHORS OF THE CONCEPT OF LOVE IN THE
ENGLISH-LANGUAGE SONGS
- 31 **Рисухін А. В.**
КОМУНІКАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ
ГАЗЕТНИХ ЗАГОЛОВКІВ
- 32 **Розумний Д.А.**
ВИКОРИСТАННЯ АБРЕВІАТУР У СУЧАСНОМУ
ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ СТИЛІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ НА
ПРИКЛАДІ МАТЕРІАЛІВ ГАЗЕТИ «LE PARISIEN»
- 33 **Романченко Ю.О.**
АРХАЇЗМИ У ВІДТВОРЕННІ ПОЕЗІЇ ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ
- 34 **Свець М.А.**
DIFFERENT MEANINGS OF SOME ENGLISH PHRASAL
VERBS WITH ON AND OFF
- 35 **Tabachynska A. V.**
CLASSIFICATION OF TYPES OF TRANSLATION

- 36 **Тендітна О.О.**
LES MANIFESTATIONS STYLISTIQUES DES MODES
EXISTENTIELS DANS LES ROMANS DE SIMONE DE
BEAUVOIR
- 37 **Тичинський Петро Олегович**
МОВНИ ТА ЕКСТРАЛІНГВІСТИЧНІ
ХАРАКТЕРИСТИКИ МІЖНАРОДНОЇ ПРАВНИЧОЇ
ТЕРМІНОЛОГІЇ
- 38 **Шовкопляс Ю.О.**
ІСПАНСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ НА ПОЗНАЧЕННЯ
ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ТА КУЛІНАРІЇ В
АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ США
- 39 **Ядров А.Л.**
ПОНЯТТЯ “НОРМИ” У КОНТЕКСТІ СИСТЕМИ МОВИ
- 40 **Тетяна Рункевич, студентка**
ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ІЗ СОМАТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ
В АНГЛОМОВНІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ
- 2. СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ**
КОМУНІКАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРІ 127
- 1 **Бабаянц К.В.**
ПРОВОКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ ТА
КОМУНІКАТИВНА СТРАТЕГІЯ (НА ПРИКЛАДІ
СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)
- 2 **Бондар О. М.**
СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ
КОМУНІКАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ
- 3 **Кулачко О.С.**

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ГУМОРУ В СУЧАСНІЙ АНГЛОМОВНІЙ ІНТЕРНЕТ КОМУНІКАЦІЇ

- 4 **K. Levenec**
LANGUAGE AS AN INSTRUMENT FOR INTERCULTURAL COMMUNICATION FOR PERSONALIZATION
- 5 **Майоренко В.І.**
КОНЦЕПТИ ФРАНЦУЗЬКОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ ПЕРЕДСТАВЛЕНІ У ФРАЗЕОЛОГІЗМАХ З ЛЕКСИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ НА ПОЗНАЧЕННЯ ФРУКТІВ
- 6 **Стрільцова Т.П.**
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ
- 7 **M.Tolstova, A.Yarigina**
PRACTICAL STEPS IN ASSOCIATION OF CULTURAL SYSTEMS IN THE INTERCULTURAL COMMUNICATION PROCESS

3. СВОЄРІДНІСТЬ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

151

- 1 **Dyumina O. V.**
THE PECULIARITY OF FRENCH LITERATURE OF THE XVIII CENTURY
- 2 **Зіменко Н.М**
ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ЖАНРУ «ЧІКЛІТ» В АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ
- 3 **Коваль Т.І.**
СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІНИХ ОДИНИЦЬ У РОМАНІ «ТЕАТР» С. МОЕМА

- 4 **Хоменко Л.Г.**
МОВНІ ЗАСОБИ ЗОБРАЖЕННЯ ЛЮДСЬКИХ
ВІДНОСИН У РОМАНІ ДЖ.К. РОУЛІНГ «ПОКЛИК
ЗОЗУЛІ»

- 5 **Шевчук В.В.**
ПОНЯТТЯ ХУДОЖНЬОГО МІФОЛОГІЗМУ

4. **ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ** **170**
 РОМАНО-ГЕРМАНСЬКИХ МОВ
- 1 **Балашова К. М.**
СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ІНШОМОВНА
КОМПЕТЕНТНІСТЬ» СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

- 2 **Березан В. І.**
НАВЧАЛЬНІ ІНТЕРНЕТ-МАТЕРІАЛИ НА ЗАНЯТТЯХ
З ІНОЗЕМНОЇ (ФРАНЦУЗЬКОЇ) МОВИ ДЛЯ
СТУДЕНТІВ СОЦІОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

- 3 **Воробйова В.В.**
Автентичний текст та його роль у навчанні іноземним
мовам

- 4 **Hanushchak K.M.**
MOTIVATION UND KREATIVITÄT IM
DEUTSCHUNTERRICHT

- 5 **Ivanysh V.V.**
Innovative Technologies of Teaching Romance-Germanic
Languages

- 6 **Кириченко А.С.**
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У
ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

15	Пиндер Н.П.
ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ
ІННОВАЦІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
16	Рябенко Н.О.
РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ
ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ЗА ДОПОМОГОЮ
АНГЛОМОВНИХ КОМІКСІВ
17	Safonova K. D.
MODERN METHODS OF LEARNING FOREIGN
LANGUAGES
18	Склярова І.В.
ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ХУДОЖНИХ
ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ
НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
19	Filonenko Iryna.
DIE INNOVATIVE TECHNOLOGIEN ALS MITTEL ZUR
VERBESSERUNG DES STUDIUMS VON STUDENTEN
BEIM LERNEN DER DEUTSCHEN SPRACHE ALS ZWEITE
FREMDSPRACHE IN DER UKRAINE
20	Filonenko Iryna
THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION
TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH IN UKRAINE
21	Фар'ян В. Ю.
E-LEARNING, АБО ОН-ЛАЙН НАВЧАННЯ, ЯК ОДИН ІЗ
МЕТОДІВ ВИВЧЕННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ
22	Шумейко В.С.
ГРАМАТИЧНА МЕТАФОРИЗАЦІЯ
КОМУНІКАТИВНИЙ МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Abramyan Valeriya, eine Studentin
Wissenschaftliche Betreuerin–Makoviei O.N., Assistenzlehrerin
National M. J. Schukowskyj Universität für Luft- und Raumfahrt
"Kharkiv Aviation Institute", Kharkiv

DEUTSCH IN DER UKRAINE: PROBLEME UND PERSPEKTIVEN

Auf unserem Planeten gibt es ca. 6000 verschiedene Sprachen und lokale Dialekte. Alle existierenden Sprachen werden in Familien geteilt. Die größte unter den Sprachfamilien ist die indoeuropäische. Die Hälfte der Bevölkerung der Erde spricht Sprachen, die zu dieser Familie gehören. Insgesamt gehören zu dieser Familie ca. zwölf miteinander verwandte Sprachgruppen, vier von welchen besonders verbreitet sind: indische, romanische, slawische und germanische Sprachen.

Fremdsprachen spielen in unserem Leben eine sehr große und wichtige Rolle. Sprachkenntnisse ermöglichen die Kommunikation mit anderen Menschen und den Informationsaustausch.

Die Beherrschung von diversen Fremdsprachen fördert die allseitige Entwicklung des Menschen und die Bildung vieler positiver Charakterzüge. Beim Erlernen von verschiedenen Fremdsprachen entwickelt (verbessert) sich die Aufmerksamkeit, die Ausdauer, die Tüchtigkeit, das Zielbewusstsein, die Logik etc.

Wenn man eine Fremdsprache studiert, muss man daran viel und systematisch arbeiten. Man muss auch bereit sein, die Sprache selbständig zu erlernen und eigene Kenntnisse ohne Unterstützung von anderen Personen zu vertiefen. Dies ist eine wichtige Voraussetzung für qualitative Selbstbildung und Weiterbildung.

Beim Erlernen von diversen Fremdsprachen erfährt man viel Interessantes und Neues über andere Völker und Länder, über verschiedene Bräuche und Sitten, über die Kultur und Geschichte.

Deutsch ist die besonders verbreitete Sprache in Europa. Über 100 Millionen Europäer sprechen Deutsch. Deutsch ist die einzige offizielle Staatssprache in Deutschland, Lichtenstein und Österreich; Deutsch ist auch eine der Staatssprachen in der Schweiz, in Belgien und Luxemburg.

Darüber hinaus gibt es sehr viele andere Länder auf unserer Erde, in welchen Deutsch mehr oder weniger verbreitet ist.

Deutsch klingt nicht überall gleich, weil es wesentliche Dialektunterschiede gibt. Die lokalen Dialekte in verschiedenen Regionen können sich sehr stark von einander unterscheiden. Aber es gibt auch das sogenannte offizielle Standarddeutsch (Hochdeutsch), das alle verstehen. Hochdeutsch lernt man in den Schulen und Universitäten, verwendet in Massenmedien und im geschäftlichen Verkehr.

Die Sprachausbildung hängt davon ab, wie und wie viele Fremdsprachen an den Schulen unterrichtet werden, und wie viele unsere Absolventen Deutsch lernen können. Die Situation mit Fremdsprachenkenntnissen der Absolventen sieht nicht so optimistisch aus. Die Absolventen von Gymnasien und Schulen mit erweitertem Fremdsprachenunterricht haben Kenntnisse auf dem Niveau B1+ – B2, was den geltenden Normen entspricht, die der allgemeinbildenden Mittelschulen zeigen viel schlechtere Leistungen. Noch ein Problem ist damit verbunden, dass Deutsch als FS1 selten im Fremdsprachenangebot an den Schulen steht. Folgende Störfaktoren sind zu nennen: Deutsch gilt als eine „schwere“ Fremdsprache; die Eltern meinen, dass es sinnvoller wäre, Englisch als eine universale, „leichtere“ (im Vergleich zum Deutschen) Sprache zu lernen, und die Schulleitung geht den Wünschen der Eltern oft nach. Daraus resultiert, dass in den letzten 5 Jahren die Hälfte von Abiturienten der Fachrichtung „Deutsch und Literatur“ mit geringen Deutschkenntnissen (oft DaZ) oder mit dem Zertifikat „Englisch als Fremdsprache“ und ohne Deutschkenntnisse ihr Germanistikstudium starten (an PU KrywyjRih z.B.). Diese Situation ist eine Herausforderung sowohl für Studenten, als auch für Lehrkräfte.

Wie kann die Situation in diesem Bereich verbessert werden? Im Bereich Schulwesen:

1. Deutsch als erste Fremdsprache braucht Werbung. Die Arbeit mit den Eltern schadet nicht, sie sind zu überzeugen, dass Deutsch auch eine Weltsprache ist, dass es sich lernen lässt und lohnt.

2. Wir brauchen ein Gesamtsprachencurriculum (Hufeisen, 2011) zu entwickeln, in dem Kenntnisse verschiedener Sprachen, die das Kind gelernt hat, verknüpft werden. Dadurch kann man Zeit sparen und zwei-drei Fremdsprachen noch in der Schule anbieten. Das Gesamtsprachencurriculum wurde an den europäischen Schulen schon

eingesetzt. Diese Erfahrung wäre sinnvoll, im Rahmen eines Experiments an manchen ukrainischen Schulen zu approbieren.

3. Die Praxis, nur Englisch als die erste Fremdsprache anzubieten, schadet der Fremdsprachenausbildung. Je mannigfaltiger der Sprachenangebot ist, desto toleranter sind die Schüler, was andere Kulturen anbetrifft. Mit jeder neuen Fremdsprache werden nicht nur neue „fremde“ Welten entdeckt, sie werden näher, verständlicher, und hören auf „fremd“ zu sein.

4. Neue Methoden des Sprachunterrichts (Mehrsprachigkeitsdidaktik) sind einzusetzen. Die Ukrainer sind zweisprachig. Sie haben genug Erfahrung, was parallele Anwendung von 2 Sprachen (Ukrainisch und Russisch) angeht. Diese Erfahrung braucht man auf das Erlernen von Fremdsprachen zu übertragen.

Im Bereich Hochschulausbildung brauchen Lehrkräfte für die Arbeit in neuen Bedingungen zusätzliche Kompetenzen zu entwickeln (neue Methodik des intensiven FUs, Mehrsprachigkeitsdidaktik; feste Kenntnisse von 2-3FSn, Grundlagen allgemeiner Sprach- und Literaturwissenschaft).

Literaturverzeichnis

1. Hufeisen B. Gesamtsprachencurriculum: Weitere Überlegungen zu einem prototypischen Modell [Електронний ресурс] / Britta Hufeisen – Режим доступу: <http://www.ecml.at/Portals/1/PlurCur/MehrSprachen-PlurCur%20Probeseiten.pdf>

Avdieienko Anita, eine Studentin

Wissenschaftliche Betreuerin–Makoviei O.N., Assistenzlehrerin

National M. J. Schukowskyj Universität für Luft- und Raumfahrt

"Kharkiv Aviation Institute", Kharkiv

Deutsch als Fremdsprache weltweit

Deutsch gehört eindeutig zu den „großen Sprachen“ und findet sich meist unter den zehn meistgesprochenen Sprachen der Welt wieder. Wichtig ist auch, wie intensiv sie von Ländern und internationalen Organisationen als Amtssprache genutzt wird, welche Rolle sie bei internationalen Handelskontakten, in der Diplomatie oder bei der Wissensvermittlung spielt.

Während der Globalisierung fand Deutsch nicht die Verbreitung und Bedeutung wie die englische und spanische Sprache, die heute noch

offizielle Amtssprachen in vielen früheren Kolonien sind. Ein wesentlicher Punkt ist aber auch, dass Deutschland und damit auch seine Sprache nach dem Zweiten Weltkrieg erheblich an Bedeutung verlor. Jahrelang wurde Deutsch in vielen Ländern gemieden und teilweise sogar staatlich verboten. Bis heute ist Deutsch auch keine der sechs Amtssprachen der Vereinten Nationen (nur Dokumentensprache) und auch keine Amtssprache des Europarats (nur Arbeitssprache).

Jedoch wird Deutsch als Fremdsprache weltweit gelernt. Dies ist einesteils Nachwirkung seiner historischen Bedeutung, vor allem als Wissenschaftssprache. Andernteils hat das weltweite Interesse an Deutsch eine fortdauernde Stütze in der Wirtschaftskraft seiner Mutterländer, deren politischem Gewicht, der führenden Stellung in wichtigen Technologien, dem attraktiven Bildungswesen und der Teilhabe am internationalen Informationsaustausch und dem Tourismus.

Von einer Weltwissenschaftssprache hat sich Deutsch zu einer Wirtschaftssprache für bilaterale Kontakte entwickelt. Der Anteil an deutschen Publikationen in den Naturwissenschaften liegt gerade noch bei einem Prozent, in den Sozialwissenschaften immerhin noch bei sieben Prozent. Am ehesten spielt Deutsch noch eine internationale Rolle als Wissenschaftssprache auf Grund der vielen klassischen Werke in den Geisteswissenschaften. Dass immer mehr deutsche Universitäten Studiengänge internationalisieren und Englisch als Studiensprache einführen, könnte weiter zur abnehmenden Bedeutung der deutschen Sprache als Wissenschaftssprache beitragen.

Es war schon immer so: Die Sprache, die Chancen eröffnet, wurde auch gelernt. Deutschland zählt zu den stärksten Wirtschaftsnationen der Welt. Betrachtet man das Bruttosozialprodukt, das alle Muttersprachler insgesamt erwirtschaften, liegt Deutsch weltweit auf Platz drei und im Internet ist Deutsch eine der drei am meisten genutzten Sprachen. Die Attraktivität einer Sprache ist auch immer abhängig von den Möglichkeiten, die sie bietet. Die Zunahme der Deutschlernenden in Entwicklungsländern ist kein Zufall. In China lernen viele junge Menschen Deutsch, um in Deutschland zu studieren. Darüber hinaus besteht dort eine hohe Affinität zur deutschen Kultur. Wie sich die deutsche Sprache zukünftig entwickeln wird, ist auch davon abhängig, wie groß die Vorteile sind, Deutsch zu sprechen.

Die deutschsprachigen Staaten spielen eine führende Rolle im vernetzten Welthandel. Die Attraktivität einer Sprache als Fremdsprache hängt mehr von der Wirtschaftskraft der Sprecher ab als von der Sprecherzahl. Danach bemisst sich ihr Nutzen für Personen, die auf dem Weltmarkt mitspielen und Kontakte – auch wissenschaftliche, diplomatische oder kulturelle – mit den Mutterländern pflegen wollen. Zwar verwenden die globalen Konzerne der deutschsprachigen Staaten heute viel Englisch, pflegen daneben aber auch Deutsch, honorieren Kenntnisse als Zusatzqualifikation und bieten eigenen Deutschunterricht an. Vielerorts besteht Bedarf an Deutschkenntnissen in der Wirtschaft. So beklagten in der Europäischen Union elf Prozent der Firmen Einbußen mangels Deutschkenntnissen

Es ist unübersehbar, dass die Globalisierung Druck auf alle internationalen Sprachen ausübt und Englisch als Weltsprache deutlich stärkt. Dennoch ist die Prognose realistisch, dass Deutsch in absehbarer Zukunft weiterhin eine bedeutsame internationale Sprache bleibt.

Literaturverzeichnis

1. Hufeisen B. Gesamtsprachencurriculum: Weitere Überlegungen zu einem prototypischen Modell [Електронний ресурс] / Britta Hufeisen – Режим доступу: <http://www.ecml.at/Portals/1/PlurCur/MehrSprachen-PlurCur%20Probeseiten.pdf>

AVRAMENKO I.V., student

Scientific supervisor – Yuvkovetskaya Y.O., Candidate of Philosophical Sciences, Associate professor

Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv

FEATURES OF PROFESSIONAL AND PEDAGOGICAL INTEGRITY FUTURE TEACHERS FOR FOREIGN LANGUAGES

It is important to develop the system of teaching foreign languages, as well as the conditions of it is functioning our institutions need to update modern general education some institutions need to update the mechanism of teaching. The knowledge of a foreign language is an important mean of intercultural communication. So there are some new priorities for the preparation of a foreign language teacher.

Professional training of a foreign language teacher consists of theoretical linguistic and practical language training. The theoretical and linguistic preparation of a foreign language teacher has to provide the knowledge of the theory and history of the foreign language which is studied. Practical training involves: professional work and cultural development. The preparation of a teacher in these areas requires linguistic, communicative, skills. The main goal of the general and professionally oriented theoretical training is to provide the knowledge of the pedagogy theory and formation of pedagogical. Future teacher of foreign languages have to be prepared as highly-qualified specialists. The effectiveness of the education system depends on the availability of qualified pedagogical staff. The development of international cooperation and the transformation of Ukraine into an open European state requires a revision of the established positions.

Let's make some investigation of the existing approaches to the study of the concept of "professional competence" foreign language teacher in the domestic and foreign educational sciences. Political and social competence related to the ability to take responsibility, to participate in joint decision-making, involved in the functioning and development of democratic institutions.

- Competence relating to life in a multicultural society, designed to prevent the rise of xenophobia, intolerance and disseminate climate conducive to the understanding of how differences and willingness to live with people of other cultures, languages and religions;

- Competence that define the spoken and written communication, important in work and social life. To this group belongs to speak several languages;

- Competence related to the emergence of the information society. Possession of new technologies, understanding their strengths and weaknesses, the ability of a critical attitude to the common through media channels and the Internet media and advertising;

- Competence, ability, and willingness to implement lifelong learning, not only professionally, but also in personal and social life [1].

The main task of teaching foreign languages today in Ukraine is teaching the language as a real and complete mean of communication. To achieve such results a teacher of foreign languages has to:

- Understand the need of personal and professional self-development;
- To be able to implement his or her vocabulary;
- To work systematically at his or her communicative skills and monitor all the news and changes in the grammar;
- It is important to communicate with students and to observe their achievements.

Conducted analysis of scientific literature and research devoted to the issue of professional training of future teachers of foreign languages, allowed to determine the features and essence of their vocational and pedagogical orientation. Under the professional-pedagogical orientation of the future teacher of foreign languages as we understand the integral professional quality of the personality that implies constant interest in the profession of a teacher of foreign languages, the need for systematic and continuous work on oneself and on the development of their own communicative skills, the desire to constantly communicate with students and teach their experiences foreign language communication [2].

According to EG Ten, the training of future teachers of foreign language involves mastering them a number of special professional competence. For example, such as:

- Linguistic, assuming knowledge of the language and the rules of its operation in a foreign language of communication;
- Sociolinguistic, which includes the knowledge of how social factors in both cultures (native language and culture) influence the choice of linguistic forms ;
- Lingo cultural and involves knowledge about the main features of social and cultural development of the language being studied at present and the ability to exercise their verbal behavior in accordance with these features;

- Communicative, presupposes the ability to perceive and produce foreign-language texts in accordance with the intended or arising communicative task ;
- Teaching and Learning, which includes mastery of technique and strategy, learning foreign languages, forming the students' way of autonomous learning and the development of foreign language skills;
- Lingo methodological, assuming command of the language on an adaptive level determined by the specific teaching situation, and the mastery of teaching communication skills (management of intellectual activity of students, encouraging their speech activity;
- Social , is the desire and ability to interact with students, parents, peers;
- Strategic , suggesting the production of linguodidactic strategies that will help future specialist training exercise choice of technologies , taking into account age and psychological characteristics of students [3].

To conclude, we would like to share out our opinion that modern foreign languages teacher should be:

- Ready attend some conferences with native speakers;
- Provided with modern professional literature;
- Ready to develop the individuality of the students;
- Involved in bring up their personal qualities;
- Interesred in using of a foreign language to convey experiences and develop the ability to communicate.

To sum up, it should be noted that under the professional competence of teachers we understand integrative characteristic of the individual, which includes its willingness and ability to make effective decisions in their professional activities. Structure of the professional competence of teachers includes motivational, cognitive, activity and personal components [4].

References

1. Lomakina O.E. Formation of professional competence of the future teacher of foreign languages: author's abstract. Distskand ped sciences - Volgograd, 1998[Internet Resource]. – Retrieved: March, 2019, from:

<https://www.dissercat.com/content/formirovanie-professionalnoi-kompetentnosti-budushchego-uchitelya-inostrannykh-yazykov>

2 Features of professional-pedagogical orientation of future teachers of foreign languages. Tatiana Fedorovna Boharnikova. – [Internet Resource]. – Retrieved: March, 2019, from: http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/1204/1/Бочарникова_ОСОБЛИВОСТИ.pdf

3. Zadorozhnaya A.V. On the issue of developing the intercultural competence of high school students through / AV Zadorozhnaya // Materials of the International Scientific and Practical Conference. - Pyatigorsk, 2002.155-158 p.

4. The professional competence of future teachers of foreign languages. – [Internet Resource]. – Retrieved: March, 2019, from: http://www.rusnauka.com/9_NND_2014/Pedagogica/2_163483.doc.htm

Аліферова К., студентка

Шехавцова С.О., д.п.н., професор

ДЗ «Луганський університет

імені Тараса Шевченка», Старобільськ

НЕОЛОГІЗМИ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Неологія являє собою розділ мовознавства, котрий займається утворенням неологізмів у сучасних мовних системах. Розвиток суспільного життя, науково-технічні революції, засоби масової комунікації є рухомою силою для появи величезної кількості нових слів та значень, тобто неологізмів.

Проблемою утворення нових слів в англійській мові займалися такі відомі лінгвісти як Е. Сепір [4], В. Виноградов [2], Е. Кубрякова [3] та ін. На думку В. Виноградова, «утворення нових слів є фактично безперервним процесом, проте всі так звані новоутворення спочатку є фактами мовлення і стають фактами мови лише у результаті багатократного відтворення у готовому вигляді» [2, с. 168].

Процес поповнення словникового запасу мови розглядається у багатьох роботах із загального мовознавства, йому присвячений цілий ряд спеціальних досліджень. Вивчення проблеми зростання лексичного складу дозволяє визначити тенденції, закономірності у

розвитку тієї чи іншої мови, еволюцію її системи у цілому. Однак загальна теорія неологізмів, як відмічає Р. А. Будагов, «ще не достатньо розроблена» [1, с. 104].

Словотвір є найбільш важливим шляхом розвитку словника англійської мови. Значна кількість нових слів зобов'язана своїй появі у сучасній англійській мові словотвірним процесам. На думку Е. Кубрякової, «сутність словотвірних процесів полягає у створенні нових найменувань, нових вторинних позначень одиниць» [3, с. 356].

У сучасній англійській мові існує декілька продуктивних способів утворення неологізмів: афіксація, словоскладання, конверсія та скорочення.

Найбільш розповсюдженим способом утворення неологізмів є афіксація. У сучасній англійській мові найбільш продуктивними словотвірними суфіксами є: -ist, -ism, -er. Наведемо приклади нових слів, що утворені з їхньою допомогою: *ephemerist, carer, masculinism, proceduralist, suspenser*. Найбільш ефективними префіксами є: super-, un-, re-. Наприклад: *superdelegate, supermembrane, rebounder*.

Значна кількість нових слів в англійській мові утворилася шляхом словоскладання: *ballpark, threenager, chalkface*. В основному, вони являють собою складні слова, що утворені простим словоскладанням основ.

Ще одним, не менш важливим способом утворення неологізмів є конверсія, яка поділяється на два типи: 1) утворення дієслів від іменників: *office – to office, flan – to flan, gender – to gender, source – to source*; 2) утворення іменників від дієслів: *to spend – spend*.

Найбільш розповсюдженим типом конверсії є модель Noun→Verb.

Крім того, значну роль у появі неологізмів займають скорочення, тобто аббревіації, завдяки яким відбувається розвиток сучасної англійської мови: *CDV, E-free, JIT, NIC, PSDR*.

Таким чином, за останні роки поповнення лексичного складу англійської мови відбувається за рахунок її внутрішніх складових. Словниковий запас англійської мови розширюється за допомогою

продуктивних способів словотвору: афіксації, словоскладання, конверсії та скорочень.

Література

1. Будагов Р. А. Введение в науку о языке. / Р. А. Будагов. – М.: Просвещение, 1965. – 492 с.
2. Виноградов В. В. Об основном словарном фонде и его словообразующей роли в истории языка. / В. В. Виноградов. – М.: Изд-во АН СССР, 1951. – Т. 10. – 612 с.
3. Кубрякова Е.С. Словообразование / Е.С. Кубрякова // Общее языкознание. Внутренняя структура языка. – М.: Наука, 1972. – С. 344 – 393
4. Сепир Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии. / Э. Сепир. – М.: Прогресс, 2002. – 656 с.

Барашкова Н.О., магістрантка

Науковий керівник - Степикіна Т.В., к. філософ. н.,

доцент

ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка", Старобільськ

ДІАЛОГІЧНА І МОНОЛОГІЧНА МОВА, ЇХ РІЛЬ У РОЗВИТКУ НАВИЧОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ

Оволодіння іноземною мовою можна по праву вважати одним з найважливіших факторів у професійному і соціальному розвитку особистості. Процес вивчення іноземної мови передбачає оволодіння цілим комплексом певних комунікативних навичок і умінь, розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, письмо, говоріння). У методистів і педагогів не виникає сумнівів, що говоріння є одним з найбільш складних видів мовленнєвої діяльності, тому приділяється все більше уваги до розвитку ефективної методики іншомовної освіти.

Актуальність дослідження визначається потребами методичної науки в теоретичній розробці організації навчання монологічного та діалогічного усного мовлення учнів середніх класів у ході навчального процесу з іноземної мови.

Мета дослідження полягає у вивченні принципів навчання монологічного та діалогічного усного іншомовного мовлення учнів середніх класів закладів загальної середньої освіти.

Одним з основних положень Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти є формування у школярів вміння користуватися мовними засобами в усіх видах мовленнєвої діяльності, до яких відносяться аудіювання, читання, говоріння та письмо. Розвиток і формування діалогічної та монологічної мови на етапі шкільного навчання допомагає виробити в учнів вміння спілкуватися, слухати співрозмовника, вступати в розмову і підтримувати її. Вітчизняні методисти стверджують, що методики навчання монологічної та діалогічної мови суттєво різняться. Розглянемо докладніше ці форми усного мовлення. Діалогічна мова – жанр, який складається з регулярного обміну висловлюваннями. В основі діалогу лежить вміння задавати питання не тільки співрозмовнику, а й самому собі, відповідати на них і коментувати відповіді інших. Діалог виступає основною формою комунікативної взаємодії, адже саме в діалогічному спілкуванні опоненти вибудовують ланцюжок своїх комунікативних вчинків. Від того, наскільки ці вчинки будуть доцільні, залежить інтенціональна перспектива всієї комунікації. Саме у зв'язку з цим доцільно систематизувати існуючі в науці описи специфічних рис діалогічної мови.

Діалогічній мові притаманні свої специфічні риси:

1. У природному діалогічному спілкуванні обмін репліками протікає досить швидко, що передбачає спонтанність мовних дій. Спонтанний характер мови виявляється і в паузах нерішучості, перебудові фраз, зміні структури діалогічної єдності.

2. Для діалогічної мови характерна еліптичність, тобто «згортання» мови. У діалогічній мові переважають короткі непоширені речення, а також еліптичні (неповні і незакінчені) речення. Так, у діалогах зустрічаються питальні, окличні та спонукальні речення, лексичні одиниці, характерні тільки для розмовної мови (скорочення, усічені слова, фрази-кліше) [1, с.105].

3. Ще однією особливістю діалогічної мови є її емоційність і експресивність, які проявляються в суб'єктивно-оціночному фарбуванні мови, образності, у використанні невербальних засобів, розмовних формул, кліше.

Монологічна мова передбачає зв'язковий безперервний виклад думок однією особою, звернений до однієї або декількох

осіб. Монолог є організованим видом мовлення, який передбачає не тільки заздалегідь сплановане окреме висловлювання, але й все повідомлення. Зусилля вчителя і учнів повинні бути спрямовані на правильне граматичне, лексичне і стилістичне оформлення, а також на те, щоб мовне висловлювання відповідало мовній ситуації.

Як відомо, вона характеризується наступними рисами:

1. Монологічна мова переважно контекстна. Через контекстність монологічної мови до неї пред'являються особливі вимоги: вона повинна бути понятою «з самої себе», тобто без допомоги немовних засобів, які часто відіграють велику роль у ситуативній діалогічній мові.

2. Монологічна мова відрізняється послідовністю і логічністю, тобто для неї характерними є уточнення, доповнення, пояснення, обґрунтування своїх суджень, чітка розбивка висловлювання на смислові відрізки, частини.

Говорячи про лінгвістичні характеристики, слід зазначити, що монологічна мова близька до письмової мови, відрізняється розгорнутістю, наявністю різних за структурою речень і складним синтаксисом.

Таким чином, була розглянута роль діалогічної і монологічної мови у розвитку навичок зв'язного мовлення учнів. З'ясовано, що у діалозі реалізується функція мови як засобу безпосереднього спілкування; навчання учнів діалогічної мови, прищеплення умінь і навичок користування діалогом як засобом спілкування та обміну думками – одне з найважливіших завдань викладання англійської мови. Монологічна мова являє собою зв'язковий безперервний виклад думок однією особою, звернений до однієї або декількох осіб. Монологічна мова – це найскладніший вид мовної діяльності, оволодіння яким пов'язане з великими труднощами. Ці труднощі обумовлені складністю самого процесу породження мовного висловлювання, який далеко не просто протікає і рідною мовою, оскільки, він пов'язаний з формулюванням думки засобами мови.

Література

1. Соловьева А.К. О некоторых общих вопросах диалога [Текст] / А.К. Соловьева // Вопросы языкознания. – 2005. – №6. – С. 104-110

Беницький О.М., магістрант

Шехавцова С.О., д. пед. н., професор

ДЗ «Луганський національний університет імені

Тараса Шевченка», Старобільськ

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВНИХ СИСТЕМ УКРАЇНЦІВ ТА БРИТАНЦІВ

Актуальність дослідження. Особливості світосприйняття тієї чи іншої культурної традиції виражають різними знаковими системами, серед яких мова – найбільш точний засіб вияву культурної інформації. В. А. Маслова виділяє такі найбільш „культуроносні” сутності мови, як: безеквівалентна лексика, міфологізовані мовні одиниці, пареміологічний та фразеологічний фонд мови, еталони, символи, образи мови тощо, які (зокрема фразеологізми) яскраво та переконливо відображають національну специфіку кожної мови [4, с. 36 – 37].

Основні положення. Кожний етнос має свою систему предметних значень, соціальних стереотипів, когнітивних схем. Мислення людини завжди етнічно зумовлено. Світорозуміння народу на кожному синхронному зрізі його історії не є однорідним, оскільки культурно-національна палітра характеризується різноманітністю установок, усвідомленням подібних ситуацій та явищ з різних позицій, тому у фокус мовців, які розмовляють будь-якою мовою, попадають різні боки ситуації або різні іпостасі явища [5, с. 420].

„Мова – єдиний засіб, здатний допомогти нам проникнути у сховану від нас сферу ментальності, бо вона [мова] визначає спосіб членування світу в тій чи тій культурі” [4, с. 114]. Тому, зауважує В.І. Кононенко, мовна особистість зберігає у своїй генетичній пам’яті вербально фіксовані знання зі сфери національного спадку. Скажімо, художні тексти Лесі Українки (напр., „Лісова пісня”) вирізняються національно-культурною парадигмою [3, с. 7].

Спостереження над матеріалом англійської фразеології дозволили нам простежити кореляцію між характером тематики фразеологічних значень, способами їх образного втілення і характером тематики образних основ фразеологічних одиниць. Це відповідає загальному для всіх образних кодів твердженню про те,

що тема в певній мірі диктує вибір способу її подання в знаку (тексті) і засоби її образної репрезентації.

У процесі фразеологічного творення, розглянутого в ономазіологічному аспекті як кодування заданого концепту специфічно фразеологічними образними та іншими засобами, відбувається перенесення назви з будь-якого іншого концепту на даний, що здійснюється на основі аналогії (метафора, алегорія, компаратив), або на основі асоціації (метонімія, синекдоха, перифраз). В англійського читача і комунікативної фразеології це основні способи кодування інформації за допомогою образних засобів.

Подібність метафори, компаратива і алегорії полягає в тому, що вони базуються на симілятивному порівнянні. Відмінність метафори від компаратива полягає у відсутності формальних компаративних засобів вираження (as, like, as if); у метафорі тема уподібнюється образу не шляхом проведення паралелі, а шляхом ототожнення. Відмінність метафори від алегорії полягає в тому, що метафора виявляє абстрактне поняття через конкретний образ; тема і образ знаходяться на одному і тому ж (невисокому) рівні абстракції, унаслідок чого метафорі не властива широка варіативність в плані змісту, характерному для алегорії.

Якщо алегорична фразеологічна одиниця «to put as poke into smb.'s wheels» (укр. «Вставляти палиці в колеса») має абстрактне значення «перешкоджати кому-небудь в будь-якій діяльності» і може бути застосована до широкого спектру вельми різномірних класів ситуацій, то метафорична фразеологічна одиниця «to bring one's hogs to market» (голосно хропіти) має значення настільки ж конкретне, як і його образна основа, і може бути застосована лише до одного класу подій («хтось голосно хропе»).

Відзначаємо й вагомий внесок до збагачення англійської мови і, зокрема, її фразеології, геніальних письменників. Серед них, виокремлюємо: Вільяма Шекспіра, Вальтера Скотта, Редьярда Кіплінга, Оскара Уайльда, Джорджа Байрона, Данієля Дефота інші.

На озброєння лінгвокультурологів узятя теорія так званих прецедентних текстів, значущих і для особистості, і для її оточення, „звернення до яких поповнюється багаторазово в дискурсі ції мовної особистості” [2, с. 216], тобто текстів, дотичних конкретному

етносу, носіям національної мови. До таких текстів учені зараховують і фразеологічні одиниці, наприклад, відоме прислів'я *Моя хата скраю – я нічого не знаю*, з одного боку, передбачає тлумачення його змісту як 'мене це не стосується, не моя справа', де *хата* – образ-символ внутрішньо ізольованого існування, а з другого, – висвітлює ментальні риси українців – і позитивні, і негативні: схильність до самодостатнього життя, водночас прагнення відокремитися від світу, замкнутися в межах свого „хутора” [3, с. 26].

На думку В. Кононенка, опрацювання народної лексики та фразеології у світлі лінгвокультурології можливе лише із залученням живого мовлення. Український мовно-культурний простір відкриває неосяжні можливості проникнення в гушавину народного життя, у його минуле й сучасне, перспективи подальшого національно-культурного поступу [3, с. 44].

Національно-культурні особливості мовної системи виразно виявляються на фразеологічному рівні. Фразеологія – це та сфера мовної діяльності, де, з одного боку, у мовних фактах яскраво відбито етнопсихологічні особливості соціуму, а з другого, – чітко простежується вплив мови на формування його менталітету [1, с. 33].

Висновки. Фразеологізми володіють не тільки знаковими, а й деякими текстовими властивостями, є засобом реалізації естетичної функції мови, а фразеологічний фонд характеризується системністю. Це, на наш погляд, дозволяє прийти до висновку про те, що в основі фразеологічної системи лежить особливий код, схожий з художніми мовами, що породжує фразеологізми і забезпечує можливість їх розуміння.

Література

1. Жайворонок В. В. Українська етнолінгвістика : нариси : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Жайворонок. – К. : Довіра, 2007. – 262 с.
2. Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность / Ю. Н. Караулов. – М. : Наука, 1987. – 261 с.
3. Кононенко В. І. Мова у контексті культури : монографія / В. І. Кононенко. – К. ; Івано-Франківськ, 2008. – 390 с.

4. Маслова В. А. Лингвокультурология : учеб. пособие для вузов / В. А. Маслова. – М. : Академия, 2001. – 202 с.

5. Усова И. В. Отражение культуры народа в его языковой картине мира / И. В. Усова // V Международные севастопольские кирилло-мефодиевские чтения : сб. науч. работ. – Севастополь : „Гит пак”, 2011. – С. 415 – 424.

Боровська В. А.

**Науковий керівник – Плотнікова-Лісайчук А. А., к. філ. н.
ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка»
м. Полтава**

ПЕРЕКЛАД РЕАЛІЙ НА ОСНОВІ СЕРІАЛУ «ГРА ПРЕСТОЛІВ»

Важливість перекладу і його особливе місце в житті людей починає усвідомлюватися все більш чітко. У процесі перекладу необхідно звертати увагу на реалії, тому що саме вони несуть у собі національний колорит і є яскравим індикатором особливостей побуту, соціального та історичного розвитку певної культури. Визначення шляхів перекладу реалій – важливий напрям досліджень у сучасному перекладознавстві.

Метою даного дослідження є виявлення типів реалій і аналіз способів їх передачі на матеріалі серіалу «Гра престолів» за мотивами книги Дж. Мартіна «Пісня льоду і полум'я».

Актуальність даної роботи обумовлена тим, що серіал «Гра престолів» набуває все більшої популярності, а єдина класифікація реалій у ньому, наскільки нам відомо, відсутня.

У нашому дослідженні ми взяли за основу визначення Виноградова В. С. На думку автора, реаліями є «всі слова, що позначають особливі предмети або явища історії та державного устрою країни, географічні особливості, предмети побуту минулого і сьогодення, етнографічні та фольклорні поняття» [1, с 90]. Автор відносить їх до класу безеквівалентної лексики. До реалій В.С. Виноградов також відносить специфічні для певної культури явища, які «не знайшли свого аналогу в спеціальних словах і «закріпилися» в словах звичайних» [1, с. 90]., однак, пов'язані з ними асоціації носять культурноспецифічний характер» [1, с.89 *тут і надалі – переклад автора*]. Згідно з Виноградовим, реалією може бути

ординарне слово, яке має специфічний характер. Більш того, автор підкреслює, що до реалій відносяться, у першу чергу, слова, що позначають предмети або явища державного устрою країни, географічні особливості, предмети побуту минулого.

Різні дослідники пропонують різні варіанти перекладу реалій, але серед найпоширеніших можна виділити наступні: транслітерація, транскрипція, калькування, експлікація та наближений переклад.

Аналізуючи відібрані методом суцільної вибірки реалії у серіалі «Гра престолів», можна зробити висновок, що найбільш частотним способом передачі реалій є калькування: *The Seven Kingdoms* – Сім королівств; *King's Landing* – Королівська Гавань; *Frostfangs* – Морозні Ікла і т. д. За допомогою калькування на українську мову перекладено більшість реалій державно-адміністративного устрою та суспільного життя: *The Night's Watch* – Нічна варта; *Free Cities* – Вільні міста; *The Iron Throne* – Залізний трон і т. д.

Усі відібрані реалії світу природи в серіалі також передані за допомогою калькування: *Godswood* – Богороща; *Dusk Rose* – Сутінкова троянда; *Direwolf* – Лютововк і т. д.

Даний спосіб перекладу реалій також популярний у групі етнографічних та міфологічних реалій, назв зброї та асоціативних реалій.

Таким чином, калькування є найбільш вживаним засобом передачі реалій у серіалі, що дозволяє повно передати сенс, який закладено в англійському варіанті.

Наступний за частотою прийом передачі реалій у серіалі – транслітерація. За допомогою транслітерації передані такі реалії: *Andals* – Андали; *Rhoynars* – Ройнари; *The Dothraki* – Дотракійці; *Winterfell* – Вінтерфелл; *Westeros* – Вестерос; *Valyria* – Валірія.

За допомогою транскрипції в серіалі було передано назву міста *Harrenhal* – Харенхол. Зустрічаються випадки транскрипції зі збереженням деяких елементів транслітерації, наприклад, назва міста *Highgarden* в українському варіанті звучить як Хайгарден. Використання даних прийомів для перекладу назв бачиться нам цілком доцільним, так як аналогів в українській мові вони не мають.

У деяких випадках транслітерація і калькування використовуються одночасно: Daenerys Stormborn – Даенеріс Штормонароджена; Mance Rayder – Манс Грабіжник; Craster's Keep – Замок Крастера; Casterly Rock – Скеля Кастерлі.

Кілька відібраних нами реалій у серіалі було перекладено за допомогою експлікації: The Others – Білі блукачі, The Warlocks – Чаклуни Кварті.

Нечисленну групу з відібраних реалій, яку не можна залишити без уваги, складають реалії, передані за допомогою граматичної заміни: Milk of the poppy – Макове молочко; Bowl of brown – Бура жижа; The winter is coming – Зима близько; Lands of Always Winter – Землі вічної зими; The Faceless men – Безликі.

На підставі проведеного дослідження можна зробити висновок, що найбільш популярним способом передачі реалій у серіалі є калькування. Найчисленнішу групу реалій, переданих за допомогою даного способу, складають ономастичні реалії, оскільки калькування традиційно використовується для передачі топонімів та антропонімів. В окремих випадках спостерігається зміна порядку калькованих елементів. Прийом транслітерації є досить популярним і використовується для передачі назв міст і титулів. У деяких випадках транслітерація і калькування використовуються одночасно. Випадки передачі реалій за допомогою прийому транскрипції і експлікації присутні у серіалі, але не є численними. Окрему нечисленну групу реалій складають реалії, передані за допомогою граматичної заміни.

Література:

1. Виноградов В.С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы). – М.: Издательство института общего среднего образования РАО, 2001. – 224 с.
2. Казакова Т.А. Теория перевода (лингвистические аспекты) – СПб.: Санкт-Петербургский государственный университет, 2001. - 145 с.
3. Бархударов Л.С. Язык и перевод. – М.: Международные отношения, 1975. – 240 с.

Волкова Т.О., студентка
Шехавцова С.О., д. пед. н., професор
ДЗ «Луганський університет імені Тараса Шевченка»,
Старобільськ

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ-КОЛОРНИМИ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ

Роль кольорового сприйняття людиною навколишнього світу важко переоцінити. За допомогою кольору (одежі, національних символів, звичаїв тощо) можна визначити настрій, емоції та навіть важливі події, що відбуваються на даний момент у житті кожної людини або навіть цілої нації. На основі кольорових звичаїв, наприклад, можна прослідкувати історичне становлення народу, його цінності. Колір несе у собі важливу інформацію окремо від мови, проте, увійшовши у склад мовних одиниць, у тому числі і стійких, даний компонент набуває більш важливого значення, певної символіки.

Фразеологія (від грецьк. *phrasis i logos*) – це наука, що вивчає стійкі поєднання слів – фразеологічні одиниці (ФО). Термін «фразеологія» був введений швейцарським вченим Ш. Баллі, під яким він розумів дану науку як «науку, що вивчає зв'язані поєднання». Незважаючи на те, що безліч авторів дані одиниці іменують по-різному, кожне визначення підкреслює сутність фразеологізмів – їх семантичну єдність, стійкість значення. Стійкість, як правило, характеризується відтворенням уже наявного поєднання у готовому вигляді. А. В. Кунін виокремлює п'ять видів стійкості фразеологічних одиниць: стійкість вживання, структурно-семантична стійкість, семантична стійкість, лексична та синтаксична стійкість [4, с. 6].

Перший тип стійкості полягає у тому, що фразеологізм є готовою мовною одиницею, а не утворюється мовцем у процесі мовлення. Як правило, фразеологізми утворюються у результаті запам'ятовування носіями мови словосполучення за допомогою його оригінальності та лаконічності, після чого індивідуальна авторська фраза стає всезагальним надбанням та поповнює мовну скарбничку народу.

Структурно-семантична стійкість фразеологізму означає неможливість створення аналогічних фразеологічних одиниць за допомогою даної моделі [4, с. 6].

Під «семантичною інваріативністю» ми розуміємо стабільність значення, наявність схожого значення у фразеологічних

варіантах, а також наявність семантичного інваріанту при будь-яких змінах фразеологічної одиниці [4, с. 7].

Кажучи про лексичну стійкість, А. В. Кунін мав на увазі «неподільність компонентів» [4, с. 7].

Специфічні ознаки фразеологізмів, як правило, виявляються у результаті їх зіставлення із іншим видом мовних одиниць – вільними словосполученнями.

Головною ознакою будь-якої фразеологічної одиниці є її відтворюваність у готовому виді. У мовленні використовуються уже готові одиниці, котрі складають словниковий запас мовця, тобто спрацьовує механізм відтворення уже існуючого мовного матеріалу. При найменшому порушенні конструкції або опущенні одного із елементів можлива повна втрата сенсу або перетворення у вільне словосполучення.

Іншою ознакою фразеологізму є стійкість компонентного складу. Заміна одного із елементів, як правило, призводить до втрати унікального сенсу, тобто фразеологічна одиниця також перетворюється на вільне словосполучення. Допускаються лише незначні заміни (постановка потрібного займенника, вживання множини).

Віддільність ФО полягає у її подвійній природі. З однієї сторони, фразеологізм складається із двох або більше слів, котрі морфологічно оформлені, а з іншої – з точки зору семантичної цілісності, будь-яка фразеологічна одиниця прирівнюється до одного слова, так як при розгляданні окремо значень фразеологізму легко побачити, що їх значення є дещо втраченими [3, с. 46 – 47].

Таким чином, будь-яка фразеологічна одиниця має ряд диференційних ознак. Їх кількість досить значна, і поряд із основними ознаками можна виокремити ще й ряд інших: конотацію, ідіоматичність тощо [1, с. 6].

Під колоронімом ми розуміємо термін, що застосовується для позначення назв кольорових відтінків у мові [2, с. 34].

В англійській лінгвокультурі є безліч фразеологізмів-колоронімів. Наведемо приклади:

- See through rose-coloured glasses – дивитися крізь рожеві окуляри;
- Red as blood – червоний як кров;

- Dark horse – темна конячка;
- Black as coals – чорні як вуглики;
- All cats are grey in the dark – вночі усі кішки сірі;
- Red as beet – червоний як буряк;
- To be in black books – бути у «чорному списку»;
- White lie – невинна брехня;
- Prove that black is white – видавати біле за чорне (одне

за інше).

Таким чином, фразеологізми-колоноріми займають значне місце у мовній картині світу англійців та включають у себе цілий ряд компонентів. Ці компоненти беруть участь у формуванні світосприйняття людини. Вона пізнає оточуючу дійсність крізь деяку кольорову призму.

Література

1. А. Алехина Idiomatic English. / А. Алехина. – М: Высшая школа, 2008. – 279 с.
2. Борисова Д. Н. К проблеме выбора термина для названия форм цветообозначения в языке / Д. Н. Борисова // Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение. – Вып.23. – № 21 (122). – 2008. – С. 4 – 5.
3. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты) / В. Н. Комиссаров. – М.: Высшая школа, 2007. – 253 с.
4. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка. / А. В. Кунин. – М.: Высш. шк., Дубна: Изд. центр Феникс, 2006. – 381 с.

Гаврилюк Ю. В., магістрант

Науковий керівник – Певна С. Є. к. пед. н., доцент

ДЗ «Луганський національний університет

Імені Тараса Шевченка», м. Старобільськ

СЕМАНТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ НЕОЛОГІЗМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Впродовж останніх десятиріч в англійській мові, як і в багатьох інших, зокрема в українській, виникла велика кількість нових слів, що призвело до необхідності їх безпосереднього вивчення та опису. Тенденція виникнення нових слів досить

зрозуміла - це своєрідне бажання полегшити мову й вдосконалити її, орієнтуючись на нове покоління і його переваги у спілкуванні [1].

Глобальна мова чинить значний вплив на українську мову. На сучасному етапі розвитку вона насичена англіцизмами, які активно вживаються у різних сферах діяльності та різними верствами населення. Саме тому за нинішньої ситуації, теза про повне усунення іншомовних слів та зворотів і орієнтація на суто національні засоби номінації є неприйнятними, оскільки це спричинило б збіднення лексики української мови. Лише поєднання свого і чужого, власних та іншомовних ресурсів дає змогу забезпечити потреби комунікації у глобалізованому світі. Проте одним із найважливіших завдань, які постали перед сучасними лінгвістами є подолання бар'єру нерозуміння англомовних запозичень, і спрощення вивчення англіцизмів у процесі сприйняття інформації [2].

Часто неологізми стають причиною непорозуміння між носіями мови та людьми, які вивчають її. Звичайно, бути в курсі появи усіх нових слів неможливо, адже вони з'являються із достатньо високою швидкістю. Окрім того підручники, за допомогою яких вивчається мова, не здатні вмістити усю лексику, тим паче ту, яка з'явилася вже після їхнього видавництва. Навіть люди, для яких англійська є рідною, не знають більшості неологізмів. Проте нам слід звертати увагу на найбільш вживану нову лексику. Новоутворення мають свої особливості, тому потрібно знати, коли та в якому мовному оточенні їх слід вживати та, коли їх бажано уникати [3].

Англійська мова відіграє роль так званої глобальної мови. Наслідком такого частого використання цієї мови у процесі міжкультурної комунікації є активне запозичення англомовних лексичних одиниць до складу різних мов. Не стала винятком і українська мова, адже останнім часом досить часто фіксуються запозичення англіцизмів та їх широке застосування у повсякденному житті. Чи не найактивнішими прихильниками таких змін у мові є ті категорії населення, які тримають руку на пульсі часу, сприймаючи та проваджуючи в життя нові елементи, продиктовані тенденціями політики, міждержавної комунікації та моди. Такими прихильниками у нашому суспільстві найчастіше

виступають насамперед представники засобів масової інформації та молодь [4].

Роль запозичень (borrowings, loan words) залежить від конкретноісторичних умов розвитку кожної мови. В англійській мові відсоток запозичень значно вищий, ніж в багатьох інших мовах, тому що за історичних обставин він є дуже проникливим. Англійська мова мала можливість запозичувати іншомовні слова в умовах прямого безпосереднього контакту: спочатку в середині сторіччя від загарбників, що змінювали один одного на Британських островах, а пізніше – в умовах торгівельної експансії і колонізаторської активності самих англійців [3].

Поповнення словникового складу є наслідком двох головних процесів: “процесів зростання” (processes of growth), завдяки яким у мову входять нові слова, і “процесів змін” (processes of change), завдяки яким наявні одиниці зазнають змін значення [5]

У деяких випадках перетворення прикметників на іменники і тим самим набуття нових значень пов'язане не стільки з еліптичними скороченнями, скільки з дією механізму аналогії, коли такі одиниці створюються за зразком вже існуючих, як, наприклад, неологізм *for-profit*, що функціонує не тільки у вигляді прикметника, але й іменника за аналогією з прикметником *non-profit*, який було раніше перетворено на іменник внаслідок еліпсу: Слова, які здобули нові значення внаслідок еліптичних скорочень, можуть проходити подальшу семантичну еволюцію, піддаючись дії інших семантичних регуляторів та механізмів. Спостерігають також явище евфемізації – прагнення замінити грубі або прямі позначення “м'якшими” [6]. Розуміння евфемізмів як емоційно нейтральних слів або виразів, які вживаються замість синонімічних їм слів та виразів, неточно відбиває їхню суть, оскільки евфемізми не тільки “емоційно-нейтральні, вони також вважаються оцінно-нейтральними або оцінно-позитивними порівняно з одиницями, які вони замінюють [7]. Значення слова включає пов'язані між собою компоненти: денотат, концепт та форму. Одна форма може співвідноситися з кількома денотатами. На його семантичний розвиток та зміну значення слова впливають як позамовні зміни в житті суспільства, так і закони мовної системи. Як приклад семантичного неологізму візьмемо слово «*cosmetic*», яке розвинуло два нових смисли: 1)

декоративний; 2) оманливий: «An unpopular and timid government introduces cosmetic measures just before an election, in the hope that a week is as long time in politics and that the memory of the public is as short as its belief in politicians promises is bottomless»[8]. Лексико-семантичні зміни або – неморфологічний спосіб словотворення, полягає в семантичному розщепленні багатозначного слова з подальшим поступовим утворенням слів-омонімів – слів, однокових або подібних за звучанням, але різних за лексичним значенням. Наприклад: bank (банк) – bank (берег); dear (дорога людина) – deer (олень) [9].

Отже, в теперішній час великих змін нам потрібно вивчати неологізми, їх специфіку, функціонування та застосування.

Література

1. Антрушина Г. Б. Лексикология английского языка / Г. Б. Антрушина, О. В. Афанасьева, Н. Н. Морозова – М.: Высшая школа, 1999. – 129с.
2. Пауер К. У 2015 році півсвіту говоритиме англійською [Електронний ресурс] / К. Пауер. – Режим доступу до статті: http://www.patent.net.ua/intellectus/patentbureau_news/innovation/390/ua
3. Особливості функціонування неологізмів у молодіжному мовленні Погоріла А.І. «Молодий вчений», № 4.3 (44.3) .- 2017. - с 208 -211.
4. Иванов А. Н. Английская неология /А.Н. Иванов // Сб. научн. Тр. МНПНИИЯ им. М. Топеза – 1999. -Вып.227. 13 – 16с.
5. Bryant M. History of the English Language // New Webster's Dictionary and Thesaurus of the English Language. – Danbury, 1993. – p 156 - 168.
6. Leech G. Semantics. – Penguin Books, 1974. – 386 p.
7. Арапова Н. Эвфемизмы / Н. Арапова // Лингвистический энциклопедический словарь. – М., 1990. – 683 с.
8. Заботкина В.И. Новая лексика современного английского языка / В.И.Заботкина .– М.: Высш.шк. ., 1989. – 126 с.
9. Компанцева Л.Ф. Интернет-лінгвістика: навч. посібник / Л.Ф. Компанцева. – К.:Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2009. – 275 с.

Hanushchak K.M., a student
Scientific supervisor – Andriyanova G.I. assistant teacher
National Aerospace University named after. M.I. Zhukovsky
"Kharkiv Aviation Institute", Kharkiv

ENGLISH LANGUAGE – RELEVANCE AND PERSPECTIVES OF STUDYING IN UKRAINE

The global society today requires to study foreign languages. Because the English language has established itself as an important and international tool among great countries. At the same time, the growing role which foreign languages creates in influencing people's consciousness and activities is noted. It is also necessary to take into account that knowledge of languages can play a significant role and provide some advantages in personal and professional communication.

Foreign language proficiency is an integral part of the education of successful people. This item is now almost always possible to find in the questionnaires of personnel departments of state and commercial organizations. Personal and professional development of a modern person can not do without the knowledge of foreign languages. The ability to communicate with representatives of different cultures contributes to the development of horizons and allows you to climb the career ladder, to make useful contacts [1, p.562-564].

Nowadays, there is a tendency to simplicity of form. Another distinctive feature of modern English is flexibility of the function of particular words and word combinations. Therefore, the same word can be used in several functions: noun, adjective, verb, adverb, preposition. That is why, such flexibility helps to borrow the words from other foreign languages, as well as convenience in creating new words. All these made English an effective means of international communication tool.

English is the language of international communication in such areas as politics, science, technology, business, culture, trade. English is also the language of navigation, aviation, literature, education, modern music, international sports, tourism, and programming. So, 75% of world correspondence is in English, 60% of radio stations broadcast in English, 80% of information on electronics is stored in English.

Today, English is the most widely spoken language in the world: for more than 400 million people, it is the native language, but the number of people for whom English is a foreign language is more than three times. According to the British Council, in 10 years 2 billion people will learn English and about half of the world's population will speak it.

There are many reasons why people learn English. The main one is the need to communicate in writing and verbally with English people. English is absolutely needed for those who work in any field of science,

because is the language of scientific books and magazines. In Ukraine, English is being mainly for education, work and leisure.

According to the results of online research, 89% of respondents studied English, but only 18% speak it at a level above the average. Compared with European countries, Ukraine is lagging behind in the readiness of the population to communicate in a foreign language.

Ukraine is developing contacts and cooperation with many countries of the world, that is why a large number of specialists English-speaking are needed to negotiate and conclude contracts. Knowledge of English becomes a prerequisite for survival, because it is impossible to get a well-paid job without knowledge of English.

The services of translators were used in Ukraine earlier. Today, services are not relevant, they are expensive and inconvenient. It would be better to learn English yourself, having increased your own value as a worker in the view of modern general managerial optimization [3, p.49–51].

Ukraine is rich in consumer resources, so the development of industrial exports plays a global role, therefore, there is a need to enter the international market. So only a manager with knowledge of the English language can correctly place the goods, there is a real demand for such specialists, and this tendency will continue to increase.

The economy of Ukraine is gradually integrating into the global economy. At present, the English-speaking countries (America, UK, Canada) are played the leading role in the economy. And they are so integrated that any citizen of these countries can make international transactions (purchase of goods online, ordering products for restaurants, etc.). All transactions are conducted in English, even between countries in which English is not the state language (for example, transactions between China and Japan are made in English). The offensive of predictable events will increase the importance of a person who speaks English.

In this way, we can conclude that the English studying is important in the modern world.

References:

1. Kolesnik A. A., Volkova S. A. Relevance of foreign language skills in the modern world // Young Scientist. – 2017. – №3. – p. 562–564.

2. «Fundamental methods of modern teaching of English»
Electronic resource: [http://www.english-lessons-moscow.ru/english_language.html]
3. Gutareva N. Yu. Collection of materials of the international scientific-practical conference "Modern scientific research of representatives of the philological sciences and their influence on the development of language and literature." – Ukraine.Lvov, 2013. – p.49–51.

Глазунова В.В., бакалавр

Шехавцова С.О., д. пед. н., професор

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Старобільськ

ЕВФЕМІЯ В СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ ДРУКОВАНИХ ЗМІ

Мова газетних повідомлень, як особливий стиль мови, який історично склався в системі англійської літературної мови, володіє рядом характерних рис, що змінюються від епохи до епохи, а також великою кількістю особливостей, які притаманні окремим газетним жанрам, публікаціям, кореспондентам.

Різномірність форм газетного стилю викликає суперечки відносно того, чи функціонує він як такий. Але якою б різномірною не була система мовних засобів, які використовуються у різних газетних жанрах, газетний стиль все-таки виділяється серед інших стилів мови низкою вагомих загальних ознак. Газетне повідомлення, як правило, готується швидко і читається швидко, тому і журналісту, і читачу зручно користуватися повторюваною лексикою, яка поступово перетворюється в газетні штампи і кліше [11].

Евфемізми (від гр. eu – «добре») – емоційно нейтральні слова чи вирази, що вживають замість синонімічного, яке здається мовцю непристойним, грубим і неактовним [2].

Евфемізм є наслідком лексичного табу (заборони), який завдяки різного роду упередженням, марновірствам, релігійним віруванням накладається на вживання назв певних предметів і явищ навколишнього світу, внаслідок чого людина удається до виразів іносказань. Характерно, що нові позначення «непристойних» предметів і явищ з часом втрачають характер евфемізмів, починають

сприйматися як пряма вказівка на «непристойний» предмет і, в свою чергу, стають «непристойними» [12].

Оскільки евфемізми широко використовуються у мовленні, то з часом вони втрачають свою функцію «прикрашення» істинної суті висловлення і тому потребують чергового евфемізму, який надасть нове значення для завуалювання та прикриття висловлювання [11].

Більшість евфемізмів можна розділити на такі групи:

1. Вік. Багато евфемізмів у газетних статтях замінюють слово *old*, яке вважається некоректним на *mature, senior, advanced in years*.

2. Розумові та фізичні здібності, зовнішній вигляд. Будь-які відхилення від встановленої норми виражаються за допомогою евфемізмів: *blind – unseeing, invalid – disabled, fat – overweight, mad – mentally sick*.

3. Расову і національну приналежність. В США і багатьох інших європейських країнах зараз не прийнято називати деякі раси та національності, тому ЗМІ замінюють їх: *nigger – black (male/female), Afro-American*.

4. Соціальне і фінансове становище. В англійських ЗМІ слово *poor* часто замінюються на: *the needy, penniless, low-income family*.

5. Професії. Деякі професії, які є не дуже популярними у англomовних друкованих виданнях, замінюються на словосполучення з більш престижним звучанням: *garbage collector – sanitation man, hairdresser – hairstylist*.

6. Терміни, особливо медичні. За медичними термінами часто приховані прості поняття з не дуже позитивним значенням. Тому у періодичній пресі замість них використовують евфемістичні заміни: *insane asylum – mental home, mental hospital, terminal Home – hospice* [12-14].

Евфемізми вживають з метою викривлення чи маскування справжньої суті позначуваного. Загальні евфемізми, описуючи ситуацію, подію чи предмет, передають певне ставлення мовця до них («terrorist» і «freedom fighter»). Наприклад, через пробки на дорогах автобуси не висаджують, а «скидають» пасажирів серед дороги, і люди, в таких умовах, приніжені до статусу речей: «With nowhere to stop, coaches *dumped* their passengers in the middle of the

road where they had to negotiate giant potholes turned into ponds by rain falling from a leaden, polluted sky» (The Economist, 13 листопада 2008) [3].

Евфемізми існують, доки вживають їхні «недопустимі еквіваленти». Колишні евфемізми можуть з часом сприймати як «грубі», отож виникає необхідність застосування нового евфемізму. Традиційним у лінгвістичній літературі, наприклад, є синонімічний ряд *Negro-colored-black-Afro-American*, в якому кожне наступне слово, виникаючи як евфемістичне позначення, поступово знижувалось до статусу дисфемі і вимагало утворення нового нейтрального еквівалента [7].

Евфемізми також використовуються для завуалювання негативних ситуацій, пов'язаних з економікою, політикою чи воєнними діями [9]. Наприклад, фраза «has been getting costlier» вживається замість звичайного «more expensive» або «raising prices» для приховування неприємної для людей проблеми підвищення цін. Крім того, якщо Британська преса повідомляє інформацію, пов'язану з війною, то для позначення такої події вживається вираз «a counter-terrorist operation» («проти терористична операція»), який має меліоративний характер, адже означає нібито захист від агресивно налаштованих противників, а не безпосередньо воєнну діяльність з обох сторін [10].

Евфемізми використовуються на всіх рівнях мови, що забезпечується великим різноманіттям способів евфемізації. Найпоширенішими способами утворення евфемізмів є метафоризація (вираз «crazy idea», вжитий у переносному значенні, у англомовній пресі може замінювати «extra-ordinary, unusual idea»), металепсис («criminal injustice» замість «rape» – поняття є послідовними та схожими між собою: rape – crime – criminal injustice (згвалтування – злочин – кримінальна несправедливість), метонімія (у фразі «the Kremlin was sending out messages...» слово «Kremlin» позначає людей, які знаходяться у вказаній будівлі та виконує функцію ухилення від прямої назви конкретних людей задля уникнення конфлікту) тощо, що належать до лексико-семантичного рівня мови. До морфологічних способів творення відноситься негативна префіксація (додавання префікса «anti-» до антоніма «забороненого» слова - «anti-immigration»). Також до них належить

ініціальна аббревіація – поєднання в аббревіатуру початкових букв або звуків словосполучення. Спосіб аббревіації є досить вдалим в евфемізації слів саме через те, що до уваги беруться лише перші літери слів і, відповідно, будь-яке негативне значення автоматично втрачається [1].

Наприклад, у англійській пресі часто зустрічається аббревіатура «the GIA» («Armed Islamic Group»), що позначає терористичне угруповання в Алжирі, метою використання якої безумовно є нейтралізація несхвальної реакції, пов'язаної з діяльністю даної групи людей.

Утворення евфемізмів на синтаксичному рівні відбувається внаслідок заміни окремих слів чи словосполучень у реченні, використанні складних та пасивних конструкцій тощо [9]. Так, у реченні «Theresa May has been ridiculed in the European Parliament after her Government took credit for two major EU regulations» [5] використано пасивну конструкцію «has been ridiculed» («було висміяно»), яка має на меті приховати конкретні імена людей, які посміялися із Терези Мей, а також взагалі сам факт того, що її слова були сприйняті з гумором і, таким способом не допустити «неприємного» ефекту звучання цих слів.

Фонетичний спосіб утворення евфемізмів відбувається за рахунок звукової аналогії, що дає змогу висловлювати сенс забороненого поняття, уникаючи його прямої назви. Наприклад, у реченні «What the heck I supposed to do this?» слово «heck» вживається замість «hell», що дуже схоже на нього за звучанням, задля уникнення використання небажаного слова «пекло», яке є фамільярним та не політкоректним. Графічні евфемізми утворюються за допомогою графічних засобів мови, до яких належать опущення середини слова (синкопа) або його кінця (апокопа), а також заміна слова або його кінцівки трьома крапками чи зірками [4]. Такий спосіб творення характерний більше для ліберальної Британської преси, аніж для консервативної. Так, вислів «s***hole countries», є яскравим прикладом графічного евфемізму. Даний вираз виконує не просто пом'якшувальну, а меліоративну функцію, адже з його допомогою приховується нецензурне слово.

Евфемізація як стилістичний прийом у мовленні є джерелом стилістичної синонімії, що пов'язано з широким використанням

евфемізмів, адже виникнення нового слова стає результатом певних варіацій лексичної системи [8]. Її головною метою є не допускати комунікативних конфліктів та сприяти лексичному та стилістичному пом'якшенню подаваної інформації, замінюючи будь-яке небажане, недозволене або недоречне слово або словосполучення більш коректним залишаючи можливість реципієнту здогадатися про що йде мова. Не дивлячись на розповсюдженість евфемізмів у газетах, ліберальні видання не повністю дотримуються ідей політичної коректності та іноді дозволяють собі вживати слова та словосполучення, що можуть бути оцінені як «заборонені».

Отже, підсумовуючи, зазначимо, що в сьогоденному суспільстві обізнаність процесами евфемізації мовлення є важливою характеристикою мовної поведінки, що допомагає врегулювати суспільні відносини та визначити засоби досягнення спілкування між представниками різних культур, а також правильно зрозуміти сенс повідомлення, що подається реципієнту.

Література

1. Валуєва Н.М. Особливості функціонування політкоректної лексики в сучасній англійській і французькій мовах / Н.М. Валуєва // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2016. – Т. 1, № 25. – С. 185-186.
2. Гамовська Г. The Use of Language in Newspapers / Г. Гамовська // English (M). – 2007. – №12. – С. 16–19.
3. Гораш Л. В. Політична коректність та евфемія / В. Л. Гораш // Збірник наукових праць студентів та магістрантів факультету іноземної філології. – 2009. – Вип. 2. – С. 50–52.
4. Кацев А. М. Эвфемия в современном английском языке. Опыт социолингвистического описания. – Канд. дис. – Л.: ЛГПИ имени А. И. Герцена, 1997. – 20 с.
5. Ковшова М. Л. Семантика и прагматика эвфемизмов: моногр., Мария Львовна Ковшова. – М.: Гнозис, 2007. – 320 с.
6. Літературознавчий словник-довідник, – 2ге вид. – К.: Академія, 2006. – 752 с.
7. Лопатюк В. О. Euphemism, или как красиво поговорить о запретном / В. О. Лопатюк // English for you. – 2008. – №8. – С. 34.

8. Москвин В.П. Эвфемизмы: системные связи, функции и способы образования / В.П. Москвин // Вопросы языкознания. – 2001. – №3. – С. 68.
9. Паращенко Ю.В. Явище евфемії в сучасній російській і англійській мовах / Ю.В. Паращенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uareferat.com/Явище_евфемии_в_сучасній_російській_і_англійській_мовах.
10. Резанова А. Н. Дисфемия в английском языке: семантические механизмы и прагматические функции: Автореф. дисс. канд. филол. наук: 10.02.04 / Российский гос. педагог. ун-т им. А. И. Герцена / А. Н. Резанова. – С.-Пб., 2008. – 19 с.
11. Ціпен І. К. Особливості газетної англійської мови / І. К. Ціпен. – К. : Радянська школа, 1967. – 196 с.
12. Bangal N. Newspaper Language. / N. Bangal. – Focal Press, 1993. – 280 p.
13. Lawrence D. H. Lady Chatterley's Lover. – Digireads Publishing, 2008. – 353 p.
14. Reah D. The Language of Newspaper. / D. Reah. – Routledge, 2002. – 136 p.

Городівська С.В., магістрантка

Кокнова Т.А., к.п.н., доц.

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Старобільськ

ТЕОРІЯ НОМІНАЦІЇ В СУЧАСНОМУ СЛОВОТВОРЕННІ

Утворення і функціонування лексичних одиниць пов'язане з потребами спілкування і має безпосередній зв'язок з процесами номінації. Саме в результаті номінації здійснюється створення будівельного матеріалу, потрібного для побудови висловлювань, в яких мовець передає своєму співрозмовнику або співрозмовникам ту чи іншу думку, повідомляє якусь інформацію. Номінація є надзвичайно складним процесом, який характеризується розмаїттям форм, способів, функцій. Цей процес постійно супроводжує пізнання людиною навколишнього світу.

Існують різні підходи до вивчення та трактування процесу номінації – гносеологічно-семантичний, семасіологічний,

ономасіологічний, функціональний, когнітивний тощо. Теорію номінації розробляли В. Гак, Д. Ушаков, О. Кубрякова, В. Виноградов, А. Смирницький, В. Телія, Н. Арутюнова, Г. Уфимцева, Б. Серебренніков, Г. Колшанський, О. Тараненко, З. Харитончик, Ф. Бацевич та ін.

Загалом явище номінації (називання) розглядається як складний феномен мови, при якому відбувається вербалізація розумового процесу, спрямованого на позначення навколишньої дійсності шляхом виявлення характерних ознак реалій, в результаті чого відбувається створення, закріплення та розподіл найменування за різними фрагментами дійсності. Термін номінація також використовують на позначення значимої мовної одиниці, утвореної в процесі називання [4, 417]. Проте потрібно уникати ототожнення номінації зі словотвором, тому що номінація значно ширша за словотворення: «результат словотворення завжди виконує номінативну функцію, а номінація не завжди здійснюється словотвірним процесом. Номінація може здійснюватися трансформацією існуючого в мові слова або запозиченням лексичної одиниці» [2, 122].

Розмежовують лексичну, препозитивну номінацію та номінацію через текст. Способами номінації І. Вихованець та К. Городенська визначають транспозицію та ділять її за трьома типами: морфологічна, синтаксична та семантична [1, 43].

На лексичному рівні словотвір є тією системою, що виконує завдання називання світу в межах такої одиниці, як слово. Кубрякова О. визначає словотвір як систему засобів, одиниць, зв'язків тощо, які слугують процесам номінації та зумовлені ними [3].

Оскільки при створенні нових найменувань відбувається використання різнорівневих засобів, система словотвору виконує по відношенню до них своєрідну організуючу роль: різнорідні формальні засоби об'єднуються в досить складне ціле, утворюючи разом упорядковану сукупність тісно між собою пов'язаних взаємодоповнюючих словотворчих моделей. Завдяки цьому у середині системи словотвору встановлюється відомий розподіл сфер дії окремих способів словотворення. Питома вага кожного з таких способів визначається сукупним впливом безлічі різних факторів,

важливу роль серед яких відіграють ономазіологічні (понятійні) категорії, що групують навколо себе різні словотворчі моделі, а також тип мови і особливості його структури. Тому в мовах синтетичного ладу в цілому більш розвинений афіксальний словотвір, який продовжує залишатися продуктивним. Аналітичні ж мови частіше вдаються до конверсії, переосмислення, синтаксичного словоскладання. Для вираження ономазіологічних категорій в системі словотвору складаються і свої власні дериваційні засоби: префіксація, суфіксація, аглютинація, різні типи словоскладання і т.п.

Афіксацію, аглютинацію, словоскладання, аббревіацію, зворотне словотворення та слововивід відносять до морфологічної транспозиції. Конверсія є прикладом синтаксичної транспозиції

Виконуючи завдання формування одиниць номінації, словотвір як особлива підсистема мови має певну сукупність матеріальних засобів моделювання цих одиниць, а також володіє набором словотворчих значень, які можуть бути виражені за допомогою цих засобів.

Література

1. Вихованець І.Р. Теоретична морфологія української мови / І. Р. Вихованець. К. Г. Городенська. - К.: Унів. вид-во «Пульсари», 2004. – 398 с.
2. Журавлев А. Ф. Технические возможности русского языка в области предметной номинации / А. Ф. Журавлёв // Способы номинации в современном русском языке. – М. : Наука, 1988. – С.50 – 65.
3. Кубрякова Е.С. Словосложение как процесс номинации и его отличительные формальные и содержательные характеристики / Е. С. Кубрякова // Теоретические основы словосложения и вопросы создания сложных лексических единиц: [межвуз. сборн. науч. трудов] / Пятигорский гос. пед. ин-т иностр. яз. – Пятигорск, 1988. – С. 3–23.
4. Тараненко О.О. Номінація / О. О. Тараненко // Українська мова. Енциклопедія / Ред кол. : В.М. Русанівський, О. О.Тараненко та ін. – К. : Укр. енцикл., 2002. – С. 385 – 387.

Mariaa Hryniova, student
Scientific advisor - L. V. Bakhmat (Candidate of
Pedagogical Sciences, Associate Professor

**Municipal Establishment “Kharkiv Humanitarian-
Pedagogical Academy” of Kharkiv Regional Council**

Internet Neologisms in English

The language is an open dynamic system that is constantly being improved, and its lexical composition is updated. One of the signs of the dynamic nature of the language is formation of new lexical units - neologisms, which are defined as new words, in form and / or content, which are of novelty for a certain period of time. They have a variety of semantic, pragmatic and stylistic properties, and they are perceived as new and are known to be inaccurate in the cult of the new cliques.

The analysis of the new lexis makes it possible to identify the main spheres of its development, the areas of social life that feature the greatest number of innovations.

The beginning of information era has stimulated Internet communication. The very process of developing new technologies contributed to the creation and development of a large number of neologisms and abbreviations, which are used for commenting and communicating both at sites and in chats. At the same time, the rapid development of the global Internet network has led to the phenomenon of social networks, which plays a special role in the system of virtual communication as a service oriented to interpersonal communication of Internet users.

A large number of domestic and foreign researchers, including N. Yemchur, O. Kosovych, D. Crystal, R. McKein, R. Metz and others, studied Internet communications. The issue of using abbreviations was of interest to: I. Iushchuk, L. Boychenko, A. Burdachok, M. Serdiuk; K. Kubryakov and K. Dyuzhnikov defined the boundaries of abbreviations and word-making; S. Barinova researched typology of abbreviations in the Internet and others.

Internet creates an environment for personal communication, since users have the ability to control the level of access to information. The main features of Internet slang neologisms are the tendency towards

spontaneity, informal style, dialogues, situational dependence, brevity and expressiveness.

In social networks, communication takes place in the form of written texts, resembling an oral version of a colloquial style, mirroring its phonetic, grammatical, lexical, syntactic, and graphic levels.

A feature of the Internet communication syntax is the tendency to non-grammar formation, deviation from the syntactic and punctuation norms of the literary language. Due to the lack of direct contact and the impossibility of using non-verbal means, there is an excessive number of punctuation marks (why ??? 777, wow !!!!!, where ru ?????, well ... you know ... I want ... to ask u ...)

The spelling and grammatical features include: 1) rhetorical and divisive questions for expressing personal attitudes and giving more expression; 2) pseudo-hesitation (Um, er, erm); 3) inserted sentences (opening sentences); 4) exclamations: Ugh, euugh, yikes, yipes [58]

In modern English, the development and use of abbreviations is rapidly expanding. Abbreviating is the process of reducing the number of phonemes and / or morphemes in words or phrases available in the language without changing their lexical-grammatical meaning or category, which results in a new nominative unit or variant of the original unit [1, p. 161].

After studying over 100 pieces of online communication and analyzing the peculiarities of expanding the vocabulary of contemporary English by means of morphological slang neologisms, reduction is believed to be the most productive way of word formation.

According to the classification of V. Borysov, the reduction is classified into graphic and lexical [2]. The main difference between graphic and lexical abbreviations is that graphic abbreviations are used in written speech, and lexical - in the sphere of oral communication.

Lexical contaminations are divided into abbreviations, trunkations and telescopisms. Abbreviations are most often used as a word-building means of the current English language network, e.g. www – world wide web, DM - direct message BRB - Be Right Back (now back).

Abbreviations are divided into initialisms (at least one first letter, e.g. XML - extensible markup language, OS - operating system), acronyms (sequence of sounds marked with initial letters, pronounced as average words, e.g. LOL - laughing out loud, ROFL - Rolling On the

Floor Laughing), phonetic abbreviations (formed by replacing a component or whole word with a letter or a number, e.g. ICQ - I Seek You).

Additionally, there are widespread abbreviated sentences that can be divided into several types: commands (RYS - Read Your Screen), apologies (PMFJI - Pardon Me For Jumping In), tips (TBYB - Try Before You Buy), requests (GMAB - Give Me A Break), wishes (HAND - Have A Nice Day).

In conclusion, abbreviations play a leading role in lexical innovation and function as "economical" substitutions of multi-component words that are necessary for communication in social networks because of speedy typing.

References

1. Antrushyna H. (1999). Lexicology of English. Moscow.
2. Dziubina O. Abbreviations as a way of creating neologisms in modern English (based on materials of Internet publications and forums). Journal of Zhytomyr State University.

Гриценко П.М., студентка

Науковий керівник – Тулякова К.Р., викладач

НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», м. Київ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИВЧЕННІ ТА ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Цифрова революція докорінно змінила умови життя, науку і освіту людства. З кожним днем ми помічаємо як усе, що нас оточує, поступово змінюється й набуває інноваційних рис. Тому, відповідно, освітній процес також потребує модифікації. Сучасна українська освіта залишається односторонньою, має застарілі встановлені стандарти, обґрунтовані лише на об'єктивному підході.

Освітній процес не дає студентам чіткого розуміння свого життєвого шляху, інтересів і майбутніх перспектив. Наразі, в 21-ому столітті, роль якісної міжнародної освіти щорічно зростає. Отримання якісної освіти закордоном є майже нереальним без володіння англійською мовою. Сьогодні, знання іноземних мов відкриває для молоді великий глобальний світ з його широким

потокотом інформації, та дає можливість дізнаватись нововведення першими, ніж їх перекладуть українотомвні видання.

На жаль, на сучасній стадії розвитку суспільства, модернізація змісту освіти в Україні вузько сполучена з інноваційними процесами в організації викладання іноземних мов. Тому, основна мета викладача іноземної мови - обрати відповідні методи і цікаво організувати навчальну діяльність, яка буде максимально відповідати меті вивчення іноземної мови. Викладання іноземних мов має стимулювати розвиток мовної культури та надавати практичні навички володіння мовою.

Тому використання комп'ютерних технологій, Інтернет ресурсів - кращий підхід у навчанні та викладанні. Інформаційно комунікаційні технології (ІКТ) стають інтегральним інструментом у збільшенні інтересу студентів і їх розвитку візуально-образотворчого мислення. Використання ІКТ в освітньому процесі дає можливість активізувати автономію, а також пізнавальну, інтелектуальну діяльність студентів. В освітній системі ІКТ поділяється на два типи: технічне забезпечення (комп'ютер, принтер, сканер, камера, відеокамера, смартфон, тощо) і програмне забезпечення (електронні підручники, віртуальні середовища, інформаційні сайти, мобільні додатки тощо.).

Нині комп'ютер є ефективним помічником і невід'ємною частиною нашого життя. Він дозволяє підвищити якість навчання і ефективність процесу. Використання презентацій дозволяє кожному викладачу посилити рівень засвоєння матеріалу студентами і проводити заняття на якісно новому рівні. Барвисто оформлені презентації можуть вирішити проблему візуального засвоєння нових іноземних слів, висловів тощо.

Лінгво-освітні програми та мобільні додатки дуже прості для використання, в яких потрібні мінімальні комп'ютерні навички, які є дуже важливими для роботи з групою студентів. В них містяться матеріали, поділені на модулі за рівнем володіння мовою, їх вміст дуже простий і не викликає складнощів. Щоб викликати комунікацію іноземною мовою, треба створити реальні ситуації, які стимулюватимуть вивчення матеріалу і розвиватимуть адекватну

поведінку в незвичному іншомовному середовищі. Необов'язково мати гроші для купівлі авіа білетів до іншої країни, адже зараз кожен розуміє, що Інтернет має величезні інформаційні можливості і не менш вражаючі послуги.

Більшість студентів вже давно оцінили всі переваги Інтернету та активно використовують його можливості у своєму навчальному процесі, тоді як для викладачів простір цієї світової мережі залишається невідомим. На мою думку, сьогодні кожен сучасний вчитель має широко використовувати ресурси глобальної мережі Інтернету. Підготовка інтерактивних повідомлень, мейлів, які студенти можуть продивлятися за межами навчального закладу можуть бути цікавими: перегляд відео, фотокарток тощо. Такі завдання для студентів можуть бути підготовчим етапом до уроку, наприклад, у поєднанні з методом розробки особистого проекту, що дозволяє учням практично застосовувати свої знання та навички. Це одна з форм дослідницької організації та пізнавальної діяльності, в якій група активно реалізується, що дозволяє підвищити мотивацію вивчення іноземної мови. У центрі такого робочого процесу стоїть сам студент, з можливістю вільно висловлювати свою думку та практично використати іноземну мову. Таким чином, без використання ІКТ у навчальному процесі важко уявити сучасне викладання англійської мови. Їх використання розширює сферу навчального процесу, підвищує його практичну спрямованість.

Використання інформаційних та комунікаційних технологій та Інтернет-ресурсів на уроках англійської мови дозволяє більш повно реалізувати цілий ряд методологічних, педагогічних та психологічних засад. Використання комп'ютерів у навчальних програмах англійської мови підвищує ефективність вирішення комунікативних завдань, розвиває різні типи мовленнєвої діяльності учнів і формує стабільну мотивацію студентів до вивчення іноземних мов.

У 21-му столітті з кожним днем підвищуються вимоги до практичних знань англійської мови не тільки в професійній сфері, а й в повсякденній комунікації. Використання інформаційних технологій надає величезні можливості для навчання. Але ми не

повинні забувати, що використання мультимедійних технологій не може забезпечити значного педагогічного ефекту без вчителя, оскільки ці технології є лише засобами навчання. Комп'ютер у навчально-освітньому процесі не може повністю замінити викладача, але може стати допоміжним інструментом, який покращує та розширює можливості його педагогічної діяльності.

Література:

1. https://www.academia.edu/1898911/Trends_in_English_Language_Teaching_Today
2. https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/C607%20Information%20and%20Communication_WEB%20ONLY_FINAL.pdf
3. https://www.researchgate.net/publication/318281640_Innovative_Technology_in_English_Language_Teaching_The_Utility_of_Mobile_Social_Network_Sites_to_Improve_Teacher_Education

Євтушенко Ю. О., магістрантка

Шехавцова С.О. д.п.н., професор

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Старобільськ

КОМПОЗИТИ ЯК ДЖЕРЕЛО ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Композити (від. лат. *compositus* – складений, складний) – складні слова – завжди були і наразі залишаються одними з питомих джерел поповнення словникового складу англійської мови. Композити утворюються шляхом поєднання в одне слово кількох основ чи слів, при цьому похідні лексичні одиниці набувають формально-граматичних і семантичних ознак окремого слова [1, 158]. Продуктивність композитного словотворення зумовлена прагненням мовної економії, тенденцією до заміни словосполучення або описових зворотів однослівним найменуванням.

До композитного способу творення слів традиційно відносять основоскладання та словоскладання. Зазначимо, що деякі дослідники, зокрема Ю. Зацний, використовують термін словоскладання на позначення як основоскладання, так і

словоскладання [3]. Крім того, окремі науковці вважають аббревіацію [5, 31], синтаксичний словотвір, телескопію та редуплікацію декілька слів або їх основ [4, 153] також прикладами композиції.

Особливості композитів з різних перспектив вивчали О.Єсперсен, О. Кубрякова, І. Аракелян, В. Беспалова, П. Даунінг, М. Докуліл, П. Ізабеле, Дж. Т. Єнсен, Д. Квеселевич, Р. Лебер, К. Левковська, Г. Марчанд, О. Мешков, Л. Омельченко, М. Полюжин, А. Левицький, Ю. Зацний та інші. Проте, залишається актуальним вивчення складних слів у синхронії, відносно сучасного стану англійської мови, оскільки бурхливий розвиток інформаційно-комунікативної сфери, глобалізація та демократизація викликали нагальну потребу у найменуванні нових реалій. Окрім того, протягом перших двох десятиліть 21 сторіччя відбувається зміна продуктивних словотвірних моделей та способів складання.

Традиційно високопродуктивними залишаються двокомпонентні одиниці, утворені за такими моделями: N+N – N: key + pad → keypad; note + pad → notepad; bag + lady → baglady; Adj+N – N: soft + cover → soft-cover; rubber + neck → rubberneck; blue + helmet → bluehelmet; high + need → high-need.

Поширеними також є композити наступної структури: V – N: work + basket → workbasket; N – V: breast + feed → breastfeed; bear + lead → bear-lead; V – V: stir + fry → stirfry; Adj – V: high + light → highlight; V – Prepos: break + up → breakup; Prepos –V: in + put → input; Adj – Adj: bitter + sweet → bittersweet [3],[2].

Актуальним є композиція словосполучень зі сполученням службових слів, утворених на основі сурядного зв'язку: cash-and-carry, stand-by, throw-forward [7].

Особливу увагу привертають багатоконпонентні композити, які за своєю структурою є лексикалізованими словосполученнями, або частиною речення, що функціонують в якості слова: a game of see-who-cares-less [6, 122], after the friends-of-the-famous speech [6, 209]. Такі утворення, зазвичай, мають статус okazionalizmів і дуже рідко набувають статусу узуального та стають надбанням мови, наприклад, як загальновідомі: forget-me-not, do-it-yourself, merry-go-round, do-good або з останніх надбань: you-know-who [7]. Приклади подібних новотворів знаходимо у художніх творах, у текстах ЗМІ, у блогах та на сторінках соціальних мереж, що свідчить про високу

активність та популярність цього способу словотвору. В науковій літературі подібні лексеми іменують складними словами синтаксичного типу (А. Левицький), уподібнення слову (І. Малініна), зрощення (П. Каращук), синтаксичні композити (Л.Омельченко) тощо.

Більшість складних слів – це виразні та яскраві слова, які миттєво привертають увагу читача; водночас, вони лаконічні, оскільки передають в одному слові ідею, для вираження якої в іншому випадку знадобилося б словосполучення чи навіть ціле речення. Композити слугують економним засобом для номінації нових реалій і понять життя суспільства на сучасному етапі розвитку. Комбінування пар англійських слів може бути майже не лімітованим, проте знання найбільш частотних і продуктивних словотвірних моделей складних слів допомагає зрозуміти значення нових слів та є вагомим при перекладі.

Література

1. Вакарюк Л. О. Український словотвір у термінах : слов.-довід. / Л. О. Вакарюк, С. Є. Панцьо. – Тернопіль: Джура, 2007. – 259 с.
2. Дубравська Д.М. Композити як одне з основних джерел розвитку і збагачення словникового складу англійської мови (на матеріалах британського національного корпусу текстів (BNC) / Д.М. Дубравська // Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи. – К.: Логос, 2011. – С. 110-119
3. Зацний Ю.А. Розвиток словникового складу англійської мови в 80-ті 90-ті роки ХХ ст.: дис. Д-ра філол. наук / Ю.А. Зацний. – Запоріжжя, 1999. – 403 с.
4. Левицький А. Е., Шелудько А. В. Функціонування композит української та англійської мов: зіставний аспект / А. Е. Левицький, А. В. Шелудько // *Studia Linguistica* / Київський університет. – 2009. – Т. 3. – С. 153–161.
5. Плющ М.Я. Граматика української мови / М.Я. Плющ: у 2 ч.: [підруч. для студ. філол. спец.вищ.навч. закладів]. – К.: Вища школа, 2005. – 286 с.
6. Fielding H. Cause Celeb / Helen Fielding. – Viking Penguin, USA, 2001. – 342 p.

The English Oxford Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://en.oxforddictionaries.com>

Zhurba V. L., student

Scientific supervisor - Dovhanets V. I., PhD, Associate professor

National Transport University, Kyiv

POLITICAL CORRECTNESS IN MASS MEDIA OF THE US

The relevance of the topic depends on the ever-increasing development of linguistics, namely politically correct terms. Thus, the question of the correct translation of politically correct terms with the help of the Ukrainian language requires its consideration.

The purpose of the research is to analyze the peculiarities of politically correct terms and the ways of their translation into the Ukrainian language.

The objective's aimed at achieving the goal are as follows: analysis of the peculiarities of politically correct terms; to study the ways of translating politically correct terms.

The term political correctness implies using the words or behaviour which will not offend any group of people.

1. Politeness. We find the more polite word if the term has negative meaning and it could offend someone.

2. Accuracy. We need to find words that most accurately express what you want to say. If a term has the meaning you don't know, we need to find new terms. Languages are always progressing and show new ideas [1, p. 40].

3. Conformity. A common tendency to find the "correct" term for things for fear of being criticized. Sometimes, politically correct terms are generalized so that they are difficult to be criticized [3, p. 51].

4. Academic. Political correctness is usually a result of academic theories that claim a term in an informal speech to be negative, unjust or wrong. Sometimes, a term is widely used in academic circles but is ignored by the community to which it refers. For example, the term "*differently abled*" has been ignored by some groups of people with disabilities.

The politically correct terminology is a very important social phenomenon. A philologist Ponomareva O. B. proposed a thematic classification of politically correct terms:

1. Terms that describe the age discrimination. *Elderly people* or *the aged* should not be used, and the most politically correct terms are *older* or *older people*. It is also acceptable to say *senior citizens* and *seniors* for persons over the age of 65.

2. Terms that describe professions. It is necessary to avoid the usage of the term with ending *-man* and other linguistic elements that denote the gender of a person. The advantage in such cases is given to compound words with neutral person-component. Some words (for example, *spokesperson* and *salesperson*) with this component are already widely used, while others (for example, *weatherperson* instead of *weatherman* and *councilperson* instead of *councilman*) are still perceived as somewhat awkward. Suitable words such as *anchorwoman*, *businessman*, *saleswoman*, and *salesman* are considered to be acceptable, but more or less non-specific words that include *-person* or do not include this component (*businessperson*, *anchor*, etc.) are increasingly preferred.

3. Terms that describe racial discrimination. Particular attention should be paid to the words denoting a person's belonging to a particular ethnic (national) or racial group. You should use the nationality of people who prefer one or another national or racial group. When designating indigenous America, we need to use *American Indians* or *Native Americans*. When designating Americans from Asia, it is better to say *Asian Americans*, but not *Asiatic Americans*, because it seems to be humiliating.

4. Terms that conceal physical disadvantages. For example, *lookism* is discrimination by appearance [2].

There are the following ways of politically correct terms translation:

1. Transcription, as the systematic representation of language in written form (*lookism* - лукізм, *ageism* - ейджизм, etc.).

2. Descriptive translation, which accompanies transcription while translating incomprehensible for the Ukrainian units (*lookism* - дискримінація щодо зовнішності, *ageism* - дискримінація по віковій категорії etc.). Some kinds of discriminations are translated only by

descriptive methods (*shortism* -- дискримінація людей маленького зросту, *heightism* - дискримінація дуже високих людей, *sizeism*, *fattism*, *weightism* - дискримінація повних людей).

3. Transliteration (*gender* - *стать*). This term is used to mark the cultural and social gender of a person [4, p. 138].

The main point is that you should not use an offensive language, that might hurt others by indicating that some are inferior or superior to others. So it is the main function of the politically correct terms. The problem in the translation of the politically correct terms is that some terms do not have Ukrainian equivalents, so the descriptive translation is a very common method.

Due to the rapid development of international communication, a huge number of new political correct terms appear which require perspective of optimal and effective ways of their translation and representation by means of the Ukrainian language.

References

1. Наумова И. О. Из истории термина “Политическая корректность”. Монография. Харьков: ХНАМГ, 2008. 148 с.
2. Пономарева О.Б. Политическая корректность в лингвистическом аспекте Language and Literature, 1999. № 5. URL: <http://www.tsu.tmaru/frgf/journal/htm>.
3. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация. Москва: Слово, 2000. 624 с.
4. Чарычанская И. В. Политически корректная лексика в языке и переводе // Вестник Воронежского государственного университета. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. 2009. № 2. 176 с.

Зюзько Т.С., студент

Науковий керівник – Довганець В. І., к. пед. н., доцент

ДЗ «Національний транспортний університет», Київ

ПЕРЕКЛАД ЛЕКСИЦНИХ СОЦІАЛЬНО ЗУМОВЛЕНИХ ІНОВАЦІЙ В ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ)

Останнім часом мова знаходиться у станні постійних змін та розвитку при цьому найрухомішим компонентом мовної системи є словниковий склад, що потребує детального вивчення. Зростання

кількості нових номінацій в українській та англійській мовах призвела до появи науки – неології. На думку О. В. Сенько можна зробити припущення що неологія – це наука в галузі мовознавства, яка ще «не склалася, а поки що формується» [1, с. 16]. Мова сучасних публіцистичних текстів – це найбільш ефективний спосіб виявлення неологізмів. Неологізм – це є нове слово, або стійке сполучення слів, нове або за формою, або за змістом. Створення нових слів зумовлене потребою суспільства розкрити нові поняття, які виникають у результаті розвитку науки, техніки, культури, тобто екстралінгвістичних чинників. Аналіз неологізмів та спостереження за інноваційними процесами свідчать, що кількісні зміни в словниковому складі спричинили і якісні зміни в шляхах, способах і засобах збагачення, які зумовлені власне лінгвістичними чинниками розвитку лексичного складу мови [2, с. 21].

У сучасній лінгвістиці спостерігаються не тільки різні погляди вчених на неологізми, але й нетрадиційні класифікації цих лексико-семантичних одиниць. Т. К. Черторизька, наприклад, подає таку класифікацію неологізмів [3, с. 23]:

1. Власне неологізми – слова, що характеризуються абсолютною новизною як щодо форми, так і щодо змісту. До таких можна віднести: *дефолт* – 1) невиконання законних вимог або взятих на себе зобов'язань; 2) припинення чи відмова держави юридичної або фізичної особи в односторонньому порядку виплачувати борги (переважно з відсотками) кредиторам, іміджмейкерам.

2. Новоутворення – слова, що відзначаються новизною форми: *громадянотворення* – процес формування свідомого громадянина держави, *україноментальний* – характерний для ментальності українців.

3. Трансформації – слова, у яких нова форма поєднується зі значенням, що передавалося раніше іншими лексичними засобами. Так, у ХХІ ст. у мові ЗМІ (та й в загальнонародній лінгвальній практиці) досить активно вживаються лексеми: *кравчучка*, *кучмовоз* (замість «візочок»), *презентація* (замість «представлення»), *стрижений* (замість «рекетир») тощо.

4. Семантичні неологізми – слова, у яких нове значення передається формою, наявною в мові: *берегиня* мало значення «русалка», тепер воно стало вживатися у значенні «жінка».

Стосовно публіцистичного стилю можна сказати, що класифікація соціано зумовлених іновацій різних науковців дещо відрізняється. Наприклад, О. А. Стишов виокремлює такі групи неологізмів у мові українських засобів масової інформації, як:

1. Новотвори. Збурення політичного життя, яке настає в передвиборний період, позначається на мові ЗМІ. На зразок *кравчукізм, кучмізм, протестний електорат*. Сюди ж можна віднести й неологізми, що їх створюють журналісти, рекламисти: *депутати тузляться* [4, с.2].

2. Запозичення. Наприклад, *арт-салон, брифінг, ваучер* [4, с.4].

3. Моментальні входження нових явищ дійсності – предметів, процесів, абстрактних понять [4, с.9].

4. Порівняно новим явищем у лексичному розвитку мови є абревіатури [4, с. 5] *нардеп* (народний депутат) та похідні від них деривати – *змонівець, унсовець, компартноменклатурник* тощо.

З огляду на опрацьовану література, можна зробити висновок, що лексика будь-якої мови постійно поповнюється, збагачується та відновлюється. Словниковий склад як української, так й англійської мови постійно змінюється – поповнюється новими одиницями, особливо у зв'язку з бурхливим розвитком науки й техніки. Тому, потрібно детальніше розглянути питання іновацій, способи їх утворення та значення.

Література

1. Сенько Е. В. Теоретические основы неологии / Е. В. Сенько – Владикавказ: ВИД, 2001.-235с.
2. Б'ялик В.Д. Абревіація як засіб утворення неологізмів / В.Д. Б'ялик, О.В. Візнюк // Актуальні проблеми романо-германської філології в Україні та Болонський процес: Матеріали Міжнарод. наук. конфер. (24–25 листопада 2004 р.). – Чернівці: Рута, 2004. – С. 21 – 23.
3. Черторизька Т. К. Нові значення старих слів / Т. К. Черторизька // Рідне слово. – № 9. – 1974. –С. 20–26.

4. Стишов О. А. Лексичні і стилістичні неологізми в ЗМІ з погляду мовної культури / О. А. Стишов // Культура слова – К., 1999. – Вип. 52. – С. 2–12.

Іванов Є.В., магістрант
Кокнова Т.А., к.п.н., доц.

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Старобільськ

**ВИКОРИСТАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ ЯК СПОСОБУ
НОМІНАЦІЇ ЯВИЩ ФАНТАСТИЧНОГО СВІТУ У ТВОРАХ
ДЖ. К. РОУЛІНГ**

Створення чарівного світу у творах жанру фентезі потребує найменування вигаданих реалій, явищ та істот. Письменники вирішують ці завдання, використовуючи весь існуючий арсенал номінативних засобів. Одним з яскравих прикладів такої праці є вигаданий всесвіт Гаррі Поттера Дж. К. Роулінг. Романи з цієї серії привертають увагу дослідників з точки зору аналізу словотворчих процесів (А.Левицький, Ю. Зацний, І. Терсіна), композиції (С.Солодова), стилістичних особливостей та способів об'єктивації світу (С. Єнікєєва, І. Александрук), ідеостилу, труднощів перекладу тощо.

Дослідження механізмів творення номінативних одиниць у романах Дж. К. Роулінг про Гаррі Поттера свідчать про використання автором наступних способів творення неологізмів: семантична деривація (метафора, метонімія) – 61%, словоскладання – 27%, афіксація – 5%, запозичення – 4%, конверсія – 2%, скорочення – 0,9% [2]

Використання запозичень у романах має своєрідну специфіку, яка полягає у тому, що письменниця не лише бере готові слова з інших мов, але й використовує іншомовні словотворчі форманти, комбінує їх з суто англійськими словами та створює нові лексеми на мові запозичень, або похідні від них. Отже, у центрі уваги розвідки є саме аналіз лексичних одиниць, утворених на основі запозичень.

Дж. К. Роулінг використовує запозичення головним чином для створення імен героїв, магічних предметів, наукових дисциплін та заклять. Етимологію деяких слів автор розкриває на сторінках

свого офіційного блогу, що дає можливість дослідникам перевірити свої гіпотези щодо походження новотворів [5].

Найбільший відсоток неологізмів є похідними з латинської мови, що робить їх схожими на реально існуючі наукові терміни, надає достовірності вигаданому світові.

Створюючи закляття, автор використовує складання слів або основ, з додаванням потрібного афікса: *Lumos* – закляття, що викликає появу світла з чарівної палички, було створено від латинського *lumen* «світло»; *Homenum Revelio* – від *hominis* «людина» та *revelare* «відкрити», закляття, що викриває людину, якщо вона ховається поблизу; *Priori Incantatem* – закляття зворотного ефекту попередньої дії від фрази *a priori* «від попереднього» та *incantare* «співати чи декламувати»; *Expelliarmus* – закляття роззброєння, від *expello* «забороняю» і *arma* «зброя» [5].

Зафіксовано також псевдолатинські слова, при створенні яких, автор додає до основи англійського слова латинський суфікс: *Petrificus Totalus* – закляття, що перетворює на каміння, від англійських слів *petrify* – «перетворити на каміння», *total* – «повний, абсолютний» та латинського форманта *-us*. Закляття *Ridikulus* було створено шляхом зміни написання англійського слова *ridiculous* – «безглуздий, сміхотворний, смішний» з метою надання йому подібності до латинського слова. Тобто письменниця використовує не лише зовнішні запозичення, а «внутрішні» [3].

Окрім латинської мови, знайдено приклади запозичень з грецької, французької, німецької та тощо. Наприклад: «*I'm a Metamorphmagus,*» she said, «*It means I can change my appearance at will*» [4]. Неологізм *Metamorphmagus* – *meta* + *morph* + *magus* вживається на позначення чарівника, що має вроджену здатність змінювати свій зовнішній вигляд: префікс *meta* має значення «зміна», грецькою *morph* означає «форма, вигляд», а *magus* – «людина». *Tarantallegra* – закляття, спрямоване на те, щоб змусити людину швидко танцювати, є зрощенням італійського *tarantella* «назва народного танцю» та *allegro* «веселий, радісний». Відзначимо, що у багатьох випадках значення інновації впливає із значення його безпосередніх складників та контексту [1, 4].

Використання запозичень для називання нових явищ та понять відбувається згідно законів та за продуктивними моделями

відповідної мови. Застосування такого способу номінації робить мову художнього твору більш яскравою, виразною, надає індивідуальності стилю автора. Вживання готових мовних одиниць є одним із проявів дії економії мовних зусиль.

Література

1. Александрук І. В. Запозичення як один із способів творення неологізмів у творах жанру фентезі (на матеріалі творів сучасних американських та британських авторів) / І. В. Александрук // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер. : Філологічна. – 2012. – Вип. 26. – С. 3 – 6.
2. Александрук І. В. Вербалізація можливих світів у жанрі фентезі (на матеріалі творів сучасних англійських та американських авторів) : автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / І. В. Александрук. – Харків., 2011. – 18 с.
3. Зацний Ю. А. «Внутрішні» запозичення сучасної англійської мови / Ю. А. Зацний // Вісн. Сум. держ. ун-ту. Сер. Філол. науки. - 2006. - 1, № 11. - С. 23-29.
4. Rowling J. K. Harry Potter and the Order of the Phoenix [Електронний ресурс] / Joanne K. Rowling. – 2003. – Режим доступу до роману : http://www.greylib.su/?category=englishengkids&altname=ves_harri_potter_na_angliiskom_
5. Writing by J. K. Rowling [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pottermore.com/writing-by-jk-rowling>

**Imamverdiiev Akshyn, ein Student
Wissenschaftliche Betreuerin–Makoviei O.N.,
Assistenzlehrerin**

National M. J. Schukowskyj Universität für Luft- und
Raumfahrt "Kharkiv Aviation Institute", Kharkiv

MEDIEN IM FREMDSPRACHUNTERRICHT

Medien prägen die Lebenswelt der heutigen Kinder und Jugendlichen in unserem Kulturkreis in hohem Maße. Bücher, Zeitungen und Zeitschriften, Radio und Fernseher, Telefon, Computer und Internet stehen ihnen jederzeit problemlos zur Verfügung (1) Auch in anderen

Bereichen spielen Medien eine große Rolle. Wirtschaft, Kultur, Politik oder Wissenschaft – kein Bereich kommt mehr ohne die moderne Informations- und Kommunikationstechnologien aus. Damit werden umfassende Kenntnisse für das Berufsleben immer wichtiger.

Diese Tatsache schlägt sich auch im Bildungsbereich nieder.

Das Medium sei definiert als Träger oder Vermittler von Information im Zusammenhang mit Unterricht und Lernen (2). Damit ist vorab gesagt, dass es Medien gibt, die der Lehrperson beim Unterrichten helfen und solche, die die Lernenden bei ihrer Arbeit in der Schule oder zu Hause unterstützen (5). Erstere können als Unterrichtsmittel, letztere als Lernmittel bezeichnet werden (4).

Medien dienen im Lehr- und Lernprozess verschiedenen Zwecken und haben im Unterricht verschiedene Funktionen: Manche Medien (Lehrbuch, Lektüre, Video, Hörspiel) tragen die Kerninformation und bestimmen den um sie herum aufgebauten Unterricht, andere sind eher fakultative Hilfen bei bestimmten Unterrichtsschritten (5). Sprachlernen vollzieht sich im wesentlichen in vier Schritten:

- Sprachaufnahme
- Sprachanalyse
- Sprachübung
- Sprachanwendung.

Die wesentlichen Aufgaben im Fremdsprachunterricht sind daher:

- Vorbereitung
- Darbietung
- Verständniskontrolle
- Vermittlung
- Bewusstmachung
- Übung

Nach Manfred Erdmenger müssen Medien ihren Platz für die Unterrichtsplanung innerhalb des Phasenablaufs finden.

Viele Wissenschaftler vertreten die Meinung, dass die Medien verschiedene Funktionen erfüllen können.

-Motivation (d.h. Motivierung zur Teilnahme und Mitarbeit im Unterricht)

-Wissensvermittlung (Vermittlung von Informationen)

-Anleitung zur Arbeit (beispielsweise beim Üben und Lösen von Aufgaben) -Anreiz zum Sprechen (Meinungen, Gefühlen äußern)

-Kontrolle (Feststellung der Ergebnisse des Unterrichts) (5). Das Medium ist im vorstehenden Sinne nicht mehr als bloßes Hilfsmittel, sondern als tatsächliche Unterrichts- und vor allem Lernhilfe aufzufassen.

Ohne Planung und ohne den Aufbau und den Ablauf von Lehr-Lern-Prozessen grundlegend zu überdenken und neu zu gestalten, können computergestützte Lernangebote nicht effektiv im Bildungskontext integriert werden. Um das Potenzial neuer Medien im Unterricht tatsächlich realisieren zu können, sind mehrdimensionale Implementationsansätze notwendig (1). Damit werden nicht nur punktuelle Veränderungen, sondern vielmehr ein systemischer Wandel angestrebt: Nicht nur der Medieneinsatz wird isoliert verändert, sondern auch Methoden, Inhalte, Prüfungen und Lehrerqualifikationen müssen weitreichenden Veränderungen unterzogen werden (5).

Literaturverzeichnis

[Elektronische Quelle]. – Zugriff : [**Іванісєлі О. В., студент**](http://home.uni-leipzig.de/wipaed/deutsch/forschung/html/elbe/07%2520Einsatz%2520neuer%2520Medien%2520im%2520Fremdsprachenunterricht.pdf&ved=0ahUKEwjy35vckcXUAhXhFZoKHXUpAI8QFggjMAM&usq=AFQjCNH4jFFWjDVRyQ1f3un07djgXzb9Dohmer, Günther. Medienwahl und Medienforschung im Problemzusammenhang // Unterrichtswissenschaft 2/3, 1973. Fischer& Mann. Medien im DaF-Unterricht, 2000. Lorenz, Käte. Englischunterricht. – Klinkhardt, 1977. – 235 S. Manfred, Erdmenger. Medien im Fremdsprachenunterricht, 2000. didaktischen</p></div><div data-bbox=)

Науковий керівник - Сажко Л. А., к. педагог. н., професор

Київський університет ім. Бориса Грінченка, Київ

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІАЛЕКТІВ У СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ПРОСТОРИ

Дослідження поняття територіального діалекту, вивчення його особливостей у сучасній німецькій мові на рівні фонетичних і лексичних змін, його співвідношення з сучасною літературною німецькою мовою. За допомогою компаративного аналізу

розкриваються факти відхилення від нормативного стандарту літературної німецької мови саме у регіонах Німеччини, особливо лексичній та фонетичній в області.

Актуальність наукової роботи полягає в першу чергу в тому, що вивчення сучасною наукою діалекту як мовної форми не завершено повністю. Невелика кількість робіт з даної тематики не дає можливості повного вивчення поставленого питання, і, крім того, істотно ускладнює процес виявлення закономірностей і особливостей німецької мови.

Метою роботи є виявлення фонетичних, орфографічних, словникових і частково граматичних особливостей основних німецьких діалектів, їхню територіальну перевагу і ступінь відмінності від літературної мови.

У вітчизняній і зарубіжній лінгвістиці увага приділяється актуальним питанням мовної діалектології (О. АрмалітеЛ. Калнинь, М. Маковский, Е. Мячинская, Д. Шабагова, О. Швейцер, тощо). Згідно цього зростає інтерес науковців до вивчення мовних зв'язків з національною ментальністю й індивідуальністю її носіїв, який і сприяє поглибленому розгляду та підтримці територіальних діалектів.

Виклад основного матеріалу. У лінгвістичному енциклопедичному словнику, зокрема, поняття «діалект» (від грецького дієслова "говорити, висловлюватися") визначається як різновид тієї або іншої мови, який використовується у якості засобу спілкування особами, пов'язаними тісною територіальною, соціальною або професійною спільністю [1, с. 132].

У процесах опису діалекту у лінгвогеографічній площині його трактують як засіб спілкування населення історично сформованої області зі специфічними етнографічними особливостями, як одиницю лінгвоетнографічного поділу, що окреслюється на карті сукупністю мовних та етнографічних меж [2, с. 132-133]. Територіальні особливості кожної мови полягають, здебільшого, у вимові звуків, слововживанні, граматичних формах і в синтаксичних конструкціях. Діалект постає як територіально замкнута, специфічна для даної місцевості форма існування мови. Існує багато регіональних діалектів німецької мови, наприклад «платтдойч» (нижньонімецька), на якому говорять на півночі країни, швабський

на південному заході, баварський на півдні і саксонський на південному сході. Регіональні і навіть місцеві діалекти різняться один від одного і літературної німецької мови настільки, що в деяких випадках непорозуміння робить спілкування неможливим: Satz: Er ist vor vier oder sechs Wochen gestorben. Schleswigisch: He is fr veer oder sähs Week'n dod blöw'n. Holsteinisch: He is voer veer oder ss Weeken dod blewen. Brandenburg-Berlinisch: Ea is voa via oda sechs Wochen jestorben. Стосовно мовної ситуації в європейських державах (наприклад, Німеччина або Швейцарія) діалектологи зазвичай відзначають, що діалектами користуються так звані «нижчі верстви» суспільства, що мають низький рівень освіти. Тоді як до числа носіїв літературної мови відносять так звані «середні та вищі» класи суспільства, що відрізняються високим рівнем освіти.

Різницю між названими «регістрами» німецької мови можна побачити на наступному прикладі:

- літературна форма розмовної мови – Hat dir (der) Josef denn gestern Mittag wirklich nicht Adieu gesagt?;
- діалект міста Бад Емс (Рейнланд-Пфальц) – Ei, hot d de Jussep da gist wommendch wklisch nit Adsch gesot?;

Діалект існував задовго до формування єдиної національної літературної мови (середина XVI – початок XIX ст.) тому, погляд на місцеві діалекти як на «зіпсовану» літературну мову (verderbte Schriftsprache) є антинауковим. Зрештою, вони давніші: їх поява пов'язана з історично сформованою субкультурою німецькомовного населення, яке розселилося по центральній Європі і Англії (англосакси) в період «великого переселення народів» («Völkerwanderung») близько 500 нашої ери.

Висновки. До регіонів, де більше розмовляють діалектами, відноситься південна частина Німеччини, Австрія, Швейцарія. Німецькі діалекти поділяються на нижньонімецькі діалекти на півночі, які не пережили другого німецького зсуву звуків, та на верхньонімецькі діалекти на півдні, на які дуже вплинув зсув голосних та приголосних. Крім того не існує різкої межі між двома типами діалектів. Перша група діалектів поступово переходить у другу групу. Сучасна розмовна німецька мова є свого роду синтезом літературної і діалектів. В офіційних установах, на ділових

переговорах і в засобах масової інформації використовується виключно Standarddeutsch, Hochdeutsch.

Література.

1. Герман-Винтер Г. Влияние социалистического способа производства на языковую коммуникацию в северных районах ГДР // Актуальные проблемы языкознания ГДР. – М., 1979. – С. 139-161.
2. Перцева А. А. Особенности баварского диалекта немецкого языка // Молодой ученый. – 2015. – №6. – Международный научный журнал «Синергия наук».
3. Brockhaus AG. – 2007. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.brockhaus.de>

Льченко О.Ю., магістрант
Науковий керівник – Кобзар О.І., доктор
філологічних наук, професор
ДЗ«Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Полтава

НІМЕЦЬКОМОВНА ПРОЗА І.Я.ФРАНКА

У художній спадщини українського письменника, публіциста, вченого, перекладача І. Я. Франка є багато творів, написаних іноземними (німецькою та польською) мовами. Це дозволяє дослідникам стверджувати про загальноєвропейський і світовий контекст творчості митця, його активну роль у зближенні української та західноєвропейських культур і літератур, у взаємодії між українським, польським, австрійським та німецьким народами.

Оповідання, написані І.Я. Франком німецькою мовою, є за своїм характером інтернаціональними і одночасно національними, оскільки відображають життя, побут, актуальну на ті часи класову орієнтацію і ідейні позиції жителів Західної України, Росії, Польщі, Чехії, Австрії, Німеччини. У них автор виражає почуття глибокої поваги як до свого, так і до інших народів, любов до своєї країни, що надає їм особливої художньої значимості. Німецькомовна проза І.Я. Франка зайняла гідне місце в європейській культурі, стверджуючи міжнародні зв'язки української літератури. Її поетика гармонічно вписалася в австрійську і німецьку літератури, збагативши їх новими темами, образами, художніми засобами.

Особливий вплив на формування мовної особистості І.Я. Франка справило його місце народження та проживання – Галичина. Ця територія завжди була багатомовною та багатокультурною, тут активно співіснували українська, німецька і польська мови, взаємодіяли культури та традиції цих народів. Творча інтелігенція того часу говорила в-основному німецькою або польською, оскільки літературна українська мова була ще недосконалою, а тому – малопопулярною. Іван Франко з дитинства вивчав німецьку і польську мови, уже в гімназії володів ними настільки вільно, що навіть написав німецькою «уринок драми «Ромул і Рим» віршами як шкільну задачу для професора Рішки [3, с.9]. Протягом усього життя письменник вдосконалював свій досвід і свої знання, стаючи справжнім поліглотом. Тож, за словами науковців, «очевидно, що міжкультурна комунікація знайшла свій вияв у його художніх і публіцистичних творах» [2, 21-22]. Іван Теплий, у своєму дослідженні автоперекладів І.Я. Франка, цитує журналіста П. Сукенникова, котрий у своєму репортажі німецькій газеті (1902) зазначив, що «Франко володіє кількома європейськими мовами і, на відміну від багатьох, котрі вміють викладати власні думки, незважаючи на знання мов, суто своєю рідною мовою, він пише німецькою живо та образно...» [4 , с. 223–224].

Німецькомовна творчість І.Я. Франка була предметом наукового вивчення таких відомих науковців як Б. Бендзар (Поетична спадщина І. Франка німецькою мовою, 1971), М. Цесьля (Niemiecka oryginalna twórczość literacka Iwana Franki, 2007), Ю. Проскуріна (Лінгвокультурологічні особливості авторських перекладів Івана Франка, 2011) та ін. У художній спадщині І.Я.Франка, за даними Б. Бендзара, налічується понад 130 творів німецькою мовою, з них 5 автобіографічних, 34 публіцистичних, 33 літературознавчих та етнографічних, 15 художніх творів і 45 перекладів здебільшого з української літератури [1, с. 46]. Із художніх творів, написаних спершу німецькою мовою, а потім перекладених автором на українську, відомі такі: оповідання «Das Recht des Schweines» («Свинська конституція») та «Thomas mit dem Herzen und Thomas ohne Herz» («Хома з серцем і Хома без серця»), новела «Der Räuber und der Geistliche» («Розбійник і піп»), притча «Die galizische Schöpfungsgeschichte» («Із галицької Книги буття»),

новела (*Dorn im Fusse. Eine Erzählung aus dem Huzulenleben*) («Терен у нозі. Оповідання з гуцульського життя»). Інші німецькомовні оповідання та новели, написані спочатку українською мовою, а потім перекладалися І.Я.Франком німецькою.

Сюжетами цих двомовних творів були зазвичай гострі соціальні конфлікти, факти та історії, взяті з життя народу. У цих оповіданнях автор розкриває духовну сутність, особливості життя та соціальні проблеми представників різних прошарків населення Галиції («*Bauernstreiks in Ostgalizien*», «*Die Lemberger Unruhen*», «*Die Bauernbewegung in Galizien*», «*Ein Triumph der österreichischen Idee in Galizien*», «*Wie man in Wind säet*», «*Unmögliches in dem Lande der Unmöglichkeiten*»), критикує консерватизм і радикалізм політики правлячих кіл Австро-Угорщини («*Die galizische Schöpfungsgeschichte*», 1901), висвітлює проблеми національної і соціальної несправедливості («*Das Recht des Schweins*», «*Die Geschichte einer Konfiskation*»), засуджує германізацію і колонізацію українських земель («*Der stramme Bezirkshauptmann*», «*Zum Licht!*», «*Polen und Ruthenen*»), пропагандує ідеї класової солідарності трудящих («*Drei Riesen in Kampfe um einen Zwerg*», «*Das Polentum nach zwei Fronten*», «*Die Vorgänge an der Lemberger Universität*», «*Eine Proletarier-Nation*», «*Die slawischen Brüder*», «*Der Jesuitismus in der Jugendfrage*», «*Symptomatisches aus Russland*»). Оpubліковані в прогресивних австрійських і німецьких періодичних виданнях німецькомовні оповідання І.Я.Франка одразу знайшли відгук у соціально-політичних колах суспільства. Вони демонстрували усім прогресивним силам жорстоку сутність світу капіталу, розповідали читачу про класову боротьбу у різних країнах, скріплювали зв'язки та взаєморозуміння між слов'янським і західним світом.

Література

1. Бендзар Б. П. Поетична спадщина І. Франка німецькою мовою / Богдан Бендзар // Українське літературознавство : республіканський міжвідомчий збірник. – Вип. 14. Іван Франко. Статті і матеріали. – Львів : Вид-во Львівського ун-ту, 1971. – С. 46-51.
2. Космеда Т. Комунікативна компетенція Івана Франка: міжкультурні, інтерперсональні, риторичні виміри / Т. Космеда. – Л. : ПАІС, 2006. – 328 с.

3. Рудницький Л. Іван Франко і німецька література / Леонід Рудницький – Мюнхен: ООО «Логос», 1974. – 224 с.
4. Сукенников П. У Ивана Франко (Письмо из Берлина) / Петр Сукенников // Иван Франко в воспоминаниях современников / сост., подготовка текста, вступит. статья и комментарии М. Н. Пархоменко ; под общ. ред. В. В. Григоренко, Н. К. Гудзия, С. А. Макашина. – М. : Изд-во Худ. л-ра, 1966. – С. 214–224. – (Сер. л-рных мемуаров).

Кисельова В.О., студент

Науковий керівник – Савельєва Н.О., к.філол.н., доцент

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Старобільськ

МОВЛЕННЄВИЙ АКТ "ВИБАЧЕННЯ" В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Сучасні лінгвістичні студії позначені поширенням комунікативно-прагматичного підходу до вивчення мови. Інтерес мовознавців викликають комунікативна поведінка мовців, їхня взаємодія у процесі спілкування, мовні та позамовні чинники, які зумовлюють відбір та функціонування мовних одиниць. Одним із способів дослідження взаємодії мовців під час комунікації є теорія мовленнєвих актів, яка ґрунтується на розумінні мови у дії і визнанні мовленнєвого акту базовою одиницею комунікації.

Мовленнєвий акт (МА) – цілеспрямована мовленнєва дія, що здійснюється згідно з принципами і правилами мовленнєвої поведінки, прийнятими в певному суспільстві [1, с. 211].

Неодноразово мовленнєві акти ставали об'єктом дослідження у працях відомих лінгвістів [9],[10]. Було вивчено мовленнєві акти у контексті координативної природи та їхніх різновидів у синхронії та діахронії [6],[7]. На думку Т.М. Буренко, МА вибачення постає як прагматична система аспектів, поєднаних у блоки: аспекти ситуації, контексту й метакомунікативний аспект (блок умов реалізації МА), аспекти адресанта, адресата та їхніх інтенцій (антропоцентричний блок), локутивний, пропозиційний, іллокутивний аспекти (центральный блок МА) (за моделлю І. С. Шевченко) [3, с. 18].

МА вибачення у діяхронії було вивчено у роботі І.С.Шевченко. Вона вважала, що етико-психологічний зміст, що відбиває суб'єктивний фактор вибачення – почуття провини й сорому, совість та норми ввічливості – має виражений соціокультурний характер. Зумовлені провідними моральними цінностями, вони притаманні конкретній епосі, а отже носять історично мінливий характер [12, с.35].

Попри наявність розвідок, присвячених вивченню мовленнєвого акту вибачення з точки зору різних аспектів та підходів, залишаються не розкритими деякі питання у вивченні цієї проблематики [10],[11]. Так, необхідним є вивчення особливостей функціонування мовленнєвого акту „вибачення” у сучасній англійській мові, важливим є також виявлення специфіки реалізації цього різновиду мовленнєвого акту в процесі спілкування.

Актуальність цієї статті пояснюється орієнтацією сучасної лінгвістики на вивчення мовлення як динамічного процесу та можливістю його дослідження через мовленнєві акти. Своєчасність нашого дослідження також зумовлена відсутністю системних досліджень мовленнєвих актів вибачення на матеріалі сучасної англійської мови.

Метою статті є аналіз особливостей вираження різновидів мовних актів вибачення в сучасній англійській мові.

Засновники ТМА намагалися запропонувати різноманітні класифікації мовленнєвих актів. Першим 5 класів мовленнєвих актів на підставі базового питання їхньої іллокутивної сили виокремив Дж. Остін: 1) вердиктиви – акти рішення, думки, оцінки, схвалення; 2) екзерситиви – акти, за допомогою яких здійснюються владні функції, реалізуються права й авторитет мовця (призначення на посаду, наказ, примус, попередження, порада, заборона і т. ін.); 3) комісиви – акти прийняття зобов'язань; 4) бехабітиви – акти, пов'язані із взаємовідносинами людей та їхньою суспільною поведінкою (акти вибачення, акти обіцянки); 5) експозитиви – акти, в яких мовці характеризують свою участь у дискусії, суперечці чи бесіді [7, с.22-129]. На думку Дж. Остіна в основі мовленнєвого акту лежить інтенція мовця, тобто бажання, для реалізації якого здійснюються певні кроки. Іntenція може бути маніфестована (демонстрована) і латентна (прихована) [2, ст. 320].

Вчений Дж. Серль запропонував свою класифікацію іллокутивних актів, яку можна вважати певною мірою загальноприйнятною. Він запропонував класифікацію, яка ґрунтується на ілокотивному компоненті мовленнєвого акту. Так, МА можна розділитися на п'ять класів: 1) під репрезентативами розуміють мовленнєві акти, що повідомляють про певний стан речей і передбачають істинну оцінку; 2) директивами називають мовленнєві акти, за допомогою яких мовець намагається спонукати адресата до вчинення певних дій; 3) під комісивами, маються на увазі мовленнєві акти, що покладають на мовця зобов'язання здійснити певний вчинок; 4) під експресивами розуміємо мовленнєві акти, через які мовець виражає свій психологічний стан; саме до цього класу належать мовленнєві формули вибачення; 5) декларативами є мовленнєві акти, за допомогою яких мовець, наділений відповідним соціальним статусом, оголошує про зміну статусу певної особи [9, с.170- 194], [4].

Досліджуваний нами МА вибачення Дж. Серль відносить до експресивів, мета яких – виразити психологічний стан людини, заданий умовою щирості відносно до стану речей, визначеного в межах пропозиційного змісту. Він вважає, що візрцевими дієсловами для експресивів є: thank – "дякувати", congratulate – "вітати", apologize – "перепрошувати", condole – "співчувати", deplore – "жалкувати", welcome – "вітати" [9, с. 177-179].

Дж. Серль розглядає вибачення як стандартний приклад експрес-мовленнєвих актів, воно і полягає в тому, щоб «виразити названий в умовах щирості пропозиційний стан речей» [5, с. 171-175].

Таким чином, мовленнєвий акт „вибачення” можна визначити як комунікативну одиницю, яка вказує на психологічний стан мовця, через вираження ним жалю чи каяття за скоєну дію.

Акт вибачення є спробою встановити комунікативну рівновагу і повернутися до положення справ, які існували до здійснення малоефективної дії.

Н.А. Трофимова виокремлює кілька різновидів вибачення : конвенціональні вибачення, прохання про вибачення, перспективне і ретроспективне вибачення, метакомунікативні вибачення [10].

Під конвенціональними вибаченнями розуміють вибачення за незначні порушення етикету. Прохання про вибачення - це вибачення, які потребують диференційованої вербальної реакції за невміння володіти собою. Під проспективними вибаченнями, розуміють вибачення за вторгнення у сферу життя слухача, якому нав'язується певний образ дій. Ретроспективне вибачення - це вибачення за нанесення певних незручностей та збитку, яке власне вже потребує вибачення у разі компенсації. Метакомунікативні вибачення зазвичай виражають вибачення за гострі питання, наприклад за деталі особистого життя, насмішки [10, с.15].

Заглиблення у вивчення особливостей дослідження мовленнєвого акту „вибачення” потребує виокремлення притаманних йому різновидів. Проілюструємо різновиди МА вибачення нашими прикладами.

(1) *MONICA'S APARTMENT (ALL PRESENT AND WATCHING A SPANISH SOAP ON TV)*

RACHEL: (ON PHONE) Daddy, I just... I can't marry him! I'm sorry. I just don't love him. Well, it matters to me (Friends, E1 S2).

У цьому фрагменті продемонстровано розмову по телефону Рейчел зі своїм татом, у якій вона вибачається за відмову виходити заміж за чоловіка, якого вона не кохає і якому відмовила, таким чином відчуючи провину перед татом. Ретроспективний аспект акту "вибачення" є те, що вже власне виконана дія та відчуття провини потребує компенсації у вигляді вибачення.

(2) *Monica: Hi, come in! Paul, this is everybody, everybody, this is Paul.*

All: Hey! Paul! Hi! The Wine Guy! Hey!

Chandler: I'm sorry, I didn't catch your name. Paul, was it (Friends, E1S5).

У цьому уривку продемонстровано ситуацію, коли Моніка представляє своїм друзям нового знайомого Пола, якого вона жартівливо називає "The Wine Guy". Її друзі думають, що це його справжнє ім'я. Уривок демонструє дещо незручну ситуацію, коли Чендлер забуває ім'я нового знайомого. Простежуємо приклад конвенціонального вибачення при порушенні норми етикету.

Згідно з аналізом якісних даних [4], можна констатувати, що проявами щирості та ввічливості вибачення вважається наявність

підсилюючих елементів (наприклад, “so”), акцентування інтенсифікаторів, акцентування самої лексеми вибачення (наприклад, в “I’m sorry” наголос робиться на слово “sorry”, а не на займенник чи дієслово-зв'язку), емоційність мовлення людини, яка говорить. Проаналізуємо приклад:

(3)*Monica: You actually broke her watch? Wow! The worst thing I ever did was, I-I shredded by boyfriend's favorite bath towel.*

Paul: Ooh, steer clear of you.

Monica: That's right. Barry, I'm sorry... I am so sorry... (Friends,E2S4).

У фрагменті (3) наявні репліка з інтенсифікатором “so sorry”, Моніка розповідає Полу про найгіршу річ, на її думку, яку вона зробила. Вона зіпсувала улюблений рушник її хлопця. Згадуючи про це, вона щиро просить у нього вибачення.

(4) *Monica: Oh wait, wait, unless you happened to catch the Reruns' production of Pinocchio, at the little theater in the park. Joey: Look, it was a job all right?*

Chandler: 'Look, Gippetto, I'm a real live boy.'

Joey: I will not take this abuse.

Chandler: You're right, I'm sorry (Friends,E2S7).

Наведений уривок (4) показує, що Чендлер вибачається перед Джої, за порівняння його роботи, з роботою Пінокіо. У цьому фрагменті відбувається реалізація метакомунікативного вибачення, коли мовець визнає свою провину та вибачається за гостру насмішку.

(5)*[Scene: A Restaurant, Monica is breaking the news to Alan.]*

Alan: Wow.

Monica: I'm, I'm really sorry for the friend's behavior.

Alan: Yeah, I'm sorry too. But, I gotta tell you, I am a little relieved.

Monica: Relieved?

Alan: Yeah, well, I had a great time with you.. I just can't stand your friends (Friends,E2S11).

Цей контекст демонструє перспективне вибачення, у якому Моніка вибачається за поведінку друзів та, за те що хотіла, щоб Алан своєю поведінкою їм відповідав. До того ж, ми можемо побачити,

що формула вибачення містить у своєму складі підсилювальну зв'язку "I'm really sorry".

Таким чином, проаналізувавши різновиди мовних актів вибачення в сучасній англійській мові, підводимо підсумок, що в них мовець має статус винного (особи, яка скоїла дію). Відповідальність за положення речей буває, як правило, безпосередньою і стосується власне неправильної поведінки.

Перспективним вважається аналіз дослідження мовленнєвого акту „вибачення” в історії англійської мови, а також невербальних засобів реалізації вибачення.

Література

1.Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с. (Альма-матер).

2.Бігунова Н. О. Позитивна оцінка: від когнітивного судження до комунікативного висловлювання : монографія / Н.О. Бігунова. – Одеса: КП ОМД, 2017. – 580 с.

3.Буренко Т. М. Когнітивно-прагматичні характеристики мовленнєвого акту вибачення в англійській мові XVI-XXI століть:дисертація.-Харків, 2008.-201 с.

4.Ківенко І. О. Мовленнєвий акт подяки: прагмалінгвістичний аналіз (на матеріалі англійської мови): автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.04-Одес. нац. ун-т. І.І. Мечникова.-Одеса, 2018.-200 с.

5.Колокольцева Т. Н. Специфические коммуникативные единицы диалогической речи / Т. Н. Колокольцева. – Волгоград : Изд-во Волгоградского госуниверситета, 2001. – 260 с.

6. Кронгауз М. А. Семантика : учебник для студ. лингв. фак. высш. учеб. заведений / М. А. Кронгауз. – [2-е изд., испр. и доп.] – М. : Издательский центр „Академия”, 2005. – 352 с.

7. Остин Дж. Л. Слово как действие // Новое в зарубежной лингвистике : Вып. 17. Теория речевых актов : сборник / [общ. ред. Б.Ю.Городецкого]. – М. : Прогресс, 1986. – С. 22 – 129.

8. Плотников В. В. Координационная природа речевых актов. Диссертация.-М.:2000.-150 с.

9. Серль Дж. Р. Классификация иллокутивных актов // Новое в зарубежной лингвистике : Вып. 17. Теория речевых актов : сборник / [общ. ред. Б.Ю.Городецкого]. – М. : Прогресс, 1986б. – С. 170 – 194.

10. Трофимова Н.А. Т 76 Экспрессивные речевые акты в диалогическом дискурсе. Семантический, прагматический, грамматический анализ: Монография. – СПб.: Изд-во ВВМ, 2008. – 376 с.

11. Филологические науки / 7. Язык, речь, речевая коммуникация Байдильдина А.Е., магистр филологии Речевые акты извинения в английском языке.

12. Шевченко И.С. Историческая динамика прагматики предложения: английское вопросительное предложение 16-20 вв. : Монография. – Харьков : Константа, 1998. – 168 с.

Ковальчук К.М., студентка

**Науковий керівник – Биндас О.М., к. пед. н., доцент
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса**

Шевченка», Полтава

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ СЛОВА В ЛЕКСИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Будь яка мова як живий організм, що знаходиться у постійному розвитку чутливо реагує на все нове у житті тієї чи іншої нації. Саме тому процес глобалізації, політичні реформи, перебудова економіки, європейський вектор розвитку України, стрімкий розвиток інформаційних технологій певним чином сприяють і стимулюють співпрацю нашого народу з народами світу у сфері культури і освіти, політики і економіки, що в свою чергу проявляється на мовному рівні у вигляді іншомовних запозичень, які піддаються до певної міри адаптації та асиміляції українською мовою [4, с. 122].

Запозичуватися можуть не лише окремі слова, але також словосполучення, граматичні структури та, навіть, морфеми. Інколи вони адаптуються настільки сильно, що навіть носії цієї мови не помічають цього. Такі запозичення можна назвати інтернаціоналізмами. Але не всі вчені зможуть з цим погодитися. Наприклад, В. В. Акуленко впевнений, що "інтернаціоналізми є об'єктивно існуючою міжмовною категорією синхронії із своїми

специфічними характеристиками, а запозичення – це діяхронічна категорія, яка є умовною для певного синхронного зрізу існування мови" [1, с. 162].

Інтернаціоналізми – це не обов'язково прямі запозичення, і не кожне запозичення – це інтернаціоналізм. Інтернаціональними можуть бути не лише зовнішня форма, написання та вимова, але й внутрішня форма, вмотивованість [1, с. 161].

Дослідник В. В. Михайленко вважає, що "інтернаціоналізми, інтернаціональна лексика – слова, які виражають поняття міжнародного значення і існують у багатьох мовах світу (споріднених і неспоріднених), зберігаючи близьке або спільне значення й фонетико-морфологічну будову" [3, с. 38-39].

А. Е. Рицарева стверджує, що "під інтернаціоналізмами розуміються лексичні одиниці, що функціонують у декількох (не менш ніж у трьох) світових мовах, близькі по звуковій, графічній і семантичній формі, що є наслідком мовного контакту, що й виражають загальні для багатьох культур поняття з галузей науки, техніки, бізнесу, політики, мистецтва, засобів комунікації" [5, с. 9].

Підсумовуючи всі ці визначення, можна зробити висновок про те, що інтернаціоналізми мають кілька спільних основних ознак: функціонування мінімум у трьох національних неблизькоспоріднених мовах з одним і тим же значенням та спільність зовнішньої форми й семантики.

О. М. Білоус, залежно від мови-джерела, виділяє три основні способи інтернаціоналізації слова:

- 1) повна чи абсолютна інтернаціоналізація;
- 2) неповна або гібридна інтернаціоналізація;
- 3) калькування інтернаціоналізмів [2, с. 32].

Перша група: інтернаціоналізми потрапляють у сучасні мови з новими значеннями виключно за посередництвом англійської мови і відтворюються у мові-рецепієнті завдяки транслітерації чи транскрибуванню. Наприклад, *boss* (англ.) - *der Boss* (нім.) – *бос* (укр.), *snowboard* (англ.) – *das Snowboard* (нім.) – *сноуборд* (укр.); *server* (англ.) – *der Server* (нім.) – *сервер* (укр.).

Друга група: сюди відносяться інтернаціоналізми через їх специфічні можливості сполучуватися з греко-латинськими запозиченнями та лексемами у сучасних мовах. Наприклад,

electronic mail (англ.) – *elektronische Post* (нім.) – *електронна пошта* (укр.).

Третя група: інтернаціоналізми, що утворилися у результаті сполучення неологізма та калькованих лексем. Наприклад, *keyboard* (англ.) – *die Tastatur* (нім.) – *клавіатура* (укр.) [1, с. 78].

О. Сташов виокремив декілька факторів, які вказують на перенасичення української мови інтернаціоналізмами та запозиченнями з інших мов:

1. Поява нових запозичень, що активно вживаються в публіцистичному стилі та в мові засобів масової інформації в цілому (*аудит, профі, хакер, трилер та ін.*).
2. Активізація вживання старих запозичень для позначення реалій українського життя (*брифінг, маркетинг, менеджер, допінг*).
3. Інтенсифікація в українській мові словотвірних процесів на основі старої лексики іншомовного походження (*кримінал, криміналізація, криміналізувати, криміналітет*).
4. Зростання числа різноструктурних іншомовних вкраплень, в тому числі гібридних, у текстах засобів масової інформації (*e-mail, web-сторінка, web-адреса, дансе-культура та ін.*).
5. Введення спеціальної термінології у спеціалізовані видання, розраховані на масового читача, зумовлені актуальністю громадсько-політичних, економічних і наукових проблем у житті суспільства (*файл, харизма, картридж та ін.*).
6. Поява в українській мові квазіангліцизмів як для номінації реалій, що не мають аналога в інших мовах, так і на позначення загальних реалій (*брейн-ринг, шоп-тур, джентльмен-шоу та ін.*) [6, с. 46].

Запозичення слів іншомовного походження – це невід’ємний процес розвитку будь якої мови. І українська мова не є виключенням. Вона постійно зазнає змін під впливом провідних мов світу. Цього неможливо і не треба уникати, але, на наш погляд, варто мінімізувати, для того, щоб попередити витіснення українських лексем інтернаціоналізмами, що може створити загрозу для зникнення української мови.

Література

1. Акуленко В.В. Питання інтернаціоналізації словникового складу мови. – Харків: Видавництво Харківського університету, 1992. – 216 с.
2. Білоус О. М., Міщенко А.Л. Неологізми німецької мови: сучасний стан та шляхи проникнення: навч. пос. для студ. переклад. відділень / О. М. Білоус, А. Л. Міщенко. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2006. – 112 с.
3. Крупнов В. Н. У творчій лабораторії перекладача/ В.Н. Крупнов, В. В. Михайленко // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Наука і освіта» 2004. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2004. – С. 38-39.
4. Огієнко В.П. Англіцизми в сучасній українській мові / Ковальська Н.В., Шматок Т.Г. Матеріали І-шої Всеукраїнської науково-практичної конференції Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції – К.: 2008. – 122 с.
5. Рицарева А. Е. Прагмалінгвістичний аспект інтернаціональної лексики/ А. Е. Рицарева, Б. Степанишин. – К.: Наука, 2002. – С. 152-155.
6. Стишов О.А. Українська лексика кінця ХХ ст. (на матеріалі засобів масової інформації). – К.: Вид.центр КНЛУ, 2003. – 388 с.

Майборода О.В., магістрантка

Науковий керівник – Биндас О.М., к.пед.н., доцент

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Полтава

ПОХОДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З АНІМАЛІСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Фразеологізми займають визначне місце в словниковому складі англійської мови. Вони вживаються майже в усіх галузях життя сучасної людини. Фразеологізми часто зустрічаються як в оригінальних творах класиків, так і у сучасних письменників, активно використовуються в засобах масової інформації та у повсякденному мовленні. Найбільш повне уявлення про носіїв мови полягає у фразеологічних одиницях даної мови, оскільки саме в них відображається історія народу, побут і світогляд.

Їх специфічна структура приваблює і викликає неабияку зацікавленість науковців. Дослідженням функціонування фразеологізмів займалися такі науковці як І. Арнольд, В. Виноградов, І. Корунець, О. Смирницький, S. Granger, B. Kipfer, F. Meunier. Фразеологічні одиниці є частиною культури будь-якого народу, тому потрібно знати і розуміти їхню семантику, тому що без такого знання та розуміння дуже важко досягнути національний склад мислення носіїв мови.

Світ фразеології сучасної англійської мови є вкрай багатограним, і кожен аспект його вивчення, безсумнівно, заслуговує на увагу. Великий об'єм фразеології англійської мови займають фразеологічні одиниці з анімалістичним компонентом. Дослідження даних фразеологізмів дозволить не лише збагатити лексичний запас, а й розкрити специфіку функціонування фразеологізмів англійської мови в цілому.

Актуальність роботи пов'язана з тим, що фразеологічні одиниці за своїм змістом та значенням містять особливу культурну та історичну інформацію і досить часто вживаються не лише в науці, мистецтві тощо, а й у повсякденному спілкуванні. Знання фразеології суттєво полегшує читання та розуміння як публіцистичної, так і художньої літератури, спілкування безпосередньо з носіями англійської мови.

Метою даної роботи є дослідження ознак фразеологічних одиниць з анімалістичним компонентом, їх класифікацію та особливості функціонування в сучасній англійській мові.

У контексті нашого дослідження доцільно навести декілька визначень цих мовних одиниць: це стійке словосполучення лексем із повністю або частково переосмисленим значенням; це самостійна мовна одиниця, яка характеризується відповідними диференційними ознаками як: 1) фразеологічне значення; 2) компонентний склад; 3) граматичні категорії [46, с. 8]; це відтворювана загальноновживана мовна одиниця, цілісна за своїм значенням і складена з двох і більше повнозначних слів [10, с. 54–59].

Характерна для фразеологізмів і полісемія. Так, фразеологізм *top dog* має два значення – «собака, який переміг у бійці» та «господар положення». Фразеологізм *play horse*

вживається в п'ятьох значеннях – «грати в конячки», «клеїти дурня», «обманувати або сміятися над кимось», «грубо спілкуватися та влаштувати безлад», «переплутати». Однак, потрібно зазначити, що, на відміну від слів, фразеологізми мають меншу багатозначність. Якщо багатозначними є 80 відсотків слів, то серед фразеологізмів багатозначними є тільки 15 відсотків. Саме цим пояснюється те, що значення фразеологізмів меншою мірою залежить від контексту [49, с. 295].

Поширеним явищем є також синонімія фразеологізмів. Нерідко синонімічні ряди складаються не тільки з двох, а й із трьох, чотирьох і більше фразеологізмів: *catch the bear before you sell his skin, first catch your hare, but no fish till you get them* – не діли шкуру невбитого ведмедя, курчат по осені рахують, *set a fox to keep one's geese, teach the cat the way to the kirk* – пустити козла у город тощо.

Англійська фразеологія має фразеологічні одинці, які пов'язані з повір'ями: *a black sheep* – «паршива вівця, ганьба в сім'ї» (за старим повір'ям, чорна вівця відзначена печаткою диявола); фразеологічні одинці, пов'язані з астрологією: *believe in one's star* – «вірити у свою зірку»; фразеологічні одинці, запозичені з казок та пісень: *the whole bag of tricks* – «весь арсенал хитрощів, фокусів» тощо. Саме споконвічно англійські фразеологізми розкривають культуру, традиції та історію англійського народу.

За кількістю фразеологізмів, що збагатили англійську мову, твори Шекспіра займають друге місце після Біблії. Число їх більше, ніж 100. Наведемо найбільш поширені з них: *have an itching palm* ("*Julius Caesar*") – «бути хабарником, корисливою, жадібною людиною»; *midsummer madness* ("*Twelfth Night*") – «запаморочення, чисте безглуздя», *the observed of all observers* ("*Hamlet*") – «центр загальної уваги» тощо.

Отже, джерела походження фразеологізмів дуже різні: біблійні, фразеологічні одинці, запозичені з інших мов, фразеологічні одинці американського походження, крилаті вислови письменників та фразеологічні одинці, що мають іншомовну форму. Саме завдяки генезі фразеологізмів ми можемо зрозуміти національно-культурну самобутність народу, ознайомитися з його звичаями та традиціями.

Література

1. Мокієнко В.М. Історико-етимологічний аналіз фразеології та етимологія лексики // Мовознавство. – 1990. – №5. – С. 3–11.
2. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка: Издание 2-е / И.В.Арнольд. – М.: Высш. шк., 1993. – 303 с.
3. Скрипник Л.Г. Фразеологія української мови / Л.Г. Скрипник. – К., 2001. – 759 с.

Марченко А.Д., магістрант

Шехавцова С.О., д. пед. н., професор

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Старобільськ

ПОЛІТИЧНА КОРЕКТНІСТЬ ЯК ЛІНГВІСТИЧНЕ ТА КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ

У сучасній лінгвістиці дискурс розуміють як складне комунікативне явище, яке містить не тільки акт творення певного тексту, але й відображає залежність мовного твору від багатьох екстралінгвістичних обставин – знання про світ, поглядів, думок і конкретної мети мовця як його творця. У дискурсі відображається складана ієрархія знання, необхідна і для його створення, і для сприйняття. Тобто, як і будь-яке лінгвокультурне явище, дискурс, крім суто лінгвального, має зовнішній екстралінгвальний та лінгвокогнітивний виміри [2].

Екстралінгвальний план публіцистичного дискурсу охоплює інформацію про продуцента (статус, політичне спрямування, ідеологічна забарвленість видання, колективне авторство, оперативність створення й споживання тексту, періодичність) та інтерпретатора (орієнтація на масову/жіночу/чоловічу/молодіжну/дитячу тощо аудиторію) [3].

Лінгвокогнітивний план реалізується у когнітивних моделях, що репрезентують усю екстралінгвальну інформацію у мовній свідомості індивіда та впливають на породження та сприйняття дискурсу, обумовлюють, зокрема, й вибір мовних засобів (лінгвальний вимір).

Проблема співвідношення понять „функціональний стиль” та „дискурс” залишається далекою від вирішення, спеціалісти вважають за можливе говорити про розмовний, офіційно діловий, художній стиль тощо. Стиль – це системно утворюючий фактор

дискурсу, а дискурс – вмістилище вербальних засобів втілення соціально значущих ідей, що віддзеркалюється в культурній свідомості. У ракурсі, специфічному для кожної комунікативної ситуації, будь-який функціональний стиль виступає у вигляді певного набору стильових рис, прийомів та домінант, що є найбільш адекватними дискурсу.

Однак, приймаючи таке положення у якості базового для нашого дослідження, потрібно враховувати, що подібне співвідношення понять „дискурс”, „стиль” є досить умовними, хоча б з тієї причини, що вони належать до різних наукових парадигм і, відповідно, мають різні сфери використання (дискурс – об’єкт міждисциплінарного вивчення, функціональний стиль залишається в межах лінгвістики та літературознавства).

Українська енциклопедія визначає публіцистичний стиль у двох аспектах. По-перше, це – один і функціональних стилів літературної мови, що використовується у сфері масової інформації. По-друге, це – емоційно забарвлена, піднесена мова з ознаками вольової оцінності [4].

Як мова преси це мова періодичних, видань, які розповідають про події внутрішнього та зовнішнього життя регіону, країни. У мові преси продукуються певні соціальні та мовні стереотипи. Існують мовні кліше як специфічні форми швидкої подачі й сприймання інформації. Інформативна функція публіцистичного стилю зумовлює використання різноманітних жанрів у газеті, журналі (інформація, кореспонденція, стаття, інтерв’ю репортаж, нарис, огляд). Інформаційна орієнтація публіцистичного дискурсу пов’язана з документальністю, об’єктивністю, актуальним викладом інформації, офіційністю, логічністю та аргументативністю [4].

Співіснування двох філологічно релевантних явищ у спільному контексті не випадкове, а навіть закономірне. Загальним способом диференціації є представлення їх у співвідношенні «загальне-часткове», де текст слугує конститутивною одиницею дискурсу, а дискурс – одиниця вищого рівня абстракції, в межах якої існує безмежна кількість окремих текстів. Абстракція „дискурс” матеріалізується тільки за наявності конкретних текстів: „дискурс – текст, занурений у ситуацію спілкування за посередництвом тексту” [4].

Організація публіцистичного тексту зумовлена особливостями стилю. Оскільки основним його призначенням є інформувати, висловлювати певну громадянську позицію, переконати людей в її істинності, а деколи й сформувати думку, то для цього журналісти мобілізують усі ресурси мови.

Типовими показниками прагматичної спрямованості публіцистичних текстів є лексичні маркери, серед яких вирізняються узуальні й okazіональні лексичні та фразеологічні одиниці, прислів'я, приказки. Лексичні та фразеологічні одиниці виконують експресивну й інформаційну функції у мовленні. Вони покликані пожвавити виклад, зацікавити читача, надати матеріалу емоційного заряду. Оцінка та відбір номінативних одиниць відбувається за принципом комунікативної релевантності, а широке використання порівнянь і метафор зумовлено прагматичною настановою публіцистичного стилю (зокрема тенденцією до експресії та дією принципу економії) [5].

Вище згадувалося про інформативну функцію публіцистичного дискурсу, однак на теперішньому етапі розвитку суспільства значну роль відіграє регулятивна функція, на розгляді якої ми і зосередимо увагу.

Отже, за класифікацією М. Желтухіної, регулятивна функція має наступне визначення: організація та регулювання процесів, вплив на аудиторію, контроль над суспільною думкою, головний інструмент соціалізації, соціокультурного контролю та керування за допомогою мови [1].

На особливу увагу заслуговує функція оцінки, яку М. Желтухіна виокремлює як різновид функції впливу. При осмисленні мови необхідно не лише зрозуміти, оцінити задум адресанта з точки зору його місту й авторської думки та наміру, але й оцінити спрямованість цього задуму, його корисність. Це використання людиною функції оцінки. Публіцистичний дискурс пропонує увазі громадськості певне коло питань, закликаючи до усвідомлення їх важливості для задоволення соціальної потреби інтересів, формує первинне відношення (позитивне або негативне) до фактів; пропонує різні види оцінок: „добре”, „погано”, „корисно”, „шкідливо”, „позитивно”, „негативно” та ін. Оцінки можуть бути

складними: „корисно, але „небезпечно”, „досяжно, але за певних умов”, „вигідно, але вимагає витрат”.

Лексика оцінки формує суспільні стереотипи та ідеологеми. Оціненість, як одна із універсальних рис публіцистичного дискурсу, буває імпліцитною та експліцитною. Відмінною рисою новітньої публіцистики стала відмова від експліцитної пропаганди. На зміну пропаганді прийшло вміло завуальоване маніпулювання масовою свідомістю.

Отже, тексти публіцистичного дискурсу як частина масової комунікації, з одного боку, відображають стереотипи масової свідомості, а з іншого – формують їх, нав’язуючи індивіду певні смаки, життєві пріоритети, моделі поведінки, у тому числі мовленнєвої. Так, наголошуємо, що лексичні засоби, які використовує публіцист при породженні, а читач при інтерпретації дискурсу, відбивають світогляд людини, а отже „стереотипи національних характерів”, внутрішній світ, знання та уявлення, які складають мовну картину світу.

Література

1. Желтухина М. Р. Функции масс-медиального дискурса / М. Желтухина // Жанры и типы текста в научном и медийном дискурсе: Межвузовский сборник научных трудов. – Вып. 5. – Орел, 2007. – С. 191 – 201. 18
2. Лук’янець В. Філософія дискурсу / В. Лук’янець // Вісник НАН УКР. – 2002. – №12. – С. 22 – 28. 25
3. Лук’янова Т. Г. Об’єктивація гендерних стереотипів англomовними атрибутивними сполученнями, що позначають природні характеристики людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/2431/1/209-212.pdf> 26
4. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Вид-во „Українська енциклопедія” ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с. 39
5. Худолій А. О. Динаміка функціональних змін у мові американської публіцистики кінця XX – початку XXI століття: автореф. дис. ... к. філол. Н.: 10.02.04 /А. О. Худолій // Київський національний інгвістичний університет. – К., 2004. – 20 с. 41

Морозова М.В., викладач

Науковий керівник – Шехавцова С.О., д.пед.н., проф.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса

Шевченка, м. Полтава

СПІВПРАЦЯ ЯК ОДИН ІЗ НАЙВИЩИХ РІВНІВ УЗГОДЖЕНОСТІ ПОЗИЦІЙ СУБ'ЄКТІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Сучасний освітньо-виховний процес сьогодні являє собою багатопланову взаємодію, що передбачає взаємодію викладача і майбутнього вчителя іноземних мов, взаємодію майбутніх учителів між собою та міжособистісну взаємодію, які є запорукою успішної організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії в процесі вивчення іноземних мов. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія між учасниками освітньо-виховного процесу може виявлятися у вигляді співпраці, коли обома сторонами досягаються взаємна згода і солідарність у розумінні цілей спільної діяльності і шляхів її досягнення, а також у вигляді суперництва, коли успіхи одних учасників спільної діяльності стимулюють або гальмують більш продуктивну та цілеспрямовану діяльність інших її учасників.

На думку О. Гончара, саме відносини співпраці найефективніше сприяють розвитку майбутніх учителів іноземних мов як суб'єктів діяльності та становленню активної життєвої позиції вихованців загалом, оскільки поняття „співпраця” становить складну єдність:

а) форми перспективного взаємозв'язку, заснованого на взаєморозумінні та взаємопереживанні;

б) способу організації спільної діяльності, тобто „на рівних”, що передбачає прояв самостійності, активності та організованості в процесі вивчення іноземних мов;

в) форми взаємодії суб'єктів освітньо-виховного процесу, коли праця ґрунтується на взаємопідтримці та взаємодопомозі, тобто вміння майбутніх учителів іноземних мов працювати разом і між собою, і з викладачем при об'єднанні зусиль і узгодженості дій [1, с. 50].

Співпраця – це найвищий рівень узгодженості позицій у діяльності, що сприяє організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії

викладача і майбутніх учителів іноземних мов в освітньо-виховному процесі. Серед основних ознак співпраці М. Громкова виділяє:

- усвідомлення спільної мети, яка мобілізує суб'єктів сучасного освітньо-виховного процесу, прагнення до її досягнення, взаємна зацікавленість у цьому, позитивна мотивація діяльності;
- висока організація спільної навчальної праці учасників освітньо-виховного процесу, їхні спільні зусилля, взаємна відповідальність за результати діяльності;
- активний-позитивний, гуманістичний стиль взаємин викладача та майбутніх учителів іноземних мов при вирішенні освітньо-виховних завдань, заснований на взаємній довірі, доброзичливості і взаємодопомозі при ускладненнях і навчальних поразках;
- методика викладання іноземних мов яка стимулює інтереси майбутніх учителів іноземних мов, їхню самостійність, практичну й інтелектуальну ініціативи, творчість, та виключає примус, монополію викладачів на інтерпретацію знань, пасивне сприйняття майбутніми вчителями готової інформації в процесі вивчення іноземних мов;
- взаємодія майбутніх учителів один із одним, їхнє ділове спілкування й колективна відповідальність за результат спільної праці [2, с. 269].

Здатність до співпраці відпрацьовується поступово в різних ситуаціях суб'єкт-суб'єктної взаємодії викладача і майбутніх учителів іноземних мов в освітньо-виховному процесі. Співпраця не є самоціллю, вона налагоджується для того, щоб той, кого навчають, набував знання та способи діяльності, досвід спілкування й соціальної активності в процесі вивчення іноземних мов. Співпраця необхідна для того, щоб майбутній вчитель іноземних мов умів працювати у великому колективі, малій групі і, якщо необхідно, індивідуально.

Ми вважаємо, що важливими ознаками співпраці є цілеспрямованість (прагнення до спільної мети), умотивованість (зацікавлене ставлення до спільної діяльності), цілісність (взаємопов'язаність учасників діяльності), структурованість (чіткий розподіл функцій, прав, обов'язків), узгодженість (узгодження дій учасників діяльності), результативність (здатність досягати бажані

результату) та організованість (планомірність діяльності, здатність до управління та самоврядування).

Отже, співпраця в сучасному освітньо-виховному процесі розуміється не тільки як допомога майбутньому вчителі іноземних мов при вирішенні складних навчальних завдань та як об'єднання зусиль викладачів і майбутніх учителів в процесі вивчення іноземних мов, а й як самостійний колективний труд майбутніх учителів, виконання завдань, що вимагають постійних або тимчасових контактів із освітньо-виховним середовищем. При такому розумінні співпраці йдеться про суб'єкт-суб'єктну взаємодію, яка зміцнена взаєминами взаємного інтересу і довіри викладачів та майбутніх учителів іноземних мов.

Література

1. Гончар О. В. Форми педагогічної взаємодії учасників навчального процесу в системі вищої школи України / О. В. Гончар // Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Полтава : ПНПУ, 2011. – С. 49 – 54.
2. Громкова М. Т. Психология и педагогика профессиональной деятельности / М. Т. Громкова. – М. : Юнити, 2003. – 415 с.
3. Gough B. Subjectivity in Psychological Science : From Problem to Prospect / Brendan Gough, Anna Madill // Psychological Methods. – 2012. – Vol. 17. – № 3. – P. 374 – 384.

Надрага В.І., магістрант

Кобзар О. І., д. ф. н., професор

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Старобільськ

СТРУКТУРА СОМАТИЧНОГО КОДУ У ФРАЗЕОСИСТЕМІ МОВИ

Найбільш поширеними є мовні звороти або одиниці фразеологізмів відображають національну своєрідність історії, культури, традиційного способу життя народу – носія німецької мови. Через мовні звороти є видимим тісний зв'язок фразеологізмів з різними сферами людської діяльності. Мова, виконуючи свою накопичувальну функцію, виступає як сховище і засіб передачі позамовного колективного досвіду та найяскравіше вона виявляється в словах, фразеологізмах, мовних афоризмах.

У чому ж виявляється національна своєрідність одиниць фразеологізмів сучасної німецької мови, в яких тематичних групах фразеологізмів ця національна специфіка просліджується найяскравіше. Відповідь на це питання є неможливою без розгляду теоретичного компоненту при вивченні німецької мови.

Розглядаючи теоретичні праці німецьких дослідження фразеологічних одиниць, можна виділити основні аспекти, що допоможуть охарактеризувати німецьку фразеологічну систему. По-перше, у різних розділах науки про мову розвідки сутності стійких словосполучень та фразеологізмів тривають.

По-друге, понятійний апарат з цієї проблеми розроблено ще недосконало, дослідники мають свої власні погляди на синтаксичні та семантичні особливості фразеологічних одиниць. Доволі важко визначити спільні теоретичні принципи, а розробка питань теорії фразеології ще досить нерозвинена.

Найменш вивченим питанням у галузі всебічного дослідження фразеологізмів є проблема розмежування фразеологічних одиниць від стійких словосполучень. Визначення фразеологічного фонду сучасної німецької мови, уточнення принципів розмежування фразеологічних сполучень слів від стійких словосполучень нефразеологічного типу стало можливим лише в останні роки в результаті розвитку загальної теорії фразеології.

Розмежування змінних і стійких словосполучень німецької мови зародилося в граматичних, точніше, синтаксичних дослідженнях німецьких вчених ще у XX столітті. На початку вивчення граматичних аспектів німецької мови, а саме словосполучень будь-якого характеру, а пізніше стійких словосполучень, дослідники прийшли до висновку про неоднорідність словосполучень, як щодо синтаксичного зв'язку компонентів, так і щодо семантики, яку вони несуть. Так німецький вчений Д. Хубер у своїй статті для німецького видання Петера Ланга [4, с. 189] розмежовує фразеологізми, крилаті вислови, приказки та прислів'я. Він наголошує всі вони крім фразеологізмів мають відмінну синтаксичну форму, тобто вони виступають реченнями на відміну від фразеологічних одиниць.

Ступінь вивченості різноманітних аспектів фразеологізмів у працях українських дослідників значно вище, ніж у німецькому

мовознавстві. Часто у теоретичних роботах німецьких дослідників немає достатньо стійкої різниці між фразеологічними одиницями та стійкими словосполученнями.

Серед різноманітних досліджень фразеології доволі відомою є класифікація німецького науковця Ф. Зейлера. У його роботі «Наука про німецькі прислів'я» (*Deutsche Sprichwörterkunde*) було надано точну та містку характеристику фразеологічних видів. Він виділив:

- прислів'я (*Sprichwörter*);
- літературні варіанти прислів'їв – афоризми, сентенції (*Aphorismen, Sentenz*);
- приказки (*die sprichwörtlichen Redensarten*);
- парні словосполучення (*die sprichwörtlichen Formeln*);
- крилаті слова (*geflügelte Worte*).

Розглядаючи розряди виразів фразеологізмів виділяють дві основні властивості фразеологічності: наявність у них одиничної сполучуваності компонентного складу і специфічного різновиду семантичного перетворення. Так, для прислів'їв характерний дидактичний смисл, який виражається через переосмислення відповідного зразка, напр.: *Viele Köche verderben den Brei* – У семи няньок дитя без оку, *Neue Besen kehren gut* – Нова мітла чисто мете [3, с. 206]

У працях різних авторів можна також прослідкувати ще дві характеристики будови німецької мови.

Перша з них – субстантивність, тобто тенденція сучасної німецької мови до номіналізації, зростаюче панування іменника і висока словотворча активність іменника [2, с. 63].

Друга – дієслівність як обов'язкова межа німецької пропозиції [1, с. 45]; дієслово розглядається як центр німецького вислову з огляду на загальні правила німецької граматики [1, с. 59].

Соматичні фразеологізми є особливим класом мовних одиниць, що відображають результат подвійного кодування інформації про людину і світ. На початковому етапі це – мовні створення, що репрезентують примарний досвід «самоінтерпретації» людини в процесі його динамічної взаємодії з матеріальними об'єктами (пізнання і диференціація функцій, виконуваних організмом, закріплення окремих функцій за різними органами системи: розумової, перцептивної, рухової, емоційної

тощо). Вторинний етап кодування системи сприйняття на основі переосмислення, пов'язаний з подальшим процесом ускладнення взаємодії людини з навколишнім середовищем, і, відповідно, ускладненням когнітивних операцій, зі здатністю людини до вищої міри абстракції.

Література

1. Арсентьева Е. Ф. Фразеология и фразеография в сопоставительном аспекте (на материале русского и английского языков) / Е. Ф. Арсентьева. – Казань, 2006. – 219 с.
2. Колоіз Ж. Узуальні та okazіональні зооморфічні слова в українській мові / Ж. Колоіз // Мандрівець. – 2002. – № 1. – С. 62-65.
3. Phraseologismen, Zitate, Geflügelte Worte. Anmerkungen zu den Quellen der modernen Phraseologie." In: Dieter Huber/Erika Worbs (Hg.). Ars transferendi. Sprache - Übersetzung - Interkulturalität. Frankfurt am Main u.a.: Peter Lang Verlag, 1998. 261-272.
4. Чернышова И.И. Фразеология современного немецкого языка / И.И. Чернышова. – М.: Высшая школа, 1970. — 199 с.

Нестуля С.В., магістрантка

Шехавцова С.О., д. пед. н., професор

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Старобільськ

КОНЦЕПТ ЗНАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА СТУДЕНТСЬКОГО ДИСКУРСУ

У сучасній лінгвістиці існують різні підходи до вивчення і визначення концептів. Цим займаються такі лінгвісти як С. Аскольдов-Алексєєв, С. Воркачев, С. Жаботинська, В. Карасик, В. Красних, О. Кубрякова, Д. Лихачов, В. Маслова, М. Піменова, З. Попова, Л. Синельникова, Г. Слишкін, Ю. Степанов, І. Стернин, В. Телія. Концепт входить до сфери вивчення культурології, когнітивної лінгвістики, лінгвоконцептології, етнолінгвістики, дискурсивної лінгвістики та ін.

На думку С. Воркачева концепт – це „одиниця колективного знання або свідомості (яка відправляє до вищих духовних цінностей), що має мовне вираження і відзначена етнокультурною

специфікою». Лінгвіст розглядає походження і становлення терміну „концепт”: у класичній латині „концепт” [1, с. 11].

Етимологічно являє собою семантичний аналог російського слова „поняття”, а близько десяти століть тому „концепт” використовували в якості імені для позначення духовних сутностей, створених людиною для розуміння самого себе, що забезпечують зв'язок між різнопорядковими ідеями світу. На сучасному етапі розвитку лінгвістичної науки концептом називають практично все, що завгодно: від порід дерев, предметів корабельного обладнання, елементів рельєфу місцевості і пейзажу, до різновидів побутового хамства, застілля та алкогольних напоїв. У не термінологічному, вільному вживанні концепт є синонімом поняття. У лінгвокогнітології концепт визначається як „термін, що служить поясненню одиниць ментальних або психічних ресурсів нашої свідомості і тієї інформаційної структури, яка відображає знання і досвід людини; оперативна змістовна одиниця пам'яті, ментального лексикону, концептуальної системи і мови мозку (*lingua mentalis*), всієї картини світу, відображеній у людській психіці”.

Тобто, тут концепт можна назвати „мовою думки”. Концепту лінгвокультурологічних текстах розглядається як „вербалізований культурний зміст, „за замовчуванням” є лінгвокультурним концептом(лінгвоконцептом)-семантичною одиницею „мови культури”.

Визначальним значенням для лінгвоконцепта є культура, і мова—її невід'ємна складова [1, с. 9].

В. Карасик також дотримується лінгвокультурного підходу до визначення концепту і розглядає культурний концепт як основну одиницю лінгвокультурології: „багатовимірне смислове утворення, в якому виділяються ціннісна, образна і понятійна сторони”. Вираження концепту визначається як „сукупність мовних та немовних засобів, які прямо або опосередковано ілюструють, уточнюють і розвивають його зміст” [2, с.91].

Культурний концепт відноситься безпосередньо до мовної картини світу, яка являє собою „складну систему образів, що відображають дійсність у колективній свідомості” [2, с.74].

Лінгвіст виділяє три найважливіші виміри концепту: образне, понятійне і ціннісне. Під образною стороною концепту він розуміє

„зорові, слухові, тактильні, смакові, що сприймаються нюхом, характеристики предметів, явищ, подій, відображених у нашій пам'яті, це релевантні ознаки практичного знання”. Понятійна сторона концепту розглядається як «мовна фіксація концепту, його позначення, опис, ознакова структура, дефініція, порівняльні характеристики даного концепту по відношенню до того чи іншого ряду концептів, які ніколи не існують ізольовано, їх найважливіша якість –голографічна багатовимірна вбудованість у систему нашого досвіду”. Ціннісна сторона концепту – це „важливість цієї психічної освіти як для індивіда, так і для колективу. Ця сторона є визначальною для концепту” [2, с. 107].

Однією з основних категорій сучасної комунікативної лінгвістики є дискурс, вивчення якого привертає увагу багатьох лінгвістів. Існують різноманітні підходи до визначення терміну „дискурс”, який тривалий час опрацьовується і досліджується вченими-лінгвістами. Однак, загальновизнаного підходу та універсального визначення терміну „дискурс” не існує. Він розглядається з точки зору найрізноманітніших аспектів: як мова, залучена у життя, як комунікативна подія, як мовленнєво розумова діяльність, як система, як складний соціолінгвістичний феномен. Студентський дискурс є явищем недостатньо вивченим, яке містить у собі багато мовних і мовленнєвих явищ. Ми розуміємо студентський дискурс як різновид молодіжного дискурсу, акторами якого є студенти та викладачі, це мовлення молодих носіїв мови, як занурене в освітній процес.

Студентський дискурс відображає стан певної мови та формує тенденції його розвитку і створює особливий ментальний простір, де реалізуються як універсальні, такі специфічні концепти концептосфери мови молоді та певної лінгвокультури в цілому.

Література

1. ВоркачѳВ. Г. Лингвокультурный концепт : типология и области бытования / ВолГУ; под общ. ред. проф. С. Г. Воркачева. – Волгоград: ВолГУ, 2007. – 400 с.
2. КарасикВ. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. – Волгоград: Перемены, 2002. – 477 с.

Пальченко Ю.В., студент

Науковий керівник – Сажко Л.А., к. педагог.н.,

професор

Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ

ФОРМУЛИ МОВНОГО ЕТИКЕТУ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Те, що розуміють під мовним етикетом, використовується в мові кожного з нас щодня і багаторазово. Мабуть, це найбільш вживані вирази: ми багато разів в день звертаємося до когось, вітаємося зі своїми знайомими, а іноді і незнайомими, прощаємося з людьми, комусь дякуємо, перед кимось вибачаємося, когось вітаємо, комусь бажаємо успіху або робимо комплімент, комусь співчуваємо, просимо, пропонуємо і т.д. Вибір теми обумовлений тим, що з урахуванням феномена міжмовної національно-культурної специфіки, етика сприяє правильному вибору мовних стратегій, а отже, і адекватному взаєморозумінню учасників комунікативного акту, що належать до різних національних культур.

Життя людини в суспільстві регламентоване системою різних правил, законів. Правила соціальної поведінки людини, які виробилися впродовж усієї культурної еволюції людства і враховують його соціально-історичний досвід, становлять зміст поняття «етикет».

Етикет (франц. *etiquette*, від флам. *steeken* – встромляти) – вироблені суспільством норми поведінки. За ступенем ритуалізації поведінки виділяють різні види етикету:

1. Повсякденний.
2. Оказіональний.
3. Святковий.

Етикет має багаторівневу будову:

- *вербальний* (словесний) рівень (етикетні вислови привітання, прощання, подяки, вибачення тощо);
- *паралінгвістичний рівень* (темп мовлення, гучність, інтонація);
- *кінетичний рівень* (жести, міміка, пози);
- *проксемічний рівень* (стандартні дистанції спілкування, почесне місце для гостей тощо).

За визначенням лінгвістичної енциклопедії, мовленнєвий етикет є системою «стійких формул спілкування, рекомендованих суспільством для встановлення мовленнєвого контакту співрозмовників, дотримання спілкування у виразній тональності відповідно до їхніх соціальних ролей і рольових позицій відносно один одного в офіційних і неофіційних обставинах» [2, с. 340].

До основних ознак і характерних рис німецької комунікативної поведінки належать: високий рівень зовнішньої привітності, високий рівень побутової ввічливості, етикет спілкування, чиношанування в спілкуванні, анонімність соціального спілкування, детальне планування, перевага офіційного стилю в спілкуванні. Спілкування, як правило, починається з зустрічі, а зустріч – з привітання. *Привітання* несе в собі важливе емоційно-комунікаційне навантаження у всіх культурах, не тільки в німецькій. Переклад українського «Здрастуйте» в словниках і розмовниках зазвичай дається як «Guten Tag, Guten Abend або Guten Morgen», в залежності від часу доби [1, с. 200]. Українськ «Привіт», яке близьке німецькому «Hallo», більш нейтральне і поширене в основному в спілкуванні між партнерами, які мають приблизно рівний соціальний статус [1, с. 215]. Формальні і офіційні правила мовленнєвого етикету в Німеччині дуже прості. Прийнятною формою звертання в німецькій культурі є «Sie». Представник німецької культури ніколи не звернеться до малознайомої або незнайомої людини за допомогою займенника «Du». При першому знайомстві до співрозмовника прийнято звертатися «Herr» і «Frau» з подальшим додаванням прізвища. [3, с. 7]. *Прощання* є важливим і чітко оформленим актом комунікації в обох культурах, як в українській, так і в німецькій. Вербально нейтральне прощання супроводжується словами «До побачення». У німецькій мові це виражається за допомогою «Auf Wiedersehen». Природно, що крім наведених прикладів вітання і прощання, в німецькій та українській мовах існують і інші поширені вирази, які говорять одне одному при розставанні, наприклад, «Alles Gute» - «До побачення», «Щасливо», «Bis bald» - «До зустрічі», а також інші мовні звороти. *Початок бесіди*, як в українській, так і в німецькій культурах зазвичай починається з питання «Як справи?» - «Wie geht's?» або більш важливого варіанту, який використовується в діловому спілкуванні

«Wie geht es Ihnen?» Однак відповідь на нього може істотно відрізнятися в німецькому та українському варіантах. Наприклад, німецький варіант передбачає, в основному, позитивні відповіді, типу «Danke, gut» - «Дякую, добре», або більш нейтральне «Es geht, Danke» - «Дякую, нормально». Як правило, питання «Як справи?» в німецькому спілкуванні не передбачає детального висвітлення своїх справ, незалежно від їх фактичного стану.

У бесіді краще не торкатися потенційно конфліктних тем, таких, наприклад, як гроші, хвороби, машини, віросповідання, політика, війна.

Останнім часом все більше значення надається «*small talk*» - легкій бесіді на загальні теми. Це стосується і ділової бесіди представників німецької лінгвокультури. До питань «*small talk*» можна віднести наприклад: «Wie war Ihre Reise?» На початку розмови краще не ставити однозначних питань, на які можна відповісти коротким «ja» або «nicht». Доречніше в такому випадку питати і задавати такі питання, за допомогою яких співрозмовник вийде з вами на контакт, наприклад: «Warum?», «Wie?», «Woher?», «Was?». Ці питання дозволять вам отримати більш розгорнуту відповідь, а також довідатися про поведінку співрозмовника і його спосіб життя, що в подальшому сприятливо позначиться у відносинах між партнерами.

Наявність величезної кількості клішованих фраз в німецькій мові обумовлена особливістю мовного спілкування представників цієї культурної спільноти.. Таким чином, для них характерним є відображення таких властивостей мовлення, як нормативність, спонтанність і емоційність одночасно, при цьому будь-яка з рис може бути представлена у вигляді протилежного їй явища: нормативність – відсутністю нормативності лексики в процесі спілкування, спонтанність – чіткою обдуманістю, емоційність – відсутністю експресивності в мовленні.

Література

1. Городникова А.М. Немецко-русский словарь речевого общения / А.М. Городникова, Д.О. Добровольский. – М., 2001.
2. Лингвистический энциклопедический словарь / под ред. В. Н. Ярцевой. – М.: Советская энциклопедия, 1990. – 685 с.

3. Фирсова Н.М. Проблемы форм обращения в современном немецком языке: национальное своеобразие и типы территориального варьирования // Коммуникативно-функциональная лексика и грамматика языковых единиц / Н.М. Фирсова. – М., 1987. – С. 3-11.

Proskurnia Y.M., student

Scientific supervisor – Shalamova K.A., teacher

Kharkiv gymnasium №43, Kharkiv

Scientific consultant – Kaveshnicova T.S., associate professor

National Technical University «KhPI», Kharkiv

METAPHORS OF THE CONCEPT OF LOVE IN THE ENGLISH-LANGUAGE SONGS

The relevance of this work is that it contributes to the study of metaphors. It also shows the significance of the concept of LOVE for deep understanding of it in the English-language songs. The subject of the research is contemporary English-language songs of famous performers. The purpose of the work is to study metaphors of LOVE concept in the structure of English poetic lyrics that determine the patterns of their figurative content formation.

According to George Lakoff and Mark Johnsen, “metaphor is the main means of our conceptual system, with the help of which we perceive and understand one type of object in terms of objects of another kind” [1]. Metaphor is very common in our everyday life and in literature [2,3]. Concepts reflect the rich emotional, psychological, spiritual, ethnic experience of a particular person and of mankind. Concepts gradually turn an image based on feelings into thinking, and enrich cultural heritage.

In this work, we analyze the song "Lost on you" by Laura Pergolizzi and offer our own translation of it. This is a song about love, but the word "love" appears at the end of the song only once. In the following lines:

"Burning like embers, falling, tender

Longing for the days of no surrender

Years ago," we can see a vivid comparison-metaphor - a trope that is used in the song in figurative sense. In this song, LOVE that is almost gone is compared to the burning rocks, which have already become almost ashes ("embers"). Then this metaphor gets a full-fledged form: "So smoke 'em

if you got' em "cause it's going down" (Get a light from them if you can ...). We understand that it's impossible from these metaphorical phrases. And finally, in the chorus, the words from the title of the song appear:

«To all the things I've lost on you
Tell me are they lost on you»

"To be lost on you" means "to die for nothing, not to be valued, appreciated, or understood by someone". In the song, this statement is used not only in the passive voice, but also in the active, which is already the author's neologism. The constant repetition of this phrase in the chorus makes the whole song a metaphor for LOVE, which turned out to be not understood, and therefore, unfortunate.

In the song "Growing Wings" Lara Fabian discloses the concept of LOVE through metaphorical nouns, verbs and phrases:

"Have you ever faced an ocean
Though you hadn't any notion
how to swim
But you jumped in anyway"

As we can see from these lines, LOVE is the ocean of very strong feelings, in which the inexperienced swimmer immerses. It sometimes leads to clumsy actions, disappointments, but, at the same time, exalted feelings:

"Knowing that his heart was broken
And damaged
but you held him anyway».

How deeply the metaphorical expression "But the winds guide you anyway" conveys the imagery of thoughts, the wind of thoughts about the chosen person, about the loyalty. A conversation between beloved is a LOVE language:

"Have you spoken in a language
That you've never heard before."

The name itself is already a metaphor in the song "The heart wants what it wants" by Selena Gomez, which clearly shows that LOVE does not come at somebody's command, it cannot be explained by simple things: "You got me sippin' on something". The author shows the strength of the feelings and the way of communication through the feeling of "fever", which must be overcome: "That after this fever I'll survive." The phrase "You got me scattered in pieces" figuratively conveys the meaning of throe and broken heart. As a climax, the phrase about LOVE spark is

used: "No winning our sails". Thus, the lack of a happy end points to the completion of romantic relationships.

The song "For You" by the band "Liam Payne" reveals love to the qualities of her beloved, to everything that is connected with him. The metaphor "Something so unusual in your eyes," expresses LOVE to human qualities that are reflected in the eyes. LOVE concept is transmitted by metaphorical expressions: "I'm diving in deep", "I'm riding with no brakes", "I'm bleeding in love, you're swimming in my veins". Thus, the listener expands the notion of force, unity, and the depth of LOVE through the chosen metaphor.

In the song "I'm Alive" by Celine Dion, the concept of LOVE is revealed through gentle, sensual, exalted and bright metaphorical images. In the very name of the song "I'm Alive", which sounds in the song 9 times like a mantra, LOVE is figuratively equated with life. Metaphors such as "set my heart on fire", "my spirit takes flight", create an image of passionate, fragile love, which is important to protect.

The given examples of songs in our analysis and our own translation show that the LOVE concept is a complex and multidimensional phenomenon of mental, emotional life of a person. Through songs creative people send their personal feelings, personal experiences (it is not very important whether it was positive or not), personal thoughts and emotions, personal reflection to the surrounding world.

We have come to the conclusion that there are metaphors that are often used by different authors, and there are metaphors that are proper to only one performer.

Metaphors of the concept of LOVE in the English-language songs depend on a psychological portrait of each participant in the communication (lovers). The set of metaphors used in English-language songs reflect intuitive and meaningful knowledge gained from the practice of romantic, pragmatic love and love game.

References

1. George Lakoff and Mark Johnsen (2003) Metaphors we live by. London: The university of Chicago press. - 161p.
2. Внутрішня форма метафори в англійській та українській мовах [Текст]: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.17 / Головенко К. В.; Донец. нац. ун-т. - Донецьк, 2013. - 20 с

3. Sharp C.J. Collection of English folk songs / Cecil J. Sharp; edited by Maud Karpeles. – London: Oxford University Press, 1974. – V. 1. – 750 p

Рисухін А. В., студент
Шехавцова С. О., д. пед. н., професор
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Старобільськ

КОМУНІКАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ ГАЗЕТНИХ ЗАГОЛОВКІВ

Функціональним призначенням заголовків є короткий виклад змісту статті в найбільш сенсаційному вигляді. Назва публікації передає її зміст у лаконічній і цікавій формі за допомогою використання стилістично-нейтрального про шарку лексики та різноманітних мовних стилістичних ресурсів. Інформаційність заголовка може бути виражена за допомогою змістових слів, що належать до різних повнозначних частин мови: іменники (власні та загальні назви), прикметники (якісні та відносні), числівники (кількісні та порядкові), дієслова в різних ви́до-часових формах (хоча найчастіше зустрічаються форми неозначених часів), займенники різних підгруп (особові, присвійні, зворотні, вказівні, питальні, неозначені, універсальні тощо), прислівники (якісні, кількісні, обставинні) та модальні слова. В заголовках зустрічаються також службові частини мови: прийменники, артиклі, сполучники, частки, вигуки, слова-відповіді.

Тлумачний словник англійської мови дає таке визначення заголовка: слова, надруковані великими літерами у верхній частині газетної публікації, який слугує його назвою [5].

Професор В. Жадко зазначає, що поняття як «назву (графічне написання) газети, журналу, будь-якої публікації, її частини, розділу, книжки тощо» [2, с.96].

Як специфічне лінгвістичне явище газетний заголовок є предметом великої кількості наукових робіт. Найчастіше дослідники обирають в якості об'єкта заголовки англійських газет. Дослідженням газетних заголовків займалися такі вчені, як А. С. Попов, С. П. Суворов, І. В. Арнольд, Л. О. Коробова, А. М. Коваленко та багато інших.

У англійській та американській пресі заголовок має дуже важливу роль, його основним завданням є привертання уваги читача, зацікавлення і навіть враження його, і тільки лиш в другу чергу заголовок несе в собі інформаційно-роз'яснювальну функцію, тобто повідомляє читачеві короткий зміст газетної статті.

Наслідком такої цілеспрямованості є те, що в англо-американській пресі виробився специфічний стиль газетного заголовка, характерною рисою якого є надзвичайна експресивність лексичних та граматичних засобів.

Газетний заголовок має такі основні функції, як номінативна, інформативна, комунікативна, а також прагматична.

Заголовку притаманна комунікативна функція, так як він слугує для вираження повідомлення про предмет, про який йтиметься мова.

Заголовок у газеті або журналі є комунікативною одиницею. По-перше, він може в стислій формі проінформувати читача про зміст публіцистичного матеріалу, по-друге, він повідомляє про значення, характер і ступінь важливості подій, які описуються в газеті або журналі.

Одним із перших дослідників, хто звернувся до заголовка з точки зору комунікативної ролі мови, був Г.О. Винокур, який зазначав, що зміст заголовка повинен бути в такій мірі насичений комунікацією, щоб сама ця комунікація звертала на себе увагу [1, с.123].

Важливими завданнями заголовку є вираження основної мети повідомлення, встановлення контакту з читачем, привертання його уваги, виклик зацікавленості темою матеріалу, що публікується. У той же час заголовок актуалізує найбільш важливу інформацію повідомлення та слугує дійовим засобом впливу на її сприйняття читачем.

Література

1. Винокур Г.О. Язык нашей газеты // ЛЕФ. 1924. 2. - 186 с.
2. Гавришина Н.Н. Газетный заголовок как объект лингвистического исследования // Лингвист. основы обучения иностр. яз. специальности: сб. ст. / МГУ; под ред. С.Г. Тер-Минасовой. - 1988. - С.56-64.

3. Жадько В.О. Журналістика та основиредакторськоїмайстерності: навч. посіб. / В.О. Жадько. - К.: Знання, 2012. - 271 с.
4. Коваленко А.М. Заголовок англomовного журнального мікротексту-повідомлення: структура, семантика, прагматика: Дис. ... канд. філол. наук/ Київськ. нац. лінгв. ун-т. - К. - 2002. - 187 с.
5. Cambridge Dictionary [Електронний ресурс]. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/>

Розумний Д.А., студент

Науковий керівник – Шаповалова Л.В., к. пед. н., доцент
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Полтава

ВИКОРИСТАННЯ АБРЕВІАТУР У СУЧАСНОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ СТИЛІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ НА ПРИКЛАДІ МАТЕРІАЛІВ ГАЗЕТИ «LE PARISIEN»

Контрактура виразів і їх поєднань така ж давня, як і письмо, тому що народ щоразу враховував принцип економії мовних засобів. Підставами для цього слугують побутові, публічні і політичні зміни, становлення державного адміністративного апарату, політичних партій і всіляких організацій, потік наукових і технічних термінів, активне становлення ЗМІ (засобів масової інформації).

За зауваженням Л.П. Ступіна, «складові аббревіатуру елементи не володіють власним значенням. Вони є довільними усікання компонентів вихідного словосполучення» [8, с.161].

Членування тексту виникає з бажання автора показати залежність і підпорядкування відрізків висловлювання. Одночасно в такому членуванні побічно вимальовується сама концепція автора щодо взаємозумовленості виділених частин» [6, с. 96-98].

Е.С. Кубрякова визначає, що власне на різних етапах історії науки в мові «словотвір» вважали або ж частиною лексикології, або частиною граматики нарівні з морфологією і синтаксисом, або відносили до морфології. Словотвір уточнює і описує структуру і зміст похідних, їх складові, основні методи і способи деривації, моделі похідних та їх класифікацію [4, с. 271-278].

Бенвеніст Е. дає наступне визначення словотворчої моделі: словотворча модель – це стабільна структура, що має лексико-

категоріальним значенням і здатна наповнюватися різним лексичним матеріалом [1, с. 41-48]. Словотвірна модель відображає двоїсту природу слова - мовного знака, що включає план вираження і план змісту.

Побудова будь-якого економічного дискурсу відбувається, за зауваженням Н.М. Ларіохіной, по одній і тій же схемі: «теза - аргумент (и) – висновок» [6, с. 341]. Таким чином, будь-який економічний текст завжди починається з висунення автором тези, і, найчастіше відразу зрозуміти погляд автора на цю проблему дуже складно.

Політичний дискурс включає наявність культурологічно маркованих, прецедентних текстів, що володіють певною системою цінностей, яка проектується не тільки на носіїв мови певного лінгвокультурного простору, але і на представників інших національних спільнот. [7, с. 8-9].

Для медичного дискурсу властивий науковий стиль мовлення, можна говорити про накладення наукового, офіційно-ділового стилів та розмовної мови. Використання наукового стилю обумовлено тематикою спілкування, здійснюваного усередині певного видання словами автора – здоров'я і хвороби, що відповідає тематиці наукового медичного дискурсу. Риси офіційно-ділового стилю проявляються у використанні професійних кліше [3, с. 35].

Технічний дискурс, за зауваженням Кузнєцова В.Г., має цілеспрямований характер, а це означає для мови, що «комунікативний зміст диктує вибір засобів її адекватного вираження» [5, с. 28].

Ініціальні слова можуть складатися з двох і більше літер. У тому корпусі, що існує в даний момент у французькій мові, налічується двобуквених скорочень – 7%, трибуквених – 46%, чотирибуквених – 32%, решта припадає на скорочення поєднань більш ніж чотирьох слів. В усному мовленні більше половини вживань падає на трьохбуквені скорочення – 52%.

Дослідження дало обґрунтоване підтвердження того, що одні ініціальні слова зрозумілі тільки вузькому колу осіб, наприклад: *le DALF (Diplôme Approfondi de Langue Française)*. Інші уживаються повсюдно, особливо у засобах масової комунікації, такі як *O. N. U., R. P. R. (Rassemblement Pour la République)*. А іноді носії мови,

чудово розуміючи сенс ініціального слова, не може розшифрувати значення кожної букви, тобто сприймає скорочення як слово, яке не має внутрішньої форми.[2, с. 264-266]

При аналізі фактичного дослідженого матеріалу статей видання "Le Parisien" виявлено такі особливості використання абrevіатур:

1) найбільш поширеними є абrevіатури, пов'язані з медичним дискурсом (35%);

2) у всіх типах дискурсу домінують ініціальні абrevіатури (понад 90%);

3) розкривається значення рідко використовуваних абrevіатур або позначають реалії інших країн;

4) у французькій пресі, зокрема у газеті "Le Parisien" зустрічаються абrevіатури, запозичені з інших мов (частіше англійської).

5) абrevіатури вживаються в мові досить часто, так як це зручно і для усної і для письмової мови.

Література

1. Бенвеніст Е. Загальна лінгвістика. Пер. з фр. / Заг. ред., вступ. ст. і комент. Ю.С. Степанова. - Вид-е 2-е, стереотипне. - М.: Едіторіал УРСС, 2002. - 448 с.
2. Когут В.І. Великий словник скорочень у сучасній французькій мові / Nouveau dictionnaire des sigles du français contemporain. Центрполиграф, 2008, 624 с.
3. Костяшин Є.А. Функціональна взаємодія наукового, медичного та науково-популярного дискурсів у текстовому просторі науково-популярного медичного журналу. Вісник Томського державного університету. - Філологія. 2008. - 268 с.
4. Кубрякова О.С. Що таке словотвір. М., 1965. - 391 с.
5. Кузнєцов В.Г. Функціональні стилі сучасної французької мови. - М., 1991. - 167 с.
6. Ларіохіна Н.М. Питання синтаксису наукового стилю мовлення. - М., 1979. - 491 с.
7. Ракітіна М.М. Лінгвокультурологічні аспекти функціонування абrevіатур в політичному дискурсі. Автореф. дисс. на здобуття уч. степ. канд. філол. наук. Челябінськ, 2007. - 21 с.

8. Ступін Л.П. Аббревіатури й проблема їх включення в тлумачні словники // Питання теорії та історії мови. - СПб, 2003. - С. 291.

Романченко Ю.О.,

здобувач вищої освіти спеціальності

035.04 «Філологія. Германські мови і література
(переклад включно). Переклад» ступеня магістр

Науковий керівник - Перова С. В., к.пед.н., доцент

ДЗ «Луганський національний університет

імені Тараса Шевченка»

АРХАЇЗМИ У ВІДТВОРЕННІ ПОЕЗІЇ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Висока архаїчна забарвленість та експресивність виділяють архаїзми серед інших стилістичних категорій, роблять їх цінним засобом художнього зображення певної дійсності. Через те, що застарілі слова рідко вживані у мові, вони яскраві та автентичні, як результат, вносять у текст певне емоційне напруження.

Основним джерелом архаїзмів української мови є церковнослов'янська мова, що сформувалася на основі старослов'янської – штучноствореної мови спеціально для потреб християнської церкви в середині IX ст. Старослов'янська мова протиставлялася мові повсякденного вжитку як цілісна і синтетична, спроможна виразити багатоплановість буття [1]. На основі церковно-слов'янської мови в Україні сформувалася ціла писемна традиція. В англійській мові архаїзми – це окремі мовні елементи, що беруть початок на попередньому етапі розвитку мови: ранньому сучасному періоді, а саме XV-XIX ст., і збереглися в мові завдяки авторизованій версії Біблії 1611 р., релігійним текстам, творам В. Шекспіра та застарілій поетичній традиції [6].

Під час перекладу архаїзмів відтворюється історія культури мови. Переклад архаїзмів здійснюється за такими параметрами: дослівний переклад і закономірна відповідність (еквівалент, аналог, адекватна заміна). При перекладі текстів з архаїзмами виникає проблема адекватної передачі як самої форми даної одиниці, так і експресивно-змістового наповнення, а також повноцінне відображення контекстуального відтінку архаїзмів у тексті перекладу.

Архаїзми доцільно розділити на слова старовинні або забуті, які представляють собою терміни старовини й застосовуються лише в особливих стилістичних цілях у сучасній літературній мові, і слова застарілі, які ще не втратили свого значення в системі лексики сучасної літературної мови [4].

Архаїзми перекладаються транскрипцією або транслітерацією, тобто одиницями національно-специфічної лексики, значення яких залежить від структури самих одиниць на фонологічному рівні. Коли в мові не можна знайти еквівалент одиниці мови оригіналу, який би повністю відтворював як семантичне, так і екстралінгвістичне значення слова, використовується експлікація або описовий переклад. Семантична аналогія застосовується при перекладі одиниць, які виражають схожі значення та виконують однакові функції в мові, хоч і відрізняються за своєю формою. Одним із найпоширеніших способів перекладу історичних реалій, відповідно, архаїзмів є дескриптивна перифраза. Контекстуальне розтлумачення реалії – такий вид відтворення семантико-стилістичних функцій реалій, який нерозривно пов'язаний з цілісністю художнього тексту і полягає в роз'ясненні суті реалії в найближчому контексті [2].

Англійська перекладачка Віра Річ (насправді - Faith Elizabeth Joan) вирізняється з-поміж інших перекладачів особливим перекладацьким методом. Найповніший опис використання архаїзмів Вірою Річ дають твори Тараса Шевченка, тому що мова поета не вважається застарілою, тоді коли архаїчні елементи широко використовуються як стилістичний засіб збільшення експресивності.

Основоположник сучасної української мови Тарас Шевченко широко послуговувався архаїзмами зі стилістичною метою. Поет утверджує своїми творами думку про багатство, цілісність і тяглість української мови, в якій наявні всі пласти. Авторський хронотоп поширюється не лише на сучасну йому Україну чи Україну певного періоду, а її трансцендентну сутність [3].

Для того, щоб дати правильну оцінку перекладу, потрібно з'ясувати ще й ступінь значущості архаїзмів в оригіналі, усвідомити певну градацію їхньої модальності.

Тарас Шевченко використовує лексико-словотвірні та лексико-фонетичні архаїзми і для посилення якісних характеристик певних явищ, де вони виступають у функції часток «навіть», «аж» (табл. 1).

Таблиця 1

Приклади перекладу українських архаїзмів у творах Тараса Шевченка

№ п/п	Оригінал поезії Тараса Шевченка	Переклад Віри Річ
1	«Вона чує з тії хати, / Як дитина дише»	«For from the other room she hears / How the child is breathing»
2	«А я полечу / Високо, високо за синії хмари»	«Meanwhile, I shall fly, speeding / High, high above , through the blue-clouded heavens»
3	«Не прийнялись три ясени, / Тополя всихала, / Повсихали три явори, / Калина зов'яла»	«But the ash-tree did not root, / And the poplar withered, / The three maples withered up, / The guelder-rose has wilted»
4	«Не тополю високою / Вітер нагинає, / Дівчинонька одинока / Долю зневажає»	«This is not a lofty poplar / That the wind is swaying, / But a girl who, young and lonely, / Curses fortune, saying»
5	«Чого маленькому мені / Тойді так приязно молилось»	«Why I, a small boy, wished to pray / So eagerly, I do not know»
6	«В неволі виріс меж чужими»	«Captive to manhood I have grown / In strangers' homes»

Джерело:[5, 8]

Переклад звучить адекватно у прикладах 1 і 2, де в першому для характеристики материнських почуттів наголос робиться на відстані між мамою і дитиною («тії хати» – тобто іншої кімнати – «the other room»), а в другому – ознака віддалі, висловлена за допомогою закінчення «-ії», передається в перекладі за допомогою слів «speeding», «above», «blue-clouded». У третьому – експресивно-емотивні характеристики оригіналу не відтворені.

Марковані слова із церковнослов'янськими закінченнями відіграють також велику роль у творенні мовної картини світу автора, його ієрархії цінностей. Поняття, якому надається особливої ваги, неодмінно набуває в тексті старослов'янських елементів.

Отже, можуть бути або старослов'янські закінчення, або ж лексико-фонетичні архаїзми. Приклади 4 і 5 вказують на те, що під маркування підпадають і слова в ситуаціях, що відіграли особливо значну роль у житті поета, що апелюють до його власного життєвого досвіду.

У поодиноких випадках перекладачка застосовує компенсацію за допомогою архаїзмів англійської мови (табл. 2).

Таблиця 2

**Приклади перекладу з використанням англійських архаїзмів
Вірою Річ**

№ п/п	Оригінал поезії Тараса Шевченка	Переклад Віри Річ
1	«Тії слави козацької / Повік не забудем»	«Yet we never shall forget / The Cossack fame of yore » (Yore. – <i>(only in the archaic phrase)</i> of yore long ago, in former times [7])
2	«І святая твоя слава, / Як пилина, лине / За вітрами холодними»	«and thy holy glory / Is borne like a mote / Upon the cold blast of the winds»

Джерело: [5, 8]

В більшості випадків Віра Річ передає архаїзми в цій функції за допомогою нейтральних елементів англійського словника. У цьому є сенс, оскільки твори Тараса Шевченка стали для українців хрестоматійними, а тому звичними і природними. Окрім того, завдяки ідеальній гармонії змісту і форми творів поета, яку не завжди можна досягнути у перекладі, архаїзми функціонують цілісно разом з іншими елементами творів, а тому часто ступінь висунення у них нижча, ніж у перекладі. Тому в разі повної передачі архаїзмів тексту джерела переклад ризикує потрапити до застарілих історичних книг. А от вже де зберегти архаїзм, а де ні, вирішує сама перекладачка, що пояснюється хіба що інтуїтивним бажанням відтворити стиль автора загалом і залежить від її особистого ставлення до описуваного, власних пріоритетів.

Таким чином, уміле використання архаїзмів не тільки не шкідливо, але просто необхідно, незамінне, безцінне під час перекладу старих текстів, бо це найважливіший засіб художнього впливу і важливий арсенал вираження змісту.

Література

1. Архиепископ Августин. Українська і церковно-слов'янська мови в сучасних християнських храмах // Християнство й укр. мова: Матеріали наук. конф. – Львів: Вид-во Львів. богослов. акад., 2000. – С. 13-19.
2. Гальперін І. Р. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження - М., 1981.
3. Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. – Київ: Абрис, 1997. – 144 с.
4. Мельник Л. Особливості перекладу архаїзмів як історичнозастарілих одиниць [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://93.183.203.244/xmlui/bitstream/handle/123456789/1813/Melnik_LV_003.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Шевченко Тарас. Вибрана поезія. Живопис. Графіка / Упоряд., авт. прим. С. Гальченко; вступ, ст. І. Дзюби. - К.: Мистецтво, 2007. - с.: іл. - Укр., англ.
6. Leech G. A Linguistic Guide to English Poetry. – London: Longman, 1969. – 240 p.
7. New Webster's Dictionary and Thesaurus of the English Lanugage. – USA: Lexicon Publ., Inc., 1993. – 1149 p.
8. Shevchenko T. Song out of Darkness / Tr. by V. Rich. – London: The Mitre Press, 1961. – 128 p.

Свець М.А., студент

Науковий керівник – Грищенко О.В., к.ф.н., доцент

Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ

DIFFERENT MEANINGS OF SOME ENGLISH PHRASAL VERBS WITH ON AND OFF

Phrasal verbs have always been a problem for linguists. Their structure and features are an intriguing field of study not only within English language, but also in other languages. Phrasal verbs are extremely vital, expressive part of English, particularly of the colloquial, everyday speech. A phrasal verb can be defined as an English verb followed by one or more particles where the combination behaves as a syntactic and semantic unit, for instance, 'carry on', 'put off', 'call off', 'go on', 'go off', 'get on', 'get off'.

The purpose of the analysis is to indicate some of the English phrasal verbs with ON and OFF particles and their definition in different ways.

As in the English language and in the speech there are many phrasal verbs that are often used by the native speakers, especially in the colloquial English. This explains why they use phrasal verbs instead of expressions. For example, 'hang on' instead of 'wait', 'to put off' instead of 'to postpone', 'go on' instead of 'continue'. People who do not speak fluent English and non-native speakers avoid using and especially rarely used phrasal verbs. This is easily explained by the fact that they simply can not remember and deal with them.

Although English prepositions are not their main interest, Lacoff and Johnson [4] discuss the conceptual background of English prepositions. Pair prepositions such as in-out, up-down and, of course, on-off, can be classified in terms of conceptual metaphors such as orientation and container metaphors.

Particles included in this analysis are ON and OFF.

The particle OFF is disconnected the ratio of "division or departure" in the combinations that it creates. Except it aspect power, this particle can also convey the meaning of removing matter from the surface or "centrifugal" motion. We use the particle OFF:

1) to make someone not want to do something, or to make someone not like someone or something (My friend put me off the idea of eating meat);

2) to delay doing something, especially because you do not want to do it (You can't put the wedding off);

3) to switch off a machine or piece of equipment (Please put off the TV-set and do your test) [5].

The particle ON is used as a function word to indicate inclusion:

1) to cover a part of your body with a piece of clothing or jewellery so that you are wearing it (Nick put on his coat and went out);

2) to make a machine or piece of equipment start working, especially by pressing a switch (Can you put the light on, please?);

3) to start cooking something (I'll put this vegetables on in the soup) [5].

It is concluded that what distinguishes the writing and the speech of a non-native speaker of English from that of native speakers is that

what native speaker of English write or say is full of phrasal verbs expression of various degree of idiomaticity whereas non-native speaker's performance is greatly lacking in this respect.

The meaning of some phrasal verbs is easy to understand when the value of the whole verb part is equal to the sum of its two parts.

Previous studies of English particles offered analyzes that did not focus on characteristics inclusion and exclusion. This research focuses on the conceptual framework to include and exclude and clarify how asymmetry at the linguistic level is motivated in different levels. Phrasal verbs play an important role in English today, especially in spoken English. A few simple words are used to provide a large number of different value by adding prepositions or adverbs.

To sum up, the most important aspect of English phrasal verbs is idiomatic usage as one phrasal verb may have different meanings.

References

1. Cowi, A.P. and Mackin, R.(1978) Oxford Dictionary of Current Idiomatic English. 3rd ed.Vol.1, "Verbs with Prepositions and Particles". Oxford University Press.
2. Gadsby, Adam (2000). *Longman Phrasal Verbs Dictionary*. London: Pearson Education Limited.
3. Gardner, D, and Davis, M. (2007) Pointing out Frequent Phrasal Verbs: A Corpse-based Analysis. *TESOL Quarterly*.
4. Lakoff, George and Mark Johnson. (1980) *Metaphors We Live By*. Chicago: The University of Chicago Press.
5. Randell M. Macmillan dictionary [Електронний ресурс] / Randell – Режим доступу до ресурсу: <https://www.macmillandictionary.com/>

Tabachynska A. V., student

Scientific supervisor – Dovhanets V. I., PhD, Associate professor

National Transport University, Kyiv

CLASSIFICATION OF TYPES OF TRANSLATION

Translation is the linguistic phenomenon, and the process of translation is examined exactly, that determines its *topicality* as the linguistic phenomenon that takes place within the limits of act of interlingual communication. General description of translation determines translation as the correlated functioning of two language

systems, and all conclusions, what of us do, coming from this determination, spread to any act of translation.

The *aim* of research is to investigate different classifications of types of translation process that envisage the accomplishment of the following *task*: to distinguish different classification to the process of translation, stressing on different functions in research.

It is known that separate types of translation require the special knowledge and abilities from a translator. But divergences and differences between the different types of translation do not change fundamental essence of process of translation, its general and linguistic basis, what fundamental unity of all types of translation swims out from.

If consider not unity and likeness, but features of different types of translation, then it is possible to distinguish important specific lines in relation to the separate types of translation, in particular:

- possibility of retrofitting of process of translation;
- necessity to watch after the process of attaining the equivalence of higher degree;
- admission of deviation from maximal likeness of two texts;
- use of some elements of adaptation, transcoding and others like that (Robinson, 1997).

Exactly the fact, that must do translator at the certain terms of translation, id est description of his actions and their specific, it is fixed in basis of principles of classification of translations. There are two principles:

- 1) by the nature of texts that is translated (original texts);
- 2) by the nature of language actions of translator in the process of translation.

The first classification is related to the genre-stylistic features of original, second – with the psycholinguistic features of language actions of translator in a writing and verbal form.

Genre-stylistic classification depending on the genre-stylistic features of original stipulates distinction of two functional types of translation:

- artistic (literary);
- informing (special).

Desire to classify translation quite not new, but all offered classifications maybe divided into two basic approaches: thematic

classification and methodological classification. If to talk about thematic classification of translations, then it is possible to distinguish translation of religious and society works, scientific and technical translation and literary translation. On condition of methodological classification of translations an accent is foremost put on the methods of text translation. Exactly this classification prevailed during all prehistoric stage (up to the second half of the twentieth century). All suggestions can be classified on three categories:

1. in relation to fundamental contradictions between literal translation and loose translation;
2. principle of R. Steiner "iusta via media";
3. those that approve translation of "maintenance" (even not having regard to that long time enough essence was identified with maintenance) (Schulte, 1992).

Among all classifications of translation, listed above, most interesting is seemed by polarization of literal and free translation. Also it is necessary to mark that in the first turn the question is about the writing translating with an accent into literary translation.

Thus, summarizing aforesaid, it is possible to mark that the twentieth century can be bravely named the era of translation, when new theories were pulled out and classifications actively developed. Except that the new types of translation appeared: sequential translation, simultaneous translation, dubbing, machine translation, translation of sub-title et cetera. Translation was begun to be used in many spheres of activity, that assisted appearance of the specialized translation: scientific translation, technical translation, legal translation, translating of economic and administrative texts.

Taking into account all changes in the world of translations and parallel development of theoretical direction, new modern theories used classifications of translation taking into account new prospects. All classifications can be grouped on principle of key element (even if classifications cross in certain measure). A key element can be:

1. change of code
2. degree of translation
3. different methodologies
4. different types of text

5. different methodologies and different types of text (that combine together)

6. combination of different elements, that it is possible to classify as "integration" (Snell-Hornby, 2006).

Summarizing can mark that the variety of terms of translation causes the necessity of theoretical description of every type of translation in particular, as each of them has its, inherent only to it, lines. These questions are studied by the special theories of translation, that investigate the question of correlation between the language systems of two languages involved in certain act of translation, and stylistic and genre features of translation, engage in, that present the future *prospects* of investigation.

References:

1. Robinson, D. (1997). Western Translation Theory: From Herodotus to Nietzsche. [P. 131–138]. Manchester : St. Jerome.
2. Schulte, R. (1992). Theories of Translation. [P. 92]. Chicago: University of Chicago Press.
3. Snell-Hornby, M. (2006). The Turns of Translation Studies. New paradigms or shifting viewpoints. Benjamins Translation Library 66. [P. 146]. Amsterdam; Philadelphia : John Benjamins.

Тендітна О.О., студентка

**Науковий керівник – Кагановська О.М., доктор
філол.н., професор**

Київський національний лінгвістичний університет, Київ

LES MANIFESTATIONS STYLISTIQUES DES MODES EXISTENTIELS DANS LES ROMANS DE SIMONE DE BEAUVOIR

Simone de Beauvoir est une figure pertinente de la vie culturelle du XX siècle. Il semble impossible d'énumérer les sphères où S. de Beauvoir a distingué, sans pour autant réduire l'importance de chacune d'elles, en l'appelant deuxième ou troisième. Donc, de manière arbitraire, énumérons: une écrivaine, une philosophe, une activiste publique, une combattante pour les droits de la femme. Il est intéressant de noter que dans chacun de ces domaines, de Beauvoir a laissé une empreinte énormément importante, il faut remarquer sa fécondité impressionnante. Pourtant, malheureusement, l'attention des études littéraires et linguistiques

modernes sur ces sphères n'est pas équivalente. La grande majorité des études consacrées à Simone de Beauvoir portent principalement sur sa vie et sur des œuvres philosophiques interprétées d'un point de vue féministe. Nous voyons en cela l'influence de l'ancienne tradition de la critique biographique, qui considère l'auteur en premier lieu comme une femme et non comme une écrivaine. L'histoire de la littérature française a laissé dans l'ombre «la part romanesque» de ses œuvres afin de préserver sa figure en tant que pionnière du féminisme.

Une chose est claire: ses romans n'ont pas trouvé la place qu'ils méritent, malgré l'énorme succès de certains d'entre eux (notamment «Les Mandarins», pour lequel S. de Beauvoir a reçu le prestigieux prix Goncourt de 1954). La nécessité de combler cette lacune dans les études littéraires et linguistiques est tellement évidente. La figure de Simone de Beauvoir est inscrite dans les contextes littéraires et philosophiques du XXe siècle, elle est surtout connue comme une des adeptes de l'existentialisme.

Tout d'abord, il convient de noter que l'existentialisme littéraire se forme sous l'influence de la philosophie existentielle. Nous pensons donc qu'il est nécessaire de faire attention à ce phénomène.

Existentialisme (du latin *exsistentia* – existence – «Philosophie de l'existence» – le mouvement en philosophie, qui pose le problème de la liberté de la personne qui est seulement ce qu'elle fait d'elle-même. Elle n'est rien d'autre qu'un projet pour elle-même et n'existe que dans la mesure où elle se réalise.

Le siècle maudit: le temps des révolutions, des changements totaux, le temps des 2 guerres mondiales, qui a changé pour toujours la conscience humaine et la perception du monde – un monde qui ne sera plus jamais comme auparavant. L'ancien régime ne fonctionnait pas et, par conséquent, la société avait besoin de changements immédiats, de certaines «instructions pour la survie» dans ce monde fou. L'homme est privé de la dépendance à l'égard de *Fatum* et des forces supérieures, sa vie est désormais entre ses mains. Il est le propriétaire de sa vie. La philosophie de l'existentialisme ne contient aucun déterminisme – tout dépend uniquement d'une certaine personne et de son choix conscient.

Les existentiels – les modes d'existence des individus et moyens d'identifier les qualités caractéristiques du «je»; catégories d'existence humaine; les valeurs fondamentales qui incarnent les significations, les objectifs et les aspirations des personnes. Les modes existentiels principaux sont: l'angoisse, le désespoir et l'abandon. Dans cet article on essaie de relever les occurrences du mode «angoisse» du point de vue stylistique dans le roman de Simone de Beauvoir «Les Belles Images».

Dès le début on voit le dédoublement narratif – c'est à dire – la héroïne principale, Laurence, est à la fois la narratrice à la première et à la troisième personne. Parfois elle se retire du monde réel: «“C'est un mois d'octobre. ... exceptionnel”, dit Gisèle Dufrené; ils acquiescent, ils sourient, une chaleur d'été tombe du ciel gris-bleu – qu'est-ce que les autres ont que je n'ai pas ? – ils caressent leurs regards à l'image parfaite qu'ont reproduite Plaisir de France et Votre Maison: la ferme achetée pour une bouchée de pain – enfin, disons, de pain brioché – et aménagée par Jean-Charles au prix d'une tonne de caviar» [1, p. 7]. Laurence est en même temps la créature de son époque et son entourage et la personne qui pose les questions philosophiques qui signifient les troubles d'identité et un manque existentiel. Le monde autour d'elle n'est qu'une image. Les valeurs de la société sont superficielles et le fait le plus effrayant est celui de faire partie de cette société. Elle devient étrangère: «Le monde est partout ailleurs, et il n'y a pas moyen d'y entrer» [1, p. 10]. Il n'existe qu'un moyen pour sortir de cette crise: projeter ses inquiétudes sur sa fille: «Refermer les yeux. Et Catherine? lui clouer les paupières? «Non»; elle a crié tout haut. Pas Catherine. Je ne permettrai pas qu'on lui fasse ce qu'on m'a fait. Qu'a-t-on fait de moi? Cette femme qui n'aime personne, insensible aux beautés du monde, incapable même de pleurer, cette femme que je vomis. Catherine: au contraire lui ouvrir les yeux tout de suite et peut-être un rayon de lumière filtrera jusqu'à elle, peut-être elle s'en sortira... De quoi? De cette nuit. De l'ignorance, de l'indifférence» [1, p. 170-171]. Donc, on voit ici la sortie d'une crise par la projection du «moi» sur une autre personne – «elle».

Pour conclure, il faut dire que le jeu des pronoms et par conséquent le jeu des personnes n'est qu'un essai de trouver «le moi profond», les valeurs essentielles dans ce monde instable.

РÉФÉРÉNCES

1. Beauvoir S. de. Les Belles Images. Paris : Gallimard, 1966. 182 p.

Студент - Тичинський Петро Олегович
Науковий керівник – Головацька Ю. Б.
ТНПУ ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль

МОВНІ ТА ЕКСТРАЛІНГВІСТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МІЖНАРОДНОЇ ПРАВНИЧОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Термін – це лексико-номінативна одиниця мови, що співвідноситься з поняттям спеціальної професійної сфери. А.С. Герд виділяє три точки зору на цю проблему [4, с.27]:

1. Терміни мають те лексичне значення, яке і означають;
2. Терміни мають лексичне значення, яке є тим самим поняттям;
3. Терміни збігаються з поняттям і не мають лексичного значення.

Мета даної статті полягає в комплексному висвітленні питань функціонування міжнародної правничої термінології, творення правничих термінів, реалізації функцій правничої термінології, класифікації правничої термінології та умов її раціонального використання.

Відомо, що основною ознакою терміна є його кореляція з поняттям відповідної галузі знань. Важливо простежити семантичні смислові зв'язки терміна зі загальноживаним словом. Однією з найскладніших проблем у лексикографічному описі слова-терміна є розмежування полісемії та омонімії. Якщо два ідентичні звукові комплекси є одним словом, то у відповідності до існуючої лексикографічної традиції їм має відповідати одна словникова стаття, а якщо вони за своєю суттю різні – то дві, три і т.д. Однак у тлумачних словниках опис численних значень одного і того самого знака здійснюється шляхом пояснення одного значення через інше без пояснення зв'язку між ними та без врахування його узагальнюючої природи слова-терміна [1, с.88].

Слід зазначити, що описуючи семантичну структуру багатозначного слова-терміна, важливо віднайти у ній те спільне, інваріантне, на чому будуть генеровані зв'язки у середині структури. У зв'язку з цим цілком виправданим у термінознавстві є метод розчленування терміна на складові семантичні компоненти з метою моделювання його семантики.

Наприклад, багатозначний термін “*derivation*” – «деривація» використовується не лише в системі номінацій лінгвістики, але й у термінологічних системах таких галузей, як геологія, військова справа, об'єднаних сукупністю смислових зв'язків.

Аналіз дефініцій терміна “*деривація*” у різних терміносистемах дозволяє кваліфікувати такі лексичні одиниці, які мають різний набір релевантних компонентів сем, об'єднаних спільною лексичною парадигматичною семою-інваріантом.

За допомогою наведених прикладів можна стверджувати, що метатекстова інформативність терміна неоднакова, неоднакова і кількість компонентів значення терміна. Отже, оскільки той самий

термін може визначатися по-різному, то він може бути включений у різні системи.

Усі терміни по своїй будові поділяються на:

1) Прості терміни-слова, які складаються із одного слова, складають 67% термінів зі всієї юридичної терміносистеми (*attorney* – *прокурор*, *order* — *наказати*).

2) Складні терміни-слова, які складаються з двох слів і пишуться разом або через дефіс, складають 20% термінів юридичної терміносистеми (*jurisprudence* – *юриспруденція*).

3) Терміни-словосполучення, які складаються із декількох компонентів, у юридичній терміносистемі складають усього лише 13% термінів (*federal court jurisdiction* – *юрисдикція федерального суду*, *human rights protection* – *захист прав людини*) [9, с.82].

Отже, у юридичній терміносистемі англійської мови найчастіше вживаються терміни-словосполучення, які мають один із компонентів технічний термін, а другий загальнонавчаної лексики (65 % термінів юридичної терміносистеми), а найрідше вживаються терміни-словосполучення, обидва компоненти яких являються собою слова загальнонавчаної лексики і тільки сполучення цих слів є терміном (10 % термінів усієї юридичної термінології).

Полісемія, що її традиційно вважають хобою термінології, є суттєвим недоліком юридичної термінології. Однак для системної єдності юридичної термінології необхідно, аби при позначенні в нормативному тексті певного поняття послідовно вживався один і той самий термін, а при позначенні різних понять, що не збігаються між собою, завжди використовувалися різні терміни, тобто йдеться про функціональну точність вислову. Інакше можливі поняттєва плутанина, нечіткість і навіть помилки у правовій діяльності. У зв'язку з цим зрозуміло, чому про необхідність єдності юридичної термінології говорять практично всі вчені, що займаються проблемами термінології.

Вважаємо, що синонімія є небажаним явищем у термінології, на противагу літературній мові в цілому, і засвідчує процес формування і становлення, тому на певних етапах розвитку без синонімії не обходиться жодна терміносистема. Але, враховуючи специфічні, іноді вкрай несприятливі умови формування української

наукової мови у стані бездержавності, коли проводилась тенденція уніфікації, наявність значного розмаїття при найменуванні правничих реалій слід вважати позитивним явищем. Сьогодні перебуваємо у стані потреби збору і фіксації синонімічних назв на позначення юридичних термінів. Цьому, зокрема, має сприяти і аналіз української юридичної термінології початку ХХ ст. За більш сприятливих умов розвитку української юридичної термінології можна буде успішно провести відбір кращих найменувань.

Відзначимо, що способом уникнення синонімії та багатозначності є також уніфікація та стандартизація юридичної термінології.

Проведені у даній статті дослідження показали, що особливості сучасної юридичної терміносистеми англійської та української мов проявляються низкою вимог щодо юридичних термінів, які перекладачеві доводиться враховувати в процесі перекладу.

Також було виявлено, що труднощі перекладу юридичних термінів спричинені їх багатозначністю та нерідко відсутністю повних відповідників у мові перекладу. З метою адекватного перекладу юридичної термінології з англійської мови на українську перекладач повинен знати принципи термінотворення; орієнтуватися в чинному законодавстві; володіти спеціальною лексикою і знаннями щодо особливостей використання іноземної юридичної термінології в певному контексті; користуватися спеціальною довідковою літературою.

Здійснений структурно-семантичний аналіз перекладу складних юридичних термінів та термінів-словосполучень надає підстав діяти наступних висновків, що точне та однозначне визначення юридичних термінів досягається лише при максимальному чіткому і небагатослівному визначенні в нормативних актах. Логіка прийнятності та розуміння в цьому випадку визначає мовну форму юридичної категорії. Також, очевидним є факт, що юридичний термін буває і багатозначним, незважаючи на те, що однією з вимог до терміна є саме однозначність, адже законодавець повинен дати юридичному термінові одне-єдине визначення, включити в нього всі істотні ознаки, які є регулюючими за характером і мають юридичне значення. Наявність у терміна декількох різних законодавчих

дефініцій веде до нечіткості, розпливчастості юридичного регулювання, породжує непорозуміння і помилки, як правило, з боку тих, на кого поширюється дія законодавчого акта. При перекладі юридичних термінів у нагоді стане спеціальна довідкова література.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алтицева Л.Ю. Аналітична деривація як спосіб творення термінів. Термінологічні читання. Тези / Л.Ю. Алтицева – К.: 1991. – С.86 – 89.
2. Артикуца Н.В. Мова права і юридична термінологія : [навч. посібник] / Н.В. Артикуца. – К. : Стилос, 2002. – 196 с.
3. Венгеров А.Б. Теория государства и права: учебник для юрид. вузов / А.Б. Венгеров. – М.: Юриспруденция, 2000. – 528 с.
4. Герд А.С. Основы научно-технической лексикографии / А.С. Герд. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1986. – 73 с.
5. Голікова Ж.А. Перевод с английского на русский / Ж.А. Голікова. – Минск: Новое знание, 2008. – 287 с.
6. Даниленко В.П. Русская терминология : Опыт лингвистического описания / В.П. Даниленко. – М. : Наука, 1977. – 246 с.
7. Калюжна В.В. Стиль англomовних документів міжнародних організацій / В.В Калюжна. – К.: Наукова думка, 1982. – 120 с.
8. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. / В.І. Карабан. – В.: Нова книга, 2004. – 576 с.

Шовкопляс Ю.О., аспірант

Науковий керівник ☞ Зацний Ю. А., д-р. філол. наук,

професор

«Запорізький національний університет», Запоріжжя

ІСПАНСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ НА ПОЗНАЧЕННЯ

ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ТА КУЛІНАРІЙ В

АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ США

Історія формування англійської мови США (АмА) невід'ємно пов'язана з тривалим і складним процесом освоєнням іспанськими колонізаторами американського континенту, і, як наслідок, поширенням іспанської мови на території сучасних США.

У наслідок активної взаємодії цих двох мов в АМА з'явилася значна кількість іспанських запозичень, які на цей момент є найбільш численними, та є предметом нашого дослідження. Активному проникненню іспанізмів в АМА сприяють тісні економічні та торговельні відносини, інтерес до іспанської культури, масова іміграція латиноамериканців до США. Значну роль у засвоєнні іспанської лексики АМА відіграють соціальні мережі, реклама, кіно-та музична індустрія, товари широкого вжитку тощо.

В АМА іспанські запозичення належать до різних тематичних група, пов'язаних з сучасним життям американського суспільства. Іспанська лексика проникає через термінологічну недостатність і в силу відсутності відповідних понять в американській культурі. За своїм змістом іспанські запозичення можна віднести здебільшого до гастрономічної, культурної і соціально-політичної лексики. Крім того, вокабуляр АМА активно поповнюється багатьма іспанськими словами побутового змісту. Залежно від денотативної співвіднесеності іспанізми можна поділити на тематичні групи «Продукти харчування і кулінарія», «Дім», «Одяг», «Індустрія» «Мистецтво», «Комунікація», «Політика», «Довкілля» тощо.

Метою розвідки є окреслення тематичної групи «Продукти харчування і кулінарія», що є найбільш численною.

Актуальність обумовлена тим, що вперше робиться спроба детальної систематизації запозичень цієї групи з історико-культурологічним описом. Отже, до тематичної групи «Продукти харчування і кулінарія» віднесимо:

– назви мексиканських страв: *burrito* (страва, що складається з м'якого пшеничного коржа (тортіли), у який загорнута різноманітна начинка, наприклад, фарш, квасоля), *chimichanga* (нагадує буріто, підсмажене на сковороді або у фритюрі), *carnitas* (обсмажені смужки з м'яса свинини), *huevos rancheros* (яєчня викладена на тортильї) *enchilada* (гостра мексиканська страва, що складається з тонкого коржа з кукурудзяного борошна, у який загорнута різноманітна начинка), *fajitas* (техасько-мексиканський зменшувальний термін для маленьких смужок м'яса з відрубаною яловичої пашины). Цікавим є той факт, що фахіту популяризували різні підприємства ресторанно-готельної сфери. Так, наприклад, у

південній Аризоні цей термін був відомим лише як позначення відрубу м'яса аж до 1990-х років, коли мексиканські ресторани фаст-фуду почали використовувати його у своїй рекламній діяльності. Останнім часом фахіта набув популярності як у повсякденних їдальнях, так і в домашньому приготуванні. Іншою не менш популярною стравою є *taco* (кукурудзяний сандвіч із тортільї, згорнутої в невеличкий конвертик). *Taco* стає одним з найулюбленіших та дешевих блюд мексиканської кухні в США, що підтверджує наступний приклад: «*He prefers Taco Bell. 'Where else can you feed a family of five for under \$10?'*» (MAG, May 4, 2015), а також відображається на етимології появи великої низки закладів харчування. Окрім досить відомого *Taco Bell*, у Північній Америці існує цілий ряд інших мереж швидкого харчування зі словом *Taco* у назві: *Taco Bueno*, *Taco Cabana*, *Taco del Mar*, *Taco John's*, тощо. Слід зазначити, що *tortilla* (тонкий коржик з кукурудзяного або пшеничного борошна) є основою для багатьох страв мексиканської кухні. Наприклад, *enchilada*, *burrito*, *fajita*, *taco*, *quesadilla*, де в корж загортають різну начинку. Крім того, тортільї часто подають замість хліба до інших страв (наприклад, до *chili con carne* (чили з м'ясом)). Вони є основою для пирогів, рулетів з начинкою, канапок і сандвічів. Популярним американським снеком є *Tortilla chips*, зроблені з кукурудзяних коржів. Вони спочатку набули популярності в 1940-х роках в Лос-Анджелесі, а зараз є безкоштовною закускою в техаско-мексиканських і мексиканських ресторанах США та інших країн.

– назви напоїв. *Mojito* – традиційний кубинський алкогольний коктейль, що готується з 4 основних інгредієнтів (м'ята, цукор, содова та лайм). Цікавою є версія походження цього напою. За однією з них назва коктейлю походить від ісп. *Mojo* (мохо, *mojito* – зменшувальна форма) – соус мохо, поширений на Кубі і Канарах, до його складу входять часник, перець чилі, паприка, лимонний сік, коріандр, шафран (пряність), томат, вода. Інша версія стверджує, що *мохіто* – це змінений «мохадіто» (ісп. *mojadito*), що означає «злегка вологий», так дуже часто його смакують саме у спекотливу погоду: «*The mojito is an excellent summer afternoon sipper, not only because of its thirst-quenching ingredients but because of its relatively low alcohol content*» (NEWS: Orange County Register,

2015). Не менш популярним напоєм є *piña colada* – алкогольний коктейль з рому, ананасового соку кокосового молока. Спочатку під іспанською назвою *piña colada* мався на увазі свіжий ананасовий сік, який подавали процідженим (*colado*). Непроціджений мав назву *sin colar*. Потім до складу напою був доданий ром. Цілком можливо, що поштоvhом до винаходу «Піна колада» в сучасному вигляді було поширення в 1940-х роках Пуерто-Ріко – промислово вироблених кокосових вершків Coco López. Популярності коктейлю додала пісня Руперта Холмса The Piña Colada Song, яка займала перші позиції в американських чартах на рубежі 1979 і 1980 рр. Існує безліч варіацій цього напою: *Amaretto colada*, *Kiwi colada*, *Soda colada*, *Virgin piña colada*.

– назви овочів. *Serrano jalapeno*, *poblano habanero* – види свіжого перцю чилі. *Jalapeno* походить від назви Xalapa, столиця Веракруз, Мексика, де він традиційно вирощувався, і зараз використовується для приготування багатьох страв: «*The chorizo corn dogs and sweet-potato steak fries with jalapeno blue cheese dip will kill you, but in a good way*» (NEWS: Denver Post 2009).

Також іспанського походження є назви кухонного приладдя *piñata* (горщик), *barbecue* (металічна рама для приготування барбекю), *paella* (сковорода), прянощі *vanilla*, *oregano*, *cilantro*, *chilli*, *caramel*, соуси *salsa*, *marinade*, *guacamole*, *chilli*, *mole*.

Отже, значна кількість іспаномовних засвоєнь цієї тематичної групи підтверджує зростаючий інтерес до іспанської культури, зокрема до кулінарії іспаномовного населення США, яка за останні десятиліття набула широкого розповсюдження на території сучасних США.

Література

1. Corpus of Contemporary American English URL: <https://www.english-corpora.org/coca/> (дата звернення: 02.04.2019).

Ядров А.Л., студент
Науковий керівник – Сольська Т.М., к. філ. н., ст. викл.
Вінницький державний педагогічний університет
ім. М. Кобилянського,
м. Вінниця

ПОНЯТТЯ “НОРМИ” У КОНТЕКСТІ СИСТЕМИ МОВИ

Багато дослідників вважають, що поняття “норми” належить до досить складних та суперечливих наукових

понять [1; 2; 3;], оскільки існують різні принципи розуміння закономірностей розвитку та функціонування мови.

Складність та суперечливість мовних явищ спричинили різноманітні підходи до розгляду та розуміння системи мови. І навіть після того, як Ф. де Соссюр створив загальнолінгвістичну теорію, яка встановлювала межі між системою умовних засобів та мовлення, що є формою існування цієї системи – залишилось ще багато запитань, й дослідження у цій галузі наук продовжились [1, с. 11-20].

Норма мови – це сукупність загальноприйнятих правил реалізації мовної системи, які закріплюються у процесі спілкування. Головними ознаками мовної норми є: унормованість, точність, логічність, чистота і ясність, доступність і доцільність [2].

Норма являє собою певний саморегулятор, тобто норма розподіляє використання елементів, структур, моделей системи і, таким чином слугує фільтром у відношеннях між мовою і мовленням, системою мови і реалізацією цієї системи. Це так звана реальна норма, яка є результатом дії низки чинників, зумовлених існуванням даної мови в певному мовному колективі впродовж певного періоду часу. Таке тлумачення пов'язане із визначенням внутрішньомовного, об'єктивного характеру норми та її залежності від системи мови [1, с. 11-20].

Норма містить у собі як набір одиниць, обов'язковий для членів мовного колективу, так і закономірності їх вживання носіями мови в процесі мовної комунікації. Норма реалізується в колективній мовній практиці, до неї входить те, що прийнято колективом. Норма – це в загальному історичне явище. Зміни, що відбуваються в системі мови, реалізуються у змінах норми.

Під час переходу від старої норми до нової неминучий період співіснування варіантів норми, протягом якого або відбувається їх диференціація за значенням, за стилістичним забарвленням, або поступово один варіант переходить за межі норми, а інший стає єдино нормативним.

Мовна норма складається з матеріалів, що є спільними для багатьох діалектів або утвердилась історично як панівна форма однієї чи кількох діалектних норм. Отже, мовна норма поділяється на діалектну та літературну. Діалектна засвоюється носіями мови стихійно, в процесі функціонування територіальних, соціальних діалектів, а літературна вимагає свідомого користування мовою, культивування правильних, зразкових мовних форм [2].

Найголовнішою ознакою літературної мови є унормованість, для якої обов'язкова правильність, точність, логічність, чистота та ясність. Будь-яке мовне явище може виступати мовною нормою. Зразком унормованості може бути звук і звукосполучення, морфема, значення слова та його форма, сполука слова й будь-яке речення. Оскільки мовна норма – це історична категорія, вона, як уже зазначалося, змінюється разом із розвитком суспільства. На ґрунті застарілої норми утворюється нова, в той час, як застаріла норма ще певний час продовжує існувати [2].

Я.Т. Владі визначає такі типи норм [2] :

- орфоепічні – це норми, що регулюють правильну вимову;
- акцентуаційні – це норми, регулюють правильне наголошування;
- морфологічні – це норми, що регулюють правильне вживання відмінкових закінчень, родів, чисел, ступенів порівняння тощо;
- лексичні – це норми, що регулюють правильне вживання слів;
- синтаксичні – це норми, що регулюють правильну побудову речень і словосполучень, а також вживання прийменників;
- стилістичні – це норми, що регулюють доцільний відбір мовних засобів залежно від контексту та ситуації;
- графічні – це норми, що регулюють передавання звуків і словосполучень на письмі;

- орфографічні – це норми, що регулюють правильне написання слів;
- пунктуаційні – це норми, що регулюють вживання розділових знаків.

Мовці не завжди мають усвідомлене поняття про норму та про допустимі відмінності в реалізації фонологічних опозицій. Подібні відмінності бувають результатом регіональної або діалектної приналежності носія мови, його культурного рівня, соціального або професійного середовища, а також приналежності до певного покоління або роду. Найбільш яскраво проступають діалектні відмінності, меншою мірою – вікові, професійні та культурно-соціальні [2].

Література

1. Бондаренко Е.С. Територіальна варіативність голосних і приголосних сучасної німецької (експериментально-фонетичне дослідження) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Бондаренко Ельвіра Сидорівна. – К., 2015. – 218 с.
2. Владі Я.Т. Становлення вимовної норми у Німеччині та Австрії / Я.Т. Владі – Одеса, 2017. – 15 с.
3. Сольська Т.М. Модифікаційні процеси німецької орфоепічної норми в Німеччині, Австрії та Швейцарії (експериментальне фонетичне дослідження) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Сольська Тетяна Миколаївна. – К., 2015. – 232 с.

Тетяна Рункевич, студентка

Шехавцова С.О., д.п.н., професор

ДЗ «Луганський університет
імені Тараса Шевченка», Старобільськ

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ІЗ СОМАТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ В АНГЛОМОВНІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ

Фразеологія є досить цікавим, проте недостатньо вивченим розділом мовознавства. «Батьком» фразеології вважається один із видатних лінгвістів ХХ ст. Ш. Баллі зі Швейцарії. Тлумачення фразеології у широкому сенсі містяться у працях В. В. Виноградова [2], Н. М. Шанського [5], А. В. Куніна [3] та ін. видатних лінгвістів та мовознавців. Вузького розуміння фразеології дотримується

більшість лінгвістів. Об'єктом їх інтересу є семантично неподільні звороти, що називаються фразеологічними зрощеннями, або ідіомами, або ж фразеологічними єдностями.

Фразеологізми, будучи «дзеркалом» національної мови, здатні у повній мірі відтворити народний досвід, уявлення про стиль життя та культуру людей. Тому вивчення фразеології – досить суттєвий компонент при вивченні мови, що дозволяє досягнути високої культури мовлення та розширити лінгвістичний кругозір. Уміння правильно застосовувати фразеологізми робить мову виразною, різноманітною та цікавою для співбесідника [1].

Соматичні (від грецьк. «сома – тіло») фразеологізми зустрічаються в усіх мовах світу та являють собою найбільші групи фразеологічних одиниць (ФО). Ними є ті ФО, у яких наявна назва будь-якої частини людського тіла.

Назви частин тіла являють собою великий пласт лексики будь-якої мови. Він пов'язаний з різними сторонами людського буття і відображає особливості індивідів, їх приналежність до різних мовних груп. Ці групи слів складаються тисячоліттями і відображають знання носіїв мови про навколишній світ та їх уявлення про свій організм.

Фразеологізми, що мають у своєму складі соматичний компонент, стійкі до змін лексичної системи. Люди вживають назви частин тіла в ідіомах, метафорах, порівняннях, прислів'ях, які допомагають повніше сформулювати свою думку або вразити співрозмовника. Слова, що називають частини тіла і органи, люди вживають у найрізноманітніших випадках – іноді також і для опису власних емоцій. Наприклад, говорячи про щось дуже знайоме, люди застосовують наступне порівняння із власним тілом: *знати, як свої н'ять пальців – to have something at one's fingertips*.

Соматизми характеризуються цілою системою переносних значень і активно використовуються у словотворенні. Фразеологізми із назвами зовнішніх частин тіла людини є найактивнішими і функціонально важливими для людини. Вони поділяються на два класи. Перший клас – це особа з її складовими частинами (очі, рот, вуха, ніс) і голова. Другий клас включає кінцівки – ноги, руки. Перше місце за активністю словотвору займають слова, що позначають голову, руки та очі.

Існує безліч класифікацій органів людського організму в залежності від різних ознак: існують органи, які беруть інформацію із навколишнього середовища – ніс, вуха, очі. Язык відповідає за передачу інформації. Існують органи, необхідні для спілкування за допомогою рухів та жестів. Для діяльності людини необхідні всі частини тіла. Через це ми часто чуємо фрази: «У тебе що, рук немає?» або «У тебе ніг немає?», «Where were your eyes?». Вони вживаються з іронією для підкреслення того, що людина не виконує чийсь прохання або не йде куди-небудь.

У своїх роботах Р. Ю. Мугу [4, с. 12] розподілив соматичні фразеологізми на наступні типи:

1. Somonymic (грец. soma – тіло і onima – ім'я) – позначають частини тіла людини (рука, голова, нога, шия і т. д.):

- at hand – під рукою;
- to have a good head on one's shoulders – мати свою голову на плечах.

2. Osteonymic (грец. osteon – кістка) – позначають частини скелетної системи людського організму:

- a bone of content – яблуко розбрату;
- skin and bones – шкіра та кістки.

3. Angionymic (грец. angeion – судина) – позначають частини серцево-судинної системи організму:

- too rich for somebody's blood – проливати свою кров, заплатити кров'ю, змити кров'ю.

4. Splanchnonymic (грец. splanchna – нутрощі, внутрішні органи) – позначають внутрішні органи людського тіла:

- at the top of one's lungs – кричати дуже голосно;
- hard to stomach – важко погодитися;
- to have the nerve – мати нахабство;
- from the bottom of the heart – від щирого серця.

5. Sensonymic (грец. sensus – почуття) – позначають органи чуття людського тіла:

- to be all ears – уважно слухати;
- apple in smb's eye – улюблена річ;
- to count noses – підраховувати присутніх;
- to have a good nose – мати хороше чуття;

- to bite one's tongue – прикусити язика.

6. Загальна лексика:

- in the flesh – особисто;
- put flesh on smth – уточнити що-небудь.

Таким чином, фразеологізми із соматичним компонентом відіграють неабияке значення у лінгвокультурі будь-якої мови, являючи собою найбільші групи ФО.

Література

1. Абрамова А. Г. Фразеологические единицы с компонентами-соматизмами в разноструктурных языках (на материале русского и чувашского языков): дис. канд. филол. наук. / А. Г. Абрамова. – Чебоксары, 2005. – 181 с.
2. Виноградов В. В. Основные понятия русской фразеологии как лингвистической дисциплины / В. В. Виноградов // Избранные труды. Лексикология и лексикография. – М.: Наука, 1977. – С. 118 – 139.
3. Кунин А. В. Англо-русский фразеологический словарь. / А. В. Кунин. – 3-е изд., стереотип. – М.: Русский язык, 2001. – 401 с.
4. Мугу Р. Ю. Полисемантизм соматической лексики (на материале русского и немецкого языков): автореф. дис. канд филол. наук. / Мугу Р. Ю. – Майкоп, 2003. – 23 с.
5. Шанский Н. М. Фразеология современного русского языка. / Н. М. Шанский. – М.: Высш. шк., 1985. – 160 с.

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРІ

Бабаянц К.В., магістрантка

Кіреєнко К.В., к. філол. н., доц.

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», м. Полтава

ПРОВОКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ ТА КОМУНІКАТИВНА СТРАТЕГІЯ (НА ПРИКЛАДІ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)

Актуальним є вивчення організації комунікативного процесу, аналіз мовленнєвої поведінки комунікантів у різних типах дискурсу, пошук шляхів підвищення ефективності мовної комунікації, виявлення успішних мовленнєвих взаємодій, дослідження національно-культурної специфіки мовленнєвого спілкування тощо. Сьогодні функціонування мови розглядається як різновид когнітивно-комунікативної діяльності, а когнітивні механізми та структура людської свідомості досліджуються через мовні явища.

Метою дослідження є вивчення аспекту провокації як інструменту впливу на іншу людину та її комунікативну стратегію на прикладі німецької мови.

Процес спілкування – це не лише вплив адресанта на адресата для отримання певного результату (повідомлення інформації, отримання певних даних, спонукання до дії тощо), але і їх взаємна діяльність, тобто взаємодія, що передбачає результат для обох комунікантів. Спілкування є тим природнім середовищем, у якому учасники процесу комунікації реалізують себе, досягають (або не досягають) своїх цілей, змістом яких є певні реакції співрозмовників. Ефективність спілкування вимірюється планованими чи непланованими результатами [1, с. 140].

Провокаційне мовлення можна розглядати як інструмент мовленнєвого впливу, різновид розумово-мовленнєвої діяльності, яка здатна коригувати та трансформувати картини світу комунікантів [2].

Першорядним для комунікативних ситуацій провокативного мовлення вважається емоційний стан та емоційна налаштованість учасників процесу комунікації. Враховуючи той факт, що мова – це вираження внутрішнього стану людини в той чи інший момент, саме емоції людини визначають, що і як вона буде говорити та сприймати. У зв'язку з цим можна стверджувати, що емоційний стан людини є дуже важливим фактором, який визначає результат комунікації в цілому [3, с. 12].

У використанні провокаційної комунікації для досягнення бажаного результату і збереження спілкування провокатор може використовувати натяки, тобто висловлюватись таким чином, щоб створити умови для здогадів з боку реципієнта. Іншими словами, людина не буквально висловлює свою думку, щоб реципієнт якимось вербальним способом відреагував на неї. Це є непрямую маніпуляцією. Основна ціль такого спілкування полягає в регулюванні рівня емоційного впливу на реципієнта.

„Sie wollen diese Ziegenleder riechen machen, Maitre Baldini? Diese Leder, die ich Ihnen gebracht habe, die wollen Sie doch riechen machen?“ zischelte Grenouille, als habe er Baldinis Antwort gar nicht zur Kenntnis genommen.

„In der Tat“, sagte Baldini.

„Mit >Amor und Psyche< von Pelissier?“ fragte Grenouille und duckte sich noch tiefer zusammen.

Jetzt zuckte ein milder Schrecken durch Baldinis Körper. Nicht weil er sich fragte, woher der Bursche so genau Bescheid wusste, sondern einfach wegen der Namensnennung dieses verhassten Parfums, an dessen Enträtselung er heute gescheitert war.

„Wie kommst du auf die absurde Idee, ich würde ein fremdes Parfum benutzen, um...“

„Sie riechen danach!“ zischelte Grenouille. „Sie tragen es auf der Stirn, und in der rechten Rocktasche haben Sie ein Tuch, das ist getränkt davon. Es ist nicht gut, dieses „Amor und Psyche“, es ist schlecht, es ist zu viel Bergamotte darin und zu viel Rosmarin und zu wenig Rosenöl.“

„Aha“, sagte Baldini, der von der Wendung des Gesprächs ins Exakte völlig überrascht war, „was noch?“

„Orangenblüte, Limette, Nelke, Moschus, Jasmin, Weingeist und etwas, von dem ich den Namen nicht kenne, hier, sehen Sie, da! In dieser Flasche!“ Und er deutete mit dem Finger ins Dunkle. Baldini hielt den Leuchter in die angegebene Richtung, sein Blick folgte dem Zeigefinger des Jungen und fiel auf eine Flasche im Regal, die mit einem graugelben Balsam gefüllt war [4, с. 43 – 44].

Цей приклад ілюструє реалізацію провокації у кооперативній комунікативній ситуації побутового дискурсу і має неофіційний характер.

Отже, провокація має стратегічний характер, тому що передбачає певну послідовність мовленнєвих дій, організованих відповідно до прогнозованого результату спілкування. Мовну провокацію можна співвідносити зі стратегією, тому що вона охоплює всю сферу побудови комунікаційного процесу, включаючи умови спілкування, комунікативну ситуацію, індивідуальність комунікативних партнерів тощо і націлена на досягнення певних результатів та реалізацію певного плану.

Література

1. Шевченко И. С. Основы теории языковой коммуникации : учеб. пособие для студ. ф-та «Референт-переводчик» / И. С. Шевченко; Нар. укр. акад. – Х. : Изд-во НУА, 2008. – 168 с.
2. Основні види комунікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://infolibrary.com/content/1425_Osnovni_vidi_komynikacii.html.
3. Барташова О. А. Соблюдение и нарушение принципов речевого общения в деловой коммуникации : учебное пособие / О. А. Барташова, С. Е. Полякова. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2009. – 48 с.
4. Süskind P. Das Parfum : Die Geschichte eines Mörders / Patrick Süskind. – Zürich : Diogenes Verlag AG, 2003. – 336 S.

Бондар О. М., студент 1 курсу
«Середня освіта. Мова і література(німецька)»

Науковий керівник Кобзар Олена Іванівна
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Полтава

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Дуже часто в потоці рутинних справ люди втрачають первинне бачення мети та її реалізації, а сила слова залишається

позаду. Вважається, що наші слова – це об'єднання, призначення й спрямування.

Видів комунікації безліч, але завжди, щоб полегшити працю та дати можливість зростати і розвиватися треба знаходити нові ідеї.

а) Інтенсивні методи, як одна із стратегій міжкультурної комунікації.

Взагалі, інтенсивний метод навчання іноземним мовам розроблявся, як вид комунікації і використовувався спочатку для дорослої аудиторії. Можливості й доцільність використання його стає актуальною в сучасному світі та Україні, зокрема. Цей метод «випередив» інтерактивність.

Хронологічно інтерактивний метод в середній школі застосовувався спочатку на позакласних і гурткових заняттях, але в цьому випадку потрібно говорити не про стратегічне навчання, а про його інтенсифікацію.

Автори як практичних рекомендацій, так і методичної бази пропонують безліч умов, систем і підсистем в межах шкільного використання інтенсивних методик, як одну із стратегій міжкультурної комунікації. Все це свідчить про успішність застосування інтенсивних методів на різних етапах і за наявності найрізноманітніших умов навчання в середній школі.

б) Систематизація методів. Розглянемо інтенсивні методики в трьох “вимірюваннях”, виявимо їх співвідношення з 1) державним стандартом по інтенсивних методиках; 2) різними моделями навчання; 3) загальнопрограмними вимогами і цілями навчання.

1) Потреба в державному освітньому стандарті виникла у зв'язку з демократизацією освіти, яка дозволила кожній окремій школі вибудовувати більш менш автономну систему середньої освіти. У цих умовах стандарт є стрижнем і основою, яка є обов'язковою і незмінною для всіх типів шкіл.

Державним стандартом по іноземних мовах стає базовий рівень навчання. Досягнення його обов'язкове для всіх учнів, незалежно від типу школи і специфіки курсу навчання. Базовий рівень навчання по іноземних мовах найбільшою мірою співвідноситься з курсом навчання, який охоплює У-ІХ класи загальноосвітньої масової школи.

Інтенсивна методика може розглядатися в двох ракурсах

щодо стандарту.

а) технологія, що дозволяє реалізувати цілі, висловлені в межах стандарту; б) технологія, що дає можливість перевищити рівень навчання, закладений в стандарті.

Серед великої різноманітності моделей навчання іноземним мовам в сучасній середній школі слід виділити декілька найтипівіших і зарекомендували себе позитивно.

Це, перш за все, найпоширеніша модель саме загальноосвітньої масової школи - з V по IX клас, - яка за своїх умов навчання найбільш відповідає вимогам стандарту в сучасному світі.

Інша відома модель - з I по XI клас - є як би розширеним вивчення іноземної мови в рамках загальноосвітньої школи.

Досить широко поширені школи з поглибленим вивченням іноземної мови, де модель "I - XI" відрізняється ущільненою по горизонталі: кількість годин у тиждень (4-8 годин) значно перевищує кількість годин у тиждень в загальноосвітній школі (3 години).

Модель профільного навчання іноземним мовам в XXI ст. на старшому етапі є "надбудовою" над стандартом.

Абсолютно ясно, що інтенсивні методики в тій чи іншій мірі, ступені, в тому або іншому об'ємі, на тому або іншому етапі навчання іноземним мовам може бути використана в кожній з перерахованих моделей. Проте при обліку її специфіки - навчання усномовленевому спілкуванню в короткі строки - найуспішніше вона може бути застосована: а) на завершальному етапі початкової шестирічної школи (V - VI класи); б) на завершальному етапі навчання в базовій школі (VIII - IX класи); в) на завершальному етапі навчання в повній середній школі (профільний курс: X - XI класи); г) на початковому етапі при навчанні другій іноземній мові.

Помітимо, що на завершальних етапах як би йде на другий план така важлива функція інтенсивного методу, як введення і закріплення нового мовного, лексичного і граматичного матеріалу в об'ємах, що значно перевищують загальноприйнятий мінімум.

Порівняння програм навчання у середній школі в аспекті методики інтенсивного навчання іноземній мові

У наочній області "іноземна мова" вже створено ряд програм для згаданих вище моделей навчання іноземним мовам. У них

враховані передові тенденції в конструюванні програм по іноземних мовах, використаний досвід, накопичений міжнародним співтовариством, дослідження вітчизняних авторів.

Сучасні програми по іноземних мовах містять матеріали, орієнтовані як на кінцевий продукт, так і на процес навчання.

У програмах, орієнтованих на процес, так чи інакше відображаються основні методичні підходи, застосування яких дозволяє вирішувати задачі навчання іноземним мовам найадекватніше. Найвідомішим і популярнішим у вітчизняній методиці в даний час є такі підходи до навчання іноземним мовам, як комунікативний, особово-діяльний, когнітивний, соціокультурний і суггестопедичний (інтенсивний).

В останні роки питання про застосування інформаційних технологій у середній школі піднімається все частіше. Це відбувається насамперед через те, що вони дозволяють не тільки покращити існуючі методики, а й сприяють появі нових форм і методів викладання, принципово нового підходу до процесу навчання.

Таким чином, можемо зробити висновки, що всі ці підходи використовуються не в чистому вигляді, а в різних комбінаціях. Для нас важливо відзначити, що суггестопедичний підхід в навчанні іноземним мовам не ігнорується в цих комбінаціях, оскільки він, завдяки особливій технології, здатний вирішити ряд учбових задач значно успішніше, ніж інші технології. Серед таких задач слід зазначити навчання усним формам спілкування, підвищення мотивації навчання, зняття психологічних бар'єрів. У тих випадках, коли в програмних цілях приділяється значне місце усномовленним формам спілкування - слуханню і говорінню, - можна сміливо рекомендувати суггестопедію як одного з найуспішніших підходів для досягнення цих цілей, наприклад в межах комунікативного підходу.

Література

1. Баланов А. Kahoot! manual [Електронний ресурс]//Google Презентація. – Режим доступу: <http://goo.gl/ohFsLJ>
2. Гуревич Р. Інформаційно-телекомунікаційні технології в підготовці майбутнього фахівця / Р. Гуревич // Неперервна технічна освіта: теорія і практика-Вип. 4-К., - 2002, - 67с.

3. Джонсон Д. Методи навчання. Навчання в співпраці/ Д. Джонсон, Р.Джонсон, Е. Джонсон-Хобуек. пер. з англ. З. С. Замчук. – СПб.: Економічна школа, 2001, - 203с.
4. Китайгородська Г.А . Методика інтенсивному навчанню іноземній мові / Г.Китайгородська, В. Бухбиндер. – К: Освіта, 1988, - 186 с.
5. Кларин М.В. Педагогічна технологія в навчальному процесі. Аналіз закордонного досвіду / М. Кларин. – М.: Знання, 1989, – 201с.

Кулачко О.С., студентка 4 курсу
Науковий керівник – Шехавцова С.О., д. пед. н.,
професор

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Полтава

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ГУМОРУ В СУЧАСНІЙ АНГЛОМОВНІЙ ІНТЕРНЕТ КОМУНІКАЦІЇ

Лінгвокультурне дослідження гумору передбачає первинний розгляд тих цінностей, які актуальні для порівнюваних культур. Ці цінності можуть мати різне значення в гумористичному напрямку. Сам гумор обумовлений наміром, з-за допомогою якого люди розраховують на викликання добродушного сміху та позитивного ставлення до даного жарту. Гумористична дія виявляється на основі тональності, як ознаки спілкування, протиставляється обміну серйозної, або ж ділової інформації, церемоніальній мовній дії, і має вагу в просторі інтернет комунікації.

Данні лінгвокультурні особливості розглядали А. Гребінь, В. Кухаренко, В. Самохіна, В. Дмитренко, В. Бабич, П. Білоус та Г. Почіпцев.

Особливе місце в лінгвокультурному світовому напрямку займає сучасний англійський гумор. Характер гумору в англосаксонській та американській лінгвокультурах специфічні. Характерна риса британського менталітету – незворушність у неправдоподібних ситуаціях. Британському

гумору притаманна зверхність та інтелектуальна форма. Процес отримання морального задоволення від відчуття своєї власної значущості є для британця головним, що є основним стимулом до аналізу гумору. А з іншого боку – американські жарти, мета яких перевертання повсякденного, неповажне ставлення до традицій, комізм алогічного [3, с. 17].

Основною складовою гумору є жарт, що являється соціальним знаком, оскільки він відтворює комічний «сценарій», який формує соціальні ролі партнерів по комунікації [4, с. 119].

Існує національна картина світу, яка представляє собою саме національно-специфічне виділення ознак навколишньої дійсності. Одним із аспектів є ціннісна картина світу, де в концентрованій формі визначені поняття, що склалися у цій культурі: норми поведінки, оцінки, правила, ідеали. При міжкультурному зіставленні картин світу виявляються універсальні і специфічні цінності, які властиві порівнюваним культурам [2, с.127].

Сучасність вимагає постійне використання інтернет комунікацій, до яких належать і соціальні мережі. На сучасних англомовних сайтах, а саме соціальних, стає розповсюдженим і, майже головним, гумористичний напрямок. Такий курс тримається за рахунок щоденних змін в соціумі, який реагує на події, що відбуваються по всьому світові. Гумор виконує роль фундаменту в соціальних мережах оскільки вони слугують, в більшості випадків, для розваги, відпочинку та подачі інформації котра кружляє інтернет павутиною.

Найпопулярнішою соціально мережею в наші дні є Instagram, де переважно публікуються фотографії, або ж відео, що дозволяють містити в собі гумористичний характер, який притаманний користувачу. Найпопулярнішою соціальною мережею серед англомовних меншин є Facebook, який має форму створення групи, в якій, також, викладаючи свої думки, передають гумор. І особливим є Twitter, де є значне обмеження розміру повідомлень, що можна публікувати, тому структура спонукає до максимально коротких оновлень, що будуть містити в собі тільки короткий опис новини та

посилання на повну версію [1, с. 9]. Саме Twitter популярний короткими жартами та висловлюваннями користувачів.

Отже, соціальні мережі дають можливість оперативно інформувати про події, що відбуваються на світовому та місцевому рівні, а також ділитися думками, які включають в себе гумористичний характер. В тому числі, кожна культура, відмінно англomовна, має свої особливі засоби створення комічного і активно використовує для цього сучасні інтернет комунікації. Так як, соціальні мережі здатні зближувати людство, вони дають можливість як можна більше дізнатися про лінгвокультурні особливості користувачів та поринути в дослідження специфіки їх гумору на рівні візуального контакту, а також, сприйняття на слух, та передають певні враження спостерігачеві про культурний рівень публікатора.

Література

1. Гребінь А. А. Соціальні мережі – сучасне середовище спілкування з користувачами. – К., 2017
2. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту: Підручник для студ. старших курсів філолог. спец. -Вінниця: Нова книга, 2004
3. Самохіна В. О. Жарт у сучасному комунікативному просторі Великої Британії і США: текстуальний та дискурсивний аспекти. - К., – 2010
4. Самохіна В. О. Проблема типології англomовних жартів / В. О. Самохіна // Лінгвокогнітивні аспекти малих текстів : [кол. монографія] / за ред. проф. С. О. Швачко. – Суми : Вид-во СумДУ, 2008. – С. 113-123.

K. Levenec

Scientific supervisor – K.Tuliakova

National Technical University of Ukraine 'Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute', Kyiv

LANGUAGE AS AN INSTRUMENT FOR INTERCULTURAL COMMUNICATION FOR PERSONALIZATION

Owning a language distinguishes a person from other living beings. Coming into the world, each of us falls into the linguistic

environment, lives and develops in it. By language, we know the world around us, acquire knowledge, acquire the ability to assess the phenomena of life, shape our outlook, learn to plan their actions, analyze them, anticipate possible consequences. Only using language a person can perceive and realize the thoughts, feelings and actions of other people, realize their intellectual capabilities. With the help of language, people communicate with each other, summarize their experience, accumulate knowledge and communicate to each other. Language is an effective tool for the formation of a human person. It belongs to the unique phenomena of human life and society. It was formed simultaneously with them and is not only the most noticeable sign, but also the most necessary condition for the formation of their essence.

Language is the bearer of peoples' culture. Every person, mastering his native language, learns the culture of his people from generation to generation, taking along with the language of songs, tales, tales, jokes, legends, thoughts, legends, history, customs and traditions of material culture and spiritual life of the nation. Therefore, the language is a phenomenon of national culture. Language by its nature is traditional. Traditionality is ensured and supported by the lasting of speech communication of generations. The development of speech proceeds through the improvement already developed by previous generations of forms and means of transfer of thought, expressing feelings, perceptions of the world. Each subsequent generation derives from the parents' speech experience the best, the most perfect, the most appropriate for expressing their ideas, their attitude to life, their ideals. Thus, the tradition is born in the evolution of literary language, in the use of language, in the use of its new generations. Culture as a phenomenon of social and spiritual life of the people is created due to tradition. The tradition promotes the formation of genres of art, literature, the formation of directions and styles in them. It is thanks to the tradition that favorable conditions for the formation of scientific areas, schools, philosophical currents are formed.

The development and cultivation of professional skills and knowledge in different types of crafts and art, principles and methods of scientific analysis is bound by traditions. Thanks to tradition, the national-democratic foundations of art, literature, folklore, folk customs, ceremonies, and moral norms are approved and established. The national revival of the people implies the appeal of the people to the traditions that

have developed in the national culture. Second, both language and culture unite people. It is determined by their very purpose - to collect, summarize, cultivate, express and consolidate everything that is meaningful to the people in the word, in artistic images, in paintings, sculptures, in dance plastic. According to O. Fedik, 'the language - the most important national identifier, through which each nation is distinguished from among others, realizing itself as a self-sufficient and self-serving subject of history' [1, p.51]. It is the language and certain manifestations of national culture (national costume, details of behavior, etiquette, gestures, affiliation to one or another religion, observance of known rituals, customs) testify to the affiliation of a person to one or another people. The language is called the repository of knowledge. It accumulates and consolidates in its units (mainly in words, in stable compounds and phraseological passages) the historical experience of the people - the carrier of a certain language. Language is a kind of mirror of the life of the people, an adequate reflection of his inner world, the uniqueness of the mentality. Language, as a means of expressing national culture, is the most important part of it, an effective factor in its very existence and dynamic development. It acts as the connecting link of the historical generations of the people, ensures the continuity and unity of the cultural tradition.

P. Mirnyy aptly noted in this regard: 'The greatest and most valuable good of every people is his speech, - this is the living cloak of the human spirit, its rich treasury, in which people make up their ancient life, and their hopes, thoughts, experiences, Feeling' [2, p. 308]. Enriching spiritually, people enrich their own language, carefully passing it from generation to generation. M. Rylsky said that the language is an inheritance accumulated for us by dozens of generations. And we are obliged to pass it on to those who come after us, to multiply, and to decorate this heritage. You can not lose any of its crumbs, because there are no other people of such a life-giving, dear and trembling thread that binds them to the most distant past and the most distant future. Any native speaker, absorbing it from childhood, must multiply the linguistic wealth in the process of its formation, pass it on to its descendants [3, p.40]. Consequently, the relation between language and national culture reveals and characterizes the following statements:

- language is a mirror of culture, because the language reflects the surrounding world, national character, mentality, traditions, system of values;
- language is the treasury of culture, because it preserves cultural heritage in vocabulary, grammar, phraseology, enchanting them in folklore, artistic and scientific literature;
- language is the bearer of culture, it seems that the transponder transmits the national cultural heritage from generation to generation, since the young people, along with the language, learn the generalized experience of their ancestors;
- language is a cultural tool.

The language forms the national character of the native speaker, since its use is inseparable from the introduction into the minds of the younger generation of the world-vision, mentality, complex of moral and ethical values of the people recorded in the consciousness of the young generation. In today's conditions of development of global information, scientific and technical and educational cooperation, Ukraine's integration into the world and European space, the section of cross-cultural cultures of different nations increases due to the emergence of a common educational and cultural space for all. This is not only due to the rapid growth of international contacts between representatives of different ethnic cultures, but also the establishment of close links between micro or subcultures belonging to one national linguistic community. Gradually comes awareness of the fact that cultural differences play an important role in business relations and can significantly affect the final outcome of cooperation. The issue of training professionals to coexist in an ever-expanding multicultural society and the creation of an educational space that will help prevent discrimination, rejection, violence and conflicts related to the interaction of different cultures and the worldview of different peoples, is always one of the important issues of education policy [4, p. 10].

Intercultural communication becomes an outstanding feature of modern Ukrainian society, and its development is one of the priority directions of the education system. At the heart of modern civilization is the diversity of cultures, which are constantly in the interconnection and interaction. At the same time, each culture has its own language system, through which the carriers communicate with each other. The meaning of

language in the culture of any nation can not be overestimated. Language is an instrument of culture that forms the personality of a person, who through the language perceives the mentality, traditions and customs of his people, as well as a specific cultural image of the world [5, c. 14-15]. Thus, language is a specific means of storing and transmitting information, as well as controlling human behavior. Due to the language, a specifically human form of transfer of social experience, cultural norms and traditions is carried out, through the language the continuity of different generations and historical epochs is realized. Language has many features, but the main ones are a means of expressing thoughts, a means of communication. Among the many functions of the language there is a communicative function that assumes that without language any form of communication of people becomes impossible. Language serves communications and is a communicative process in its pure form. Since culture as a specific human attribute of adaptation to the environment can also be called communication, it becomes obvious that communication of language, culture and communication is natural and inseparable. In the era of the Internet, human communication creates more and more linguistic worlds and uses the whole arsenal of linguistic cooperation in them. Modern man begins to understand that the cultural identity of its people can not be separated from the cultural identity of other nations, that we all obey "laws" of cultural communication [1, c. 45]. Foreign language as one of the main means of intercultural communication needs to be studied as a phenomenon of national culture as a "linguistic model" of the world of this people and this culture, and as a result it is possible to form a special type of competence - linguistic and sociocultural - and this ensures full intercultural communication and mutual understanding, the dialogue of cultures.

Learning a foreign language means entering the unfamiliar world, becoming open to the new one, feeling the cultural community with native speakers and giving communication a special completeness and multidimensionality. In today's conditions of socio-economic changes, rapid development of production, the introduction of new technologies, diversified forms of management, there is a need for future specialists with a high level of vocational training, one of which components should be professional knowledge of a foreign language. But to achieve this goal, one must radically change the student's position regarding the study of a

foreign language. From the passive consumer of scientific information, the executor of the completed tasks, the student must give the main advantage to independent work, the development of their creative potential.

After all, intercultural communication is not only a polylogue in the field of culture, tourism, art, life, etc., and also communication at a certain professional level. By enhancing intercultural competences of other languages, we also increase professional competence. That is why the study of a foreign language in higher educational institutions acquires a cultural sense. Since a future specialist of a new type who speaks a foreign language must carry out professional activities at the international level, adapt to a new means of communication, learn other culture and understand their own ethno-cultural primary sources, quickly adapting to multicultural space and showing a tolerant attitude to another's language and culture [7, p.35].

REFERENCES

1. Farion I. Language as a spiritual and national phenomenon / I.Farion // Lesson of Ukrainian. — 2003. — №5/6 — P.51-53.
2. Peaceful P. Works: in 5 t. / Panas Mirny. — K.: View of the Academy of Sciences of the USSR, 1955. - Vol.5. — 459 p.
3. Rilsky M. As a steaming vine / M. Rylsky. — K. : Science thought, 1973. — 264 p.
4. Kovalenko O. Politics and practice of teaching in the conditions of socio-cultural diversity // Foreign Languages Contracts. — 2006. — №5 — P.10-12.
5. Komarnitskaya V. Content of teaching foreign language students of non-linguistic specialties in the context of multiculturalism. Materials of International Science. Conference "Standards of Language Education in the Intercultural Communication" — Melitopol: MVPZIEIT, 2009 —111p.
6. Oliynyk T.I. Raising cross-cultural awareness through English language teaching // Foreign languages. — 2008. — №4. — P.29-32.
7. Yudina O.V. System of exercises for the training of future managers of intercultural communication in German // Foreign languages. — 2009. — No. 2. — P.35-39.

Майоренко В.І., студентка

Науковий керівник — Шаповалова Л.В., доцент кафедри

романо-германської філології

ДЗ “Луганський національний університет

імені Тараса Шевченка”, Полтава

**КОНЦЕПТИ ФРАНЦУЗЬКОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ
ПРЕДСТАВЛЕНІ У ФРАЗЕОЛОГІЗМАХ З ЛЕКСИЧНИМ
КОМПОНЕНТОМ НА ПОЗНАЧЕННЯ ФРУКТІВ**

Сучасні політичні та соціальні перебудови призводять до підвищеного впливу суспільства на навколишній світ, до радикальних змін способів і форм співіснування народів та перегляду їх цінносних орієнтацій. Підвищена цікавість до людини та її духовної складової призводить до вивчення людського феномену в культурі та мові і сприяє формуванню принципу антропоцентризму в лінгвістичних студіях. Ця тема активно розвивається з середини ХХ століття у руслі семантики, лексикографії, фразеології, лінгвокультурології і вирішується через виокремлення національних образів перш за все з мови, оскільки вона “тісно переплетена з духовним розвитком людства і супроводжує його на кожному етапі його локального прогресу або регресу, віддзеркалюючи в собі кожну стадію культури” [1, с. 58]. Особливо яскраво ментальність нації простежується у фразеології. Фразеологічні одиниці відображають народне світобачення, менталітет певного соціуму. Лінгвокультурологічний напрям у фразеології образно відтворює різні сторони життя і діяльності людини. Л. Савченко зазначає, що фразеологія — це відбиток картин реальності, у якій містяться фрагменти культури, історії, етнографії, психології, світогляду, релігії, менталітету, відтворюється національний характер народу, це своєрідний зразок ретельного та пильного кодування його духовної культури [2, с. 522].

Тому **актуальність** даної теми зумовлена необхідністю дослідження концептів французької ментальності задля кращого розуміння інтересів, традицій, стереотипів поведінки та спілкування французької нації. Тому в наш глобалізований час, коли комунікація між народами стала невід’ємною частиною життя, дослідження

національного менталітету, етикету, характеру, темпераменту стали надзвичайно актуальними. Особливо це стосується країн, які активно впроваджують політику європеїзації, а оскільки Франція є однією з передових європейських країн, то питання міжкультурної комунікації між українським та французьким народами залишається на порядку денному.

Мета дослідження: розкрити концепти французької ментальності представлені у фразеологізмах з лексичним компонентом на позначення фруктів та визначити їх пріоритетність за вживаністю у мові.

Гастрономічна культура як різновид людської культури дуже глибоко інтегрована в суспільне життя, передусім через виконання, з одного боку, фізіологічних, а з іншого – соціокультурних функцій. Ця культура поліфункціональна, але у нашому дослідженні варто зазначити маркуючу або синтетичну функцію, тобто можливість об'єднання навколо представників певного простору як фізичних особливостей, так і культурних і, як наслідок, це сприяє формуванню соціальної ідентичності та національної самосвідомості. А оскільки французи справжні гурмани, то фразеологізми, де безпосередньо згадується їжа та кулінарні продукти, мають особливу вагу у розкритті особливостей ментальності цього народу. Наприклад, французький антрополог К. Леві-Стросс свого часу наголошував, що гастрономія, кулінарія є мовою, на якій суспільство, можливо, несвідомо розкриває секрети власного улаштування, наявних протиріч повсякденної дійсності. Щось на зразок цього багато століть тому промовляв Конфуцій: «Той спосіб, в який ви нарізаєте м'ясо, може багато розповісти про спосіб вашого життя» [3, с. 188].

Зробивши аналіз 1001 фразеологізму зі збірки “LES 1001 EXPRESSIONS PRÉFÉRÉES DES FRANÇAIS” і виокрепивши з них фразеологічні одиниці, які стосуються кулінарної тематики, визначили, що у 15 % присутні лексичні компоненти на позначення фруктів. Така кількість є порівняно великою у тематичній класифікації поданої збірки фразеологізмів, тому дає підстави розглядати тему фруктів, як ту, яка цікавить французів і може розкрити певні національні якості і вподобання. У зазначених фразеологічних одиницях зустрічаємо такі фрукти: груша, апельсин,

банан, черешня, горіх, полуниця, фіга.. Найпоширенішими є горіх, груша, банан та апельсин, при чому у фразеологізмах зустрічаються два види горіхів: кокосовий горіх та горіх волоський. Наприклад: “Ne pas valoir la coquille de **noix**” (Не вартувати шкарлупи від горіха), “Des boniments à la **noix de coco**” (Розповіді для кокосового горіха), “Entre la **poire** et le **fromage**” (Між грушею та сиром), “Glisser une peau de **banane** à qn” (Непомітно підкласти шкірку банана), “Apporter des **oranges** (à qn)” (Приносити комусь апельсини). Отож, для французів вживання фруктів майже як окрема частина процесу прийому їжі, як можна простежити у фразеологізмі “Entre la **poire** et le **fromage**”, де чітко вказується на окремий (у даному випадку крайній) етап обіду, який обов’язково повинен супроводжуватися фруктами. Також у виокремлених фразеологізмах можна побачити зіставлення якостей фруктів із людською вдачею чи характеристикою: “Être une **noix** bien dure à croquer” (Бути горіхом, який важко розкусити), “Être haut comme trois pommes” (бути три яблука на зріст), що говорить про спостережливість та схильність до порівняння з продуктами харчування, які займають особливе місце у житті французів.

Шляхом вживання у фразеологічних одиницях лексем на позначення фруктів, вербалізуються різноманітні концепти ментальності, які або засуджуються, або схвалюються. Наприклад, у вибраних фразеологізмах присутні концепти: кохання, горе, підлість, сором, дурість, якість, обман тощо. Слід зазначити, що більшість з них мають негативний характер та передають незадовільну оцінку дії чи якості характеру. Це може свідчити про реалістичне бачення світу та особливу увагу саме до поганих рис та їх засудження. Концепт кохання висвітлюється здебільшого з фізичної сторони людських відносин і не розкриває їх духовного підґрунтя. Цей концепт передано за допомогою полуниць (Aller aux fraises), що підтверджує пікантний стереотип щодо цього продукту.

За допомогою властивостей горіха передано важливість праці для людини: “Pour manger la noix il faut casser la coque” (Щоб з’їсти горіх, потрібно розбити шкаралупу). Це знову ж підкреслює раціональність та практичність французів, які готові “розбити горіхову шкаралупу”, не маючи при цьому зайвих ілюзій, але після

цього вони обов'язково повинні скуштувати “горіх” і отримати при цьому всю можливу насолоду і відпочинок.

Отже, роблячи висновок, можна сказати, що тема їжі присутня у великій кількості фразеологізмів, які позначають найрізноманітніші сфери та аспекти французького життя і однією з найпоширеніших підтем є фрукти, якості та характеристики яких французький народ переносить на буденне людське життя, порушуючи таким чином проблемні питання людського характеру чи підлість вчинків. У французькій ментальності простежується схильність бачити навколишній світ реальним, вони приймають його з усіма недоліками і не будують ілюзій, але при цьому здатні отримувати насолоду у доступних і звичайних речах, таких як, наприклад, їжа та кохання.

Література

1. фон Гумбольдт В. Избранные труды по языкознанию / Вильгельм фон Гумбольдт. – Москва: Прогресс, 2000. – 400 с.
2. Олгоф Ф. Їжа і філософія : їжте, пийте і будьте щасливі / Ф. Олгоф [упоряд.]. – К. : Темпора, 2011. – 346 с.
3. Савченко Л.В. Феномен етнокодів духовної культури у фразеології української мови: етимологічний та етнолінгвістичний аспекти: монографія / Л.В.Савченко. — Сімферополь: Доля, 2013. — 600 с.
4. Georges Planelles LES 1001 EXPRESSIONS PRÉFÉRÉES DES FRANÇAIS. — .Paris: Les Éditions de l'Opportun. — 1182с.

Стрільцова Т.П., магістрантка

**Науковий керівник – Биндас О.М., к.п.н., доцент кафедри
романо-германської філології**

**ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Лисичанськ**

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ

Спільні освітні програми, розроблені двома або більше університетами, – важливий засіб досягнення гармонізації загальноєвропейського освітнього і наукового простору, засіб, що дає змогу університетам використовувати потенціал один одного, вирішувати завдання, іноді нездійсненні для окремих університетів.

Особистість, стаючи учасником процесів академічної мобільності, повинна мати високий рівень самосвідомості, здатності до збереження фундаментальних засад свого Я, здійснюючи оновлення знань та особистих якостей, а не їхнє «обнуління» із подальшим заповненням культурними та академічними досягненнями іншої культури. П. Друкер застерігає, що сьогодні проблемою стає не відсутність вибору, а його надлишок, коли існує стільки альтернатив, стільки можливостей, стільки напрямків, що це збиває з пантелику молоду людину [1, с. 235].

Цікаві аспекти щодо розуміння академічної мобільності в термінах негативної свободи, знаходимо у дослідженні норвезьких мобільних студентів, проведеного Я. Вирс-Єнсенем, який виділяє три мотиваційних групи студентів: перша група детермінує своє бажання здійснити акт мобільності приростом знань, формуванням свого людського капіталу, розвитку свого полікультурного світогляду тощо; друга група хоче отримати освіту, яку вони або не можуть отримати в своїй країні, або їх не задовольняє якість пропонованих освітніх послуг; третя категорія студентів – це ті, кому важко потрапити до навчального закладу (високий конкурс та вимоги до вступників, вартість навчання тощо) [3, с. 395-400].

Розвиток академічної мобільності уможливорює прискорення інтеграції країни до Європейського освітнього простору, вдосконалення освітніх технологій, вихід якості української освіти на світовий рівень, інноваційний розвиток університетської науки та інтеграцію її з виробництвом, надходження коштів від іноземних партнерів, які можна інвестувати в розвиток вітчизняної системи освіти, а також покращить якість трудових ресурсів країни та можливості працевлаштування українців тощо.

Для України досягнення ефективної міжнародної академічної мобільності в контексті Болонського процесу реально лише за умови створення продуктивної системи національної академічної мобільності, її нормативно-правової бази, організаційно-економічного механізму, визначення джерел фінансування та готовності до партнерства суб'єктів процесу академічних обмінів. [2, с. 20-24]

Інтеграційні процеси, які сьогодні відбуваються в Україні та країнах ЄС створюють передумови для поглиблення контактів,

розширення співробітництва, а відповідно й вимагають створення сучасних стратегій міжкультурної комунікації в європейському просторі.

Література

1. Друкер П.Ф. Эпоха разрыва: ориентиры для нашего меняющегося общества: Пер. с англ. / П.Ф. Друкер – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2007.
2. Мирончук Н.М. Академічна мобільність як фактор інтеграції України у світовий освітній простір// Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном: зб. наук. праць/ за ред. проф. С.С. Вітвицької, доц. Н.М. Мирончук. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім.І. Франка, 2014.
3. Wiers-Jenssen J. Norwegian students abroad. Experiences of students from linguistically and geographically peripheral European country / Janneke WiersJenssen // Studies in Higher Education. – 2003. – No. 28.

M.Tolstova, A.Yarigina

Scientific supervisor – K.Tuliakova

National Technical University of Ukraine 'Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute', Kyiv

PRACTICAL STEPS IN ASSOCIATION OF CULTURAL SYSTEMS IN THE INTERCULTURAL COMMUNICATION PROCESS

In recent decades, the modern world has been covered by the process of sociocultural globalization, which under the influence of almost all spheres of life, including education. This process, which is considered as a cultural and economic spreading of Western civilization, has its supporters and opponents. On the one hand, global processes help the association of different cultures, destroying political boundaries in order to create a common spiritual space. On the other hand, the destruction of the cultural identity of all countries covered by globalization is inevitable. However, the process of unification of cultures is opposed by local cultures because of the tendency to increase cultural diversity, trying to save its spiritual and cultural identity. Therefore, understanding the necessity of global processes and certain negative results for humanity, we must try for mutual understanding between different cultures, which can also be achieved through intercultural communication.

With the understanding of the topicality of this sociocultural fact for any modern society, it should be noted that the process of intercultural interaction is quite complicated, because not always communication partners are pleased to communicate with representatives of another culture [1]. Among the many reasons that complicate the process of rapprochement of cultures, we can note the perception of another culture as 'strange'. For example, numerous stereotypes that exist in our minds and the destructive influence of ethnocentrism. The sociopsychological characteristic of ethnocentrism was first filed in 1906 by American sociologist, philosopher and economist U. Sumner.

The term 'ethnocentrism' was used by the author in the book 'Folkways', where he introduced the sociopsychological relations between 'me-group' and 'they-group' as antagonistic [3, p. 5-6]. The meaning of this definition is as follows: the culture of its ethnic group is at the center of everything, and other cultures are estimated from the point of view of its and are not equivalent. These factors affect negative to the ability to be understood in properly way in the process of intercultural communication. Moreover, they disagree its main functions to establish interaction between countries and ethnic groups, national groups, religious organizations on the dynamic unity and integrity of the world sociocultural structure.

Today it becomes unmistakable that the key to an effective communication process between representatives of different cultures is not only the perfect command of foreign languages, but also, the knowledge of the material and spiritual culture of another people, moral values, ideological ideas that collectively determine the model of behavior of communication partners [2]. If in the process of communication each of the interlocutors based only on language skills, without regard to the fact that it communicates with the bearer of another culture, then the achievement of mutual understanding becomes much more complicated.

It is believed that language and culture do not exist without one, that they are inseparable. Moreover, the language not only has an impact on the part of culture, but it is not understood at all by it without it. In the modern world of total interdependence of countries and the growth of contacts between peoples, such an approach should promote not separation, but better understanding of representatives of different cultures. Clearly, that the most successful strategy on this path is integration. It is the saving of its own cultural identity and familiarization the culture of other peoples.

In an effort to find effective approaches to solving this problem, we can highlight one of the priority tasks faced by foreign language teachers today. First of them is to direct efforts to change the paradigm of teaching with the prospect of overcoming the cultural and linguistic distance between representatives of different cultural systems in the process of their communication, in which language will serve as a guide to the world of culture of a country. Second one is to draw attention to the equal cultural interaction of representatives of various linguistic and cultural communities, taking into account their identity. The last one is to promote the identification of human traits based on the comparison of different cultures.

Unfortunately, the level of linguistic competence, especially in the field of professional foreign language communication is rather low. There are many different programs and methodological recommendations for improving the practical language skills, but there is a significant lack of information (or its complete absence) about the cultural identity of the country being studied. As a result, communication partners face the problem of misunderstanding, because the process of perception and interpretation of information is culturally determined.

It is obvious that representatives of different cultures are carriers of certain stereotypes, traditions, values that inevitably influence their attitude towards the environment and are reflected in the grammatical structure of their native language. In addition, phonetic, stylistic, semantic differences can be a significant obstacle to the search for a common language, which negatively affects the quality and efficiency of the communication process. Nevertheless, despite the above-mentioned problems, intercultural communication develops even in the context of limited knowledge of intercultural differences, involving representatives of various social and ethnic groups.

To effectively overcome the complications and obstacles caused by the degree of intercultural differences, communication partners need to take certain steps towards increasing intercultural awareness. First of all, it must be remembered that in the process of communication to verbal means of communication that are in priority, it is appropriate to actively add non-verbal means that accompany oral speech, such as facial expressions, gestures, intonation, timbre of voice. If in the process of communication it is necessary to express different kind of emotions and feelings, add some language tints. This combination of communication means facilitates better mutual understanding between partners.

In addition, in the process of communicating with representatives of different cultures, it is desirable to pay particular attention to the semantic content of the foreign language lexical units. Attempts to literally translate expressions that do not have the corresponding equivalents in a foreign language are very widespread false practice. The list of lexical units that are semantically diverging from their linguistic equivalents in a foreign language, especially in English, also includes many words expressing extremely important concepts from different spheres of their country's life. Therefore, an adequate translation of such vocabulary is very important. Sometimes, feeling the lack of knowledge about the tradition, lifestyle and style of their communication partner, representatives of each side are beginning to look for direct equivalents of their native language in a foreign language, not taking into account the specifics of another culture. In addition, communication partners can react differently to the cultural characteristics of each other. The reaction can vary from passive rejection of other cultures to active counteracting their manifestation.

All obstacles that arise in the communication process usually interfere with the mutual understanding and interaction of partners and can become the cause of a conflict situation. These barriers are commonly known as intercultural communicative barriers, which require some effort and knowledge for communicants to overcome the misunderstanding. So, if foreign language skills are acquired outside the country, to which the language is native, it is advisable to obtain the necessary information from various cultural sources such as periodicals, books, films, television programs, etc., with purpose to further differentiation and application. In the process of communication, one must also pay attention to the context of communication, because the place, time and the use of certain linguistic means always has a meaningful strain. It contributes to the improvement of intercultural interaction.

The ability to make the right choice of linguistic means, adequate to the context of communication, using the previous communicative experience, is acquired gradually, because in different cultures the notion of correct or incorrect language use does not always coincide. It can be cautiously stated that full lexical correspondence in different languages has only their own names, days of the week, months, numbers, geographical names, scientific and technical terms. However, in the example of even one English phrase two-bedroom apartment, which is interpreted literally as an apartment with two

bedrooms, and in the English-speaking environment means a room with a much larger number of rooms, it becomes apparent that the number two in this context has other content weight. In the comparative analysis of the semantic content of lexical units of different languages, many examples of such examples can be found. The key to successfully overcoming linguistic obstacles can be a conscious understanding that the same lexical form in different languages has different definitions that are formed in the bowels of the culture of each country.

The American anthropologist and linguist E. Sepir affirmed that there are no two languages in the world that would be too similar to reflect one reality. Therefore, in an effort to improve communicative competence, representatives of different cultures need:

- to learn to understand and perceive the background knowledge inherent in a foreign-language cultural environment;
- to be able to express their opinion adequately and grammatically;
- to adjust their own communicative behavior by perceiving signals from the communication partner regarding the willingness or unwillingness to communicate;
- to maintain a communicative distance characteristic of a given culture;
- to recognize the right of another person to have their convictions, etc.

Only dialogue on a parity basis between representatives of different cultures in the conditions of globalization and rapprochement of peoples can be a guarantee of effective interaction and successful integration into another culture.

REFERENCES:

1. Goyko E.V. Barriers in intercultural communication / E.V. Goyko // Bulletin of MGUKI. – 2011. – No2. – P. 47–51.
2. Filipova Yu.V. Actualization of personal characteristics of communicants in the context of a dialogue of cultures / Yu. V. Filipova // Bulletin of Moscow State University. Ser.19 Linguistics and intercultural communication. – 2008. – No1. – P. 131–137.
3. Sumner W.G. Folkways. – Boston, 1906. – 286 p.

СВОЄРІДНІСТЬ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Dyumina O. V.

Scientific supervisor – K. Tuliakova

National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv
Polytechnic Institute"

THE PECULIARITY OF FRENCH LITERATURE OF THE XVIII CENTURY

XVIII century is mostly classified as French century. Through out the XVIII century there were wars between England and France due to the issue of primacy in the seas and colonies. Year after year England has streng then edits position, using or deliberately creating conflicts on the continent and drawing France into them. At the beginning of the century, France lost a number of colonies in America, after the Seven Years' War, it was forced to give into England and even destroy its own military port in Dunkirk. Wars weakened France, violated the internal economic life of the country. The state treasury was devastated. The domestic policy of the French absolutist government was helpless, as was the policy of the outside. The state has repeatedly declared itself bankrupt, and meanwhile the yard has absorbed a lion's share of public funds, at court multiplied various fictitious positions. It was, for example, the position of the captain of froyal dogs-levretok with a rather solid payment. Some Ducro was named hairdresse rat Mademoiselled' Artua, who died at the age of three. For this he received a pension of 1700 livres. He was the guardian of the royal reed, etc. The government was not even able to arrange the collection of taxes and hand over it to the dealers, who, having bought from the state the right to collect taxes, levied them with a lot of money for themselves.

It is known that a revolutionary atmosphere is created when the productive forces cannot further develop under the existing system of industrial relations. A revolutionary blast was preceded by a long, intense struggle in the field of ideology. The nobility relied on the bayonet of its army and police, on the forensic bureaucracy, on the laws that secured its property and social privileges; it also used the authority of the church. The church was the stronghold of feudalism.

The absolute monarch didn't always contradict church regulations, because he saw in them the enormous strength needed to maintain power. The advanced people of the XVIII century are well-understood. Paul Holbach, in his book, "Exposing Christianity," wrote: "Religion is an art of stuffing people in order to turn their thoughts away from the evil that they are in power in this world. People are intimidated by invisible forces and they made them submissively bear the burden of the suffering they inflict upon them. visible forces; they are promised hope for bliss in the world, if they reconcile themselves with their suffering in this world ".

The revolutionary movement, bearing the idea of progress on its flags, was led by educators in France. From them and the century itself began to be called the Century of Enlightenment. Montesquieu, Voltaire, Rousseau, Diderot, Holbach, Helvetius, and others formulated in a comprehensible language the historic task facing the society, clothed uncertain guesses and the expectations of their contemporaries in rather slim revolutionary theory. The broad intellectual movement, which became part of history under the name of the Enlightenment, grew and strengthened along with the rise of the revolutionary situation in France. The more the need for a revolutionary coup in society was brewing, the louder the voice of the Enlightenment was heard, the more clearly this voice of protest was to the broadest masses of the people.

In the coup, the French bourgeoisie was in need of a coup, and it was the first to use the fruits of this coup. But in the revolution, the working masses of the village and the city, on whose shoulders were the burdens of economic stagnation of the country, were needed. Therefore, the bourgeoisie acted in the name of the whole people, and, creating the illusion of general welfare, which supposedly should come after the revolution, it used the grandiose revolutionary forces of the working masses.

The Enlighteners unfolded their main forces and led a ruthless attack on feudalism. Talented propagandists of a new outlook, they attacked the ideological foundations of feudalism in the first place. They created an era in the history of public opinion in France, its social movement, in the history of its culture. The idea of the Enlightenment was propagated by the creators of artistic values in their works: the

prominent sculptor Falcone, the creator of the immortal creation - the monument to Peter the Great on the Neva in St. Petersburg; playwright Beaumarchais, composer Gretry, painter-painters Mriand Chardin. The enlighteners relied on the cultural heritage of their direct predecessors - humanists of the Renaissance. Many issues raised by educators have already been raised and covered by humanists of the XVI century. The love of all earthly, real as opposed to the ascetic ideals of the Middle Ages, the orientation towards materialist philosophy, as opposed to the mysticism and idealism preached by the church, was characteristic of both the Renaissance humanists and educators of the eighteenth century. They showed interest in pedagogical issues, continuing in this line of humanists.

The enlighteners in their journalistic work chose the form of a short, honest, witty political or philosophical pamphlet that could be distributed by mass-media to a wide range of readers ("Philosophical Dictionary" by Voltaire, "Pocket Theology" by Holbach, "Dialogues" by Diderot, etc. etc.) Sharp, bright, without heavy learning and boring pedanticism, these brochures of Enlightenment read with an exciting interest, causing the people of that revolutionary upsurge, which deliberately sought enlighteners. The Enlighteners created a special genre of artistic journalistic prose - a philosophical novel (Montesquieu - "Persian Letters," Russo - "Emile", "New Eloise") and a philosophical novel (Voltaire - "Candide", "Zadig", "Simple", etc. ; Diderot - "Rama's nephew", "Jacques-Fatalist", etc.)

The enlighteners set themselves the practical goals: to influence the mind and encourage them to accomplish social transformations. Art seemed to them the most effective form of struggle against feudalism. They themselves pointed to the subordinate role of their creativity, not at the same time upsetting this circumstance, but, on the contrary, emphasizing it. "We are all soldiers of the state. We are in the service of society. We become deserters if we leave it," Voltaire wrote. "We need to report on our talents," Diderot called. Hence the basic principle of educational aesthetics was the requirement for active involvement of the artist in public life. The artist is not only a writer, he is a judge, he punishes criminals on the throne, oppressor-tyrants, he exalts and glorifies the moral prowess of

the people. The works of the Enlightenment were fundamentally biased.

Illuminators sought to reform aristocratic art, bring it closer to time, democratize it. However, they did not reject the merits of classicism, making it serve as new ideas. Classicism with its heroic pathos was very up to the time during the revolution. As for sentimentalism, he also found a fertile ground in France. Illuminators used it for their own purposes. Diderot introduced a "sensitivity" to the drama. Russo built a whole philosophy of feeling. Balzac in the XIX century noted as an important advantage of the literature of the Enlightenment "a large number of facts, the sobriety of images, conciseness and accuracy, short phrases Voltaire, a special - distinguishes mainly the XVIII century - a comic feeling." The enlighteners fought for the accuracy and clarity of the writer's language. Voltaire introduced a short, honed, as an arrow, phrase. The great French realists of the XIX century Stendhal and Balzac have repeatedly approvingly spoken about this, especially Stendhal, who fought against the foggy, largely prose of Chateaubriand, so fashionable in the first quarter of the XIX century.

Pushkin in the article "On Prose" points to Voltaire as a great master of language: "Voltaire may be in the best sense of a prudent composition." He laughed at his "Micromegas" therefinementofFontenelly'ssubtleexpressionsthathecouldneverforgivehim. Precision and conciseness - from the first dignity of a prose. It requires opinions and thoughts - without them, brilliant expressions do not serve anything. "

An excellent master of artistic prose is Rousseau. Voltaire and Diderot resorted to a fine irony, Russo - to a high pathetic. The rugged, picturesque and musical prose of Rousseau resembles the language of the tribune; it is not surprising during the years of the French revolution that Marat read works of Rousseau on the streets of Paris under loud applause from the rebellious people. The artistic heritage of the French educators of the eighteenth century. firmly joined the foundation of world classical literature. Works of the Enlightenment for their life were forbidden, subjected to punishment (burned with a hand of kata), arranged public judgments, the authors were planting in prison.

On August 18, 1770, at the trial of books and editions of the Enlightenment, the state prosecutor said: "Freedom of Thought - this is their battle cry, which they voice the entire globe, with one hand they try to shake the throne, the other to destroy the altar, they seek to destroy faith and change public opinion about religious and civilian institutions and fully reach their goals. " How strong was the Catholic Church, the stronghold of feudalism, which did not seem to have sounded the state apparatus (army, police, court) standing on the guard of the old, descending, as opposed to the ideologues of the reaction - the new unceasingly grew and declared itself at the end the ends have won.

REFERENCES

1. Sidorchenko L., The history of foreign literature of the XVIII century [Electronic resource]:

https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Literat/Sidor/08.php

2. Vinstein I., French literature in the XVIII century [Electronic resource]: <http://www.winstein.org/publ/10-1-0-694>

Зіменко Н.М, магістрантка

Науковий керівник – Биндас О.М., к.пед.н., доцент

**ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Полтава**

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ЖАНРУ «ЧІКЛІТ» В АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Чикліт (від англ. chick, буквально «курча; пташеня», в переносному сенсі «молода жінка, дівчина», і lit – література) – в буквальному перекладі на українську мову «література для ціпоньки» [6, с. 7], у більш образному перекладі – «дамське читиво» [3, с. 261]. Це сучасний літературний жанр, різновид жіночої прози, заснованої на романтичному сюжеті і написаної легко і з гумором.

Американська письменниця Кріс Маза вигадала цей термін разом з редактором Джефрі Дешел як жартівливу назву для антології «Чикліт: постфеміністська фантастика» (англ. Chick Lit: Postfeminist Fiction), випущеної в 1995 році [6, с. 9]. Проте, засновницею жанру вважається британська письменниця Хелен Філдінг, автор книги «Щоденник Бріджит Джонс», що вийшла в 1996 році і незабаром була екранізована [4, с. 90].

На прикладі літературного персонажу Ненсі Дрю у романі «Сукня для першої леді» (“Death by Design”) стилістичним особливостям сучасного жанру «чикліт» у сучасному мовознавстві та літературознавстві приділено недостатньо уваги.

Сучасний літературний жанр «чикліт» сформувався і отримав широку популярність у кінці XX – початку XXI століття. Зміни в соціальній свідомості, що відбулися на рубежі століть, потягли за собою переоцінку цінностей і, зокрема, формування нового погляду на роль і місце жінки в сучасному суспільстві.

На даний момент існують різні напрямки «чикліта», а саме [7, с. 88]:

- книги, присвячені проблемам повних дівчат і жінок (Bigger Girl Lit);

- література для кар’єристок (Career Chick Lit);

- для самотніх жінок, які живуть у мегаполісі (Single City Girl Chick Lit);

- книги для жінок передпенсійного і пенсійного віку (Hen Chick Lit);

- для шопоголиків (Shopping Chick Lit);

- для жінок з дітьми (Kids Chick Lit) і т.д.

Наразі термін «чикліт» увійшов до активного слововживання, він став позначати популярні жіночі твори, які з гумором розповідають про молодих жінок в мегаполісі. Одна з головних особливостей чиклітовської героїні – це вміння підходити з гумором до будь-якої життєвої ситуації і з іронією оцінювати все, що її оточує. Традиційна для цього жанру форма оповіді – від першої особи або ж форма сповіді або дружнього визнання.

На основі аналізу вивченої літератури ми разом з М.Л. Болонєвою виділили наступні особливості жанру чикліт [3, с. 265]:

1. Формула дискурсу: дискурс чикліту є об’єднанням дискурсів традиційної казки і сучасної феміністської риторики.

2. Для сюжету чикліта характерною є формула класичного хепі-енду. До кінця книги, героїня, пройшовши низку випробувань і вирішивши проблеми, отримує важливі уроки в житті.

3. Дискурс чикліта за своєю генетичною структурою є завуальованим інтертекстуальним кодом жіночого сприйняття дійсності.

4. Феномен жіночої героїні чикліта полягає в репрезентації образу сучасної незаміжньої молодой жінки епохи постфемінізму в різних сферах її життєдіяльності.

5. Чикліт є однією зі сфер репрезентації гендерних концептів Man і Woman. Дискурс чикліта є прямим дискурсом щодо концепту Woman і перехресним щодо концепту Man.

6. Загальний тон оповіді є довірливо-нетривіальним, що об'єднує в собі гумор і іронію.

7. Сюжет твору розкривається за допомогою розповіді від першої особи. Даний авторський прийом дозволяє читачеві стати безпосереднім спостерігачем життя жінки, її любовних страждань, злетів і падінь.

8. Мова творів жанру чикліт визначається сучасною масовою культурою: вона не є складною і хитромудрою, спираючись на традиції засобів масової інформації, реклами, віртуальної реальності. Легкість читання і простота сприйняття – особливості чикліта.

Сьогодні жанр «чикліт» має значне поширення, а його популярність з часом тільки зростає. Спеціалізовані видання для жіночої половини нашого суспільства, зачіпають вкрай важливі моменти, наприклад: книги для повних дівчат, в яких даються корисні поради по схудненню, прийнятті себе, пошуку мотивації; література для тих, хто хоче домогтися успіху в плані кар'єри; книги для самотніх жінок, які проживають у великих мегаполісах; великі журнали, максимально докладно розкривають теми моди, стилю, дизайну, зовнішнього вигляду і просто жіночої привабливості; література для багатодітних жінок, завдяки якій можна дізнатися багато нового про виховання, і так далі.

На появу досліджуваного жанру «чикліт» вплинули світові соціокультурні події. Однією з найбільш важливих особливостей даної літератури є те, що авторами, головними героїнями і читачами є жінки. В силу поширеного феміністського впливу, образ героїні роману змінився кардинальним чином: на зміну традиційному образу жінки, берегині сімейного вогнища, прийшов новий тип жінки. Вона стала цілеспрямованим, зацікавленим в освіті, кар'єрному зростанні та особистісному розвитку, повноправним членом суспільства.

Література

1. Бахтин М. М. Проблема речевих жанров // Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М.: Искусство, 1999. – 423 с.
2. Болотнова Н. С. Филологический анализ текста: учеб. Пособие / Н.С. Болотнова. – М.: Флинта: Наука, 2009. – 520 с.
3. Болонева М. Л. О некоторых аспектах жанра чиклит / М.Л. Болонева // Вестник Иркутского государственного лингвистического ун-та. – 2014. – С. 261 – 267.
4. Владимирова М. С. Ведущие поэтикальные характеристики тривиальной литературы и её субформы / Владимирова М.С., Ватченко С.А. // Образование и наука без границ : Днепропетровский национальный университет им. Олеся Гончара, Украина. — 2012-12-07.
5. Тамарченко Н. Д. Поэтика: словарь актуальных терминов и понятий / Н.Д. Тамарченко. – М.: Изд-во Кулагиной. – Интрада, 2008. – 360 с.
6. Ferriss S. Introduction. Chick Lit: The New Woman's Fiction [Text] / S.Ferriss and M. Young. — NY.: Routledge, 2006. — 16 p.
7. Ferriss S. Chicks, Girls and Choice: Redefining Feminism [Text] / S. Ferris and M. Young. — Junctures.: The Journal for Thematic Dialogue 6, 2006. — P. 87 – 97.
8. Harzewski Stephanie. Tradition and Displacement in the New Novel // Crusie, Jennifer. Flirting with Pride and Prejudice: Fresh Perspectives on the Original Chick-Lit Masterpiece. – Dallas, Texas: Benbella Books, 2006. – 230 p.
9. James-Enger K. Chick Lit: The Hottest Trend in Publishing [Text] / K. James-Enger. — URL: http://www.writingfordollars.com/ArticlesDB_Display.cfm?a=63

Коваль Т.І., магістрантка

**Науковий керівник – Биндас О.М., к.п.н.,
доцент кафедри романо-германської філології
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»**

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІНИХ ОДИНИЦЬ У РОМАНІ «ТЕАТР» С. МОЕМА

Фразеологізми займають особливе місце в словниковому складі англійської мови. Розглядаючи фразеологічні одиниці, ми маємо справу з різними видами мовних знаків. Фразеологізм - це поняття, яке набагато важче пояснити, ніж слово. Особливості фразеологізмів потребують особливих методів вивчення. Метод вивчення фразеологічних одиниць (ФО) вперше запропонувала Н. М. Амосова. Вона розробила контекстологічний метод вивчення фразеологізмів [6, с. 8]. Основні його принципи повинні лягти в основу будь-якого методу вивчення фразеології: вивчення фразеологічних одиниць в умовах їхнього вживання у реченні, вивчення контекстуальної взаємодії слів, а також врахування специфіки мови.

Наступний метод вивчення ФО-варіаційний, який був запропонований В.Л. Архангельським [10, с. 10-12]. Особливостями цього методу є: 1) підхід до фразеології як до системи та вивчення реальних варіацій ФО; 2) комплексне вивчення особливостей компонентів ФО, виділення фразеологічного рівня мовної структури; 3) виділення фразеологічного значення як особливої лінгвістичної категорії.

Необхідно зазначити, що саме варіаційний метод має найбільше характерних особливостей. В.Л. Архангельський основне значення приділяв класифікації фразеологізмів і їх структурі зокрема.

Комплективний метод дослідження фразеології розроблений С.Г. Гавриним. Згідно з цим методом виділяють три типи спеціалізованих комплікативів, або сполучення слів: 1) експресивно-образні, 2) еліптичні, 3) гносеологічні (афоризми, складні терміни) [14, с. 24-26]. С.Г. Гаврин виділяє також змішані типи комплективів, які за своїми ознаками не відповідають жодному із трьох зазначених груп. Наприклад: *like father like son* - яблуко від яблуні недалеко падає.

В основу комплективного методу покладені наступні принципи:

1) специфіка фразеологічних одиниць розкривається шляхом виявлення їх основної функції;

2) комлеккативні фразеологічні якості мовних одиниць знаходяться в певних систематичних відношеннях, що є основою принципу системного опису фразеології.

Метод фразеологічної ідентифікації був вперше запропонований у 1964р. Він служить для виявлення фразеологічності того чи іншого сполучення слів та приналежністю його до ідіомів. Цей метод оснований на різних типах фразеологічних значень, співвідношенні елементів до всієї структури, а також допомагає виділяти фразеологізми серед складних слів та словосполучень.

В ідіомах семантична стійкість виражається в повному або частковому переосмисленні. Наприклад: *by leaps and bounds* - дуже швидко. Ні слово *leap*, ні слово *bound* не можуть входити до складу дефініцій і нарізно мають зовсім різні значення, не пов'язані із фразеологічним: *leap* - стрибок, скачок; *bound* - межа, рубіж зона. Але *to eat like a horse* - дуже багато їсти [36, с. 70-72].

Наступний метод - це метод фразеологічного опису, який служить для виділення різних типів фразеологізмів. Класифікація типів фразеологічного значення основана на різних видах переосмислення з урахуванням структур. Прикладом цього методу можна навести такі ФО: *pleased as a dog with two tails* - дуже задоволений; *drunk as a boiled owl* - п'яний, як чіп [36, с. 75-78].

Відомо, що фразеологізм є одиницею мови. ФО фіксуються як у словниках загального типу, так і в фразеологічних словниках та довідниках. Отже, існують певні методи вивчення фразеологічних одиниць, тому їх потрібно знати і правильно застосовувати на практиці, тому що кожен метод має свої характерні особливості. Вони основані на різних типах фразеологічних значень. Вищезазначені методи вивчення фразеологічних одиниць мають свою специфіку та структуру, тому дуже важливо їх правильно застосовувати та розрізняти один від одного.

Їх специфічна структура приваблює і викликає неабияку зацікавленість науковців, а з іншого боку вимагає серйозного аналізу змісту та форми мовних одиниць. ФО є частиною культури англійського народу, тому потрібно знати і розуміти їхню структуру, семантику та суть, тому що без знань та розуміння ФО дуже важко досягнути національний склад мислення носіїв мови. До основних

рис належать «відтворюваність у процесі спілкування, надслідність і цілісність значення» [12, с. 67].

У романі Сомерсета Моема «Театр» можна спостерігати велику кількість фразеологічних одиниць. Автор дуже часто звертається до фразеологічних висловів, які рясно використовує у своєму творі з різними цілями. Перш за все, вони допомагають йому краще охарактеризувати героїв, стани героїв у різних ситуаціях, їхнє ставлення до інших та до самих себе. По-друге, фразеологізми допомагають авторові відобразити культуру англійського народу, звичаї та традиції, які переходять із століття в століття та залишають свій слід у мові, перш за все, у вигляді фразеологізмів.

Автор використовує багато фразеологізмів, щоб описати характери героїв, допомогти читачеві краще їх зрозуміти та швидше ввести у світ твору. Наприклад, *he was a well set-up, normal, high-spirited fellow, with a ready smile and a hearty laugh* [15, с. 84]. Але найбільша кількість фразеологізмів, які використовуються у творі, позначають емоційний та внутрішній стан. Наприклад, *in the car Julia had done all she could to put him at his ease, but he was still very shy* [15, с. 13]. *You would have thought his observation had taken a weight off her mind. In a brown coat and grey flannel trousers, even without make-up, he was so handsome it took your breath away. Her heart melted within her when she looked into his deep, friendly eyes* [15, с. 43]. *The scene be damned, it was you. You just wrung my heart* [15, с. 45]. Звідси, можна зробити припущення що і в усьому фонді фразеологізмів у англійській мові переважають емоційні фразеологізми. Це допомагає краще зрозуміти культурні надбання англійської нації та дійти висновку, що англійці є людьми емоційними та великого значення надають людині як особистості.

У творі часто зустрічаються фразеологізми, які позначають рух, фізичний стан, негативні та позитивні якості зовнішнього світу. Наприклад, *«I never slept a wink all night for thinking of you», he said* [15, с. 25]. *Michael was thrown out of the part for which he had been engaged, and for three or four weeks was left to kick his heels about till something else could be found for him. His beauty created a sensation in Middlepool and the girls used to hang about the stage door to see him go out.*

Фразеологізми, які позначають зовнішній вигляд: He says the way some of those firms in the city keep their accounts is enough to turn your hair grey [15, c. 50].

Також, проаналізувавши першу частину твору, ми спостерігаємо, що автор широко вживає фразеологізми-синоніми, які є доказом того, що англійська мова багата на фразеологічні одиниці:

1. *She wouldn't do it for me. You can twist her round your little finger = You know the sort of thing I mean, a duke, or a cabinet minister, or an eminent K.C. who says clever, witty things and turns people round his little finger* [15, c. 89].

2. *Oh, I don't care a hang about that. As long as we can find plays with star parts for you I don't matter = In this business you have to take the roug with the smooth* [15, c. 91].

3. *I'll give you eight pounds a week and you'll have to work like a horse* [15, c. 27] = *And with an inkling that her success as an actress strengthened his feeling for her she worked like a dog to play well* [15, c. 60].

4. *He had tact and a pleasant manner, and he knew how to pull strings adroitly = If I play my cards well I can get some old woman to back me and go into management* [15, c. 41].

5. *Then, on one excuse and another, she sent him pearl studs and sleeve-links and waistcoat buttons = And jealous of the men's luncheons he went to under the pretext that he must cultivate people who might be useful to them* [15, c. 69].

6. *Michael had wished him to go into the army, but this he had set his face against = When he went out to France Julia ... made up her mind that if he were killed she would commit suicide* [15, c. 71].

Отже, проаналізувавши вживання фразеологізмів у романі «Театр» С. Моема, ми можемо сказати, що письменник досить часто звертається до фразеологічних виразів. Вони допомагають йому більш яскравіше зображувати героїв, їх характери, психологічні стани персонажів у різних ситуаціях, їхнє ставлення до інших та до самих себе. Фразеологізми допомагають авторові показати культуру англійського народу, звичаї та традиції, які переходять із століття в століття та залишають свій слід у мові.

У будь-якому художньому творі завжди можна спостерігати велику кількість фразеологічних одиниць. Вони використовуються, перш за все, з метою надання текстові експресивного забарвлення, образності та емоційності. Отже, у романі «Театр» фразеологізми виконують усі ці функції. З їх допомогою автор допомагає нам краще зрозуміти героїв, їх емоційний стан. Також фразеологізми вживаються з метою надати гумористичного ситуативного забарвлення, а іноді і сатиричного.

Зазвичай ФО вживаються у текст вводяться у цілісній формі, а інколи у видозмінений, у трансформований, що надає змогу подати образ усталеного виразу в оновленому виразі. Найпоширенішими формами трансформації цих мовних засобів є розширення та скорочення компонентного складу стійкого словосполучення; синонімічна, антонімічна, метонімічна, тематична заміна його компонентів; паралельне використання фразеологічно-зв'язних і вільних сполучень. Фразеологізми виступають важливим текстотворчим чинником.

Стилістична функція фразеологізму визначається безпосередньо у контексті, в якому вживається. У романі «Театр» ми спостерігаємо фразеологізми, які виконують різноманітні стилістичні функції. Наприклад, фразеологізми вжиті у наступних реченнях, мають метафоричне значення. *In a brown coat and grey flannel trousers, even without make-up, he was so handsome it took your breath away; This did not prevent Julia from falling in love with him* [15, с.24]. Спостерігаються і фразеологізми з метонімічним значенням. Наприклад, *That's the only way to make a packet* [15, с.41].

Отже, фразеологізми не лише надають експресивності контекстові, вони виконують когнітивно-пізнавальну функції.

Література

1. Авксентьев Л.Г. Семантична структура фразеологічних одиниць сучасної української мови та особливості її формування / Л.Г. Аксентьев // Мовознавство, 1988. - №3. - С. 77 - 83.
2. Алимов В.В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации: Учебное пособие. Издательство 3-е / В.В. Алимов. - М., 2005. - 225с.
4. Амосова М.І. Вивчення фразеологічних одиниць / М.І. Амосова. - К., 1990. - 235 с.

5. Антрушина Г.Б. Лексикология английского языка / Г.Б. Антрушина . - М. - 2000. - 288 с.
6. Арбекова Т.И. Лексикология английского языка / Т.И. Арбекова // Учебное пособие для II - III курсов. - М.: Высш. шк., 1997. - 240с.
7. Виноградов В.В. Лексикология и лексикография / В.В. Виноградов. - М., 1977. - 254с.
8. Єрченко П.Г. Класифікація фразеологічних одиниць / П.Г. Єрченко // Іноземна філологія. - 1994. - 155с.
9. Завідонова Н.В. Фразеологізми як один із шляхів збагачення словникового складу англійської мови / Н.В. Завідонова // Рідна школа. - К., 2009. - №2-3. - С. 40-42.
10. Kunin A. V. English-Russian dictionary of idioms / A.V. Kunin. - М., 2005. - 503с.
11. Longman Dictionary of Contemporary English – 3d ed. – Harlow: Longman Ltd Group, 1995.
12. Ухтомский А.В. Английские фразеологизмы в устной речи / А.В. Ухтомский. - М., 2005. - 451с.
13. Федуменкова Т.Н. Английская фразеология / Т.Н. Федуменкова. - Минск.- 2000. - 132 с
15. Maugham S. Theatre : [роман] / Сомерсет Моэм.- Москва : Менеджер, 2006.- С. 3-239.
14. Mednikova E.M. English idioms and how to use them / E.M. Mednikova. – М.: Vyshaja skola, 1989. – Р. 241 – 247.

Хоменко Л.Г., магістрантка
Науковий керівник – Биндас О.М., к.пед.н., доцент
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Полтава

МОВНІ ЗАСОБИ ЗОБРАЖЕННЯ ЛЮДСЬКИХ ВІДНОСИН У РОМАНІ ДЖ.К. РОУЛІНГ «ПОКЛИК ЗОЗУЛЬ»

На сьогоднішній день прогрес сучасного суспільства стрімко зростає. Більшість суспільств, від стародавніх до сучасних, вважали вбивство вкрай тяжким злочином, що заслуговує на жорстоке покарання, адже це є порушенням права на життя та порушенням закону.

Роман «Поклик зозулі» був написаний Джоан Роулінг (британська письменниця, відома як автор серії фантастичних романів про Гарі Потера) під псевдонімом Роберт Галбрейт. Даний роман вкрай відрізняється від інших романів, які є фентезійними (серія книг про Гарі Потера) або в яких освітлювались певні соціальні проблеми («Несподівана вакансія»). «Поклик зозулі» є детективним романом, що робить його ще більш таємничим та захоплюючим [1].

Оскільки детективний жанр не є звичним для Джоан Роулінг, вбачається актуальним розглянути особливості моделювання людських відносин у романі «Поклик зозулі». У романі розповідається про детектива, який намагається розслідувати вбивство, здійснене Джоном Брістоу. В основному, роман складається з двох сюжетних ліній. Перша – про життя детектива, Корморана Страйка. В даній лінії розповідається про його життя, кохання, родину та кар'єру військового до того, як він вирішив її завершити. У другій сюжетній лінії розповідається безпосередньо про злочини, які він розслідував.

Історія починається зі смерті популярної моделі, Лули Лендрі (вона є однією з дітей родини Брістоу). Поліція стверджує, що це було самогубство, але зведений брат Лули не згоден із результатами розслідування та пропонує передати справу детективу для повторного розслідування, адже він впевнений в тому, що це було вбивство, що пізніше і підтверджує детектив, Корморан Страйк. В результаті розслідування читач дізнається що брат Лули, Джон Брістоу, і є її вбивцею. Також він убив свого брата в дитинстві та сестру, коли вона була підлітком. Джон вбивав членів своєї родини через ревності – його батьки, особливо матір, приділяли більше уваги його сестрі та брату

Приклад ревності Джона висвітлено в моменті, коли Лула вперше приїжджає до родини Брістоу. Джон пішов з дому, коли його батьки забирали Лулу, він не міг прийняти її як свою сестру та те, що тепер батьки приділятимуть увагу ще і їй.

“John was jealous when first came to us. He had been devastated about Charlie...but they ended up being very close friends. Very close”

Ще один факт, який показує читачу ревності Джона – це фотографії на столі матері. На цих фотографіях не було Джона, лише Лула та Чарлі.

“...As he sat, strike noticed two more silver-framed photographs standing on the bedside table...” “beside Charlie’s photograph was a smaller one, of an exquisite little girl with long black ringlets and big brown eyes, in a navy blue school uniform; Lula Landry, aged o more than six.”

З інформації, наведеної вище, можна зробити висновок, що головною проблемою в романі, яка викликає більшість конфліктів, є суперництво серед прийомних дітей родини Брістоу [2]. Це є справжнім змаганням серед братів і сестер за увагу і прихильність батьків, що приводить до вкрай серйозних наслідків.

Отже, ми можемо побачити дуже детальний опис персонажів та їх почуттів, письменниця намагається показати мотивацію певних дій кожного персонажа. Перспективним у даному дослідженні вбачається більш глибокий аналіз мовних засобів, завдяки яким можна дослідити моделювання людських відносин у романі «Поклик зозулі».

Література

1. Osley, R. (2013). The Cuckoo’s Calling, by ‘Robert Galbraith’, JK Rowling’s secret bestseller. // Електронний ресурс // – Режим доступу: <http://www.independent.co.uk/arts-entertainment/books/news/thecuckoos-calling-by-robert-galbraith-jk-rowlings-secret-bestseller8707707.html>
2. Dhapola, S. (2013). Book Review: The Cuckoo’s Calling by Robert Galbraith aka JK Rowling // Електронний ресурс // – Режим доступу: <https://www.firstpost.com/living/book-review-the-cuckoos-calling-by-robert-galbraith-aka-jk-rowling-1046797.html>

Шевчук В.В., студент

Науковий керівник – Кобзар О.І., д. філол. н., професор
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Полтава

ПОНЯТТЯ ХУДОЖНЬОГО МІФОЛОГІЗМУ

Проблема взаємодії міфу і літератури, беручи свій початок в античності (Арістотель, Платон, Геродот), залишається актуальною

і для сучасного літературознавства. За такий тривалий період дослідження над нею працювали сотні вчених, об'єднуючись в різні міфокритичні школи (евгемеристична, натуралістична (М.Мюллер, А.Губернатіс, А.Кун), антропологічна (Е.Тейлор, Е.Ленг та ін.), ритуальна (Дж.Фрейзер, Дж.Меррей, Дж.Уестон), етимологічна (В.Шварц, Ф.Мангардт, Ф.Буслаєв, О.Потебня), психологічна (К. Юнг, З. Фрейд, Ж.Дюмезіль, Ф.Реглан, Р.Карпентер, Дж.Кемпбелл), фольклорна (В.Грімм, А.Афанасьєв, А.Кіченко), символічна (Г.Крейцер), структурно-семіотична (К.Леві-Строс, Вяч. Іванов, В.Топоров, О.Кобзар) та ін.). В результаті інтенсивної роботи були запропоновані численні теорії про походження, сутності, функціонування міфів, їх роль в розвитку культури, як і відповідний термінологічний апарат. Різноманітна палітра дефініцій, пов'язаних з присутністю міфологічного начала в художній практиці, включає в себе поняття «міфопоетика», «міфопоезія», «міфологізм», «міфоцентризм», «міфотворчість», «вторина міфологізація», «неоміфологізм», «міфореставрація» і т.п.

Для літературних досліджень, мета яких пошук і інтерпретація використаних автором міфологічних образів, сюжетів, мотивів, моделей ми, услід за Кобзар О.І., вважаємо найбільш доречним термін «міфологізм». На наш погляд, йому характерна наукова точність, конкретність у визначенні суті позначених ним явищ, відсутність зайвої «поетичності» і полісемантичності. Необхідно відзначити, що термін «міфологізм» практично не отримав критичних оцінок в науковому середовищі (на відміну від «міфопоетики» і «міфореставрації») і має чітку дефініцію в довідковій літературі. Літературний енциклопедичний словник визначає «міфологізм» (грец. *Mythos*: слово, сказання і *logos*: слово, вчення) як «спосіб поетичної реалізації міфу в художній літературі, його смислове перетворення за допомогою інтерсеміотичних прийомів, зокрема використання міфологем в новому семантичному полі, яке актуалізує їх відмінне значення при збереженні архаїчної домінанті» [1, с.350].

Досліджуючи прояви міфологізму в художній літературі, Ю.Лотман, З.Мінц, Є.Мелетинський у статті «Література і міф» (1992) запропонували розрізняти «стихийне, інтуїтивне повернення до міфологічного мислення» («реальний» міфологізм) і свідоме звернення до поетики міфологізування («естетичний» міфологізм) [2, с. 59]. У подальших літературознавчих дослідженнях естетичний міфологізм отримав назву «художнього», що має на увазі свідоме використання автором міфологічних структур для створення як онтологічної, так і художньо-естетичної концепції твору. Науковці по-

різному трактують проблему ставлення письменників до міфологізму, декларують кордони і форми явища, пропонують різні класифікації видів і форм міфологізму. Найбільш повною нам представляється класифікація С.С.Аверінцева і М.Н.Епштейна, представлена у статті «Міфи» в «Літературному енциклопедичному словнику». Автори наводять шість видів художнього міфологізму, що дозволяють зробити диференціацію основних форм прояву міфологічного в літературних творах:

1. Створення своєї оригінальної системи міфологем.
2. Відтворення глибинних міфо-синкретичних структур мислення (порушення причинно-наслідкових зв'язків, химерне поєднання різних імен і просторів, двійництво, зворотність персонажів), які повинні виявити до- або надлогічну основу буття.
3. Реконструкція давніх міфологічних сюжетів, інтерпретованих з часткою вільного осучаснення.
4. Уведення окремих міфологічних мотивів і персонажів у тканину реалістичного оповідання, збагачення конкретно-історичних образів універсальними смислами і аналогіями.
5. Відтворення таких фольклорних і етнічних пластів національного буття і свідомості, де ще живі елементи міфологічного світогляду.
6. Притчевість, лірико-філософська медитація, орієнтована на архетипічні константи людського і природного буття: будинок, хліб, дорога, вода, вогнище, гора, дитинство, старість, любов, смерть і т.п. [1, с. 351]. Діапазон прояву авторського міфологізму надзвичайно широкий і рідко зустрічається в чистому вигляді, переважно в тексті поєднуються різні форми міфологізму.

Отже, художній міфологізм ґрунтується на синтезі стародавнього міфу (його елементів) з авторською моделлю світу. У літературному творі міфологізм використовується на різних рівнях художнього тексту (сюжет, мотиви, символи, образи, архетипні комплекси).

ЛІТЕРАТУРА

1. Литературный энциклопедический словарь / Под общ. ред. В.М. Кожевникова, П. Николаева. – М.: Советская энциклопедия, 1987. – 752 с.
2. Лотман Ю.М., Минц З.Г., Мелетинский Е.М. Литература и мифы // Мифы народов мира. Энциклопедический словарь. – М.: Сов. энциклопедия, 1992. – Т.2. – С. 58-65.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКИХ МОВ

Балашова К. М., магістрант

Шехавцова С. О., д. пед. н., доцент

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Старобільськ

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ІНШОМОВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ» СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Процес модернізації системи української освіти в умовах інтенсивного розвитку соціально-економічних відношень в суспільстві передбачає актуалізацію проблем підвищення якості вищої освіти, що передбачає не тільки об'єм знань за фахом, але й здатність майбутніх випускників до їх творчого застосування у реалізації завдань фахового спрямування, спроможність здійснювати іншомовне спілкування з фахівцями з інших країн, а також виконувати професійну діяльність в умовах іншомовного середовища.

У контексті сучасних проблем навчання іноземної мови важливо звернути увагу на структуру спілкування. Виділяють такі три взаємозв'язаних його сторони:

- комунікативна – обмін інформацією між індивідами;
- інтерактивна – організація взаємодії суб'єктів, що спілкуються (суб'єкт-суб'єктні відносини), тобто обмін не тільки знаннями, думками, ідеями, але й діями, зокрема під час побудови спільної стратегії взаємодії;
- перцептивна – процес взаємного сприймання і розуміння комунікантів, пізнання ними одне одного [2].

Проблема формування іншомовних навичок у студентів немовних спеціальностей, зокрема, тих, що навчаються у вищих технічних навчальних закладах, завжди привертала увагу дослідників. Треба зазначити, що з розвитком потреб суспільства змінювались акценти практичного викладання іноземних мов у вищому технічному навчальному закладі, і нагальною потребою стало формування іншомовної комунікативної компетентності (Т. Аванесова, Л. Борозенець, Н. Гавриленко, О. Григоренко, М.

Євдокімова, В. Зикова, О. Іскандарова, Е. Комарова, Т. Кускова, Р. Мільруд, А. Самсонова, О. Фадейкіна, М. Шишлота ін.).

Найбільш поширеного вживання термін „компетентність” набув у методиці викладання іноземної мови. Проблема формування комунікативної та мовленнєвої компетенції набула актуальності ще в 80-х роках минулого сторіччя. Так, програми з навчання іноземній мові вже у 90-х роках визначали головну мету – формування іноземної комунікативної компетенції у межах комунікативного підходу.

Більш того, підручники з методики навчання іноземних мов у середніх навчальних закладів для студентів вищих навчальних закладів освіти вже наприкінці 90-х років інформують студентів, що здатність учнів спілкуватися іноземною мовою забезпечується формуванням у них іншомовної комунікативної компетенції, зміст якої зумовлений такими видами компетенцій: мовною, мовленнєвою та соціокультурною. Ці компетенції, у свою чергу, теж уміщують ряд компетенцій.

Найсучасніший словник іноземних слів та виразів майже не розрізняє поняття „компетенції” та „компетентності”. Перше поняття „компетенції” трактує як коло питань, у яких певна людина має знання та досвід, а „компетентність” як володіння знаннями та досвідом, що дозволяють судити про що-небудь; вагомий, авторитетний погляд.

У сучасних дослідженнях термін „іншомовна комунікативна компетентність” тлумачать так:

- здатність брати до уваги у мовленнєвому спілкуванні контекстуальну доречність і вживаність мовних одиниць для реалізації когнітивної та комунікативної функцій;

- знання мови, високий рівень практичного володіння як вербальними, так і невербальними її засобами, а також досвід володіння мовою на варіативно-адаптивному рівні залежно від конкретної мовленнєвої ситуації;

- ступінь задовільного володіння певними нормами спілкування, поведінки, як результат навчання, як засвоєння етно- і соціально-психологічних еталонів, стандартів, стереотипів поведінки, ступінь володіння технікою спілкування, як мовну систему в дії [1, с. 18];

• знання, уміння та навички, необхідні для розуміння чужих та власних програм мовленнєвої поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, зміст якої охоплює знання основних понять лінгвістики мови (стилі, типи, способи зв'язку речень у тексті), уміння та навички аналізу тексту та власне комунікативне надбання [3, с. 6 – 7].

Науковці виокремлюють чотири компоненти-компетенції:

- *граматичну компетенцію* – рівень засвоєння комунікантом граматичного коду, включаючи словниковий запас, правила правопису і вимови, словотворення і побудови речень;

- *соціолінгвістичну компетенцію* – уміння доречно використовувати і розуміти граматичні форми у різних соціолінгвістичних контекстах для виконання окремих комунікативних функцій (опису, повідомлення, переконання, запиту інформації тощо);

- *дискурсивну компетенцію, або компетенцію висловлювання* – здатність поєднувати окремі речення у зв'язне повідомлення, дискурс, використовуючи для цього різні синтаксичні і семантичні засоби;

- *стратегічну компетенцію* – здатність використовувати вербальні і невербальні засоби при загрозі зриву комунікації у випадку «недостатнього рівня компетентності комуніканта або через наявність побічних ефектів» [4, 10].

Аналіз наведених визначень дозволяє зробити деякі узагальнення. Незалежно від тлумачення компетентність: розглядається у контексті професійної діяльності; розуміється як інтегративне утворення особистості, що представляє собою сукупність різних компетенцій людини; характеризує рівень готовності людини до діяльності, а також характер та ефективність її здійснення; формується у ході засвоєння людиною відповідної для неї діяльності.

Література

1. Голуб І. Ю. Використання ситуацій між культурних непорозумінь для формування соціокультурної компетенції студентів на заняттях з іноземної мови / І. Ю. Голуб // Іноземні мови. – 2011. - №4. – С. 18 - 21.

2. Зимняя И. О. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования / И. О. Зимняя // Интернет- журнал „Эйдос”. – 2006 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.eidos.ru/journal/2006/0711-05.htm..>
3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. Авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.
4. Мильруд Р. П. Порог ментальности российских и английских студентов при соприкосновении культур / Р. П. Мильруд // Иностр. яз. в школе. – 1997. – № 4. – С. 17 -

Березан В. І., магістрант

Науковий керівник – Шаповалова Л. В., к.п.н., доцент

**ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Полтава**

НАВЧАЛЬНІ ІНТЕРНЕТ-МАТЕРІАЛИ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ (ФРАНЦУЗЬКОЇ) МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СОЦІОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

На сучасному етапі майже кожен викладач дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (ОР «бакалавр») та «Іноземна мова у професійній діяльності» (ОР «магістр») для студентів соціономічних спеціальностей переживає відсутність методології та брак відповідного методичного забезпечення, особливо з французької мови. Саме цей факт став рушійною силою для написання даної публікації.

Чимало праць українських та зарубіжних науковців присвячено вдосконаленню методики викладання іноземної мови (за професійним спрямуванням) у закладах вищої освіти (С. Вадська, Ю. Заяць, Л. Барилук, Л. Дудікова, G. Holtzer, D. Lehmann, O. ChalleG. Kahn). Більшість теоретиків і практиків даної галузі вважає, що основним етапом в розробці програми курсу та укладанні ефективного методичного забезпечення є ретельний пошук і детальний підбір навчального матеріалу для практичних занять. Такий процес знайомить викладача з певною галуззю, на якій спеціалізуються його студенти, її особливостями та властивими їй комунікативними ситуаціями. Тому викладач іноземної мови має стати дослідником і спів шукачем у даній сфері.

Мета публікації полягає в аналізі пошуку та підбору навчального матеріалу для практичних занять з навчальної дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (ОР «бакалавр») та «Іноземна мова у професійній діяльності» (ОР «магістр») для студентів соціономічних спеціальностей.

Характерною рисою джерел і навчального матеріалу з курсу іноземної мови має бути його автентичність. Основним етапом у процесі пошуку навчального матеріалу для даного курсу має стати ознайомлення зі специфікою конкретної галузі, у нашому випадку, соціальною сферою – особливостями соціальної роботи і соціальної педагогіки. Це може бути спільна робота з викладачами цього фаху, участь у наукових конференціях, семінарах, лекціях, ознайомлення зі специфікою ведення документації, зустрічі з фахівцями-практиками тощо.

Для подолання труднощів, пов'язаних зі специфікою галузі, багато науковців, зокрема О. Шаль, пропонують залучати «процес творчого обміну» між викладачем та студентом, один з яких володіє мовою, а інший – «професійними знаннями» [1, с. 19]. такий діалог зі студентом, який пояснює викладачеві конкретне професійне поняття, сприяє певній «автентичності» у педагогічній діяльності, поглиблює знання двох сторін та розвиває комунікативні компетенції одного в галузі іншого.

Крім цього, слід відмітити домінуючу роль першоджерел у процесі викладання курсу – «невідредагованих та розроблених для носіїв мови у процесі комунікації» автентичних текстів, аудіо та відеозаписів. Це матеріал, не підготовлений для навчання. Такий матеріал висвітлює певний теоретичний матеріал для носіїв мови і показує конкретні реальні ситуації, з якими студенти можуть зустрітися після отримання освіти.

Сьогодні в мережі Інтернет існує значна кількість навчальних сайтів, де кожен викладач може знайти й обрати різноманітну інформацію, яка може бути ефективно використана для виконання вправ на практичних заняттях з курсу іноземної мови. Але якщо говорити про соціономічні спеціальності, то ми вважаємо за доцільне проаналізувати і порекомендувати для використання на заняттях з іноземної мови професійного спрямування та у професійній діяльності, сайти, що пов'язані безпосередньо зі

сферою соціальної роботи. Зокрема:

Ministère des Solidarités et de la Santé. Сайт Міністерства солідарності та охорони здоров'я. Тут є веб-сторінка «Les métiers du travail social», яка детально описує всі професії у Франції, пов'язані зі сферою соціальної роботи [2]. Таку інформацію можна використовувати не тільки для роботи з курсу іноземної мови, а й на професійно орієнтованих дисциплінах «Вступ до спеціальності», «Теорія та історія соціальної роботи» тощо.

Diplomeo. Цей сайт допомагає абітурієнту зорієнтуватися у виборі професії, а головне знайти заклад, який підходить майбутньому студенту. Зокрема, на цьому сайті є веб-сторінка, яка детально описує, яким може бути навчання і де, щоб стати соціальним працівником [3].

OASIS – Le Portail du Travail Social. Сайт, на якому можна ознайомитися з різноманітними проблемами у соціальній роботі [4]. Тут подані останні новини, статті, пропозиції щодо роботи тощо.

Studyrama. Сайт присвячений освіті і навчанню у Франції. Зокрема тут є веб-сторінка «Travail social: quelle école pour quel métier?» [5], яка допомагає зорієнтуватися у світі професій соціальної роботи.

Les travailleurs sociaux libres. Сайт детально розповідає про професію соціального працівника [6].

CAIRN.INFO. Сайт, який презентує різноманітні наукові журнали на соціальну тематику. Зокрема, тут можна знайти тексти статей про соціальну роботу [7].

Érudit 20. Як і попередній, сайт дає можливість ознайомитися з номерами наукових видань на соціальну і соціально-педагогічну тематику. Наприклад, статтю «Travail social et intervention sociale en France» [8].

OTSTCFQ. Сайт Ордену соціальних працівників, сімейних та шлюбних терапевтів Квебеку (Ordre des travailleurs sociaux et des thérapeutes conjugaux et familiaux du Québec). Сайт присвячений роботі організації. Також тут є цікава сторінка, яка присвячена прийому на роботу, де подані вимоги до освіти, анкета тощо [9]. Тобто тут студенти, крім професійної лексики, можуть ознайомитися з правилами прийому на роботу у Канаді.

ANAS. Сайт Національної асоціації асистентів соціальної роботи (Association nationale des assistants de service social), який розповідає про саму організацію, останні новини у сфері соціальної роботи [10], подаються корисні посилання, думки, огляди тощо .

DRJSCS Ile-de-France. Сайт Департаменту молоді, спорту та соціальної згуртованості в Іль-де-Франс (Direction de la jeunesse, des sports et de la cohésion sociale (DRJSCS) d'Île-de-France) розповідає про соціальні ті інші проблеми молоді. Одна з веб-сторінок присвячена державним ступеням із соціальної роботи, де дуже детально розкривається це питання [11].

Процес пошуку та відбору матеріалів для практичних занять з іноземної мови за професійним спрямуванням є важким завданням для викладача іноземної мови, яке вимагає значних витрат часу та творчого бачення щодо адаптації автентичних документів галузі соціальної роботи.

Оскільки сучасні студенти є активними користувачами всесвітньої мережі, основним завданням викладача є грамотно зорієнтувати їх у вивченні іноземної мови. За умови розумного керівництва Інтернет-джерела будуть сприяти підвищенню інтересу і мотивації студентів до вивчення французької мови, розширенню їх самостійної роботи, викликати зацікавленість до пошукової діяльності, підтримуючи прагнення до наукової роботи, розширенню знань зі спеціальності.

Література

1. Challe O. Le français de spécialités / Odile Challe. – Paris : CLE International, 2000. – 153 p.
2. Les métiers du travail social [En ligne] // Ministère des Solidarités et de la Santé. – Disponible: <https://solidarites-sante.gouv.fr/metiers-et-concours/les-metiers-du-travail-social/>
3. À la recherche d'une formation Travail social qui vous fera réussir? [En ligne] // Diplomeo. – Disponible: <https://diplomeo.com/formation-travail-social>
4. OASIS – Le Portail du Travail Social [En ligne]. – Disponible: <https://www.travail-social.com/>
5. Travail social: quelle école pour quel métier? [En ligne] // Studyrama. – Disponible:

[\[https://www.studyrama.com/formations/specialites/social-4903/travail-social-quelle-ecole-pour-quel-metier-78010\]](https://www.studyrama.com/formations/specialites/social-4903/travail-social-quelle-ecole-pour-quel-metier-78010)

6. Les travailleurs sociaux libres [En ligne]. – Disponible:

<https://www.travailleurs-sociaux-libres.fr/qu-est-ce-qu-un-travailleur-social>

7. Dauphin S. Le travail social: de quoi parle-t-on? / Sandrine Dauphin [En ligne] // Informations sociales. – 2009/2. – n 152. –

Disponible: <https://www.cairn.info/revue-informations-sociales-2009-2-page-8.htm>

8. Travail social et intervention sociale en France [En ligne] // Érudit 20. – Disponible:

<https://www.erudit.org/fr/revues/nps/2014-v26-n2-nps01770/1029275ar/>

9. Diplômé en travail social en France (DEASS) [En ligne]

// OTSTCFQ. – Disponible: <https://beta.otstcfq.org/devenir-membre/obtenir-un-permis-de-travailleur-social/diplome-en-travail-social-en-france-deass>

10. ANAS [En ligne]. – Disponible: <https://www.anas.fr/>

11. Diplômes d'Etat en travail social [En ligne] // DRJSCS Ile-de-France. –

Disponible: <http://ile-de-france.drjscs.gouv.fr/spip.php?article113>

Воробйова В.В., студентка

Биндас О.М.,

к.п.н., доцент кафедри

романо-германської філології

ДЗ «Луганський Національний університет

імені Тараса Шевченка»

Автентичний текст та його роль у навчанні іноземним мовам

В останні роки значно підвищився інтерес до автентичних текстів як важливого засобу навчання іноземних мов. Робота з автентичними текстами відіграє провідну роль у пізнанні культури країни, мова якої вивчається, у створенні мотивації, підтриманні інтересу, забезпеченні взаємозв'язку навчання із життям. Так, Е. Г. Азімов і А. М. Щукін розуміють автентичний текст як “реальний

продукт носіїв мови, який не призначений для навчальних цілей і неадаптований для потреб учнів. Автентичний матеріал характеризується природністю лексичного наповнення і граматичних форм, ситуативною адекватністю мовних засобів” [1, с. 380]. Саме автентичний текст передає всі деталі ті стилістичні особливості іноземної мови. Його автентичність дозволяє читачам поринути в реалії, які притаманні іноземній культурі і не типові для рідної. Працюючи з неадаптованими матеріалами, студенти не лише виконують граматичні або лексичні вправи, вони відкривають нові та незнайомі для них поняття. Мотивація до оволодіння іноземним тестом при цьому стрімко зростає.

На нашу думку, зміни соціально-економічних умов не могли не позначитися на соціально-психологічному та психолого-педагогічному портреті учнів, характері їх участі в суспільно-політичному житті та професійній діяльності, а також на методику викладання гуманітарних дисциплін і, зокрема, іноземних мов. У зв'язку з цим, особливу зацікавленість у студентів викликає використання для навчання автентичних наукових, науково-популярних і політичних матеріалів. Виділяємо наступні фактори. По-перше, більшість автентичного матеріалу є інтерв'ю та дискусії, тобто мова діалогічного характеру. Матеріал подається у формі, що полегшує засвоєння нової інформації за допомогою питань, перефразування, пояснень, уточнень, що робить мову більш структурованою. По-друге, студент стає співучасником міжособистісного спілкування не з віртуальним автором, а з реальною людиною, отримує можливість зробити свої власні висновки на основі усної мови, за своєю природою більш експресивною, емоційною, яка надає сильний вплив на адресата. По-третє, з розвитком технічних засобів доступ до Інтернет-ресурсів не передбачає для користувача ніяких труднощів. Таким чином, інформування користувача стає доступнішим, оперативнішим і простішим [2, с. 82-83].

Для навчання читання відповідно до вимог базового рівня учні вчать читати різні типи текстів: художні, науково-популярні, публіцистичні (газетні, журнальні статті), функціональні (вивіски, оголошення, карти, плани, таблиці, рекламні проспекти та ін) Читання вголос виступає, з одного боку, як засіб для вдосконалення

техніки читання та артикуляції учня, а з іншого – у своїй допоміжній комунікативній функції: перед учнями постають ситуації, коли вони повинні прочитати знайомий текст іншим людям, щоб ознайомити їх з невідомим змістом, або знайти речення з тексту для аргументації своєї точки зору. Читання про себе є основною формою читання. Адже саме в процесі самостійного оволодіння текстом триває робота з удосконалення та розвитку умінь, необхідних для розуміння прочитаного як на рівні значення, так і на рівні сенсу [2, с.85]

Варто зазначити, для того, щоб перейти до засвоєння мови в її природному стані, слід використовувати вправи з ситуативною основою. Для цього слід підбирати вправи, що нагадують реальні ситуації спілкування. При цьому в самому процесі навчання слід звертати увагу учнів на розбіжності між розмовною і літературною мовою, офіційною і неофіційною мовою, на відмінності в засобах вираження думки людьми різного віку, соціального статусу. Автентичні тексти повинні містити сучасну і загальновідому для носіїв мови інформацію. Окрім цього, сучасні автентичні тексти, як правило, супроводжуються автентичними малюнками, ілюстраціями, схемами і таблицями, які сприяють смисловій здогадці, покращують точність і повноту розуміння, допомагають утримувати в пам'яті послідовність викладених у тексті фактів і подій.

Отже, робота з автентичними текстами дозволяє в навчальних умовах показати прагматичні соціокультурні ситуації, підвищити взагалю мотивацію учнів до опанування іноземною мовою, створити психологічний комфорт, розвинути довільну і мимовільну пам'ять, сприяє підвищенню комунікативно-пізнавальної мотивації, формує лінгвокраїнознавчу і інтеркультурну компетенцію, позитивно впливає на особистісно-емоційний стан учнів, забезпечує можливість одночасного звернення до мови та культури іншої країни.

Література

1. Полонська Т.К. Автентичний текст як основний структурний компонент навчальних посібників елективних курсів з іноземних мов у для учнів профільної школи (на прикладі навчального посібника “Culture and Art of Great Britain”) [Електронний ресурс] - Режим доступу:

<http://ipvid.org.ua/upload/iblock/8e9/8e9d6e9cb2837ff018005a5f2161ce32.pdf>

2. Нипадимка А.С., Сарновська Н.І. Роль автентичних текстів у навчанні іноземним мовам майбутніх фахівців-міжнародників / А. С. Нипадимка, Н. І. Сарновська // Молодий вчений. - 2016. - № 4.1. - С. 84-86.

Hanushchak K.M., eine Studentin
Wissenschaftliche Betreuerin – Makoviei O.N.,Assistenzlehrerin
National M. J. Schukowskyj Universität für Luft- und Raumfahrt
"Kharkiv Aviation Institute", Kharkiv

**MOTIVATION UND KREATIVITÄT IM
DEUTSCHUNTERRICHT**

Moderne Bildungstendenz konzentriert sich auf die freie Entwicklung des Menschen, kreative Initiative, Selbständigkeit, Wettbewerbsfähigkeit und Mobilität der zukünftigen Spezialisten und Geschäftsmänner. Im pädagogischen, psychologischen, kulturellen Raum entwickelte sich praktische Notwendigkeit der qualitativen Fremdsprachenerlernung. Unsere Schüler müssen gründliche Sprachkenntnisse in der Schule bekommen.

Wir lernen Deutsch als zweite Fremdsprache, deshalb muss ich, als Deutschlehrerin, die Kinder zum Deutscherlernen wesentlich motivieren. Derzeit lernen weltweit etwa 20 Millionen Menschen die deutsche Sprache.

Deutsch als zweite Fremdsprache nach dem Englischen muss wieder mehr an Gewicht gewinnen. Darum ist unser Ziel, das Interesse für die deutsche Sprache zu entwickeln. Für mich wurden die Worte vom berühmten Pädagogen Johann Pestalozzi ein Motto: „Vollwertig sind nur jene Kenntnisse, die das Kind selbst erzielt hat.“

In unserer Zeit ist es wichtig, solche Verfahren zu finden, damit die Schüler eine Fremdsprache mit Vergnügen lernen können. Dazu gebrauche ich verschiedene interaktive Technologien: “Kreis der Ideen“, „Gehirnsturm“, „Expressbefragung“, “Kofferpacken“, “Schatz der Gruppe“, „Ich bin stolz“, „Erwartung“. [1]

Meiner Meinung nach brauchen die Kinder für die Erlernung der Sprache keine Noten, keine Lehrbücher, nur Kommunikation: mehr

sprechen, weniger abstrakte Themen auswendig lernen. Spiel in der Deutschstunde ist mein Hobby.

Beim Spiel haben die Kinder keine Angst vor dem Sprechen. Je nach dem Alter meiner Erzieher haben wir Kartenspiele, Puppenspiele, Ratespiele, Kettenspiele, Pantomimespiele, Körpersprache: Mimik, Gestik, Augenkontakt [2].

Mein Traum, frei mit den Kindern zu kommunizieren, ging in Erfüllung, als wir in diesem Jahr im englisch-deutschen Sprachlager arbeiteten. Die Kommunikation brachte uns Spaß. Die Lagerteilnehmer waren Schauspieler, Moderatoren, Reiseführer, Sportlehrer. Als Motivierungsmittel dient auch ein Lied. Mit Vergnügen und Freude singen die Kinder in der Deutschstunde. Das sind grammatische, lexikale, thematische Lieder. Die älteren Schüler bereiten verschiedene Projektarbeiten vor, wo sie über die deutsche Bands erzählen, sogar ihre Lieder singen.

Ich versuche mit meinen Schülern eine interessante Reise in das Reich der Ideen und der Kreativität zu machen und eröffne auf spielerischer Weise den Zugang zur deutschen Sprachpraxis.

Bibliografie

- 1.Hartung, Regine: Spielerisch Deutsch lernen, Hamburg. – 2000. – 212 s.
- 2.Kainzbauer, Hildegard: Körpersprache und „Status“ im Unterricht. In: DaF-Unterricht im Wandel. Heft 25/2012, S 11.

Ivanysh V.V., student

**Scientific supervisor – Yuvkovetska Yu. O., Candidate of
Philosophy, Associate Professor**

**Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv
Innovative Technologies of Teaching Romance-Germanic
Languages**

Nowadays, in the world of globalization and reformation, one of the key competences that a person has to possess is a foreign languages. This knowledge is required for all professions, without exception, for example, physicists, biologists, managers, mathematicians are different in the direction, but all use foreign languages, and most often English or German. Foreign language became the main means of communication. If a manager or businessman does not know at least one foreign language,

he will not be able to read any foreign publication and communicate with his colleagues from other countries, and therefore they will be completely isolated from professional career growth and development. That is why, it is so important not only to maintain the existing technologies of teaching a foreign language in educational institutions at an appropriate level, but also constantly introduce new ones [1].

When studying a foreign language, students have a number of problems, one of which is low motivation. In such cases, interactive technologies are valuable for use, because they create such conditions when a student is successful and intelligent. Interactive learning involves some methods of collaboration in the learning process [2].

The emergence of innovative media technologies has provided a platform for and enhancement of the traditional model of teaching Romano-Germanic languages. New technologies are developing in parallel with the increasing of using foreign languages and changing the nature of intercultural communication. The role of online education is increasing, which makes knowledge accessible to all, independently from the place of residence and social status.

Let's consider our question on the example of teaching English. According to the statistics of the last decade, the percentage of fluent Ukrainian speakers has increased significantly, as English language methods have become more professional and accessible. Teachers from schools and universities have access to information on the Internet, to different resources, such as various books, training courses and webinars. They got plenty of different resources to improve and modernize their qualifications.

At the beginning of the XVIII-XIX century a grammar-translation method known to Soviet teachers arose - the basis of the study was the translation of texts of the same type and the study of grammatical structures. If we analyze this process, we can assume that this was due to the fact that for a long time in the educational institutions studied Latin - a dead language, which could be explored just by translating texts, because living media of the language was not already in the Middle Ages [1]. Despite some complaints, this method has a number of advantages. Firstly, it really allows you to study grammar at a very high level. Secondly, this method is suitable for people with highly developed logical

thinking, for which it is natural to perceive the language as a collection of grammatical formulas [3].

In the future, direct, oral, and audio-visual methods developed through which vocabulary is introduced in various ways - through speaking, listening, and video, which is often accompanied by the study of grammar in the form of models. In these methods, the main purpose was to teach oral speech, and then taught you read. The basis of most of these methods was learning - vocabulary, grammar, or syntax [1].

Relatively recently, a communicative method has been introduced, where the main thing is the modeling of real communication, conversations with the barrier of speech. Also, today the situation is different: there are plenty of resources with native language - so much that we are sometimes even confused in dialects, accents and other types of living foreign language. There are plenty of applications for the phone that will help immerse yourself in the English language, for example HelloTalk, HiNative and TripLingo. Teachers of some private courses are actively using these applications to enable students to learn the language, even when traveling in a vehicle, or are in the queue at the store.

The development of teaching methods is extremely closely associated with the development of language science - linguistics. Scientists once believed that the process of studying the second language completely coincided with the assimilation of the first - but it is not. Today, scientists cannot say exactly how the first or second language is absorbed - they only know that these processes are different. To my mind, more languages you know more all-round educated you are. Also, every new language is dissimilar and it will be new experience with new grammar and vocabulary base.

A relatively new method is to combine different work types: pairs, groups, work with authentic materials. Students communicate with each other, hear each other's mistakes, analyze and correct each other and explain their faults. So they learn new information at the subconscious level. In some schools after classes, students also attend language clubs that discuss interesting topics such as movies, music, TV shows, sport and art or some moral and mental troubles. So, it will rise English level and move it to native. Effective collaboration and communication serve as the basic components of such learning, which aims at solving problems commonly, gaining monolingual speech skills, responsibility, critical

thinking and achieving meaningful results. That is why, the learning process should be activated by the use of interactive technologies, depending on the purpose set before it.

There is guided discovery learning method. It is based on the fact that students absorb material (elements of language) that they are interested in and which they find independently, rather than the one that the teacher suggests. The teacher gives an example of the target language, an audio recording or a video file with a speech turn and gives a task - to find a pattern, an example in other sources or similarity with them. So the process of teaching goes without coercion and overwork, and as easy as possible. A student survey was conducted that showed students' readiness for independent work methods, as well as their advantages in the form of homework preparation.

The results of the survey showed that 75% of students prefer creative types of independent activities (such as searching for information on the Internet, writing and protecting abstracts, creating wallpapers, video films, etc.), 80% of respondents prefer to do homework in the group, 95% believe the information received in the classroom insufficient and would like to regularly exchange additional information.

Foreign language teachers have an extremely wide range of manuals, textbooks, and additional materials for lessons. That tutorial is not the main thing in the study, the main thing is the teacher. After all, he or she can modify resources according to their own learning structure. Difficult and even more important task for the teacher - the ability to combine different tasks and materials into a logical chain that will be interesting for students.

One of the ways to teach a foreign language for students is to use podcasting in the learning process. Podcasts have started to be used since 2004. They are distributed free of charge on the Internet and are publicly available. Popular services for listening to podcasts are YouTube channels of famous and inspired bloggers and TED Talks, Red Table Talks etc. TED Talks is the generic name of more than 1,500 speeches posted on the TED website, the organization's website, whose motto sounds "Reasonable Ideas". People who are often ahead of their ideas for Nobel Laureates, thinkers and public activists, multimillionaires and

young geniuses are invited to proclaim "speeches of their lives." Therefore, watching TED Talks is like having access to the World Bank of Brains. Teachers can use, configure, and completely convert any video as they need, or create their own video tutorial based on any video from the Ted-Ed channel on YouTube. Thus, intuitive and easy-to-use video tutorials help teachers make their training courses more individualized.

Innovation are created by people and depends on them. This approach is focused on the development of the potential of the teacher as a key element of the whole system. Hence the need for constant and continuous education of the teacher in the process of his pedagogical activity, creation and introduction of new technological and creative approaches to educational activities [4]. The teacher must be the founder of the research, creative process, mentor, consultant, organizer of the independent activity of the participants and be involved in global educational space. Twenty-thirty years ago it was thought that the teacher knows everything. Nowadays we have come to the right conclusion - it's impossible to know everything, nobody knows everything, but we have to work in the direction that we have chosen. As the world is developing very rapidly, nothing is in place. This also applies to teachers. So, a modern teacher is one who develops him- or herself and this encourages her students.

Thus, the innovative technologies that we are contemplating today are essentially complementary to the various research methods. In exchange for a monotonous work, an intellectual creative search arrives, in which a new type of person is formed, active, focused on constant self-organization and development. Unlike the old teaching methods, the new ones are more interesting and brighter. Educational institutions should actively use innovations to make learning more productive. Romano-Germanic languages the most common in the world, and therefore the most important for study. They are the main means of communication in society. So, is someone interested to be educated by book which was publish in 1985 or to just write grammar exercises? One of the biggest tool to learn something new is motivation. Modern educational system must provide students not only with correct grammar base but with ideas and understanding why they should do it.

References

1. Як це – сучасно викладати іноземні мови. URL:
<http://nus.org.ua/view/yak-tse-suchasno-vykladaty-inozemni-movy/>
2. Іноваційні методи та прийоми у викладанні іноземних мов. URL:
<http://interconf.fl.kpi.ua/ru/node/1208>
3. Граматично-перекладний метод. URL:
<https://sites.google.com/site/howtolearnfasttips/home/najbils-efektivni-metodi-vivcenna-inozemnoie-movi/gramaticno-perekladnij-metod>
4. Инновационные технологии преподавания иностранных языков в вузе. URL: <https://www.natural-sciences.ru/ru/article/view?id=34266>

Кириченко А.С., студентка

Науковий керівник – Биндас О.М., к.п.н.,

доцент кафедри романо-германської філології

ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Лисичанськ

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Відомий американський вчений, педагог та філософ Джон Дьюї сказав: “Якщо ми будемо вчити сьогодні так, як ми вчили вчора, ми вкрадемо у наших дітей завтра». Ми повністю погоджуємось з цим висловом, бо вважаємо, що в наш час нові інформаційні технології інтенсивно впроваджуються в освітній процес України та наша освіта набуває нових рис. Поява Інтернету стимулює бажання вчитися і також збільшує швидкість подачі якісного матеріалу в рамках одного уроку. Використовуючи інтернет –ресурси сучасні викладачі сприяють розвитку пізнавального інтересу учнів, оскільки дозволяють доповнити існуючі підручники новим та захоплюючим для учнів матеріалом.

Питання впровадження Інтернет-технологій в сучасну освіту та їх застосування під час навчання іноземних мов, є досить актуальним. Застосування Інтернет-мережі як засобу навчання іноземної мови реалізує багато цілей таких як завдання навчального та виховного процесу [1]. Навчальні цілі містять опануванням

знаннями, уміннями та навичками; розвиваючи цілі передбачають розвиток інтелектуальної, та діяльнісно-поведінкової сфери особистості; виховні цілі – формування наукового світогляду, моральної, художньо-естетичної тощо[2].

Доведено, що продуктивність навчання збільшується у разі використання наочних ілюстрацій, а мультимедійні засоби об'єднують як відео-, аудіо-матеріали так і ілюстрації, таблиці тощо на одному носії [3].

Наприклад, для навчання граматики і фонетики ми можемо застосовувати електронний посібник «Професор Хігінс». Ця мультимедійна навчальна програма з англійської мови містить в собі інтерактивні вправи. Складається з теоретичного розділу (правила, схеми, що пояснюють приклади) та практичного (вправи).

Якщо нам потрібно удосконалити навички аудіювання ми маємо можливість використовувати матеріали таких сайтів, як: English 4 kids або Randall's ESL Cyber Listening Lab.

При підготовці учнів до іспитів таких як ДПА або ЗНО до розділу «Лексика», ми можемо використовувати, такий он-лайн словник як www.thesaurus.com він надає можливість опрацювати не тільки з визначенням слова, але і дозволяє підібрати до нього синоніми, антоніми, наочно уявити поле використання слова, що, на нашу думку, особливо зручно при роботі з фразовими дієсловами і сталими виразами.

Отже, систематичне застосування інтернет-мережі на уроках іноземної мови - це один з найефективніших засобів навчання школярів, який дозволяє повно реалізувати цілий комплекс методичних, дидактичних, педагогічних і психологічних принципів. У навчальному процесі Інтернет служить функціональним засобом для досягнення навчальних цілей.. Однак треба зазначити, що мережеві технології слід використовувати як засіб підтримки професійної діяльності вчителя, модернізації навчального процесу. Мережа-інтернет не може замінити вчителя на уроці. Необхідно ретельно планувати час роботи з мережею-інтернет на уроці і використовувати її саме тоді, коли це дійсно необхідно.

Література

1. Кремень В. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті і формування інформаційного суспільства // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах, 2006. – № 6. – С. 4
2. Войтко С.А. Об использовании информационно-коммуникационных технологий на уроках английского языка // Интернет-журнал Фестиваль педагогических идей «Открытый урок», 2004 – 2005. <http://festival.1september.ru/articles/415914/>.
3. Teaching English British Council BBC [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.teachingenglish.org.uk/>.

Kolomiets Vita, eine Studentin
Wissenschaftliche Betreuerin–Makoviei O. N., Assistenzlehrerin
National M. J. Schukowskyj Universität für Luft- und Raumfahrt
"Kharkiv Aviation Institute", Kharkiv

FREMDSPRACHEN PER FERNSTUDIUM LERNEN

Wir leben in einer globalisierten Welt, fremde Sprachen lernen wird immer wichtiger für den Beruf. Und einfacher. Neben den klassischen Volkshochschulen und Sprachzentren gibt es über das Internet die Möglichkeit, sich mit anderen zu vernetzen und sich gegenseitig zu unterrichten [1].

Sprachkenntnisse werden heute durch die Internationalisierung von Unternehmen und dem wachsenden globalen Austausch immer wichtiger.

Durch die vermehrt angebotenen Fernstudiengänge im Bereich Sprachen ist eine Vereinbarung von Berufsalltag und Weiterbildung in einer Fremdsprache möglich.

Die Kenntnis einer Fremdsprache kann sowohl im Beruf als auch im Alltag entscheidende Vorteile bringen oder einen Traum erfüllen. Eine freiere Zeiteinteilung und Anpassung an das eigene Lerntempo ist mit den angebotenen Fernstudienkursen im Fachbereich Sprachen möglich.

Was ist ein Fernstudium überhaupt [2]?

Im Gegensatz zu einem „normalen“ Präsenzstudium an Hochschulen findet das Fernstudium überwiegend außerhalb von Hörsälen statt. Somit sind Fernstudiengänge auch für Schüler, Berufstätige, Auszubildende, aber natürlich auch für Studenten gedacht, die neben ihrem eigentlichen Studium zum Beispiel eine Sprache neu lernen oder bereits vorhandene Kenntnisse perfektionieren möchten.

Wenn Sie sich für das Sprachenlernen per Fernstudium entschieden haben, erhalten Sie besonders aufbereitete Unterlagen mit meist multimedialen Inhalten. Präsenzveranstaltungen sind selten. Sie können fast alle erdenklichen Sprachen per Fernstudium lernen.

Ein großer Vorteil eines Fernstudiums ist die große Flexibilität: Dank der unterschiedlichen Varianten mit keinen, wenigen oder etwas mehr Präsenzveranstaltungen sind Sie kaum beziehungsweise gar nicht zeitlich und örtlich gebunden. Sie können dann lernen, wenn Sie Lust und vor allem Zeit haben. Das hilft besonders dann, wenn Sie berufstätig bzw. in der Ausbildung sind oder ein anderes Studium absolvieren. Auch mit Kindern können Sie problemlos einen Sprachkurs an einer Fernuniversität absolvieren. Sie selbst bestimmen Intensität und Länge des Lernens und sind somit sehr flexibel.

Der wohl größte Nachteil eines Sprachkurses per die fehlende Motivation sein. Wenn Sie per Fernstudium eine Sprache lernen, müssen Sie sich selbst immer wieder motivieren, Ihr persönlich gestecktes Pensum zu absolvieren, um Ihre Ziele zu erreichen. Mit Kindern, als Berufstätiger oder Student sind Sie zwar enorm flexibel, aber auch immer der Gefahr ausgesetzt, dass Sie mangels Motivation oder weil Sie gestört werden, nicht so vorankommen, wie Sie es geplant haben [3].

Das Lernen einer Sprache per Fernstudium hat sowohl Vor- als auch Nachteile. Sie sollten sich ausgiebig informieren und ausloten, welcher Weg der für Sie sinnvollere und zielführendere ist.

Falls Sie also schon einmal in Erwägung gezogen haben, einen Sprachkurs zu besuchen und die Anfahrtszeiten zur Bildungsstätte und feste Termine für Sie aufgrund Ihrer privaten und beruflichen Auslastung nicht in Frage kommen, dann sind Fremdsprachenkurse genau das Richtige. Dort können Sie bequem von zu Hause lernen und sich Ihre Zeit individuell einteilen.

Bibliografie

1. Fleischer W. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache / W. Fleischer, G. Michel. – Leipzig : VEB Bibliographisches Institut, 1975. – 375 S.

2. Богомолов А.Н. Научно-методическая разработка виртуальной языковой среды дистанционного обучения иностранному языку // Интернет-ресурс URL.: <http://www.dist-learn.ru>.

З.Садоян Р.Э. Начальный этап построения системы мультимедийного дистанционного обучения иностранным языкам. М., 2006.

Кондратович Ю. Г., студентка
Науковий керівник –Степикіна Т. В., к.ф.н., доцент
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Старобільськ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Дослідники вітчизняної та зарубіжної методичної науки вважають лексичну компетенцію базовою в процесі навчання іноземної мови. Світові економічні процеси останніх десятиліть призвели до модернізації у вітчизняній освітній системі і переорієнтації поглядів на цілі, зміст і принципи навчання іноземної мови.

Актуальність даної проблеми визначається потребами поліпшення якості підготовки з іноземної мови учнів старших класів, пов'язаними з орієнтацією сучасної освіти на міжнародні стандарти, а отже, необхідністю пошуку нових шляхів удосконалення процесу навчання; та недостатньою розробленістю питань формування англомовної лексичної компетенції учнів старших класів засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

У ряді наукових досліджень С. О. Сисоєва, Л. П. Яненко, П. І. Сердюкова, Г.І. Подосиннікова, М.Ю. Онищенко, Є.В. Долинський, Н.Ю. Дроздович, та ін. проаналізовано різні аспекти навчання лексиці. питання. *Мета дослідження* – дослідити теоретичні аспекти розвитку лексичної компетенції учнів старших класів на уроках іноземної мови засобами інформаційно-комунікаційних технологій у закладах загальної середньої освіти.

На сьогодні перед освітою ставиться складне завдання – підготувати сучасних школярів до життя в умовах інформаційного і полімовного суспільства, що висуває вивчення іноземних мов на перше місце, а інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)

визначає як найбільш ефективний засіб, що сприяють рішенню поставленого завдання.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках іноземної мови є перспективним напрямком [1, с.16].

Л.С. Нигай вважає, що нові комп'ютерні технології дозволяють підійти до перетворення ІКТ у сильний засіб освіти, в якому змодельовані всі аспекти процесу навчання – від методичного до презентаційного [2, с.117].

Наявність таких засобів дає викладачам можливість планувати такі види діяльності, які вносять елемент зацікавленості в навчальний процес. Вони дозволяють створити активне кероване комунікативне середовище, у якому здійснюється навчання. Взаємодія учнів з комп'ютером, таким чином, із простого обміну інформацією або виконання команд перетворюється на багатогранну діяльність у цьому середовищі, завдяки чому перед учнем відкриваються дійсно необмежені можливості [3, с.182].

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання іноземних мов має цілий ряд переваг: навчальний матеріал краще сприймається і легше запам'ятовується учнями; економне використання навчального часу; індивідуалізація навчання, визначення глибини і послідовності засвоєння, темпу роботи; скорочення видів роботи, що втомлюють учнів; використання різних аудіовізуальних засобів навчання (графіки, звуку) для збагачення і мотивації навчання, наочного та динамічного подання матеріалу; інтенсифікація навчання та підвищення рівня мотивації; формування самооцінки учнів та створення умов для самостійної роботи.

Усі перелічені переваги комп'ютерної форми навчання допомагають вирішити основне завдання мовної освіти – формування у сучасних старшокласників ключових компетенцій.

Сучасні ІКТ можуть широко використовуватися для ознайомлення учнів з новим мовним матеріалом, новими зразками, на етапі тренування та застосування знань, навичок і вмінь. За їх допомогою старшокласники мають можливість виконувати такі види навчальної діяльності: тренувати правопис; вивчати лексичний матеріал; удосконалювати розуміння аудіотексту; розвивати техніку

читання; вивчати граматику; навчатися писемного мовлення; тренувати вимову.

За допомогою Інтернету студенти мають доступ до інформації, включаючи аудіювання, читання і письмо. Учні можуть працювати в комунікативному середовищі в реальному часі або обирати засоби, які дадуть їм змогу створити і перевірити повідомлення; зайти на форум і поспілкуватись з одним або декількома співбесідниками. Електронна пошта дозволяє школярам підтримувати зв'язки з носіями мови, спонукає їх до діалогу з ними.

Таким чином, на основі визначених дидактичних переваг інформаційно-комунікаційних технологій над традиційними, зробимо висновок щодо навчально-методичної адекватності їх використання для формування в учнів старших класів лексичного та інших видів компонентів іншомовної компетенції.

Література

1. Носенко Є. Л. Використання ІТ в освіті / Є. Л. Носенко // Освіта. -2001. -№ 7.
2. Нигай Л.С. Использование ИКТ для формирования коммуникативной компетентности на уроках английского языка [Текст] / Л.С. Нигай // Педагогическое мастерство: материалы III междунар. науч. конф. (г.Москва, июнь 2013г.). – М.: Буки-Веди, 2013.
3. Кужель О.М. Використання персонального комп'ютера у вивченні іноземних мов / О.М. Кужель, // Нові інформаційні технології навчання в навчальних закладах України: Науково-методичний збірник Педагогіка. Вип.8 /Редкол.: І.І.Мархель (гол.ред.) та ін. – Одеса:Друк, 2012. – 242 с.

Krykun K.S., student
Scientific supervisor – Yuvkovetskaya Y.O., Candidate of
Philosophical Sciences, Associate professor
Kyiv national University of Trade and Economics, Kyiv
MUSIC AND SONGS AS INSTRUMENT OF STUDYING OF
ENGLISH

Most of people like to listen to music, without realizing as it influences the person and his mentality up to the end. Sometimes music

causes excess energy, and at times has the weakening effect, it treats and inspires. It can inspire and help with studying of English.

We often hear that it is the best of all to learn a foreign language, having got to the carrier environment. But not all have such opportunity. The way out is immersion to the world of colloquial English by means of listening of English-language songs.

What does songs such good method of studying of language?

In fact, it develops our memory and thinking. There are scientific data which show how music can help to acquire to pupils who learn a foreign language grammar, to increase a lexicon and to improve writing. There is so-called "Mozart's effect", that is the correct music positively influences children and helps them to improve brain activity and to increase intellectual level.

Music reflects the life and traditions of certain cultures. Songs and music almost always contain many useful words, phrases and expressions. And as target audience - native speakers, songs and music include a modern spoken language. The language used in songs is live if to choose the necessary music.

Also we have to get acquainted with an English sound. Hearings of songs will also allow to concentrate attention on your pronunciation and understanding of a rhythm and step of English.

Let's "get stuck" English into our head. There are a lot of words and sounds in composition repeat, and it allows to remember them easily. You, probably, already know it. Music has unclear ability to get stuck in our heads. Melodies and lyrics often get into our thoughts and play in our head again and again. All this will help you to learn English through songs as you will be able easily to remember lexicon and phrases. Actually, through a short period you will almost not be able to forget them.

Songs cause in us feelings, dreams and memories. Our relationship with music deep, powerful is also extremely useful. It is a key which opens our emotions, influences our mood and moral and a physical state improves ours. If something emotional, then, of course, it is also easier to remember it.

If we work hard by such method of the studying it will become an easy habit to understand English. One of the reasons for which it is difficult for people to learn a foreign language - they have no additional minute a day to devote themselves to study. But when we learn English

through songs, we don't need too much time because we can take music with yourself where we were is not necessary. We can listen to English-language songs which play in the car, in kitchen and in soul. And, selecting music which is pleasant to us, we can listen to the same material again and again, without boredom.

Music teaches us the English culture. Music gives us an idea about English-speaking culture and of how English-speaking people think and feel. Acquaintance to popular songs and performers gives us the chance to talk to our friends who speak English.

Lyrics cannot almost be forgotten, from time to time we will listen to this song or songs (especially if they are pleasant to us). Understanding of the text is an important element in studying of a song, without it the full feeling listened is impossible. We can check understanding by yourself, writing down the text during listening of an audio recording and then to verify with official option. We should not be upset if in any moments we had mistaken, even native speakers not always distinguish lyrics from the first time accurately [1].

Of course, this way of studying of English also has the features.

Firstly, we have to try to listen to the song and to watch at the same time words. We can honor the website where there are words to all English-language songs «Genius». Plus of this website is that besides lyrics, all articles about various actors and novelties of music are written there only in English. And reading helps us with achievement of our purposes not only in life, but also with a learning of foreign languages.

Secondly, we have to think of the maintenance of the selected song. Then we should to write out and make the translation of all unknown words. And after that we have to listen to the song again and perhaps, we change the opinion on about what actually this actor sings.

One more advice, we should listen to as much as possible songs. Of course, not all melodies are pleasant to us, but each composition has different words. Therefore, the more you listen, the more new words you learn. Also we can learn the song completely, it will be great advantage as we train the memory and also it will be so much simpler to remember new words.

Also we can listen to songs of YouTube because except huge assembly of the latest English-language songs, it is possible to include

subtitling in English to them and thus to study and remember the English words [2].

To all of us there comes the period when training becomes more difficult. Thanks to music it is possible to get rid of difficulties. According to Ralf Emerson Waldo, the American philosopher, music teaches us to think eloquently. Therefore, just listen to music (especially classical) during training – it helps to relax and concentrate at the same time, to focus on a subject of studying and increases a possibility of storing of words. Besides, music eliminates or weakens other sounds which can sometimes irritate or distract us.

This subject is relevant, as knowledge of English language is impossible without communication with culture and vital realities the English-speaking countries, and a song is a youth life component in all countries. The modern youth prefers audiovisual products, but not reading traditional books. Motivation of students and their interest are major factors in a learning of foreign language. There exists several ways of increase in efficiency of teaching foreign language: use of episodes from movies, songs, comics, newspapers, magazines, audiohelpers – thanks to them the motivation of those who increases studies, in particular, students.

Using the songs in learning the language is rather actual because of several reasons. Students can join the culture of the language which they learn at once. A good ground for all round development of the student's personality is created in the process of work with the original lingo-stylistic material as the songs, which are specially selected, stimulate figurative mentality and form a good taste [3].

Learning the lyrics of a song helps us expand our vocabulary and teach us some slang/typical phrases. One of the big problems we all face, whether teaching English to children or adults, is maintaining learners' interest throughout our lessons. Consequently, we often have to be very creative in the techniques we use. What makes music such a great teaching tool is its universal appeal, connecting all cultures and languages. This makes it one of the best and most motivating resources in the classroom, regardless of the age or background of the learner.

Planning for the usage of songs in class we need:

- examine carefully what it is you want your class to learn in the lesson;
- think about the language level of our class;

- think how old are your learners?
- are there any specific cultural issues regarding the make-up of your class?
- what kind of access do we have to the song [4]?

To sum up, music is the powerful tool to use it for acquaintance to different cultures, people and their languages. Music connects across cultures and can break down barriers. So, through the music you can practice absolutely everything related to a language. After all, you learn a language to communicate. The music and the language are the same thing.

References

1. Using music while studying English – [Internet Resource]. – Retrieved: March, 2019, from: <https://english.com.ua/uk/blog/vikoristannya-muziki-pid-chas-vivchennya-anglijskoji-movi.html>
2. How music influences studying of English – [Internet Resource]. – Retrieved: March, 2019, from: <https://oxford-school.com.ua/uk/blog/kak-muzyika-vliyaet-na-izuchenie-angliyskogo-yazyika.html>
3. Bryk T.O., Petrenko E.E. Songs as the Additional Means of Motivation in the Process of English Language Learning by the Cadets of HMEI – [Internet Resource]. – Retrieved: March, 2019, from: <http://www-center.univer.kharkov.ua/vestnik/full/322.pdf>
4. How to use songs in the English language classroom – [Internet Resource]. – Retrieved: March, 2019, from: <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/how-use-songs-english-language-classroom>

Ліпковська К.А., студентка,

Войнаровська Н.В., к.пед.н., доц.

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київський національно торговельно-економічного

університету, Вінниця

ОСОБЛИВОСТІ ОДНОЧАСНОГО ВИВЧЕННЯ ДВОХ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У наш час знання іноземної мови відкриває перед людиною досить широкі перспективи. Зокрема чим більше мов ви знаєте, тим

вищі ваші шанси будь-де: на ринку праці, в подорожах, у спілкуванні з цікавими людьми з будь-якого куточку світу. У сучасному житті знання іноземних мов не тільки дозволяє людині почуватися більш успішною, але й з легкістю руйнує кордони та робить світ довкола цікавішим.

Характерною рисою сучасної освіти фахівців є спеціалізоване вивчення кількох іноземних мов: англійської (в якості традиційної інтернаціональної мови спілкування) та другої іноземної мови, а саме німецької (мови, яка поряд з англійською, іспанською, італійською та французькою, є однією з найвідоміших та найпопулярніших європейських мов). Навчання в університеті передбачає вивчення студентами спеціалізованих дисциплін, про що свідчать виконання необхідних вимог курсів, які вони відвідують. Завершення бакалаврату свідчить про оволодіння змістом навчання, та озброєння випускників вищих навчальних закладів професійними інструментами та здатністю ефективно використовувати набуті знання та уміння на практиці.

Вивчення іноземних мов – нелегке завдання, і для більшості вільне спілкування іноземною мовою має бути підкріплене постійною практикою.

У результаті цього наукова література з проблеми багатомовності 70-80-х рр. характеризується передовсім спрямованістю дослідницького інтересу на з'ясування чинників розвитку і поширення багатомовності та на питання мовного трансферу і метамовної свідомості. Зокрема ці проблеми стали об'єктом досліджень шведського психолінгвіста А. Стедьє, фінського лінгвіста Х. Рінгбома, американського мовознавця Ж. Томас та ін. А. Стедьє однією з перших зосередила свою дослідницьку увагу на проблемі освоєння другої іноземної мови. У результаті експериментального дослідження вчена довела, що навчальна діяльність фінських студентів, які вивчали німецьку мову як другу іноземну (після шведської як першої іноземної), відзначалася кращою результативністю порівняно з навчальною діяльністю студентів, які вивчали німецьку мову як першу іноземну. Результати дослідження Астрід Стедьє свідчать про частіше перенесення лексики другої іноземної мови в третю іноземну в порівнянні з першою іноземною мовою.

Окрім того, проблемам білінгвальної освіти присвячені праці багатьох вітчизняних (У.Вайнрайха, І.Дмитрієвої і О.Коровіної, А.Желєзного, Р.Кіся, І.Кононова, Л.Масенка, А.Пашкова, М.Певзнера та А.Ширіна, М.Сігуана та У.Маккі, Л.В.Товчигречка та ін.) та іноземних (В.Вакоуніг, А.Дібольда, Д.Лархер, М.Незбеда, Г.Шухардта та ін.) науковців.

Фінський лінгвіст Хакан Рінгбом свої наукові пошуки спрямував на дослідження впливів білінгвізму на процес освоєння третьої іноземної мови. Учений встановив, що успіхи двомовних учнів в освоєнні англійської як третьої мови є значно кращими, ніж результати одномовних школярів в оволодінні англійської як другої мови. У цій науковій розвідці Х. Рінгбом вводить поняття «відстань між мовами» (language distance). Під цим терміном учений розуміє типологічну схожість/відмінність між мовами. На думку вченого, мультилінгвальні мовці більш схильні переносити знання з цієї іноземної мови, з першої іноземної чи другої іноземної, яка типологічно ближча до третьої іноземної. Аналогічні висновки зробила і Дж. Томас, відзначаючи кращі успіхи учнів, які володіли англійською та іспанською мовами, порівняно з їхніми одномовними однолітками у процесі освоєння французької мови. Дошукуючись факторів, що визначають ці успіхи, дослідники вказали на більш широкий обсяг лінгвістичних знань, умінь і навичок білінгвальних учнів, які вони застосовують у процесі освоєння нових мов, та на вищий рівень розвитку так званої метамовної свідомості, що трактується як здатність до усвідомленої діяльності над мовою, її осмислення і використання [1].

Багато людей бояться братися за вивчення кількох іноземних мов, оскільки припускають, що в голові буде плутанина. Такого не станеться, якщо мови не з однієї групи, наприклад, варіант вивчення «французька-японський» має менше шансів бути покинутим після тижня вивчення, ніж варіант «англійська-іспанська».

Методи одночасного вивчення двох іноземних мов:

- Струмові словники. Якщо ви вже зважилися вивчати дві мови, купіть двомовний тлумачний словник. Наприклад, якщо ви вивчаєте французьку та китайську мови, придбайте відповідні словники. Знайти щось подібне в книжковому магазині складно, але

можна замовити в інтернеті. Цей варіант для тих, у кого одна з мов на середньому рівні.

- Вивчення має бути всебічним. Слухайте аудіо, пісні на мові, що вивчається, купіть книгу і читайте її вголос. Відмінним способом вивчення, який допомагає освоїти мову і одночасно відпочити, вважається перегляд фільмів або серіалів на мові, що вивчається.

- Намагайтеся не використовувати рідну мову, вивчаючи іноземні. Шукайте інформацію про нову мову на іноземних сайтах мови, у вивченні якого ви досягли середнього рівня.

- Рационально витрачений час. Щоб досягти максимально високого результату, розділяйте навчання на вивчення нового матеріалу і закріплення вже вивченого. На вивчення нового варто витрачати 3-4 години в добу. Щоб закріпити вивчене, вистачить приблизно 40 хвилин.

Поради досвідчених педагогів допоможуть зрозуміти, як вчити дві іноземні мови одночасно.

Отже:

- Не варто починати вивчення двох мов з нуля. Підключати другу мову слід лише тоді, коли першу доведено до середнього рівня.

- Заведіть мовний щоденник. Це хороший помічник у плануванні цілей щодо мови. Слід заздалегідь вирішити для себе, яких результатів ви хочете досягти протягом місяця, півроку, року. В щоденник можна записувати всі свої досягнення в процесі навчання, а також ставити цілі на майбутнє.

- Обов'язково чергуйте мови. Не варто займатися в один день відразу двома або більше мовами. Між ними слід робити перерву тривалістю день або два.

- Дозвольте собі відпочити. Бажано планувати заняття таким чином, щоб у вас був день на відпочинок. Продуктивність помітно підвищується, якщо знімати розумове напруження.

- Підтримуйте мотивацію. В цьому вам також допоможе мовний щоденник. Частіше нагадуйте собі про цілі: це допоможе не застрягти на половині шляху [2].

В результаті використання підходу професійності у процесі одночасного викладання двох курсів іноземних мов, а саме англійської та німецької мов, ми визначили перелік умов реалізації

набутих професійних умінь студентів: доступ до існуючих знань; прояв переваг існуючих знань: пояснення іноземною мовою ключових концепцій та зображення їх можливого використання; пояснення існуючих знань: пояснення іноземною мовою, які концепції та принципи використовуються; інтерпретація та маніпулювання даними; використання існуючих знань: підготовка чіткого комплексного аналізу іноземною мовою актуальної проблеми; формування нових знань: формулювання питань, які відображають нові проблеми.

Життя у багатомовному місті може допомогти у вивченні кілька іноземних мов одночасно. Існує кілька міст, де співіснують кілька мов - Страсбург (Франція) і Фрібург (Швейцарія), де говорять одночасно французькою та німецькою, це було б ідеальне місце для того, хто хоче вивчати більше однієї мови. Крім того, життя в багатомовному місті, як Брюссель чи Нью-Йорку надасть можливість легше практикувати не пов'язані мови.

Практика своїх мовних навичок не повинна відбуватися за допомогою тільки карток і вправ, ви повинні отримувати задоволення від мови! При спробі поліпшити і підтримати рівень різних мов важливо подружитися з кимось, хто говорить іноземними мовами, які ви вчите. Це дозволяє вам практикувати мову через спілкування, що в свою чергу забезпечує емоційний зв'язок з мовою для подальших успіхів у навчанні [3].

Отже, вивчення двох іноземних мов одночасно – нелегке завдання, і для більшості вільне спілкування іноземною мовою має бути підкріплене постійною практикою. Для вивчення використовують дві мови які не з однієї групи. Модернізація процесу одночасного вивчення двох іноземних мов полягає у використанні інноваційних методів навчання.

Література

1. Талалай Ю. О., Модернізація навчання іноземних мов у старшій школі країн центральної Європи в умовах мультилінгвізму. Загальна педагогіка та історія педагогіки. Дата оновлення: 13.01.2017. DOI URL: <http://dspace.edu.ua/wp-content/uploads/2015/09/talalaj-ju-o.doc>

2. Чи можна вчити дві мови одночасно: поради досвідчених педагогів, ефективні методи, відгуки. What. URL: <http://what.com.ua/chi-mojna-vchiti-dvi-movi-odno/>

3. Порада: як вивчити кілька мов на високому рівні? Бюро перекладів та курси іноземних мов "Glebov". URL: <https://glebov.com.ua/porada-yak-vyvchyty-kilka-mov.html>

Morgun Wiktorija., eine Studentin
Wissenschaftliche Betreuerin – Makoviei O.N., Assistenzlehrerin
Nationale M. J. Schukowskyj Universität für Luft- und Raumfahrt
"Kharkiv Aviation Institut", Kharkiv

DIE ROLLE DER INFORMATIONSCOMPUTERTECHNOLOGIEN IM FERNUNTERRICHT

Bildung ist ein Grundbedürfnis für jeden Menschen, und moderne Technologien spielen eine große Rolle in allen Lebensbereichen. In der Tat, Bildung ist die wichtigste Investition für Länder, Gesellschaften, Familien und Einzelpersonen in der Zukunft.

Schnelle Fortschritte in der Informations- und Kommunikationstechnologie schaffen neue Chancen und Herausforderungen für jede Gesellschaft. Jedes Land sucht auch nach Möglichkeiten, moderne Technologien für Bildungszwecke und für die Entwicklung einzusetzen. Heute wissen viele ukrainische Wissenschaftler und Pädagogen, dass der Ausbau der internationalen Zusammenarbeit der Schlüssel zum Erfolg ist.

Um die Qualität der Bildung zu gewährleisten, müssen Fernunterrichtsinstitute mit dem Einsatz geeigneter Technologien und Medien vorsichtig sein. Wir müssen über den Einsatz von Medien und Technologie nach Relevanz und Akzeptanz in der Gesellschaft sowie über die Fähigkeit der das Programm anbietenden Institution nachdenken. Der sozioökonomische und kulturelle Hintergrund einer Person beeinflusst seine Lernfähigkeit durch verschiedene Medientechnologien.

Im technologischen Konzept bietet Fernunterricht multimediale Lerninhalte unter Verwendung von Standarddatennetzen, Protokollen und Infrastruktur. Die wichtigsten Vorteile des Einsatzes von Technologie im Fernunterricht sind Wirtschaftlichkeit, Unabhängigkeit

von Zeit und Ort, Qualität des Zugangs zu Bildung durch Massenproduktion von Unterrichtsmaterial, gleichzeitiges Training einer großen Anzahl von Studenten und Suche nach einer großen Anzahl von Bildungsressourcen.

Es gibt mindestens fünf Ebenen des Technologieeinsatzes in der Bildung: Präsentation, Demonstration, Training und Übung, Interaktion und Kooperation. Jede der verschiedenen ICTs - gedruckte, Audio- / Videobänder, Radio- und Fernsehsendungen, Computer oder das Internet - kann für Präsentationen und Demonstrationen verwendet werden, die grundlegendste der fünf Ebenen. Mit Ausnahme der Videotechnik können Schulungen und Übungen auch mit allen Technologien durchgeführt werden.

Andererseits sind vernetzte Computer und das Internet IKT, die interaktives und kollaboratives Lernen am besten ermöglichen. Ihr volles Potenzial als Bildungswerkzeuge bleibt unerfüllt, wenn sie lediglich zur Präsentation oder Demonstration eingesetzt werden. Die Ziele des Einsatzes von Technologie sollten sehr klar sein.

Eine Technologie, die in den Fernunterricht integriert werden kann, muss die folgenden Faktoren berücksichtigen: Verfügbarkeit; Wirtschaftlichkeit; menschliche Akzeptanz; pädagogische Fitness.

Neue Technologien haben bisher die Entwicklung einer neuen Generation des Fernunterrichts unter Verwendung von Voicemail, E-Mail, Telekonferenzen und computerintegrierter Telekommunikations- und Multimedia-Technologien ermöglicht. Es ist zu hoffen, dass diese neuen Bildungstechnologien die Ferninteraktion zwischen dem Lehrer und dem Schüler bereichern und die Erstellung interaktiver Selbstlernpakete im Fernunterricht ermöglichen. Dies ist sehr nützlich für Studierende in abgelegenen Jahren, die zu jeder Zeit und an jedem Ort ihre Ausbildung durchführen.

Auf Informations- und Kommunikationstechnologien basierte Medien sind für diejenigen, die aus der Ferne lernen, sehr wichtig. In der offenen und Fernlehre werden verschiedene Arten von Technologien und Medien eingesetzt, um die Bildung auf die Schüler zu übertragen. In der Bildung gibt es fünf wichtige Medien: direkte persönliche Verträge (von Angesicht zu Angesicht), Text (einschließlich fester Grafiken), Audio, Fernsehen und Computermedien

(beispielsweise das Internet, Online-Technologien). Die Verwendung jedes Trägers bietet sowohl Vielfalt als auch die Möglichkeit, sich an unterschiedliche Lernstile anzupassen. Es gibt eine Reihe von Faktoren, die berücksichtigt werden müssen, bevor der geeignete Einsatz von Medien und Technologie festgelegt wird. Siddick (1987) stellte fest, dass die Auswahl der richtigen Medien für ein Schulungspaket eine komplexe Entscheidung ist, die von verschiedenen Erwägungen beeinflusst wird, wie etwa spezifischen Lernzielen, der Art des Themas, dem Schüler, dem Hintergrund und der Erfahrung sowie praktischen Einschränkungen, einschließlich der Verfügbarkeit von Infrastruktur und finanzielle Ressourcen. Technologiemanagement ist jedoch keine leichte Aufgabe.

Die Entstehung einer neuen Weltwirtschaft hat gravierende Auswirkungen auf die Art und die Ziele von Bildungseinrichtungen. Deshalb ist es Zeit für Wissenschaftler, auf nationaler, regionaler und internationaler Ebene zusammenzuarbeiten, um Technologien optimal zu nutzen, um das akademische Streben nach Wissen zu fördern und gleichzeitig die edle Mission einer qualitativ hochwertigen Bildung für die Bürger des Universums zu erreichen. Die Führung des Lehrers ist ein Schlüsselfaktor für die Sicherung und Verbesserung der Bildungsqualität in jeder Form von Bildung.

Es ist richtig, dass IKT eine wichtige Rolle beim offenen Fernunterricht spielen, gleichzeitig sind jedoch viele Probleme und Probleme zu lösen, die für den reibungslosen Betrieb verschiedener Online-Dienste erforderlich sind, die für die Studenten und die Öffentlichkeit implementiert werden müssen.

Eine effektive Kombination von Medien und Technologie ist notwendig, um die Wirksamkeit eines offenen und Fernlernsystems zu gewährleisten.

References

1. Christina, S. (2001). Einsatz von Informationstechnologie für das Bildungsmanagement in Singapur, Commonwealth Sekretariat, London, Vereinigtes Königreich.
2. Coble, W. (1996). Tele-Learning: Dekonstruieren von Kursen. Internationale Konferenz zu Technologie und Bildung, New Orleans, Louisiana, USA, 17.-20. März, S. 416-18.

3. W. Haddad & A. A. Drexler (2002). (eds) Technologien für das Bildungswesen: Potenziale, Parameter und Perspektiven, Washington DC: AED, Paris UNESCO

Отрощенко В.К., студентка
Науковий керівник –Шехавцова С.О., д. пед. н,
професор

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Старобільськ

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСНО-МЕТОДИЧНОГО АНАЛІЗУ ПІДРУЧНИКІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ

Одне із завдань забезпечення змісту іншомовної освіти в закладах загальної середньої освіти України полягає у підготовці навчально-методичної літератури, оскільки результативність навчального процесу залежить від його дидактико-методичної підтримки. Чільне місце в системі навчання посідає підручник. Він є моделлю, яка відображає дидактичну структуру навчального процесу, а також забезпечує її практичну реалізацію. Підручник є не лише засобом повідомлення знань, формування умінь і навичок, що сприяє засвоєнню матеріалу, визначеного навчальною програмою, але й засобом розвитку творчої особистості, здатної самостійно приймати рішення та виконувати складні комунікативні завдання. Окрім практично-навчальної, він забезпечує реалізацію мотиваційної, освітньої, виховної та розвивальної функцій.

В сучасних умовах, коли створюється велика кількість варіативної навчальної літератури, стає актуальною проблема її аналізу й оцінювання. Відомими дослідниками цього питання В.Г. Редько, О.І. Самойлюкевич, Т.Л. Сірик, Н.К. Скляренко, А.П. Старков, Н.П. Чумак, С.П. Шатілов та ін.

Отже, метою нашої роботи стало— аналіз особливостей використання комплексно-методичного аналізу підручників з англійської мови в Україні.

Детальний аналіз рекомендованих МОН України підручників та комплексів з англійської мови є першим кроком до переосмислення структури, компонентів, змісту, текстових, позатекстових матеріалів з метою їх вдосконалення та оптимізації

навчального процесу. Рекомендації Міністерства освіти і науки з освітньої політики пов'язують оновлення змісту навчання іноземних мов у закладах середньої освіти із змінами в стратегічних напрямках розвитку англійської мови для старшокласників, а саме спрямуванням навчальної діяльності на вироблення в учнів необхідних життєвих компетентностей, що в майбутньому давали можливість випускникам школи комфортно почуватися в сучасному світовому мультинаціональному просторі [3].

На сучасному етапі створено значну кількість підручників і посібників для навчання іноземних мов. На жаль, значна кількість підручників є поверхневими, несистемними і не відповідають принципам і вимогам, які висуваються у методиці навчання іноземних мов до організації навчання. Підручник був і залишається найкращим засобом для навчання, зокрема і для вивчення іноземних мов, якщо він побудований відповідно до усталених методичних вимог. Ефективним для навчання буде лише методично правильно спланований підручник. У процесі його використання старшокласники розуміють близькі та далекі цілі, визначають свій мовний і мовленнєвий рівень. Підручник дає можливість встановити власну швидкість навчання і оцінити свій прогрес у вивченні навчального матеріалу. За допомогою підручника студенти планують, розвивають і аналізують власну стратегію навчання і контролю.

На жаль, підручники, видані в останні роки, на думку багатьох методистів, залишають бажати кращого. Як зазначає А.М.Кондаков, деякі видавництва намагаються отримати прибуток і „фабрикують” навчальну літературу без ретельного методичного аналізу, без процедур експериментальної перевірки й апробації [1]. Тому такі підручники і посібники недоцільно використовувати в навчальному процесі.

Підручник іноземної мови має свої особливості й за своїми функціями відрізняється від інших шкільних підручників. Так, якщо майже всі підручники з природничо-математичного та більшості із гуманітарного циклів предметів спрямовані, зазвичай, на формування певних знань про об'єкт навчання, то основним функціональним призначенням підручника іноземної мови є формування в учнів навичок і вмінь у різних видах мовленнєвої

діяльності: аудіюванні, читанні, говорінні та письмі. Окрім того, підручник передбачає формування лінгвістичних, країнознавчих та інших знань. Особливістю підручників іноземної мови порівняно з іншими є те, що знання учні отримують, як правило, за допомогою іноземної мови як основного об'єкту вивчення. Тобто мова слугує засобом здобування нової інформації, і без відповідного рівня володіння мовою знання не завжди можуть стати надбанням учнів [2: 78]. Аналіз літератури дає змогу сформулювати основні принципи, за якими створюють підручники іноземної мови зарубіжні видання: 1) системність (інформація відбирається відповідно до певних вимог і вибудовується за певною послідовністю). Така презентація інформації забезпечує цілісність навчального процесу, послідовність розвитку від класу до класу; 2) змістовий компонент базується на міжпредметних зв'язках та на розвитку умінь та навичок, які не пов'язані із навчанням окремих навчальних дисциплін – формуванням базових навчальних компетенцій та міжкультурної, полікультурної компетенції зокрема; 3) врахування вікових особливостей дітей (психологічні характеристики та характеристики, пов'язані з пам'яттю), які у процесі навчання значно змінюються (особливо для дітей молодшого шкільного віку); 4) шкільний підручник з іноземної мови – головна ланка зв'язку між учнем, учителем та змістом освіти, що має містити в собі ефективну систему оцінки та самооцінки знань і вмінь, які учень отримує в процесі спілкування з цим підручником.

Отже, шкільний підручник іноземної мови в нових освітніх умовах має враховувати ті зміни, що відбуваються в суспільстві, потреби школярів, відповідати інноваційному типу мислення, спонукати учнів до здійснення пошуково-дослідницької діяльності, бажання до самоосвіти і, відповідно цьому, оновлювати методичні основи як навчання іноземних мов, так і використання підручника як засобу навчання.

Література

1. Редько В. Г. Об'єкти та критерії оцінювання шкільних підручників з іноземної мови / В. Г. Редько // Рідна школа. – Київ: Преса України, 2007. – № 7/8. – С. 5–9.

2. Редько В. Г. Яким бути шкільному підручнику з іноземної мови? / В. Г. Редько // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2007. – № 1. – С. 75–83.
3. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

А.Г.Охрей, студентка

Науковий керівник - В.В. Гариляк, ст. викладач

ДЗ «Луганський національний університет
імені Т.Г. Шевченка», Полтава

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПІСЕНЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПІДЛІТКАМ

Актуальність роботи спрямована на дослідження використання англійських пісень на уроках іноземної мови у старших класах для кращого засвоєння лексики та граматичних конструкцій учнями.

Мета: дослідити ефективність використання сучасних пісень при викладанні англійської мови підліткам.

Ліва півкуля головного мозку відповідає за мовні здібності, в той час як права – за музичні. Поєднавши на уроках англійської мови потрібну до вивчення лексику з музикою, можна отримати вражаючий результат – швидке та якісне збагачення вокабуляру учнями [1, с. 43].

У своїй праці «Використання пісенного текстового матеріалу на уроках англійської мови» З. Поленок наголошує: «Пісня - це унікальний жанр, що поєднує в собі поезію й музику. Вона сприяє створенню вербального та невербального фонду для занять з іноземної мови» [2, с. 9].

Метод навчання мови через пісні є вдалим та ефективним, тому що учням до вподоби спів у поєднанні з жестами та рухами [1, с. 44]. Не останню роль відіграє й емоційний фактор, який є потужним стимулом при вивченні мови. Як стверджує О.В. Чепурна: «Відчуття задоволення за успішно виконане завдання є одним з найбільш стимулюючих чинників» [4, с. 243].

Працюючи з англійською піснею, учень розвиває навички аудіювання та перекладу, так як пісня знайомить з лексикою, виконуючи комунікативну функцію. У піснях вже знайома лексика

зустрічається в новому контекстуальному оточенні, що сприяє її активізації, дає «живі» граматичні конструкції, тобто граматику в дії.

Імена власні, географічні назви, сленг, поетичні слова, культура – все це наповнює сучасну англійську пісню, що сприяє розвитку в учнів почуття мови, знайомству із її стилістичними особливостями.

Л. Уруська зазначає, що важливо подавати матеріали, які стосуються культурного життя країни, мова якої вивчається, тому варто проаналізувати найважливіші англійська свята й запропонувати декілька актуальних до вивчення текстів [1, с. 44]. Наприклад, переспів Різдяної пісні «All I want for Christmas is you» Джастином Бібером і Мерай Кері познайомить учнів з такими словами, як stocking (різдвяна панчоха), mistletoe (омела), reindeer (північні олені), після чого можна попросити їх знайти інформацію про ці різдвяні атрибути та інші традиції.

Підібрані згідно з програмою сучасні пісні стануть чудовим стимулом для бесід та дискусій. Бажано, щоб вони були цікаві за змістом і стимулювали учнів до подальшого обговорення, висловлення свого відношення до пісні, її змісту. Більш того, розучування й виконання пісень допомагає закріпити правильну артикуляцію й вимову звуків, правила фразового наголосу, особливості ритму тощо.

Варто ознайомити дітей з англomовним сленгом, щоб, опинившись серед іноземних друзів, вони почувалися «у своїй тарілці». Так, наприклад, у нагоді стане пісня блогера NigaHiga «Millennial love», у якій він зібрав весь англійський сленг за останні 10 років. Після прослуховування даної композиції варто створити словничок, або запропонувати учням знайти значення слів самостійно за допомогою он-лайн словника слів та фраз англomовного сленгу Urban Dictionary. Наприклад, Millennials – покоління інтернет-молоді; dime - дівчина на 10 з 10; lowkey - щось таємне, тихе; Craу - скорочення від crazy; to ship - одобрювати, схвалювати чийсь відносини; to keep something 100 - бути прямим, чесним, бути при своїй думці: I'm gonna keep it 100 - ти мене не переконаєш; to turn up with no chill - тусити, відірватися без відпочинку.

Отже, використання сучасних пісень на уроках іноземної мови у старших класах - надзвичайно результативний прийом. Таким чином можна вивчати нові слова, граматичні конструкції, традиції країни,

пісня якої вивчається, тощо. Більш того, подібна діяльність зацікавлює та мотивує учнів, розбиваючи бар'єри вивчення іноземної мови.

Література

1. Василенко О. М., Сисоєнко І. В. Малі віршовані форми як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів на уроках англійської мови / О. М. Василенко, І. В. Сисоєнко. - Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – № 49(5). -2014 р. – С. 42-47
2. Поленок З. Використання пісенного текстового матеріалу на уроках англійської мови/ З. Поленок // Іноземні мови. – 2009. – № 2. – С. 9–11.
3. Рыжова Е.В. Факторный анализ эффективности обучения иностранному языку подростков / Е.В. Рыжова. – Известия ПГПУ им. В.Г. Белинского. – 2011. – № 24. – С. 776-781.
4. Чепурна О.В. Методологічна проблема комплексного підходу у викладанні англійської мови студентам немовних спеціальностей // О.В. Чепурна. – «Молодий вчений» – № 9(36). – 2016 р. – С. 242-245.

Петрушова Н.В., студент

Науковий керівник – Шаповалова Л.В., к. пед. н., доцент
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
Полтава

ВАЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ ТЕКСТІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ»

Трансформація сучасної вищої освіти України передбачає впровадження компетентнісного підходу, націленого на забезпечення студента не тільки теоретичними знаннями, але й досвідом для вирішення практичних завдань, тобто навиками впровадження набутих знань, вмінь та навичок у професійну діяльність. Це передбачає не лише збільшення годин на виробничі практики, але й зміни в організації навчального процесу, у викладенні та поданні теоретичного матеріалу дисциплін, які і самі стають вузько направленними та професійно орієнтованими. У галузі професійної підготовки для вчителя більш важливим стає не навчати студентів матеріалу їх основної спеціальності, але стимулювати професійне становлення як майбутнього організатора процесу виробництва.

Сучасні соціально-економічні умови вимагають від фахівця з туристичної діяльності не лише високого рівня професіоналізму, творчого підходу до професійної діяльності, соціально-професійної активності, здатності до самовдосконалення впродовж усього життя, але й знання іноземних мов на рівні, достатньому для вільного спілкування у галузі.

Проблема використання професійно орієнтованих текстів у викладанні французької мови студентам спеціальності «Туризм» є надзвичайно актуальною у світлі зазначених проблемних питань. Значення французької мови у наш час підвищується, зв'язки з Францією стають дедалі міцніші, так само, як і у сфері туризму зростає значення не лише французького напрямлення, але й колишніх французьких колоній – особливо острівних, де ще й досі розмовляють французькою – Карибського басейну (Гаїті і т. д.), Французької Гвіани та ін. Саме тому питання введення у процес навчання французької мови професійно орієнтованих текстів є дуже важливим, адже вивчення мови не першочерговим для студентів майбутніх менеджерів з туризму, важливим є саме професійний розвиток, вивчення різноманіття професійної літератури, щоб мати змогу користуватися нею та оперувати у майбутній діяльності. Викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах саме й спроможне надати таку можливість, підтримати основні дисципліни за спеціалізацією, допомогти краще засвоїти основні теоретичні знання, перевести їх у практичні навички та вміння.

Питання впливу іноземної мови на розвиток особистості намагалися розглянути з різних сторін: професійне становлення та розвиток особистості як цілісний процес досліджували О. Асмолов, А. Маркова, Е. Зеєр, П. Косенко, Н. Мукан. Організацію сприятливого для професійного та особистісного розвитку освітнього середовища вивчали М. Максюта, О.Дубасенюк, І. Дичківська, Т. Франчук. Більшість же сучасних науковців стверджує, що особистість викладача впливає на професійний розвиток студента понад усе (Т. Дуткевич, К. Абульханова-Славська, Т. Кудрявцев, Н. Кузьміна, Г. Філіппова). Методична наука має вагомий потенціал досліджень проблеми навчання читання (А.А. Вейзе, З.І.Кличнікова, І.Л.Гініатулін, Н.Ф. Коряковцева, С.К.Фоломкіна та ін.), а також проблеми професійно-орієнтованого навчання і професійно-

методичної компетенції вчителя іноземної мови (К.І. Саломатов, А.І. Смирнова, З.І. Цирліна, В.Н.Шевяков, Н.В. Язикова та ін.). Незважаючи на те, що проблемі відбору текстів для навчання професійно-орієнтованого читання вже присвячена велика кількість робіт як вітчизняних (О. Б. Тарнопольський, Є. І. Пассов, Г.В. Барабанова), так і закордонних (J. Janzen, J. Brophy, J. Scrivener) вчених-методистів, дане питання досі залишається відкритим.

Зростаюча важливість французької мови у підготовці висококваліфікованого фахівця є також однією з причин вдосконалення системи підготовки майбутнього вчителя французької мови відповідно до вимог сучасного інформаційно-технологічного суспільства. Новий вчитель повинен відчувати свою відповідальність за виховання нових поколінь, а відтак, вміти реагувати на виклики часу, на потреби глобалізованого суспільства, на запити сучасної освітньої реальності.

Вивчення французької мови у вищих навчальних закладах на професійній основі, на нашу думку, є необхідною складовою для професійного розвитку студентів спеціальності «Туризм», для становлення їх як творчого спеціаліста, здатного до спілкування на професійному рівні. І взагалі, іноземна мова на етапі розвитку вмінь та навичок налагодження контактів у іншомовному середовищі, допомагає краще оволодіти власною мовою, навчитися культурі спілкування у професійній сфері.

Пиндер Н.П., студентка
Науковий керівник – Биндас О.М.,
к. пед. н, доцент

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Полтава

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується демократизацією всіх внутрішніх і зовнішніх процесів, більшою відкритістю нашої країни до зовнішнього світу. Основне завдання іноземної мови на сучасному етапі розвитку України - формування високо кваліфікованих фахівців зі знанням іноземних мов, професіоналів, здатних засвоювати все нове і

прогресивне, готових до генерації і запровадження нових оригінальних ідей, а також до вигідної участі нашої держави у міжнародному співробітництві.

Мета нашої роботи: проаналізувати особливості розробки ефективної системи організації навчального процесу при вивченні іноземної мови, що базується на індивідуалізації механізмів особистісного розвитку з використанням інформаційно-технологічних інновацій.

Для забезпечення належного рівня знань, умінь та навичок з основ інформаційних технологій необхідно внести зміни у методику та організацію навчального процесу, форми проведення занять та зміст навчання. Ми згодні із сучасним вченим Стрельчук Л.І., який вважає, що основа масової комп'ютеризації освіти безсумнівно пов'язана з тим, що сучасний комп'ютер є ефективним засобом оптимізації умов розумової праці взагалі, в будь-якому її прояві [3,с.1].

Застосування інформаційно-технологічних інновацій (мультимедійний формат, гіпертекст, віртуальна реальність, Інтернет-технології) в педагогічній теорії та практиці дозволяють реалізувати індивідуально орієнтований підхід до навчання іноземних мов у вищому навчальному закладі.

Методичним змістом сучасного заняття з іноземної мови має бути комунікативність. Адже у процесі навчання за комунікативним методом студенти набувають комунікативної компетенції – здатності користуватись мовою залежно від конкретної ситуації. Вони навчаються комунікації в процесі самої комунікації. Відповідно усі вправи та завдання повинні бути комунікативно виправданими дефіцитом інформації, вибором та реакцією (information gap, choice, feedback).

Найважливішою характеристикою комунікативного підходу є використання автентичних матеріалів, тобто таких, які реально використовуються носіями мови. Мовленнєва взаємодія студентів проходить за співучастю викладача в найрізноманітніших формах: парах, тріадах невеликих групах, з усією групою. З самого початку студенти опановують усі чотири види діяльності у понадфразовому і текстовому рівнях при обмеженому використанні рідної мови. Наприклад, за допомогою поєднання звукових, графічних,

анімаційних та текстових ефектів можливо досить вдало імітувати ефект занурення в активне мовне середовище, реалізуючи сучасні лінгвістичні, технологічні, методичні та педагогічні технології.

Інтернет – найширша комп’ютерна мережа світу, що володіє колосальними інформаційними можливостями. Інтернет дає унікальну можливість для вивчаючих іноземну мову користуватися автентичними текстами, слухати і спілкуватися з носіями мови, тобто він створює природне мовне середовище. Використання сучасних засобів навчання (програмні або Software: мультимедійні підручники, диски, універсальні енциклопедії, презентації, відео, аудіо матеріали, ресурси Інтернету; обладнання або Hardware: ПК, аудіо, відеоапаратура, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка) значно покращує якість подавання матеріалу уроку і ефективність його засвоєння студентами [1, с.13-15].

Використання інтерактивних технологій не самоціль, а засіб створення атмосфери доброзичливості й порозуміння, усунення почуття страху і невпевненості у собі, подолання мовного бар’єру, намагання зробити студента більш розкутим, налаштувати на успіх, виявити його здібності до творчості. Досить поширеним у використанні інформаційно-технологічних інновацій є застосування методу проектів, який завершує вивчення кожної розмовної теми впродовж навчального року і демонструє не лише мовні уміння і навички кожного студента, а й здатність до творчого мислення. В процесі проектної роботи відповідальність за навчання лягає на самого студента як індивіда і як члена проектної групи. [2].

Таким чином, слід зазначити, що на сучасному етапі розробки ефективної системи організації навчального процесу використання інформаційно-технологічних інновацій при вивченні іноземної мови є необхідністю. Велику роль в цьому відіграють мультимедійні засоби, які дають можливість постійно оновлювати навчальні матеріали і вдосконалювати системи роботи над ними. Завданням викладача при цьому є сприяння опануванню студентами знань і умінь, розвиток творчих здібностей студентів і здійснення загального контролю за роботою студентів.

Література

1. Інноваційні технології навчання іноземних мов професійного спрямування. (Київ, 23 лютого 2018 р.) / ред. кол. :

О.В.Василенко, І.Г.Галдецька. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 74 с

2. Михайловський А.В. Традиційні і нові технології у навчальному процесі. // <http://www.management.com.ua/be/be022.html>

3. Стрельчук Л.І. Сучасні технології у викладанні англійської. Передовий педагогічний досвід [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=81356>

Рябенко Н.О., студентка
Науковий керівник – Гавриляк В.В.,
ДЗ « Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Полтава

РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ЗА ДОПОМОГОЮ АНГЛОМОВНИХ КОМІКСІВ

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю поглибленого вивчення використання англомовних коміксів для розвитку та покращення читацької компетентності, оскільки комікси є ефективним засобом оптимізації навиків читання та зацікавлення учнів у вивченні англійської мови.

Дослідження проблеми використання коміксів у навчальному процесі можна знайти у роботах В.В. Юрженка, Л.П. Остапенко, О.К. Соловйової, М.А Поповець та інших. Ми згодні із дослідниками вищезазначеної проблеми, які відмічають, що використання коміксів на уроках сприяє формуванню та розвитку читацької компетенції, підвищенню мотивації вивчення мови, та є невичерпним джерелом навчального матеріалу [1; 2; 3; 4].

Отже, мета нашого дослідження – розглянути особливості використання коміксів при навчанні читання.

З точки зору методики, комікс – послідовність малюнків, зазвичай з короткими текстами, які створюють певну зв'язну розповідь. Готові комікси як одна із технологій візуалізації дозволяють інтенсифікувати навчально-виховний процес, стимулюють розвиток зацікавлення, уяви, творчого мислення учнів. При роботі з англомовними коміксами, учні мають можливість

бачити, читати і відтворювати справжню англійську мову (у деяких коміксах навіть розмовну).

Використання коміксів виправдане психологічно, адже візуалізація збільшує об'єм матеріалу, що запам'ятовується, тому що велику кількість інформації ми сприймаємо через органи зору.

Ми вважаємо, що однією з головних умов ефективного навчання англійської мови виступає висока мотивація школярів. Саме над її підвищенням потрібно працювати постійно, а залучення коміксів сприяє вирішенню цієї задачі. Крім того, комікси — це безмежне джерело збагачення словникового запасу, а також один із способів формування читацької компетенції учнів.

Слід зазначити, що використання коміксів на уроках стає актуальним, якщо потрібно опанувати учням велику кількість навчального матеріалу. При використанні коміксів для навчання читання на уроках іноземної мови розвиваються два види мотивації: самомотивація, якщо комікс цікавий сам по собі, і мотивація, яка досягається тим, що учень розуміє прочитане ним у коміксі.

Ми вважаємо, що використання англійських коміксів покращить і полегшить процес навчання читання та розуміння прочитаного, сприятиме розвитку уваги, пам'яті, уваги. Ми переконані, що використання коміксів на уроках іноземної мови відкриває унікальні можливості для розвитку візуальної грамотності учнів, як однієї із складових розвитку читацької компетенції. Як бачимо, використання коміксів розкриває широкі можливості для активної роботи в процесі формування читацьких навичок учнів, збагачує їхній словниковий запас і робить навчальний процес оволодіння англійською мовою цікавим для школярів.

Література

1. Есбьорн Йорсатер, Мэрилін Мелманн, Лідія Пшеніцина, Ірина Семко, Іван Тікота. Малюємо комікси щодо сталого розвитку (Розроблено за підтримки Шведського Інституту) / visnyk.chnpu.edu.ua/?wpfb_dl=81
2. Комікси / [стаття]. — Електронний ресурс: <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D1%81>
3. МакКлауд Скотт. Теория комиксу. — Електронний ресурс: <http://comicstheory.ru/scott.php>

4. Юрженко В.В. Досвід використання навчальних коміксів в технологічних освітніх системах найбільш розвинутих країн світу/ Вісник №124. – С. 303-306

Safonova K. D., student

**Scientific supervisor – Yuvkovetskaya Y. O., Candidate of
Philosophical Sciences, Associate professor** Kyiv National University
of Trade and Economics, Kyiv

MODERN METHODS OF LEARNING FOREIGN LANGUAGES

Today we live in the period of reforms in the educational sphere, these reforms are directed on finding effective ways to create the best conditions for providing quality education. This is a priority task of every educational institution. To date, innovative teaching methods are actively used to solve the didactic tasks of training specialists, along with classical traditional methods.

Qualitative characteristics of innovation of modern educational technologies are their proactive character, the essence of which is to prepare the graduate for a successful professional activity in social conditions that are constantly changing. In particular, to innovative forms of organization of the educational process include and interactive teaching methods. It is the interactive methods that make it possible create a learning environment in which the theory and practice are mastered simultaneously. One of these methods, which enriches the educational process, is the research method or method of educational projects.

Work on a research method involves setting a certain problem, its subsequent disclosure and resolution. The research method is effective in the case when a creative task is put in the educational process, for the solution of which one needs knowledge from different fields, as well as application of research methods. The basis of this method is the development of cognitive, creative skills and abilities that require self-orientation in information space [1]. Due to the availability of technical means of training in modern educational institutions, the research method is mainly realized through the creation of presentations by students [2].

Discussing innovative forms of organization of educational process, it is worth mentioning about innovative forms of lectures, where there are forms of interactive learning, namely, interactive lectures. An interactive lecture is a lecture session where both sides of the learning

process the lecturer and students are in a state of active interaction. This enables students to engage in independent thinking while conducting a lecture, rather than just being passive listeners. The feature of such a lecture is that the teacher identifies a problem that needs to be studied and addressed in this lecture. In this case, the lecturer not only raises the problem, but also organizes the process of its solution, activates students, engages them in discussion, expressing opinions and making decisions. Reading a problem lecture guides the teacher and students to collaborative work, students acquire knowledge through action, active thinking, collaborative work on solving the problem. The teacher, for its part, directs the mental activity of students in a given direction. The problematic presentation of the lecture changes the role of the teacher and transforms it from a traditional lecturer who takes over the representation of the whole system of knowledge on the chosen topic, on a teacher-consultant who advises students on solving a specific problem [3].

One of the innovative methods of training with the use of technical tools is a workshop. Workshop is a form of organization of educational activities, participants receive new knowledge and skills in the process of dynamic group work; an individual solution to specific tasks, a minimum or even a complete lack of theory and maximum practice; the most important principles of the workshop are interactivity and effective communication [2]. The workshop is a study in the center of which is a separate topic or problem. The process of working in the group is organized in such a way that it allows you to look at the problem from different, sometimes very unexpected angles. Workshop helps to update the experience of group members and integrate on the basis of existing resources a new view on understanding the given topic. Knowledge obtained in the process of the workshop is a product of the active work of the participants themselves, which greatly increases the efficiency of their assimilation. All members of the workshop, including the leading workshop, receive new information, experience and knowledge. The main characteristic of such method of training is the high intensity of group interaction, the activity of participants, the use of their personal experience. The most important principles of the workshop are interactivity and effective communication.

Educational sites also provide significant help in studying foreign languages, through which a number of didactic tasks can be addressed: to

develop and improve reading skills; to improve the skills of oral and written speech; to improve the skills of listening on the basis of authentic audio texts; replenish vocabulary; get acquainted with the culture of the country whose language is being studied. The distinctive feature of educational sites is their interactivity, that is, the ability of the program to conduct a dialogue with the user.

When selecting material from sites for work in the classroom you need to take into account the level of student preparation and how much this material can be of interest to them. The advantage of working with educational sites is the ability to handle large volumes of information, as well as the fact that they contain already developed tasks. This, of course, greatly facilitates preparation for the class.

The use of technical means of teaching provides methodological work with students more intense, dynamic, creative and intense. Modern education is based mainly on verbal way of transferring knowledge, where the perception of oral information prevails [4].

Many modern students and people who just want to learn foreign language for their own purposes are looking for different ways to do this. Someone learns it with a teacher, someone reads a lot of literature. We conducted an investigation and found that the most modern people are trying to find native speakers who can help learn a language. Our goal is to attract as many people as possible to communicate online with native speakers, as this is very effective for learning languages.

First of all, chatting online doesn't require that you be in front of a computer. You can work on your skills anytime, anywhere! Those with busy schedules can also squeeze in time for chats more easily than a phone call. Another advantage: you get to work on your writing skills, reading comprehension and vocabulary. Writing and reading are connected to speaking, so while talking is the best method, you do benefit from chatting. Online chatting is like simulating a real-life conversation, except that you get to think beforehand.

Nowadays, you can really personalize your chatting experience. Send photos from your daily routine and use them as a springboard for conversation. A photo of your lunch, your vacation spots, your new book, anything that conveys who you are and gets you talking. Remember, it doesn't have to be full paragraphs. You can send a pic and some words

that describe it (which is more helpful than Instagram), or even send over a word or two that you want to ask about [5].

Of course, “talking online” can mean many things. But whether you’re doing instant messaging, voice or video (or even ESP), these best practices are equally applicable and are worth remembering each time you’re interacting with others.

You have to make the first move. Reach out to them. Send the first message. Don’t play the waiting game, as if there’s something so uncool about making the first move. Message a complete stranger and say, “Hey Ricardo, I see you wanna learn English? Maybe I can help. Can you also maybe help me with my Spanish? When would be a good time to Skype for you?” Be polite, but proactive.

Even if you’re separated by miles, people still sense whether you’re being genuine. They can see it in your face, they can hear it in your voice and they can read between the lines. So in a video language exchange, for example, make sure that you treat your buddy with respect, don’t take and make them feel like their only purpose in life is to teach you their language. Take turns. Help them as much as you can, and be genuinely interested in them as a person. Ask them about their day. Talk about the movie you saw last night. Small talk is not only nice, it helps build trust.

You do not have to deal with people, and can progress at your own pace. Not having actual teachers can however remove the personalised education where a teacher may tell you exactly what you are doing wrong or right. By yourself you also miss the class situation where you can learn from the mistakes of others rather than having to go through them by yourself. Chatting is often free. It is also largely dependent on yourself, as not paid professional will partake [6].

To sum up, innovative forms of organization of educational process have unquestioning theoretical and practical value, can be used by teachers to achieve the goal - the professional and personal development of the student, the development of his professional competence. The peculiarity of these forms is due to the fact that each of them organizes specific activities aimed at satisfying not only needs and interests, but also the development of professional and personal qualities. Interactive teaching methods enhance the autonomy of students' thoughts, involve them in the process of developing information. Interactive

teaching methods in combination with modern technical means considerably extend the possibilities of the educational process. It is at the classes that can intensify the student activity is achieved the most effective. Also one of the most effective method of learning languages is chatting or talking online. Native speakers know more idioms and with time it will be easier for you to understand them. Moreover, this method is very convenient in terms of time and money.

References

1. Bystrova Yu. V. Innovative methods of teaching in high school of Ukraine [Electronic resource] / Yu.V. Bystrov // Right to Innovative society: electron sciences kind. - 2015. - No. 1 (4). - Access mode: <http://apir.org.ua/wpcontent/uploads/2015/04/Bystrova.pdf>
2. Modernization of the content of vocational education - the condition for the training of a competent specialist of a new formation: a collection of conference materials / 74 editors: G.L. Gubarev [and others]. - Zhytomyr: the view. O.O. Evenov, 2017. - 388 pp.
3. Nagorny V. V. Interactive lecture as a modern form of teaching discipline in high school [Electronic resource] - Access mode: <http://dSPACE.zsmu.edu.ua/bitstream/.pdf>
4. Rudnitskaya L. Innovative forms of organization of educational process [Electronic resource] - Access mode: <http://japv.donnu.edu.ua/article/viewFile/4910/4940>
5. <https://www.mosalingua.com/en/chatting-online-foreign-languages/>
6. <https://www.fluentu.com/blog/learn-language-by-talking-online/>

Склярова І.В., магістрантка

Кіресенко К.В., к. філол. н.,

доцент кафедри романо-германської філології

ДЗ «Луганський національний університет

імені Тараса Шевченка», м. Полтава

ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ХУДОЖНІХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

З кожним століттям, незважаючи на закономірну циклічність, світ розвивається та перетворюється. Ще років 40-50

тому не було й відомо про такі можливості, які зараз має сучасна людина.

Але між тим, сучасність потребує все більшого вміння швидко підлаштовуватися під навколишнє середовище, розвивати навички швидкого пошуку інформації, її систематизації та ранжування. Вона потребує від нас бути унікальними та універсальними.

У вік сучасних технологій людина повинна завжди бути в центрі подій та вміти правильно використовувати інновації, надані людству. Завдяки ним ми маємо можливість спілкуватися по всьому світу, працювати, вивчати мови, розвивати свій внутрішній світ та займатися тим, що подобається.

Вивчення іноземних мов у наш час є однією з найактуальніших тем. Іноземні мови збільшують можливості кращого працевлаштування, дають змогу спілкуватися з іншими народами та бути здоровим, адже з'ясовано, що вивчення мови та взагалі чогось нового не дає мозку старішати. Тим паче, все більше з'являється різноманітних методик викладання, серед яких людина може вибрати для себе найефективнішу.

Однією з методик викладання іноземних мов є використання автентичного матеріалу. Найчастіше ця методика передбачає комплексний підхід до навчання (включає 4 аспекти, а саме: читання, аудіювання, письмо та говоріння). Це дає змогу ефективнішого та швидшого вивчення мови. Кожен з цих аспектів по-своєму важливий.

В останній час дуже актуальним є вивчення мови за допомогою автентичного художнього фільму. Це можуть бути як короткометражні, так і повнометражні відеоролики. Найчастіше у навчанні використовуються саме короткометражні.

Художній фільм слугує стимулом для пізнавального процесу у вивченні мови, адже він має емоційний вплив, відповідає інтересам студентів, враховує особистий досвід у рідній та іноземних мовах, містить нові чи маловідомі факти, проблемні тексти та завдання, які б стимулювали активність студентів, спонукали до роздумів, та які б викликали бажання висловитися [2]. Відеоматеріали створюють в класі атмосферу зовнішнього світу. Вони використовуються з метою ознайомлення з новими лексичними одиницями, розвитку навичок

аудіювання та мовлення [1]. Авжеж, сам автентичний матеріал повинен відповідати рівню знань мови студентом.

Для пошуку відеоматеріалу з німецької мови використовують наступні сайти: You Tube, deutsch-lernen-online.net, deutschlernenblog.de, islcollective.com та інші. Дуже багато навчального матеріалу можна знайти в соціальних мережах, наприклад на Facebook чи в Instagram. Великою знахідкою як для студента, так і для викладача є фрагменти фільмів чи мультфільмів, іноді навіть із німецькими субтитрами, з детальним розбором.

Але пошук відео це тільки перший крок, важливим є наступний крок – впровадження матеріалу у процес навчання. Дуже цікавим та, на нашу думку, ефективним підходом є шестирівневий алгоритм для тренування аудіювання Ольги Козарь.

Перший етап – перегляд відео. На цьому етапі студент намагається зрозуміти основний зміст чи думку, використовуючи свій активний лексичний запас.

Наступний етап – використання транскрипту тексту, переклад незнайомої лексики, особливо ідіом та сленгу. Краще за все робити переклад за допомогою дефініцій, пояснюючи значення слова мовою, яка вивчається.

Третій етап – знову пропонується переглянути відео без використання тексту.

Четвертим етапом є копіювання за диктором, а п'ятим – останній перегляд відеоматеріалу для закріплення.

Останні два етапи не є обов'язковими. Дуже доцільно буде замінити їх на завдання, які включатимуть вправи на розуміння нової лексики в контексті, а також дискусійні питання, тим самим реалізуючи комплексний підхід у навчанні.

Робота з автентичним матеріалом є дуже цікавим процесом, хоча й не легким, адже правильний його пошук та впровадження у систему навчання можуть зробити великий стрибок у вивченні іноземної мови.

Література

1. Краснопіліна М. Й. Використання сучасних автентичних матеріалів як креативний підхід до вивчення іноземної мови / М. Й. Краснопіліна // Німецька мова в школі : науково-методичний журнал. – 2017. – № 1. – С. 17 – 19.

2. Складарова І. В. Формування німецькомовної соціокультурної компетентності у майбутніх філологів з використанням автентичного художнього фільму / І. В. Складарова // Збірник матеріалів III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Романо-германські мови в сучасному міжкультурному просторі». – 2018. – С. 234 – 236.

Filonenko Iryna., eine Studentin
Wissenschaftliche Betreuerin – Makoviei O.N., Assistenzlehrerin
National M. J. Schukowskyj Universität für Luft- und Raumfahrt
"Kharkiv Aviation Institute", Kharkiv
**DIE INNOVATIVE TECHNOLOGIEN ALS MITTEL ZUR
VERBESSERUNG DES STUDIUMS VON STUDENTEN BEIM
LERNEN DER DEUTSCHEN SPRACHE ALS ZWEITE
FREMDSPRACHE IN DER UKRAINE**

Die Informatisierung der Gesellschaft der letzten zehn Jahre wird heute nicht nur als technischer, sondern auch als sozialer Prozess betrachtet. Er berührt auch das Bildungssystem der Ukraine.

Die Verwendung authentischer Materialien beim Unterrichten einer zweiten Fremdsprache scheint uns eine notwendige Bedingung zu sein, die zur Steigerung der Motivation der Schüler beiträgt und Bedingungen für das effektivste Eintauchen in die Sprachumgebung im Klassenzimmer schafft.

Authentische Texte sind der beste Weg, um die Kultur des Landes der Zielsprache zu erlernen. Sie veranschaulichen das Funktionieren von Sprache in der von Muttersprachlern übernommenen Form und in einem natürlichen sozialen Kontext.

Aktuell wird viel im Audiobereich getestet, sodass man durch interaktives Hören in der Lage ist, eine Fremdsprache zu erlernen, ohne sie gut schreiben zu können. Das ist erst der Anfang. Der Einsatz von Künstlicher Intelligenz beim Sprachenlernen steckt noch in den Kinderschuhen. Wenn Programme in der Lage sind, Bildwelten mit Hörbeispielen zu verknüpfen, entstehen ganz neue Möglichkeiten. Mit Virtual Reality könnte auch möglich werden, Sprachen so zu lernen, als bewegten wir uns in einem anderen Land.)

Bislang ist das beim Sprachenlernen noch nicht stark ausgeprägt, solche Szenarien gibt es aber in der Spieleindustrie. Versuche,

Smartphones mit Virtual Reality zu verknüpfen, werden seit zwei Jahren ausprobiert. Die Technologien sind aber noch viel zu teuer. Ich bin aber sicher: Die technische Welt wird die analoge in vielen Bereichen ablösen [1].

Sprachtechnologien werden in zehn Jahren omnipräsent sein und die Frage ist, ob wir die schriftliche Darstellung von Informationen dann noch brauchen. Die Wahrscheinlichkeit, dass man im Alltag keine Texte mehr schreibt, sondern mit Maschinen redet, ist sehr hoch

In vielen Berufen sind Internet und Computer sehr wichtig. Wer sich gut damit auskennt, hat bessere Berufschancen. Die internationale Studie „International Computer Information and Literacy Study“ (ICILS) hat daher untersucht, wie gut Schüler mit den Neuen Medien umgehen können

Zu sozialen Medien gehören interaktive und kollaborative Elemente des Internets. Neben einem ihrer ersten Grundpfeiler, der Wikipedia, zählen hierzu zahlreiche andere Anwendungen und Plattformen wie Twitter, Facebook, Blogs, Wikis, Google Docs, iGoogle, Google Maps, Podcasts, Youtube, Flickr, Skype3, Voicethread, Voxopop, Second Life und Habbo. Typischerweise tauchen regelmäßig neue Applikationen auf und andere verschwinden. Bestimmte etablierte Anwendungen und Plattformen bleiben jedoch langfristiger. Wikipedia ist dafür ein Paradebeispiel. Die Nutzer erhalten dabei neuartige Möglichkeiten der aktiven Beteiligung am Produzieren, Gestalten und Kommentieren von Inhalten, die auf Plattformen an andere Nutzer weiterverteilt werden können. Dies unterscheidet sich von den traditionellen Medien Buch, Zeitung, Funk und Fernsehen, bei denen die Empfänger hauptsächlich Leser, Zuhörer oder Zuschauer sind, welche keinen direkten Einfluss auf Inhalte zu nehmen vermögen [2].

Also der Einsatz der neuen Technologien ermöglicht in der digitalen Zukunft ein vielseitiges Unterrichtsangebot für Deutsch in der Ukraine, auch in der aktuellen Situation mit sinkenden Deutschlernerzahlen und knappen Mitteln.

Bibliografie

1. Bonner, Withold; Reuter, Ewald (Hrsg.) (2011) Umbrüche in der Germanistik. Ausgewählte Beiträge der finnischen Germanistentagung 2009. Frankfurt am Main: Lang

2. Gee, James Paul (2004) *Situated Language and Learning: A Critique of Traditional Schooling*. New York: Routledge.

Filonenko Iryna., a student

Scientific supervisor Skora N. A. –assistant teacher

National Aerospace University named after. M.J. Zhukovsky

"Kharkiv Aviation Institute", Kharkiv

THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH IN UKRAINE

Due to the integration of Ukraine into European and world sociocultural space new priorities in the concept of modernization of its education were identified. Such a development vector requires high-quality foreign language training for future specialists.

In the process, the leading aspect is to prepare younger generation for life in the rapidly changing information society, in a world where the need for continuous use of information and communication technologies is constantly growing.

Nowadays, this topic is relevant, as the social order of Ukrainian citizens for high-quality foreign language proficiency makes it essential to search for ways to improve existing methods and use new technologies for teaching English at the university.

One of the most widely known method of teaching English in international practice is distance learning involving the use of mobile devices.

The term “mobile learning” (m-learning) mobile learning (m-learning) refers to the use of mobile and portable IT devices such as personal digital assistants (PDA), mobile phones, laptops, and tablet PCs in teaching and learning[1].

Let's one of the first (and most common) ways to use a mobile phone as a means to achieve the global network.

An example of mobile phones use is an actively developing project M-Ubuntu [3], developed by the large Swedish organization Learning Academy Worldwide in the second half of 2007. Distance learning platform was presented as part of this project. It allows to create all necessary conditions for obtaining new knowledge and use the latest

information technologies actively even in remote regions and third world countries. M-Ubuntu developers paid particular attention to learning via mobile phones, and not only students can use this system. Applications for foreign language teachers advanced training as well as testing and control programs for students have been developed. Any teacher of the location is able to consult professors from major universities using the M-Ubuntu platform

The main advantages of using "mobile learning" in teaching English are the following:

- pocket-sized or tablet PCs (PDAs) and e-books are easier and take up less space than files, papers and tutorials, and even laptops.
- there is a possibility of sharing tasks and teamwork;
- mobile devices can be used anywhere, anytime (at home, on the train, in hotels);
- new technical devices, such as mobile phones, gadgets, game-playing devices, etc., attract students – young people who may have lost interest in education [2];

It is also necessary to analyze the following possible disadvantages [1]:

- limited storage options for mobile phones;
- batteries must operate on a regular basis and data may be lost if this is not done correctly;
- mobile phones market is changing rapidly so devices can become outdated very quickly.

The analysis of the information allows to draw the following conclusions: the use of such innovative technology as "mobile learning" encourages the study of English, facilitates the transfer of information materials to the student, improves the control of the entire process of learning English and helps in solving problems.

References:

1. Babichev N.V., Vodostoeva E.N., Maslenikova ON, Sokolova N.Yu. The role and importance of interactive visual aids in the system of modern biological education. <http://e-drofa.ru/aboutnavigator/40>.

2. Bannister, B. Real time scale текущий this is the current moment / B. Bannister // Mobile systems. 2006. №2. Pp. 52– 56.

3. Teaching on the Internet: studies. benefit / answer ed. IN AND. Soldatkin. M. : Higher. shk., 2003. 792

Фар'ян В. Ю., асистент

Науковий керівник – Помірко Р. С., д. філол. н., проф.

Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів
E-LEARNING, АБО ОН-ЛАЙН НАВЧАННЯ, ЯК ОДИН ІЗ
МЕТОДІВ ВИВЧЕННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

Актуальність цієї проблеми полягає у тому, що ми живемо в еру панування інформаційних технологій (ІТ), кожного дня з'являються новини про технологічні досягнення вчених. Одним із найважливіших відкриттів сьогодення є без сумніву Інтернет–мережа. Наукові дослідження [1–4] вказують на те, що на сьогоднішній день Інтернет–мережею користується близько 99 % земного населення, що не може не вражати. Найчастіше ми використовуємо Інтернет–мережу для пошуку інформації, спілкування, оплати банківських рахунків тощо.

Швидкий ріст та розвиток технологій має вплив також і на навчальний процес загалом. Переглянувши традиційні методи навчання іноземної мови, ми розуміємо, що у сучасному суспільстві цього вже не достатньо. На сьогоднішній день ми помічаємо надзвичайно велику конкурентоспроможність майбутніх викладачів та перекладачів та намагаємося залучати все більше нових методів та засобів у викладання іноземної мови, зокрема іспанської. Тому залучення ІТ є не лише бажаним, але і необхідним.

Усім сьогодні є відомим термін “e-learning” або “он-лайн навчання”. Ця тенденція не обійшла також вивчення та викладання іноземних мов. Іспанською цей термін звучить як, “el aprenizaje, u la enseñanza de lenguas asistido por ordenador” тобто – “викладання та вивчення мов, яке здійснюється через комп'ютер”. Ця система навчання бере свої початки у 60-х рр. минулого століття, коли з'явилися перші стаціонарі комп'ютери у деяких університетах світу. Майкл Леві франц. соціолог одним із перших дав таке визначення цьому методу навчання, як “пошук та освоєння прикладних програм у вивченні та викладанні іноземних мов”.

Завдяки проекту PLATO “Programmed logic for automated teaching operations”, який був започаткований в Університеті Іллінойсу у 1960 р. науковці змогли об’єднати в одну мережу тисячі комп’ютерів із цілого світу, щоб мати можливість проводити дистанційно заняття. Проте, такий тип навчання не набув популярності аж до 80-х рр. XX ст. Протягом останніх десятиліть ситуація кардинально змінилась. Питання вже полягало не в тому чи використовувати комп’ютерні технології у вивченні іноземних мов, а як саме їх використовувати. Комп’ютерні технології використовувались, як на заняття у класах так і для дистанційного навчання (віртуального). Було створено цілий відділ, який займався дослідженнями та статистичними даними використання ІТ у вивченні іноземних мов. Було запропоновано виділити ІТ як окрему мультидисциплінарну науку, яка б поєднувала у собі: 1) дидактику; 2) лінгвістику; 3) інформатика; 4) психологію.

У доцільності використання цифрових, мультимедійних та мобільних засобів на заняттях іспанської мови ми переконуємось щодня. Завдяки мобільним чи комп’ютерним додаткам студенти, викладачі та будь які бажаючі мають можливість проходити он-лайн тести на знання певної іноземної мови, отримавши за декілька хвилин результат. Користувач таким чином може із легкістю визначити свій рівень мовної компетентності. У сучасному суспільстві досить важко обійтись без комп’ютера чи будь якого іншого гаджета, особливо коли мова йде про вивчення того чи іншого предмету.

Завдяки сучасним комп’ютерним технологіям викладачі не мають необхідності використовувати касетні магнітофони на заняттях з іноземної мови, ми можемо із легкістю знайти усю необхідну інформацію чи аудіоматеріали на комп’ютері або у своєму власному смартфоні, відповідно до рівня знань групи чи певного студента. Також, на заняттях все частіше використовуються проектори та інтерактивні дошки, щоб усі присутні змогли почути та побачити необхідну інформацію.

Згідно останніх досліджень, які були проведені американськими вченими, використання ІТ значно покращило знання іноземних мов у студентів із різних країн світу. Після

опитування студентів нашого університету ми визначили два основні пункти, чому використання ІТ є таким важливим:

1. Використання інтернет мережі для пошуку інформації є дуже практичним і не має необхідності користуватись десятками книг та встановлювати особливі програми.

2. Важливим аргументом також є те, що студенти, молоді спеціалісти та викладачі мають можливість спілкуватись он-лайн із носіями мови, яку вивчають та якої навчають, що не завжди вдається реалізувати у межах навчального закладу.

Он-лайн спілкування може бути синхронним тобто письмовим у випадку листування у чатах (chats), надсилання електронних листів (email) та ведення особистих блогів (blogs). Та асинхронним тобто усним яке полягає у використанні Skype, та надсиланні відео-електронних листів.

У системі пошуку Google, ми можемо із легкістю знайти сайти, які пропонують користувачам пройти курс із вивчення іноземної мови (тривалість якого ви обираєте на свій розсуд). Одним із популярних сайтів для вивчення іспанської мови є міжнародна школа Сервантеса (Escuela Internacional de Cervantes). Ця школа пропонує: 1) курси іспанської у Малазі; 2) мовні курси он-лайн; 3) мовні курси у групах; 4) та курс іспанської для викладачів – (<https://www.cervantes.to>).

Отже, без сумніву вплив комп'ютерних технологій є позитивним для розвитку письмових та мовленнєвих навичок студентів. Дослідження, які були проведені протягом останніх десяти років говорять про те, що ІТ є невід'ємною складовою для успішного освоєння того чи іншого предмету.

Література

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання д.пед.н., проф. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.

2. Ніколаєва С.Ю. Сучасні технології навчання іноземного спілкування / [С.Ю. Ніколаєва, Г.А. Гриню, Г.І. Олійник та ін.]. – К.: Ленвіт, 1997. – 95 с.

3. Гапонова С. В. Сучасні методи викладання іноземних мов за рубежом / С. В. Гапонова // Іноземні мови. – 1998. – № 1. – С. 24–31.

4. Шерстюк О. М. Сучасні підходи до викладання іноземних мов // Іноземні мови. – 2002. – №1. – С. 39–47.

Шумейко В.С.

Науковий керівник – Марченко В.В., к. філол. н., доцент
КПІ ім. Ігоря Сікорського, Київ

ГРАМАТИЧНА МЕТАФОРИЗАЦІЯ У КОМУНІКАТИВНІЙ МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ

Серед методів, спрямованих на успішне освоєння граматики іноземних мов, зокрема, романо-германських, виокремлюють такі, як: аудіо-лінгвальний, метод граматичного перекладу (класичний) або комунікативний. Останнім часом комунікативний метод набирає все більшої популярності, адже у студентів з'являється можливість природньо засвоювати граматичні конструкції, наглядно спостерігати як вони працюють у різних контекстах. Тому, метою цієї роботи є з'ясувати ефективність і доцільність використання комунікативного методу викладання іноземної мови.

Тривалий час люди вивчали іноземну мову, фокусуючись на систематичному проговорюванні граматичних і лексичних одиниць, перекладі з рідної мови на цільову. Навчання базувалось на покроковому оволодінні граматичним матеріалом, необхідно було максимально точно вивчити певну граматичну конструкцію, щоб почати освоєння іншої. У результаті, студенти відточували теоретичну частину матеріалу, проте на практиці їм так і не вдавалось говорити іноземною мовою чітко і вільно.

Ідеї Дж. Лакоффа про те, що людська мисленнєва діяльність має тісний зв'язок з метафорами, знайшла своє відображення і в граматичних підходах. Наприклад, вищезазначений спосіб засвоєння матеріалу порівнюється з «цегляною стіною», а суть підходу полягає у поступовому вибудовуванні граматичної структури, на дні якої знаходяться прості граматичні «цеглини». Вони слугують основою для нашарування більш складних. Відповідно, якщо неправильно будувати граматичну «стіну», то вона рухне [1, с. 101].

На противагу «цегляній стіні» пропонується такий підхід вивчення іноземної мови, щоб він відповідав характеристикам «органічного саду». Останній не визнає ефективності досконального

вивчення окремих лексичних і граматичних одиниць одна за одною, відірваних від контексту. Створення «органічного саду» під час вивчення іноземної мови передбачає освоєння багатьох граматичних і лексичних одиниць одночасно, але не ідеально. «Лінгвістичні квіти» не з'являються всі в однаковий проміжок часу і розвиваються з різною швидкістю. Темпи зростання визначаються складною взаємодією різних факторів, таких як безпосередній вплив викладача, особистісні особливості учня та дискурс оточення [1, с. 102].

Також зазначається, що одним з переваг вивчення мови в контексті, в умовах «органічного саду» є те, що мова постає перед учнем у своєму аутентичному або наближеному до аутентичного вигляді, відтак можна почути і побачити, як вона функціонує перед тим як сконцентруватись на ній більш детально [2, с. 126]. Адаптовані тексти створені для того, щоб полегшити вивчення мови, хоча насправді «незбалансована дієта», котрої дотримуються такі тексти, лише створює більше труднощів у подальшому вивченні. Аутентична мова допомагає зрозуміти, як граматичні форми функціонують в живій практиці, а не у мисленнєвій діяльності укладача підручника [1, с. 105].

В умовах реального спілкування за межами класу, граматики і контекст тісно пов'язані, тому правильний вибір граматичних форм може бути зроблений лише з урахуванням контексту і мети спілкування. До того ж, якщо студенти вивчають граматику поза контекстом, їм буде важко збагнути, чому існують альтернативні форми вираження тієї чи іншої комунікативної мети.

З викладеного вище можна зробити висновок, що поширення комунікативної методики має об'єктивні на те причини і пропонує низку переваг порівняно з класичними методами. Зробивши фокус на змістові, а не на формі, студенти та викладачі відкриють для себе нові можливості практичного застосування отриманих знань, впевненого використання мовних засобів і висловлювання власних ідей.

Література

1. Nunan D. Teaching Grammar in Context / David Nunan // *ELT Journal* / David Nunan., 1998. – (52/2). – P. 101–109.
2. Çağrı Tuğrul Mart. Teaching Grammar in Context: Why and How? / Çağrı Tuğrul Mart // *Theory and Practice in Language Studies* / Çağrı Tuğrul Mart.. – (Vol. 3, No. 1). – P. 124–129.

Наукове видання

Збірник матеріалів

*IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції
«Романо-германські мови в сучасному міжкультурному просторі»*

Редакційна колегія:

Савченко С.В., д-р пед. наук, професор, ректор (голова);
Шехавцова С.О., д-р пед. наук, професор, декан факультету іноземних мов;
Биндас О.М., канд.пед.наук, доцент, зав. каф. романо-германської філології;
Кокнова Т.А., канд.пед.наук, доцент (відпов. редактор);
Шаповалова Л.В., канд. пед. наук, доцент (відпов. секретар);
Савельєва Н.О., канд. філ. наук, доцент;
Кіреєнко К.В., канд.філ.наук, доцент
ЗінківськаО.В., викладач.

За заг. ред. д-ра пед. наук, професора, декана факультету іноземних мов
С.О. Шехавцової

Коректор – Т.А. Кокнова

Комп'ютерне макетування – Т.А. Кокнова.

Відповідальні за випуск:

Кокнова Т.А., канд.пед.наук, доцент.

Здано до склад. 20.04.2019 р. Підп. до друку 29.03.2019 р.

Формат 60х84 1/16. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman. Друк
ризографічний. Ум. друк. арк. 15,92. Наклад 39 прим. Зам. № 67.

Видавець і виготовлювач

Видавництво Державного закладу

«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

пл. Гоголя, 1, м. Старобільськ, 92703. Тел./факс: (06461) 2-16-02.

e-mail: mail@luguniv.edu.ua

Свідцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.